

Dogfen ir Cyhoedd

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Dr Gwynne Jones
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD	NOTICE OF MEETING
PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL (ARBENNIG)	CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE (EXTRAORDINARY)
DYDD MERCHER, 31 IONAWR 2018 am 1.00 y.p.	WEDNESDAY, 31 JANUARY, 2018 at 1:00 p.m.
YSTAFELL BWYLLGOR 1, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGFNI	COMMITTEE ROOM 1, COUNCIL OFFICES, LLANGFNI
Swyddog Pwyllgor	Ann Holmes 01248 752518
	Committee Officer

AELODAU / MEMBERS

Cynghorwyr / Councillors:-

PLAID CYMRU / THE PARTY OF WALES

Trefor Lloyd Hughes, MBE, *Sedd Wag/Vacant Seat*, Dylan Rees (*Is-Gadeirydd/Vice-Chair*), Alun Roberts, Nicola Roberts

Y GRWP ANNIBYNNOL / THE INDEPENDENT GROUP

Richard Griffiths, Richard O. Jones

PLAID LAFUR CYMRU/ WALES LABOUR PARTY

J. Arwel Roberts

ANNIBYNNWYR MÔN / ANGLESEY INDEPENDENTS

Aled Morris Jones (Democratiaid Rhyddfrydol Cymru/Welsh Liberal Democrats)(*Cadeirydd/Chair*)
Shaun Redmond

AELODAU CYFETHOLEDIG (Gyda hawl pleidleisio ar faterion Addysg) / CO-OPTED MEMBERS (With voting rights when dealing with Educational matters)

Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig / The Catholic Church)
Mrs Anest G. Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru / The Church in Wales).

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog parthed unrhyw eitem o fusnes.

2 **TAI GOFAL YCHWANEGOL - ARDAL SEIRIOL** (Tudalennau 1 - 32)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion.

3 **CYNLLUN GWELLA GWASANAETHAU PLANT - ADRODDIAD CYNNYDD** (Tudalennau 33 - 152)

- Cyflwyno adroddiad cynnydd gan y Pennaeth Gwasanaethau Plant.
- Cyflwyno diweddariad o'r Panel Gwella Gwasanaethau Plant.

4 **Y STÂD MÂN-DDALIADAU - MATER A GYFEIRIWD I SGRIWTINI GAN Y CYNGOR LLAWN** (Tudalennau 153 - 180)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo).

5 **GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD** (Tudalennau 181 - 182)

Ystyried mabwysiadu'r canlynol –

“O dan Adran 100 (A) (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y Wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar eitem 6 ar y sail y gall olygu datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Atodlen 12A o'r Ddeddf honno ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd amgaeedig.”

6 **CLUDIANT YSGOL - MATER A GYFEIRIWD I SGRIWTINI GAN Y PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU** (Tudalennau 183 - 204)

Cyflwyno adroddiad ar y cyd gan y Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) a'r Pennaeth Dysgu.

7 **EITEM ER GWYBODAETH - ADRODDIAD BLYNYDDOL Y GWASANAETH LLYFRGELL 2016/17** (Tudalennau 205 - 236)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Dysgu.

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	31 Ionawr 2018
Pwnc:	Tai Gofal Ychwanegol Seiriol
Pwrpas yr Adroddiad:	Darparu crynodeb o'r adborth yn dilyn y broses ymgysylltu a'r argymhelliad terfynol.
Cadeirydd Sgriwtini:	Cynghorydd Aled Morris Jones
Aelod(au) Portffolio:	Cynghorydd Llinos Medi
Pennaeth Gwasanaeth:	Alwyn Jones
Awdur yr Adroddiad:	Elin Williams
Rhif Ffôn:	01248 751813
E-bost:	ElinWilliams@ynysmon.gov.uk
Aelodau lleol:	Cynghorydd Carwyn Elias Jones Cynghorydd Alun Roberts Cynghorydd Lewis Wyn Davies

1 - Argymhelliad/ion

Yn dilyn cwblhau cyfnod o ymgysylltu argymhellir bod:

- Safle Ysgol Biwmares yn cael ei ddefnyddio er mwyn datblygu Cynllun Tai Gofal Ychwanegol yn ardal Seiriol.
- Bod y datblygiad yn cael ei ariannu drwy'r Cyfrif Refeniw Tai.
- Yn ddibynnol ar ganlyniadau'r ymgynghoriad mewn perthynas â dyfodol Ysgol Biwmares, dylid adeiladu'r datblygiad un ai tu ôl i'r ysgol fel rhan o ddatblygiad integredig gyda'r ysgol yn parhau ar agor neu dylid ei adeiladu gan ddefnyddio rhannau o adeilad yr ysgol petai penderfyniad yn cael ei wneud i gau'r ysgol.
- Fe ddylai'r broses ddatblygu ar gyfer y cynllun ystyried y pwyntiau a godwyd mewn perthynas â'r safle yn ystod y broses ymgysylltu a sicrhau bod y rhain yn cael eu hystyried a bod camau'n cael eu cymryd i sicrhau bod y safle yn hwylus ar gyfer pobl hŷn.
- Er enghraifft, gan fod y datblygiad ar allt, cynnwys cyfleoedd am lwybrau ychwanegol a chludiant cymunedol i'r dref. Hefyd, sicrhau bod y datblygiad yn gweithredu fel rhywle y gellir cynnal digwyddiadau cymunedol ynddo a sicrhau integreiddiad da â'r dref a chymunedau ehangach ledled De yr Ynys.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Mae hyn yn cyd-fynd â **Chynllun Cyngor Sir Ynys Môn 2017-2022 – Amcan 2: Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol a phosibl.** Mae hyn yn ymwneud yn benodol â'r 'Cymorth i oedolion hŷn a bregus' ac

1.Cytuno ar gynlluniau i ddarparu darpariaeth tai gofal ychwanegol yng nghanol, gogledd a de-ddwyrain yr Ynys' ac hefyd i '5.Wella'r ddarpariaeth ar gyfer oedolion â dementia.'

3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo'r Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

- 3.1 Yr effaith y mae'r mater yn ei gael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**
- 3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**
- 3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**
- 3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu sicrhau ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**
- 3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:
 - y tymor hir
 - atal
 - integreiddio
 - cydweithio
 - cynnwys**[ffocws ar lesiant]**

4 - Cwestiynau Sgrwtini Allweddol

Cwestiynau Sgrwtini allweddol i'w hystyried:-

- A yw'r argymhelliad terfynol yn gyson â Chynlluniau Strategol Ynys Môn ar gyfer Pobl Hŷn;
- A yw'r broses Ymgysylltu wedi cyfrannu tuag at yr argymhelliad cyffredinol;
- A yw'r rhesymau am yr angen i ddatblygu yn glir ac yn briodol.

5 – Cefndir / Cyd-destun

Cyflwynwyd adroddiad (*Papur Cefndir A*) i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol (2 Hydref 2017) ac i'r Pwyllgor Gwaith (30 Hydref 2017) yn argymhell y dylid cynnal cyfnod o ymgysylltiad lleol mewn perthynas â'r bwriad i ddatblygu cyfleuster Gofal ychwanegol yn yr ardal leol.

Cefnogodd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Gwaith y dylid cynnal cyfnod o ymgysylltiad lleol yn ardal Seiriol yn ystod Tachwedd a Rhagfyr a gofynnodd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol i grynodedb o'r adborth yn dilyn y broses ymgysylltu gael ei gyflwyno i'r Pwyllgor cyn ei gyflwyno ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor Gwaith.

Mae'r broses ymgysylltu eisoes wedi'i chynnal. Mae'r papur hwn yn crynhoi'r adborth a gafwyd ac yn adlewyrchu barn roedd pobl leol wedi ei fynegi yn ardal Seiriol ac yn darparu argymhelliad terfynol ar gyfer safle i ddatblygu Tai Gofal Ychwanegol yn ardal Seiriol.

Ymgysylltu

Mae gwahanol weithgareddau ymgysylltu wedi cael eu cynnal yn ward Seiriol yn ystod Tachwedd a Rhagfyr 2017 mewn perthynas â'r tri mater canlynol:

- 1) Datblygu darpariaeth tai gofal ychwanegol yn Ardal Seiriol er mwyn darparu o leiaf 39 o fflatiau hunangynhwysol yn unol â modelau darpariaeth a gymeradwyir yn genedlaethol.
- 2) Mai'r safle sy'n cael ei ffafrio ar gyfer y datblygiad hwn yw safle'r Ysgol Gynradd bresennol ym Miwmares un ai wedi'i gyd-leoli gydag ysgol wedi'i haddasu neu fel y prif ddefnydd ar gyfer y safle.
- 3) Bod y Cyngor yn mynd ar ôl opsiynau i ariannu'r datblygiad drwy'r Cyfrif Refeniw Tai fel bod y datblygiad yn cael ei ychwanegu at stoc y Sir o dai cyngor.

Fel rhan o'r ymgysylltu, mae'r Pennaeth Gwasanaeth a'r Aelod Portffolio¹ wedi cyfarfod â Chynghorau Tref a Chymuned Llandegfan, Llanddona, Porthaethwy, Biwmares a Llangoed. Mae sesiynau galw heibio hefyd wedi eu cynnal yn Llanddona, Biwmares x2, Porthaethwy a Llangoed. Defnyddiwyd arolwg ar-lein hefyd fel rhan o'r ymgysylltiad a chynhaliwyd Cyfarfod Cyhoeddus yn Llangoed ar 15 Ionawr 2018.

Crynodedb o'r Adborth a Dderbyniwyd

Derbyniwyd cyfanswm o 78 o holiaduron adborth. O'r 78, cafodd 16 eu llenwi fel rhan o'r cyfarfodydd â'r Cynghorau Tref a Chymuned ac fel rhan o'r sesiynau galw heibio. Cafodd y 62 arall eu llenwi ar-lein.

Roedd dros hanner yr ymatebwyr yn gefnogol i ddatblygiad Gofal Ychwanegol yn lleol ac yn cytuno y byddai darpariaeth o'r math yma o werth. Mae ymatebion i'r holiadur yn dynodi bod 44 o'r 78 a rhai a dderbyniwyd yn cefnogi'r cysyniad. Yn yr un modd, roedd aelodau'r cynghorau cymuned yn cefnogi'r math hwn o ddatblygiad. Mae'n bwysig nodi nad oedd ymatebion gan aelodau Cyngor Cymuned Llangoed, er eu bod yn cydnabod rôl Tai Gofal Ychwanegol, yn cefnogi'r datblygiad hwn.

¹ Roedd yr Aelod Portffolio dim ond yn bresennol yng nghyfarfodydd Tref a Chymuned Llandegfan, Biwmares a Llangoed.

Mae safbwyntiau a fynegwyd yn y Cyfarfod Cyhoeddus yn adlewyrchu bod pobl yn credu na fyddai Gofal Ychwanegol yn gweithredu fel darpariaeth amgen i ofal mewn Cartrefi Preswyl.

Mae adborth o'r holiaduron, ac o'r Cyfarfod Cyhoeddus, yn dangos bod yna lefel o anghytundeb o ran y safle a argymhellir. Nodir bod yr un safbwyntiau wedi eu mynegi hefyd yng nghyfarfodydd Cyngor Cymuned Biwmares a Llangoed. Yn yr ardaloedd eraill ddaru i ni ymweld dim dyma oedd yr achos ac roedd aelodau o Cyngor Cymuned Cwm Cadnant yn mynegi eu cefnogaeth o safle yn Biwmares yn y Cyfarfod Cyhoeddus.

Nodir y problemau sy'n gysylltiedig â'r ffaith bod y safle ar allt a'i leoliad daearyddol ym Miwmares a'i effaith bosibl ar y dref ac yn fwy na hynny y problemau sy'n gysylltiedig â mynd o gwmpas Biwmares. O'r 78 o holiaduron a dderbyniwyd, nid oedd 54 ohonynt yn cytuno â'r safle.

O ran ariannu'r datblygiad, ychydig iawn o sylwadau a wnaed yn ystod y cyfarfodydd mewn perthynas â'r mater hwn, fodd bynnag dangosodd 56% o'r rhai a ymatebodd i'r holiadur eu cefnogaeth i'r cynnig o ran cyllido.

Codwyd nifer o bwyntiau penodol yn ystod Cyfarfod Cyhoeddus a fynychwyd gan nifer dda o bobl ar 15 Ionawr 2018 (*gweler Atodiad A*). Mae nifer o'r pwyntiau a godwyd yn adlewyrchu'r materion a nodwyd yn yr adborth generig. Roedd nifer yn anghytuno â'r safle a oedd yn cael ei ffafrio ac yn dymuno gweld y ddarpariaeth Gofal Ychwanegol yn cael ei hadeiladu yn Haulfre neu, fel arall, yn gofyn a fyddai modd i'r Cyngor fuddsoddi yn y cartref gofal. Mae'r pwyntiau yn cael eu nodi mewn mwy o fanylder yn yr atodiad.

Gan gydnabod y pwyntiau pwysig a godwyd yn ystod y broses ymgynghori ac yn y Cyfarfod Cyhoeddus, mae ein hargymhelliad yn parhau i fod yr un fath â'r cynnig gwreiddiol a hynny am y rhesymau canlynol:-

- Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi ymrwymo i strategaeth i foderneiddio'r cyfleusterau sydd ar gael er mwyn galluogi pobl hŷn i fyw'n annibynnol yn eu cartrefi eu hunain. Mae Gofal Ychwanegol yn ganolog i hyn.
- Gwnaed ymrwymiad yn 2015 i ddatblygu Gofal Ychwanegol yn ardal Seiriol ac rydym yn parhau i fod o'r farn, yn wyneb nifer cyfyngedig y safleoedd sydd ar gael ac a ystyriwyd yn ardal Seiriol, mai safle'r ysgol yw'r un gorau ac y bydd mynediad i'r safle yn cael sylw mewn unrhyw gais cynllunio.
- Mae datblygiadau Gofal Ychwanegol wedi eu cynllunio er mwyn cefnogi pobl i barhau i fod yn annibynnol ac i fod â chyswllt. Mae safle Biwmares yn cynnig cyfle go iawn i allu cyflawni hyn, nid yn unig ar gyfer trigolion hŷn Seiriol ond ar gyfer trigolion De yr Ynys yn ehangach. Nid yw safle Haulfre yn cynnig y mynediad hwn na'r cyfleusterau lleol.
- Mi fydd Adeilad Gofal Ychwanegol angen cwrdd a safonau BREEAM. Mae yna bump meini prawf penodol ar gyfer BREEAM- mynediad i gludiant cyhoeddus;

mynediad i gyfleusterau fel siopau, syrjeri doctor; cyfleusterau cerdded a beicio; darpariaeth parcio; cynllun teithio cynaliadwy. Yn y cyd-destun yma y ddau meini prawf cyntaf sydd fwyaf perthnasol ar gyfer datblygiad Gofal Ychwanegol. Mae hyn i ryw raddau yn adlewyrchu'r ffaith bod darpariaeth Gofal Ychwanegol yn aml yn cael ei leoli mewn trefi er mwyn cael mynediad i lwybrau bysiau a chyfleusterau dydd-i-ddydd fel siopau a bwytai.

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb [yn cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb wrthi'n cael ei gwblhau.

7 – Goblygiadau Ariannol

Bydd y broses gynllunio ac adeiladu ar gyfer Tai Gofal Ychwanegol yn destun achos busnes llawn. Bydd hyn yn cynnwys cyllid drwy'r Cyfrif Refeniw Tai ac ystyriaeth o'r holl gyfalaf angenrheidiol a'r cyllid refeniw.

8 – Atodiadau:

Atodiad A – Sylwadau ac Ymatebion o'r Cyfarfod Cyhoeddus:

Atodiad A- Sylwadau & Ymatebi Tai Gofal Ychwanegol

Ymgysylltu Ynglyn â

Atodiad B- Adroddiad Dewis Safle:

Appendix B- Site Selection Report_SE

Atodiad C - Adborth yr Holiaduron:

Atodiad C - Canlyniadau y Holia

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Papur Cefndir A – Tai Gofal Ychwanegol Seiriol- Pwyllgor Gwaith- Hydref 2017.

Atodiad A – Sylwadau ac Ymatebion o Gyfarfod Cyhoeddus ynghylch

Cynllun Tai Gofal Ychwanegol Seiriol

Cynhaliwyd Cyfarfod Cyhoeddus yn Llangoed ar 15 Ionawr, 2018 a dyma oedd rhan olaf y broses ymgysylltu. Gwelwyd nifer dda yn mynychu a mynegodd y tri chynghorydd lleol ar gyfer yr ardal eu safbwyntiau. Roedd llawer o'r sylwadau a wnaed yn ystod y cyfarfod yn adlewyrchu'r safbwyntiau a fynegwyd yn ystod y sesiynau galw heibio ac yng nghyfarfodydd y Cynghorau Tref a Chymuned a hefyd yn yr arolwg ar-lein.

Cau Haulfre a'r posibilrwydd y byddai'r ysgol yn cau a oedd y prif bynciau a drafodwyd ac er nad oedd pobl yn gyffredinol yn erbyn y syniad o gael cyfleuster Tai Gofal Ychwanegol, roedd negeseuon clir eu bod yn anghytuno mai safle'r ysgol oedd y lleoliad iawn ar gyfer datblygu Tai Gofal Ychwanegol o fewn ward Seiriol.

Teimlai cyfran fawr o'r rheini a fynychodd y cyfarfod y dylid defnyddio safle Haulfre ac roeddent o'r farn fod angen yn parhau am gartref preswyl yn Haulfre ac y dylai'r Tai Gofal Ychwanegol fod ar safle Haulfre hefyd. Roedd pobl yn anghytuno â'r penderfyniad a wnaed ym mis Hydref 2015 y byddai Haulfre, ar ôl gwneud y newidiadau angenrheidiol i'r adeilad yn y tymor byr, yn cau pan fyddai'r cyfleuster Tai Gofal Ychwanegol yn agor. Eglurwyd bod safle Haulfre wedi cael ei ystyried fel lleoliad posib ond nid oedd yn sgorio mor uchel â safle'r ysgol ac mai ei leoliad oedd un o'r rhesymau y tu ôl i hynny.

Cafwyd y neges yn gryf fod y gymuned yn gwrthwynebu cau'r ysgol ac roedd y mwyafrif o bobl yn anghytuno mai safle'r ysgol ddylai fod y safle a ffafir, a hynny'n bennaf oherwydd ei fod ar ben bryn serth. Gwnaed sylwadau ynghylch anhawster teithio o'r safle i'r dref, boed hynny ar droed neu gyda sgwter symudedd, a hynny oherwydd palmentydd cul, ceir sydd wedi eu parcio a hysbysfyrdau ar y palmentydd.

Gofynnwyd i'r Cyngor ailystyried yr ysgol fel y safle sy'n cael ei ffafrio, a hynny oherwydd y newidiadau a fu ers 2015 (llywodraethiant y Cyngor) a dylai Haulfre cael ei ystyried fel lleoliad posib.

Rhif	Sylw / Cwestiwn	Ymateb y Cyngor
1	Problemau gyda lleoliad a hygyrchedd safle Ysgol Biwmares e.e. y bryn serth.	<p>Mae'r Cyngor yn ymwybodol o'r heriau a nodwyd mewn perthynas â'r safle, ond o'r holl opsiynau sydd ar gael, yr opsiwn hwn yw'r un mwyaf addas.</p> <p>Bydd sicrhau bod y safle'n hawdd ei gyrraedd i bobl sy'n defnyddio trafndiaeth (gan gynnwys sgwteri symudedd) neu ar droed yn flaenoriaeth i unrhyw gynllun. Bydd y Cyngor yn edrych ar gyfleoedd am lwybrau ychwanegol ac yn trefnu cludiant cymunedol i'r dref a gwneud unrhyw drefniadau eraill sydd eu hangen i sicrhau hygyrchedd y safle.</p> <p>Mae'r safle wedi sgorio'n uchel o ran ei leoliad oherwydd ei fod yn agos i dref Biwmares ac felly at fwynderau lleol a thrafnidiaeth gyhoeddus.</p>
2	Pam fod safle Ysgol Biwmares wedi ei nodi fel yr opsiwn sy'n cael ei ffafrio yn hytrach na Haulfre?	<p>Gwnaeth y Pwyllgor Gwaith benderfyniad ar 19 Hydref 2015 i fuddsoddi yn Haulfre i gadw'r cartref ar agor yn y tymor byr ac y byddai'n cau pan fydd y datblygiad Gofal Ychwanegol arfaethedig yn agor.</p> <p>Mae'r Adroddiad Dewis Safle yn darparu manylion ynghylch pa safleoedd a aseswyd fel safleoedd posib ar gyfer Tai Gofal Ychwanegol ac fe sgoriodd safle Ysgol Biwmares yn uwch na Haulfre:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Canolfan Gofal Dydd Biwmares 2. Ysgol Gynradd Biwmares 3. Haulfre, Llangoed 4. Hen Glwb Cymdeithasol Biwmares 5. Bryn Tirion, Biwmares 6. Safle Laird 7. Safle Carchar Biwmares <p>Mae'r ffactorau sydd wedi dylanwadu ar yr asesiad hwn yn cynnwys: -</p> <p>Caniatâd Cynllunio – Ystyried y tebygolrwydd o gael caniatâd cynllunio.</p>

	<p>Addasrwydd y safle ar gyfer ei ddatblygu – Yn seiliedig ar ei leoliad, y cyfyngiadau y gwyddys amdanynt a'r amodau</p> <p>Mynediad – Rhoddwyd sylw i agosrwydd y safleoedd at ganol y dref mewn perthynas â chysylltiadau i gerddwyr a'r gallu i gael mynediad i'r tir gyda cherbyd a heb gerbyd.</p> <p>Cost – Rhoddwyd ystyriaeth hefyd i werth y tiroedd fel tiroedd datblygu, naill ai costau prynu'r tir neu'r incwm a gollid pe ceid gwared ar yr ased. Cymerwyd effaith costau clirio'r safleoedd i ystyriaeth hefyd os oes adeiladau neu strwythurau arnynt ar hyn o bryd.</p> <p>Argaeledd ac Amseru – Gall safleoedd maes glas sydd heb eu datblygu fod ar gael i'w datblygu'n fuan iawn; fodd bynnag, bydd safleoedd tir llwyd, safleoedd sy'n cael eu defnyddio ar hyn o bryd a safleoedd a ddatblygwyd eisoes yn cymryd mwy o amser i fod ar gael.</p> <p>Gwasanaethau – Prif ystyriaeth y maen prawf hwn yw agosrwydd a lleoliad systemau draenio dŵr wyneb a charthffosiaeth.</p> <p>Mae safle Ysgol Biwmares wedi sgorio'n uchel o ran ei leoliad oherwydd ei agosrwydd i dref Biwmares ac felly i fwynderau lleol a thrafnidiaeth gyhoeddus – sy'n cydymffurfio ag ethos Tai Gofal Ychwanegol.</p> <p>Yn gyffredinol, datblygir y cynlluniau hyn o fewn trefi neu'n agos at fwynderau lleol ac anaml iawn y datblygir hwy mewn lleoliadau gwledig oni bai bod angen mawr i wneud hynny oherwydd bod tref yn bell iawn i ffwrdd. Ethos Gofal Ychwanegol yw galluogi pobl hŷn i barhau i fod mor annibynnol â phosib. Trwy ddatblygu Tai Gofal Ychwanegol mewn trefi, mae siopau a thrafnidiaeth gyhoeddus o fewn cyrraedd yn rhwydd a gall pobl gymryd rhan mewn gweithgareddau cymdeithasol lleol.</p> <p>Mae Datblygu Tai Gofal Ychwanegol mewn lleoliad ym Miwmares yn cydymffurfio ag egwyddorion Gofal Ychwanegol, ond ni fyddai hynny'n wir am ddatblygu Tai Gofal Ychwanegol ar safle Haulfre, gan fod y safle y tu allan i'r dref ac oherwydd nad yw'n</p>
--	--

		<p>darparu mynediad rhwydd i fwynderau. Mae safle Ysgol Biwmares yn lleoliad llawer mwy ymarferol ar gyfer ardal Seiriol gyfan.</p> <p>Mi fydd Adeilad Gofal Ychwanegol angen cwrdd a safonau BREEAM. Mae yna bump meini prawf penodol ar gyfer BREEAM- mynediad i gludiant cyhoeddus; mynediad i gyfleusterau fel siopau, syrjeri doctor; cyfleusterau cerdded a beicio; darpariaeth parcio; cynllun teithio cynaliadwy. Yn y cyd-destun yma y ddau meini prawf cyntaf sydd fwyaf perthnasol ar gyfer datblygiad Gofal Ychwanegol. Mae hyn i ryw raddau yn adlewyrchu'r ffaith bod darpariaeth Gofal Ychwanegol yn aml yn cael ei leoli mewn trefi er mwyn cael mynediad i lwybrau bysiau a chyfleusterau dydd-i-ddydd fel siopau a bwytai.</p>
3	Beth yw manteision cael cynllun Gofal Ychwanegol?	<p>Mae llawer o fanteision i bobl hŷn o fod yn byw mewn Tai Gofal Ychwanegol. Mae Gofal Ychwanegol yn gysyniad arloesol lle gall pobl hŷn fyw'n annibynnol gyda gwasanaethau cymorth tai a gofal o ansawdd uchel sy'n galluogi, cynorthwyo ac annog pobl i fyw'n annibynnol am gyn hired ag y maent yn dymuno ac yn gallu gwneud hynny.</p> <p>Gall Gofal Ychwanegol fod yn ddewis arall yn lle cartref preswyl ac, o'i gymharu â darpariaeth breswyl "draddodiadol", mae Gofal Ychwanegol nid yn unig yn cefnogi byw'n annibynnol a bywyd o ansawdd uwch, ond, yn gyffredinol, mae hefyd yn rhatach i drigolion ac yn fwy cost effeithiol i awdurdodau lleol.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'n hyrwyddo ac yn cynorthwyo pobl i barhau i fod mor annibynnol ag y bo modd am gyn hired â phosib yn eu cartrefi eu hunain; • Darperir gofal ar y safle yn ôl y galw, yn ogystal â Teleofal 24 awr a thechnoleg gynorthwyol arall i rybuddio staff pan fo pobl angen cymorth; • Mae'n amgylchedd diogel a chyfforddus ac mae gan bawb eu drws ffrynt eu hunain; • Gall Tai Gofal Ychwanegol fod yn gartref am oes; • Gall ymateb ac addasu i anghenion newidiol unigolion a darparu ar eu cyfer; • Mae'n hyrwyddo cymorth a chyfranogiad teuluol a chymunedol a gellir ei ddefnyddio fel Hyb Cymunedol;

		<ul style="list-style-type: none"> • Mae'n rhoi cyfleoedd i bobl gymdeithasu a gall gael gwared ar deimladau o unigrwydd ac unigedd oherwydd bod cynlluniau Gofal Ychwanegol yn gymunedau naturiol; • Darperir prydau yn y bwyty ar y safle bob dydd; • Potensial i gyplau fyw gyda'i gilydd; • Mae yna ardaloedd cymunedol amlbwrpas o fewn y cynllun; • Mae yna ystafelloedd ymolchi gyda chyfleusterau cymorth; ceginau wedi'u haddasu a lle i gadw sgwteri symudedd; • Dyluniad hygyrch i bobl ag anghenion symudedd; • Ystafelloedd gwely ar gyfer gwesteion.
4	Pryder nad yw Gofal Ychwanegol yn darparu gofal ysbaid.	Gall cyfleusterau Gofal Ychwanegol ddarparu gofal ysbaid hefyd. Yn ein cynlluniau Gofal Ychwanegol eraill, rydym yn bwriadu cael fflatiau y bydd y Cyngor yn eu defnyddio ar gyfer pobl sydd angen gwelyau gofal canolraddol tymor byr.
5	Mae Tai Gwarchod wedi newid ac nid oes wardeiniaid yn byw ar y safle mwyach. Beth yw'r gwahaniaeth rhwng Tai Gofal Ychwanegol a Thai Gwarchod?	<p>Mae Tai Gwarchod yn dai yn y gymuned lle mae trigolion yn byw yn eu llety eu hunain ac yn cael cymorth gan rywun sy'n dod i ymweld â nhw yn eu cartrefi eu hunain. Er yn debyg i'r cysyniad o Ofal Ychwanegol, mae Tai Gwarchod yn wahanol gan fod yr holl drigolion yn byw mewn llety ar wahân ac yn defnyddio eu cyfleusterau eu hunain megis cegin, ystafell ymolchi ac ystafell fyw. Ni ddarperir yr un gofal o fewn Tai Gwarchod ac nid yw'r dyluniad mor fodern â Thai Gofal Ychwanegol ac nid yw Tai Gwarchod yn hyrwyddo'r un lefel o annibyniaeth â Thai Gofal Ychwanegol.</p> <p>Mewn cyfleuster Gofal Ychwanegol, er bod gan drigolion eu llety eu hunain a'u drws ffrynt eu hunain, maent i gyd o fewn yr un cynllun ac mae ganddynt fynediad at gyfleusterau sy'n cael eu rhannu o fewn yr adeilad ac i fannau cymunedol megis lolfeydd; bwyty ar y safle; golchdy; garej ar gyfer sgwteri symudedd ac ystafell ymolchi arbenigol.</p> <p>Mae Tai Gwarchod yn parhau i fod yn opsiwn ymarferol ar gyfer pobl sydd â llai o anghenion gofal ond mae Gofal Ychwanegol yn darparu mwy o ofal a chymorth i'r rheini sydd ei angen a gall gwrdd ag unrhyw newid yn anghenion yr unigolion.</p>

6	Beth fydd yn digwydd i drigolion Haulfre pan fydd yn cau?	<p>Fel rhan o ddatblygiad Hafan Cefni, bydd Plas Penlan, sef Cartref Preswyl yr Awdurdod Lleol yn cau. Mae'r Awdurdod Lleol yn dilyn proses canllawiau statudol Llywodraeth Cymru o gau'r cartref preswyl a sicrhau bod y trigolion, yn ogystal â'r staff, yn cael eu symud ymlaen i lety arall, gan gynnwys Hafan Cefni, a bod staff yn cael cymorth gyda'u cyfleoedd cyflogaeth. Asesir preswylwyr i sicrhau eu bod yn symud ymlaen i lety addas a phriodol sy'n cwrdd â'u hanghenion a'u dymuniadau, a byddai'r un broses yn cael ei dilyn ar gyfer cau Haulfre.</p> <p>Byddai'r Awdurdod Lleol yn dymuno trosglwyddo cymaint o drigolion â phosib o Haulfre i'r Cynllun Gofal Ychwanegol. Os nad yw hwn yn opsiwn priodol ar gyfer rhai o'r trigolion oherwydd bod ganddynt anghenion gofal uwch, yna byddai opsiynau llety eraill yn cael eu sicrhau. Mae gan yr Awdurdod Lleol gartrefi gofal preswyl eraill fel Plas Mona yn Llanfairpwll sydd 9 milltir i ffwrdd o Haulfre ac y gall trigolion symud ymlaen iddo. Mae yna gartrefi gofal preswyl preifat yn lleol ac mae yna gartrefi nyrsio a chartrefi mwy arbenigol y gellid eu hystyried os oes angen – bydd hynny'n dibynnu ar anghenion a dewis yr unigolyn.</p>
7	Sut byddai'r Cyngor yn delio â thrigolion mewn Tai Gofal Ychwanegol os na fyddent yn gallu parhau i fod yn annibynnol oherwydd bod eu hiechyd wedi dirywio fel bod angen iddynt fynd i gartref gofal preswyl neu nyrsio ar ryw adeg.	<p>Nod yr Awdurdod Lleol o ran Gofal Ychwanegol yw darparu cartref ar gyfer unigolion lle mae'r gofal a'r cyfleusterau o fewn fflat y person ei hun yn addasu i anghenion yr unigolyn pe baent yn dwysau.</p> <p>Pe bai unigolyn yn datblygu anghenion arbenigol sylweddol y mae angen cymorth nyrsio dwys neu EMI ar eu cyfer mae'n bosib y bydd angen iddynt adael. Rydym o'r farn mai dim ond mewn achosion eithriadol fydd hynny'n digwydd ac rydym yn ymrwymedig i gynorthwyo pobl mewn Tai Gofal Ychwanegol. Pe bai angen iddynt fynd i gyfleuster arall, byddai cyfleuster priodol yn cael ei ddarganfod ar eu cyfer mewn ymgynghoriad â'r unigolyn dan sylw â'i deulu.</p> <p>Mae cyfleusterau preswyl ar gael yn ne'r Ynys, ond yn amlwg byddai'r cyfleuster a geir ar gyfer unigolyn yn dibynnu ar ei anghenion unigol.</p>

8	Pam nad yw Haulfre yn dderbyniol fel cartref preswyl i'r dyfodol?	<p>Roedd y swm o fuddsoddiad fyddai ei angen er mwyn dod a Haulfre i safon derbyniol wedi ei amcangyfrif yn 2015 i fod yn £1,156,950. Roedd yr amcangyfrif yma wedi ei wneud yn absenoldeb asesiad safle llawn ac yn eithrio unrhyw gostau cysylltiol gyda thirwedd y tir a hygyrchedd, gan gynnwys cyfleusterau parcio priodol. Mae'r buddsoddiad yn sylweddol er mwyn cynyddu model darpariaeth gofal nad yw'r Cyngor rhagor yn ei flaenoriaethu ar gyfer buddsoddiad yn y dyfodol. Mae'r ffactorau yma ac yr hyd amser sydd wedi mynd heibio yn debygol o gynyddu y costau o unrhyw datblygiad yn Haulfre.</p> <p>Strategaeth y Cyngor ar gyfer Pobl Hŷn yw cynyddu'r opsiynau i bobl barhau i fod mor annibynnol â phosib am gyn hired ag y bo modd h.y. Gofal Ychwanegol.</p>
9	A oes llai o welyau ar gael ar yr Ynys nawr?	<p>Na, gallwn gadarnhau bod yna dim llai o welyau ar gael ar yr Ynys nag oedd ar gael yn 2015. Mewn gwirionedd, yn ystod y cyfnod yma, mae cynhwysedd Fairways Newydd (St Tysilio ynghynt) wedi cynyddu ac mae yna rŵan welyau arbenigol dementia ychwanegol yn Garreglwyd.</p> <p>O ran blaenoriaethau'r Awdurdod Lleol i'r dyfodol, rydym yn canolbwyntio ar yr angen am opsiynau i helpu unigolion a chanddynt anghenion gofal a chymorth i barhau i fyw bywydau mor annibynnol â phosib yn eu cartrefi eu hunain am gyn hired ag y bo modd.</p> <p>Bydd Hafan Cefni, y cynllun Gofal Ychwanegol yn Llangefni, sydd yn cael ei adeiladu ar hyn o bryd, yn darparu 63 o fflatiau o haf 2018 ymlaen ar gyfer unigolion gyda anghenion gofal i'r gwrthwyneb o'r 28 o welyau preswyl sydd ar gael.</p> <p>Os y cawn gytundeb i adeiladu Cynllun Gofal Ychwanegol yn ardal Seiriol, bydd yr Awdurdod Lleol yn cynyddu opsiynau o 19 gwely yn Haulfre i 39 o fflatiau hunangynhwysol yn y Cynllun Gofal Ychwanegol.</p>
10	Manylion y broses ymgysylltu.	<p>Cynhaliwyd gweithgareddau ymgysylltu yn ystod Tachwedd a Rhagfyr 2017 ar ôl i'r Pwyllgor Sgrïwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Gwaith gefnogi cynnal cyfnod o ymgysylltu yn lleol yn ardal Seiriol. Cyfarfu'r Pennaeth Gwasanaethau Oedolion â'r Cyngorau Tref a Chymuned Lleol a chynhaliwyd sesiynau galw heibio hefyd yn yr ardal. Defnyddiwyd</p>

		<p>arolwg ar-lein hefyd fel cyfle i ymgysylltu a chynhaliwyd Cyfarfod Cyhoeddus ym mis Ionawr i gwblhau'r broses.</p> <p></p> <p>Ymgysylltu Ynglŷn â Tai Gofal Ychwanegol</p> <p>Yn gyffredinol, cafwyd adborth cadarnhaol gan bob Cyngor Cymuned ynglŷn â datblygu Gofal Ychwanegol. Pryder am y safle a gynigir oedd y prif bryder.</p> <p>Nododd Cyngor Tref Biwmares bryderon ynglŷn â'r effaith ar y dref yn ei chyfanrwydd a'i fod yn cyfrannu ymhellach at "heneiddio" y dref, tra bod aelodau o Gyngor Cymuned Llangoed yn gwrthwynebu'r safle arfaethedig a'r bwriad i gau Haulfre o ganlyniad i'r datblygiad, ac roeddent yn glir eu bod yn teimlo y gellid lleoli'r datblygiad ar safle Haulfre.</p> <p>Er bod y rhan fwyaf o'r adborth a dderbyniwyd yn erbyn dewis safle Ysgol Biwmares fel y safle sy'n cael ei ffafrio ar gyfer datblygu Gofal Ychwanegol, derbyniwyd rhai sylwadau cadarnhaol a oedd yn cefnogi'r safle hwn e.e. yn y cyfarfod cyhoeddus datganodd Cwm Cadnant gefnogaeth i'r safle hwn fel y safle sy'n cael ei ffafrio.</p>
--	--	--

Ymgysylltu Ynglyn â Tai Gofal Ychwanegol yn Ardal Seiriol

Ymgysylltu efo Cynghorau Tref a Chymuned

Cyfarfod	Dyddiad
Llandegfan	08.11.17
Llanddona	15.11.17
Porthaethwy	20.11.17
Biwmares	04.12.17
Llangoed	06.12.17

Sesiynau Galw- Fewn yn y Gymuned

Ardal	Dyddiad
Llanddona	22.11.17
Biwmares	27.11.17
Menai Bridge	30.11.17
Llangoed	05.12.17
Biwmares	07.12.17

Gofal Ychwanegol
Drop Ins.pdf

Cyfarfod Cyhoeddus, 15 Ionawr 2018

Holiadur ar-lein

Site Selection Report

Seiriol Extra Care Project

Prepared By: Barry. W. Jones BSc (Hons) MRICS
Senior Valuation Officer

Site Selection Report – Seiriol Extra Care Project

Contents

	Page
Purpose	2
Scope	2
Site Analysis	
Site 1 – Beaumaris Primary School	4
Site 2 – Beaumaris Day Care Centre	5
Site 3 – Beaumaris Gaol	6
Site 4 – Bryn Tirion, Beaumaris	7
Site 5 – Haulfre, LLangoed	8
Site 6 – Former Beaumaris Social Club	9
Site 7 – Seiriol Lairds,	10
Space Planning	11
Early Cost Advice	11
Site Selection Matrix	12
Recommendations	13
Appendix 1 - Plan	14

Author: Barry. W. Jones BSc (Hons) MRICS
 Senior Valuation Officer
 Isle of Anglesey County Council

Signed:

Dated:

Purpose

This report has been prepared on behalf of the Extra Care Project group to explore and recommend a suitable site for the development of a new build extra care housing scheme in the Seiriol ward of Anglesey. The recommendations made have been based on the information provided by the Project Group management team.

Scope

A number of sites have been identified following a careful desk-top study of available land with potential for development within close proximity of key facilities which are within reasonable walking/travel distance as well as easy access to local public transport. As amenities in Llangoed are somewhat limited only the options in Beaumaris can fully satisfy these particular requirements. Each of the sites considered in Beaumaris are located within 600m of the most relevant town centre facilities such as the shop, library, medical surgery and pharmacy. (as shown on the following illustration (Figure 1).

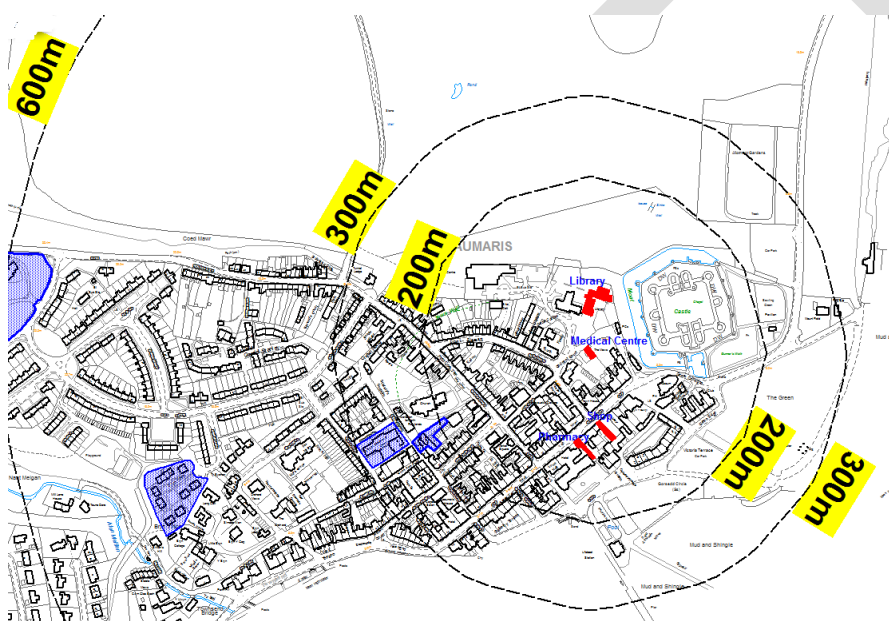

Figure 1 – Beaumaris Town Centre

Six of the identified sites are in the freehold ownership of the Council with 1 being privately owned. The sites considered in this report are listed as follows:-

- Site 1 – The Beaumaris Primary School (Council owned)
- Site 2 – Former Day Care Centre, Beaumaris (Council owned)
- Site 3 – Bryn Tirion, Beaumaris (Council owned)
- Site 4 – Gaol, Beaumaris (Council owned)
- Site 5 – Heulfre, Llangoed (Council owned)
- Site 6 – Former Social Club, Beaumaris (Privately owned)
- Site 7 – Seiriol – Lairds, Beaumaris (Privately owned)

Consultations have been carried out with a number of internal Council Services on the potential of each site to develop a new Extra Care facility. Input has mainly been provided from the Council's Property Service from a land ownership and architectural perspective with additional expertise from Highways and Planning Policy. The Highways Service has provided information on highway access and drainage and written comments have been received from Gwynedd and Anglesey's Joint Planning Policy Unit (JPPU) as well as the Local Planning Authority (LPA).

Officers Consulted:

Gareth W. Thomas – Architectural Services Manager
Huw Percy – Chief Engineer (Highways)
David F. Jones – Development Management (Planning)
Dave Jump – Senior Planning and Conservation Officer
Sean Pritchard – Building Surveyor

The JPPU has provided planning policy comments on each of the sites being considered. The JPPU team are currently working towards a 2016 date for adoption of the JLDP and it is highly likely that the proposed Extra Care development will need to be addressed within that policy.

All of the sites within the town of Beaumaris are located within the defined development boundaries of the Ynys Môn Local Plan and Stopped UDP. None of the option sites are allocated for any specific purpose in either the YMLP or SUDP.

None of the sites would appear to have a high ecological interest, but an appropriate inspection for bats (protected under the Habitats Regulations 2010 etc) would help inform any case involving the demolition of existing buildings. Similarly nesting birds are also protected by law, therefore any buildings to be demolished or any trees or hedges would need to be surveyed or avoided by working outside of the nesting season.

Site 1 – Beaumaris Primary Schools Site

Description – The site extends to approximately 2.07 hectares (5.13 acres) which has been partially developed to provide a two-storey school building extending to approximately 2025m² together with playing fields. The site is already within the ownership of Anglesey County Council and may be available in a reasonable period. The entire site is located within development boundaries however the school building is Grade II listed and cannot be demolished.

Figure 2 – Beaumaris Primary School

Architects – The site is large enough to cater for an extra care facility however the building is Grade II listed therefore there are limitations with how it could be modified. The site is however a great setting with good external spaces and plenty of parking and delivery space but is not within easy walking distance of the town centre and its amenities. Any conversion of the building would have to be sympathetic to its Grade II listed nature and there are numerous steps in floor levels within the existing building which need to be considered.

Highways – This site is acceptable in terms of the highway leading to it. The site is located on a bus route and there are good links down towards the town, however it's a fair distance on foot.

Drainage – The existing developed part of the site is adequately serviced although additional surface water attenuation may be required as part of the scheme design.

Planning — The property is situated within the development boundary in the Ynys Mon Local Plan, Stopped Unitary Development Plan and emerging Joint Local Development Plan. There are however listed building constraints.

Conservation / Listed Building – The school is a grade II listed building but a very sensitive conversion together with high quality modern extension(s) could be considered. This would mean developing a very sensitive more costly approach than one on a brown or green field site. A small section of the grounds to the left of the site could however be developed as part of the development of the neighbouring property the 'Beaumaris Day Care Centre'.

Site 2 – Beaumaris Day Care Centre

Description – Property known as the Beaumaris Day Care centre which adjoins the Beaumaris School playing fields. The site extends to approximately 0.16 hectares (0.41 acres) with the building extending to approximately 215 m². The property adjoins the neighbouring Beaumaris School playing field providing scope to extend the site area to accommodate larger development. It has been advised that sharing of some services and facilities may also be considered with the neighbouring School subject to proposed design, ownership and legal considerations.

Figure 3 - Beaumaris Day Care Centre

Architects – Site may not be large enough for Extra Care Facility therefore any development may require part of the neighbouring school grounds to form part of it.

Highways – The site is located on a bus route and there are good links down towards the town, although it is a fair distance on foot. The access road is considered suitable up to the Maes Hyfryd junction but is too narrow thereafter and would require widening over a strip of the adjoining Beaumaris Primary School playing field which is already owned by Anglesey County Council (forming part of the school grounds).

Drainage – The existing site is adequately serviced. Additional development will increase loading, but it is believed that the drainage system will cope given sufficient surface water attenuation as part of the scheme design. Additional surface water attenuation may still be required as part of the scheme design.

Planning – Property is within the development boundary in Ynys Mon Local Plan, Stopped Unitary Development Plan and emerging Joint Local Development Plan.

Conservation / Listed Building - It's not a Listed Building but is in the essential setting of the neighbouring school. This site although being a brown field one would need a sensitive approach due to its close proximity to the LB.

Site 3 – Bryn Tirion, Beaumaris

Description – Bryn Tirion is a small cul-de-sac of local authority sheltered bungalows and extends to some 0.92 hectares (2.27 acres). The site is located in an established residential area however roadways are narrow and parking is at a premium. All of the properties are occupied on secured tenancy agreements therefore the properties are not readily available for development.

Figure 4 - Bryn Tirion, Beaumaris

Architects – Site may not be large enough to accommodate extra care facility and external space is limited for garden and parking. There are also limitations with the setting of any development adjacent to properties due to matters related to overlooking etc.. Delivery of materials / goods may also prove to be problematic due to the nature of the roads.

Highways – Town center site with good walking links. The access road however is too narrow and unsuitable to accommodate any additional traffic caused by a larger development.

Drainage – The existing site is adequately serviced. Additional development will increase loading, but it is believed that the drainage system will cope given sufficient surface water attenuation as part of the scheme design. Additional surface water attenuation may still be required as part of the scheme design.

Planning – The site is situated within an established residential area and is within the development boundary contained within the Ynys Mon Local Plan, Stopped Unitary Development Plan and emerging Joint Local Development Plan. Proximity of dwellings surrounding site may however be problematic to any development proposals.

Conservation / Listed Building – This site is in the Area Of Outstanding Natural Beauty but just outside of the designated special conservation area. The site borders Bryn Cottage which is inside the special designated conservation area. There are some LB in the surrounding area but the potential impact of a proposed development on LB settings would be difficult to assess in the

absence of the details at this time.

Site 4 – Gaol, Beaumaris

Description – Historic Grade I listed former prison located close to the centre of Beaumaris. The site extends to approximately 0.17 hectares 0.42 acres and has been fully developed. Roads leading to the property are extremely narrow with a general lack of footways.

Figure 5 - Gaol, Beaumaris

Architects – The site is not considered being large enough and the existing building is Grade I listed.

Highways – Town center site but the roads around it are narrow for vehicles not to mention construction traffic. There is also lack of footways around the site.

Drainage – The existing developed part of the site is adequately serviced however additional development will increase loading which may require improvements to the drainage system.

Planning – The property is within development boundary in Ynys Mon Local Plan, Stopped Unitary Development Plan and emerging Joint Local Development Plan. Any development however would be extremely difficult having regard to the Grade I listed nature of the property, the proximity of nearby properties and the narrow roadways.

Conservation / Listed Building – This building and the site is a Scheduled Ancient Monument (SAM), a Grade I Listed Building, in the special designated Conservation Area, in an Area of Outstanding Natural Beauty, in the setting of numerous Listed Buildings and in the essential setting of Beaumaris Castle designated SAM, Grade I LB and a World Heritage Site (WHS). It's not impossible but Scheduled Monument Consent (SMC Cadw) and Listed Building Consent (LBC Cadw) applications would be extremely complicated and costly to prepare with no guarantee of a successful outcome.

Site 5 – Haulfre, Llanggoed

Description – A Local Authority owned care home facility with grounds extending to approximately 8.41 hectares (20.79 acres).

Figure 6 - Haulfre, Llanggoed

Architects – Site is large enough to accommodate a development of a large scale however there may be limitations to how it can be modified due to its Grade II listed nature and extensive costs likely for refurbishment or extensive demolition. The site is situated in a great setting with good external spaces and plenty of parking and delivery space however there is no option for residents to walk into a town.

Highways –There are bus services into the village of Llanggoed however the subject site is outside the village and there are no walkways linking it back to the village. The road is also narrow for vehicles and construction vehicles.

Drainage – The existing developed part of the site is adequately serviced. Additional development will increase loading, but it is believed that the drainage system will cope given sufficient surface water attenuation as part of the scheme design.

Planning – The property is outside of the development boundary in Ynys Mon Local Plan and Stopped Unitary Development Plan but is classed as a countryside cluster in the emerging Joint Local Development Plan. The land is also currently classed as a countryside location designated as being of Outstanding Natural Beauty. Use has been established on site but there may still be some listed building issues.

Conservation / Listed Building - Haulfre Stables (former) and Outbuildings are Grade II Listed Buildings. However, the other buildings on the site are not listed and there is clearly scope with appropriate planning in such large grounds to give this one serious consideration.

Site 6 – Social Club, Beaumaris

Description – A privately owned former social club located close to the Beaumaris Town Centre. 0.07 Hectares 0.237 acres. The site comprises 2 mid terraced properties together with a former social club building to the rear. Access is problematic due to the nature of the roads and privately owned garages to the rear of the property. Space is also limited and the site is adjacent to the Church.

Figure 7 - Social Club, Beaumaris

Architects – The site is somewhat irregularly shaped and does not seem large enough. There may also be limitations with the setting of any development adjacent to the Church. Demolition costs may also be problematic together with there being major issues for contractor deliveries and compound areas. Additionally there is no external space for garden or parking.

Highways – Town center site but Steeple Lane is narrow and there is no footway alongside it. Difficult access for vehicles and construction traffic

Drainage – The existing developed part of the site is adequately serviced however additional development will increase loading which may require improvements to the drainage system.

Planning – Within development boundary in Ynys Mon Local Plan, Stopped Unitary Development Plan and emerging Joint Local Development Plan. Development of the property must be sympathetic and in keeping with the character and nature of nearby listed buildings.

Conservation / Listed Building – A long standing problem site located inside the special designated CA, in the AONB, in the setting of numerous LB's and in the essential setting of Beaumaris Castle designated SAM, Grade I LB and a World Heritage Site (WHS) site.

Site 7 – Seiriol – Leirds, Llanfaes

Description – A privately owned site extending to approximately 5.96 Hectares (14.73 Acres). There are a number of industrial buildings on site which would require demolition and it is quite likely the ground is contaminated in part.

Figure 8 – Seiriol – Leirds, Llanfaes

Architects – Large site which may be suitable for development subject to statutory consents. Demolition costs likely to be high though and probable that the ground is contaminated. The setting however is great with good external spaces and plenty of parking and delivery space but there is no option for residents to walk to a town.

Highways – Site within reach of bus service but far from the Town of Beaumaris by foot. Road network is acceptable however no pavements alongside it leading to the Town of Beaumaris.

Drainage – Land is unserviced but foul and surface water connections are available below the highway leading into Llanfaes. Additional development will increase loading, but it is believed that the drainage system below the highway will cope given sufficient surface water attenuation as part of the scheme design.

Planning – Not within a development boundary in the Ynys Mon Local Stopped Unitary Development Plan but is allocated in for 'Employment' use. Llanfaes is to be re-classed as a countryside cluster in the emerging Joint Local Development Plan with no allocation for the subject site. Previously developed land in a countryside location designated as being of Outstanding Natural Beauty.

Conservation / Listed Building - Part of this site is a SAM (Old Priory), its located inside the AONB and it has TPO's within the site. No LB's and outside of the CA but never the less constrained to some degree by SAM and TPO's

Space Planning

The Council's Architect provided a space planning assessment for a similar proposed facility based in the Amlwch and Llangefni areas..

His conclusions are as follows:-

- A **56** unit development is estimated to require a **6,600 m²** building.
- A **48** unit development is estimated to require a **5,825 m²** building.
- A **40** unit development is estimated to require a **5,055 m²** building.

Early Cost Advice

Building construction cost data has been sourced from the Building Cost Information Service of the Royal Institution of Chartered Surveyors (BCIS). Building cost indices are published on a quarterly basis for various types of property on a square meterage floor area basis. These figures are exclusive of professional fees, external works and contingencies, but are inclusive of overheads, profit and main contractors preliminary costs. There is no specific category within the BCIS's data for 'Extra Care' facilities, mainly because insufficient samples have been analysed. The closest property type is considered to be:-

BCIS – Sheltered Housing with shops, restaurants or the like – The current construction rate is recorded as £1,421/m² (rebased to the region of Wales from national statistics).

To allow for external works and contingency elements of the scheme I would advise increasing this rate to £1,600/m².

A **56** unit development = **£10.56 m**

A **48** unit development = **£9.32 m**

A **40** unit development = **£8.09 m**

An allowance for professional and project fees is estimated at 9% of the building cost.

Site Selection and scoring Matrix

Based on the information collated during the course of the preparation of this report, a matrix has been prepared to score each of the sites being considered on a number of criteria, with a view to narrowing the options. Each criterion has been given equal weighting.

Planning Permission – Consideration of the likelihood of obtaining planning permission based on either existing policies or the emerging Joint Local Development Plan. A score has been applied where 5 is the most likely and 1 is the least likely.

Suitability of site for development – Based on the physical location, known site constraints and conditions. A score has been applied where 5 is the most suitable and 1 is the least suitable.

Access – Consideration has been given to the proximity of the sites to the town centre in relation to pedestrian links, the ability to access the land with and without vehicles. A score has been applied where 5 has the most favourable access and where 1 has the least favourable access.

Cost – Consideration has also been given to the value of land for development, either the cost of purchase or the loss of asset value income from any potential disposal. Consideration has also been made in relation to the effect of the site clearance costs where existing buildings or structures are present. A score has been applied between 5 for the least expensive and 1 for the most expensive.

Availability and Timing – Previously undeveloped greenfield sites are potentially available for development very quickly; however, brownfield, occupied or existing developed sites will take longer to become available. A score has been applied between 5 for the sites that are currently available and 1 for the sites that are least available.

Services – It is considered that the availability of electricity and water supplies will be fairly similar over each option. The main consideration of this criterion is the proximity and location of foul and surface water drainage. A score has been applied between 5 where adequate drainage connections are known to be present and 1 where adequate provisions are not present.

	Site 1 – Beaumaris Primary School	Site 2 – Beaumaris Day Care Centre	Site 3 – Beaumaris Gaol	Site 4 – Bryn Tirion, Beaumaris	Site 5 – Haulfre, LLangoed	Site 6 – Former Beaumaris Social Club	Site 7 – Seiriol Lairds,
Likelihood of Planning Permission	4	5	2	3	4	4	3
Site Suitability	3	4	1	3	4	2	3
Access to and from the site	5	3	2	3	3	3	4
Cost or value of land	4	5	2	3	2	3	2
Availability and timing	3	5	2	1	3	4	3
Access to existing services	4	4	4	4	4	3	2
Total	23	26	13	17	20	19	17

	Site 1 – Beaumaris Primary School	Site 2 – Beaumaris Day Care Centre	Site 3 – Beaumaris Gaol	Site 4 – Bryn Tirion, Beaumaris	Site 5 – Haulfre, Llanggoed	Site 6 – Former Beaumaris Social Club	Site 7 – Seiriol Lairds,
Likelihood of Planning Permission	4 <ul style="list-style-type: none"> Property is located within the local development boundaries. Building Grade II Listed therefore cannot be demolished. Proposed development / conversion of the school would have to be sympathetic to Grade II listed nature of Property . 	5 <ul style="list-style-type: none"> Property neighbours Beaumaris School and is also within the local development boundary. Property is not listed and site lends itself well to development. Property has established existing use as day care facility 	2 <ul style="list-style-type: none"> Achieving planning permission for development unlikely due to the Grade I listed nature of the of property. Close proximity to nearby properties Narrow roads leading to, and around the site. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Site located in established residential area within the local development boundaries. Proximity of nearby dwellings considered problematic 	4 <ul style="list-style-type: none"> Property is outside the local development boundary as a area classed as a countryside cluster. Property has established use as a care facility Development would have to be sympathetic to the Grade II listed nature of buildings within curtilage. 	4 <ul style="list-style-type: none"> Property is located within the local development boundary. Site adjacent to numerous listed buildings and World Heritage Sites (such as the Beaumaris Castle and Church) Site located inside a conservation area. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Site not contained within current local development boundaries however is designated for 'Employment' use. "Employment use" designation to be lost in emerging Joint Development Plan (likely adoption 2017) Part of site within Area of Outstanding Natural beauty There is a Scheduled Ancient Monument on site which may place constraints on development proposals.
Site Suitability	3 <ul style="list-style-type: none"> Site is suitable for development Demolition of existing structure cannot be considered due to Grade II Listing status 	4 <ul style="list-style-type: none"> Site readily available No restrictions to land or property Road leading to site requires widening in part to accommodate development Development would require part of Beaumaris School playing field 	1 <ul style="list-style-type: none"> Property is Grade I listed & a Scheduled Ancient Monument. Proposed development would be extremely difficult and expensive. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Site has existing residential use however located on narrow road. All properties are currently subject to secure tenancies. Any proposed development would have to consider overlooking / proximity of nearby properties placing restrictions on design proposals. 	4 <ul style="list-style-type: none"> Property is existing care home. Redeveloped of site would have to be sympathetic to Grade II Listed status of buildings within curtilage. Access reasonable and site is located on bus route. Considerable distance to nearest town when traveling by foot 	2 <ul style="list-style-type: none"> Site small and located on a narrow road. Development proposals would have to involve the acquisition of adjacent garages which may prove to be difficult and costly. Property is privately owned. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Existing brownfield site however outside of local development boundaries. No drainage services to site. Ground is contaminated. Site is also privately owned and would command a high sum for its acquisition and development proposals.
Access to and from the site	5 <ul style="list-style-type: none"> Roads leading to site judged to be good and adequate to serve redevelopment. Site is also situated on bus route with good links to the town. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Roads leading to neighbouring Beaumaris School judged to be adequate however road between the school an subject property narrow. Road between school an property requires widening in part. Site also situated on bus route with reasonable links to the town. 	2 <ul style="list-style-type: none"> Property close to the town centre. Roads leading to and around site to narrow for the proposed development Lack of footways around the site. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Site relatively close to the town centre however the road leading to it is extremely narrow and unsuitable to accommodate any additional traffic caused by a larger development. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Highway network leading to the site is generally satisfactory and there is a bus services into the village of Llanggoed. Site is outside the village of Llanggoed and a considerable distance from the town of Beaumaris/ amenities. There are no footways leading from the site to the village. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Site close to the town centre however Steeple Lane is narrow and there is no footway alongside it. Access for vehicles and construction traffic limited. 	4 <ul style="list-style-type: none"> Site within reach of bus service but far from the Town of Beaumaris by foot. Roads acceptable however no pavements alongside them which leading to the Town of Beaumaris.
Cost or value of land	4 <ul style="list-style-type: none"> Property already owned by Anglesey County Council. Property value in the region of £280,000. Cost of development likely to be higher as result of Grade II listed status of property . 	5 <ul style="list-style-type: none"> Property already owned by Anglesey County Council. Property valued as being in the region of £140,000. Site clearance costs likely to be relatively reasonable. 	2 <ul style="list-style-type: none"> Property owned by Local Authority and valued in excess of £120,000. Cost of development likely to be significantly high as a result of the Grade I listed status f the property 	3 <ul style="list-style-type: none"> Property already owned by Anglesey County Council. Property current value in region of £400,000 All properties subject to secure tenancies. Cost of re-homing tenants likely to be high. 	2 <ul style="list-style-type: none"> Property already owned by Anglesey County Council. Property recently valued as being £740,000 as fully equipped and operational entity. Development of listed structures likely to be high. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Property is privately owned. Property value in region of £120,000. Proposed development would require acquisition of adjacent 10 garages with single garage recently selling for £30,000 	2 <ul style="list-style-type: none"> Site privately owned and extends to approximately 35 acres. Likely cost of acquiring the site in excess of £1,500,000 Development cost likely to be significantly high as a result of demolition / site clearance costs and environmental matters.
Availability and timing	3 <ul style="list-style-type: none"> Property currently operational and unlikely to become available until 2020 	5 <ul style="list-style-type: none"> The property is not currently being used and is readily available. 	2 <ul style="list-style-type: none"> Site currently used as museum and unlikely to be available in the foreseeable future. Significant local objections anticipated in view of any development proposal. 	1 <ul style="list-style-type: none"> Residential properties forming part of the site are all currently tenanted. 	3 <ul style="list-style-type: none"> Site currently operational. 	4 <ul style="list-style-type: none"> Former social club building available however the garages behind which would be required as part of any development are privately owned. 	3 <ul style="list-style-type: none"> The site is currently available however will no longer be designated as an "employment site" when the Joint Local Development Plan is adopted in the coming months/year.
Access to existing services	4 <ul style="list-style-type: none"> There are mains services to the site 	4 <ul style="list-style-type: none"> There are mains services to the site however survey required to confirm adequacy 	4 <ul style="list-style-type: none"> There are mains services to the site however survey required to confirm adequacy 	4 <ul style="list-style-type: none"> There are mains services to the site however survey required to confirm adequacy 	4 <ul style="list-style-type: none"> There are mains services to the site however survey required to confirm adequacy 	3 <ul style="list-style-type: none"> There are mains leading to the site however capacity of drains inadequate for large development 	2 <ul style="list-style-type: none"> There are no mains drains to or close to the site.
Total	23	26	13	17	20	19	17

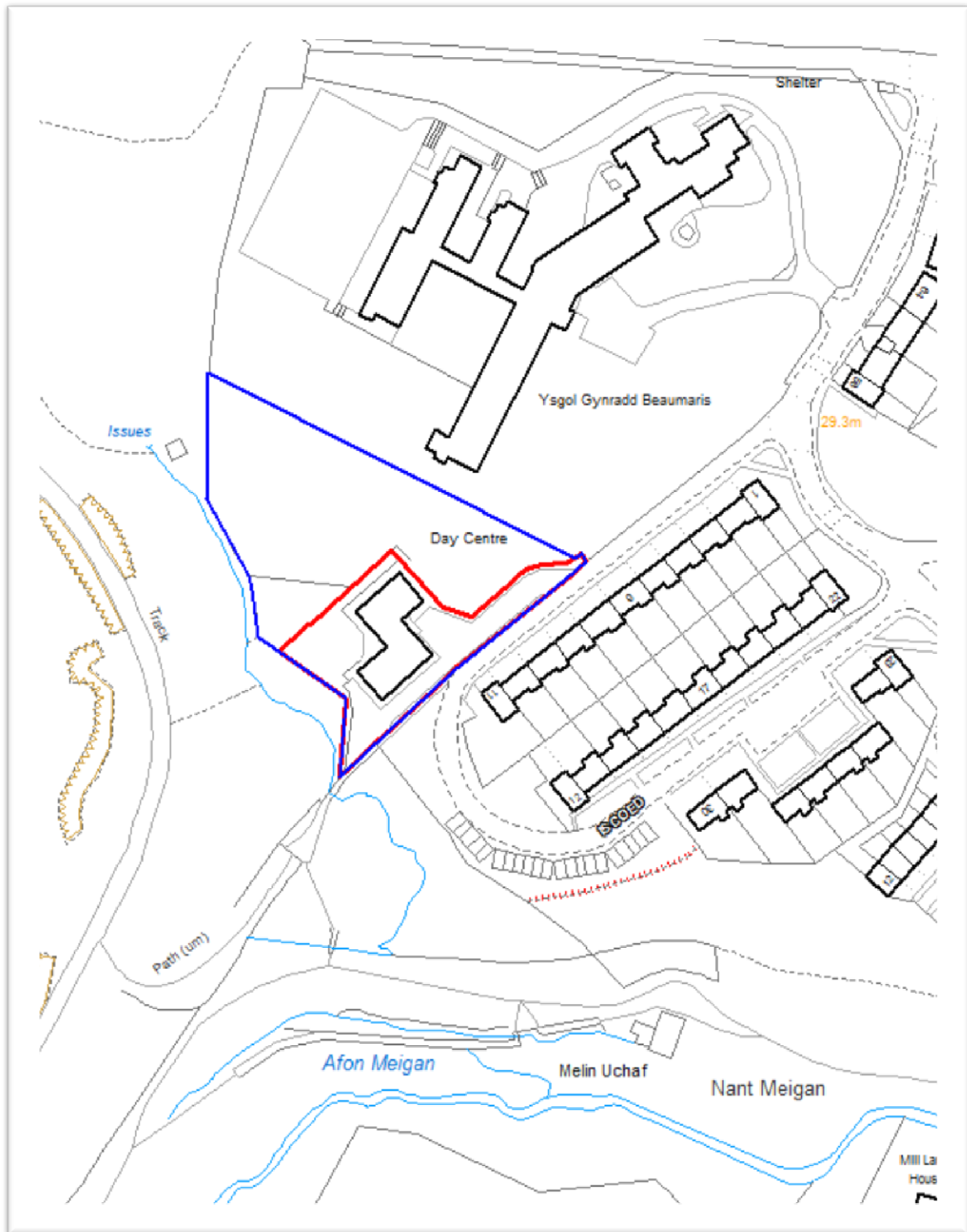
Recommendations

It is my option that, from the considered sites, the preferred option for the development of a new Extra Care facility in Seiriol should be the former Day Care Centre Site together with the part of the land directly behind it which forms part of the neighbouring Primary School playing field. It was also the most favoured site by the officers from Planning, Highways and Architectural Services during my consultations

Options 1, and 2 scored closely in the matrix using the initial criteria; however, I favour the Day Care centre site for the following reasons:

1. The site is readily available and within the ownership of Anglesey County Council and is deemed surplus.
2. It is the most favourable from a Planning, Highways and Architectural perspective.
3. The site can be extended to within the grounds of the neighbouring Council Owned Primary School.
4. There are no operational services on the site which I believe would make the site available for development sooner than the others.
5. There are no restrictions and the building is not situated within a conservation area.
6. There are service provisions to the site.
7. The site is located close to a bus route.

Appendix 1 – Recommendation Former Day Care Centre Site

Beaumaris Day Care centre (Edged Red) together with part of neighbouring school field (Edged Blue)
Total area approximately 0.49 Hectares (1.2 Acres)

Atodiad C

Adborth o'r Holiadur

Ydych chi'n cytuno y dylem ddatblygu o leiaf 39 o fflatiau gofal ychwanegol hunangynhwysol yn Ne'r Ynys?	
Ydw	44
Nac ydw	34

Ydych chi'n hapus gyda'r safle a ffefrir ar gyfer y datblygiad hwn?	
Ydw	23
Nac ydw	54
Dim ateb penodol wedi ei roi	1

Ydych chi'n cytuno y dylai'r Cyngor ystyried opsiynau i ariannu'r datblygiad drwy'r Cyfrif Refeniw Tai	
Ydw	44
Nac ydw	32
Dim ateb penodol wedi ei roi	1
Efallai	1

I gloi, mae 56% yn gefnogol i'r cysyniad o Dai Gofal Ychwanegol ond nid yw 69% o'r farn mai safle Ysgol Biwmares yw'r lle iawn ar gyfer y datblygiad. Mewn perthynas â'r Cyngor yn ystyried opsiynau i ariannu'r datblygiad drwy'r Cyfrif Refeniw Tai, 'roedd 56% yn cytuno â hyn.

'Roedd mwyafrif y bobl a gymerodd ran yn yr ymgysylltiad wedi gwneud sylwadau hefyd.

Nid oedd rhai pobl o'r farn bod angen Tai Gofal Ychwanegol yn yr ardal gan fod darpariaeth tai eisoes ar gael ar gyfer pobl hŷn, yn enwedig ym Miwmares. Derbyniwyd nifer o sylwadau yn nodi bod angen mwy o dai yn yr ardal ar gyfer pobl iau a theuluoedd neu'n cyfeirio at yr angen i gael cydbwysedd o bobl o wahanol oedrannau a mathau gwahanol o lety yn yr ardal. Mae gan rai bryderon nad oes cymhelliant i bobl iau fyw yn yr ardal. Mewn ymateb, gwnaed ymrwymiad ym mis Hydref 2015 i ystyried opsiynau o ran safle priodol yn Ne Ynys Môn ar gyfer datblygu Tai Gofal Ychwanegol gan y gwelwyd bod angen datblygiad o'r fath yn y rhan hon o'r Ynys.

Mae nifer o bobl wedi tynnu sylw at y ffaith bod safle'r ysgol ar ben bryn serth a'i fod yn anodd i bobl hŷn a phobl â phroblemau symudedd fynd yn ôl ac ymlaen i'r dref a chael mynediad i fwynderau. Mae rhai pobl hefyd wedi dangos pryderon ynghylch argaeledd gwasanaeth bws o'r lleoliad a chyflwr y palmentydd. Mewn ymateb, mae yna ffyrdd o sicrhau bod gan drigolion y

Cynllun Gofal Ychwanegol fynediad at fwynderau lleol. Enghraifft o hynny fyddai darparu gwasanaeth i fynd â phobl i lawr i'r dref mewn car / bws mini o'r Cynllun Gofal Ychwanegol.

Mae llawer o bobl wedi dweud bod yr ysgol yn y lle anghywir. Mae rhai wedi awgrymu safleoedd eraill megis Castle Meadow, Haulfre, yr hen Glwb Cymdeithasol, Ysgol Llangoed, tir ym Mhorthaethwy, Llanfaes, safle Laird a'r maes parcio wrth ymyl Parc Hamdden Happy Valley. Mae rhai hefyd wedi awgrymu defnyddio'r hen ganolfan ddydd. Mewn ymateb, mae'r Adroddiad Dewis Safleoedd eisoes wedi archwilio rhai o'r safleoedd a awgrymwyd ond nid ydynt wedi sgorio mor uchel â safle'r ysgol am amryw o resymau a dyna pam mai safle'r ysgol yw'r un a ffefrir.

Er iddo gael ei egluro bod yr ymarfer ymgysylltu hwn yn hollol ar wahân i'r ymgynghoriad ynghylch dyfodol ysgolion ar yr Ynys ac na fyddai'r datblygiad Tai Gofal Ychwanegol yn effeithio ar ganlyniad yr ymgynghoriad ynghylch yr ysgolion, mae nifer o bobl wedi gwneud sylwadau ar ddyfodol Ysgol Biwmares. Mae llawer o bobl eisiau i'r ysgol barhau i fod ar agor ac nid ydynt yn dymuno ei gweld yn cau. Mae gan rai pobl bryderon ynghylch yr effaith ar yr ardal chwarae ar gyfer plant pe bai'r adeilad ar safle'r ysgol ac wedi nodi y byddai angen cau'r ysgol yn ystod y cyfnod o adeiladu'r datblygiad Gofal Ychwanegol. Mewn ymateb, gall y datblygiad Gofal Ychwanegol fynd rhagddo p'un a fydd yr ysgol yn cau ai peidio.

Mae yna lawer o sylwadau ynglŷn â Haulfre. Nid yw pobl eisiau ei weld yn cau ac mae eraill wedi awgrymu y gellid defnyddio Haulfre ar gyfer datblygu Tai Gofal Ychwanegol. Mewn ymateb, mae'r penderfyniad eisoes wedi'i wneud i gau Haulfre gan nad yw'r adeilad yn addas i'r pwrpas ac mae Haulfre wedi cael ei ystyried a'i sgorio fel rhan o'r broses Dewis Safleoedd ac nid oedd yn sgorio mor uchel â safle'r ysgol o ran addasrwydd i ddatblygu Cynllun Gofal Ychwanegol ac felly ni chafodd ei gynnig fel y safle a ffefrir.

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	31.01.18
Pwnc:	Adroddiad Cynnydd – Gwasanaeth Plant a Theuluoedd
Pwrpas yr Adroddiad:	Adrodd ar gynnydd wrth weithredu'r Cynllun Gwella ar gyfer y Gwasanaeth
Cadeirydd Sgriwtini:	Y Cynghorydd Aled Morris Jones
Aelod(au) Portffolio:	Y Cynghorydd Llinos Medi Huws
Pennaeth Gwasanaeth:	Fôn Roberts, Pennaeth Gwasanaethau Plant
Awdur yr Adroddiad:	Fôn Roberts
Ffôn:	01248 752708
E-bost:	fonroberts@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Yn berthnasol i'r holl Aelodau

1 - Argymhelliad / Argymhellion

Gofynnir i'r Pwyllgor:

- 1.1 gadarnhau a yw'n fodlon â'r camau a gymerwyd i fynd ati i weithredu'r Cynllun Gwella ar gyfer y Gwasanaeth a chyda chyflymder y cynnydd a wnaed

2 – Y cysylltiad gyda Chynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Mae yna gysylltiadau clir rhwng y Cynllun Gwella ar gyfer y Gwasanaeth Plant a Chynllun Ynys Môn am y cyfnod 2017/2022. Yr amcanion yw:

1. Sicrhau y gall pobl Ynys Môn ffynnu a chyrraedd eu potensial hirdymor.
2. Cynorthwyo oedolion a theuluoedd bregus i'w cadw mor ddiogel, iach ac annibynnol â phosib.
3. Gweithio mewn partneriaeth i sicrhau y gallant ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau tra'n gwarchod ein hamgylchedd naturiol.

3 – Egwyddorion i lywio trafodaethau'r Aelodau Sgriwtini

Bydd y set ganlynol o egwyddorion yn cynorthwyo'r Aelodau i graffu ar y pwnc hwn:

3.1 Y cwsmer / dinesydd [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt pobl leol]

3.2 Gwerth [ystyried a yw cynlluniau a chynigion yn economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol. Hefyd, edrych ar y gofynion ehangach o ran buddion cymunedol]

3.3 Risg [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt gwytnwch a thrawsnewid gwasanaethau. Mae'n ymwneud â'r newid o fod yn wasanaeth traddodiadol i fod yn un sydd wedi'i drawsffurfio, a chadernid y gwasanaeth newydd hwnnw wedi iddo gael ei sefydlu]

3.4 Canolbwyntio ar y system (gan gynnwys datblygu sefydliadol) [Sicrhau bod gan y Cyngor a'i bartneriaid y systemau i fedru gweithredu'r trawsnewid yn llyfn, yn effeithlon a heb gael effaith negyddol ar y ddarpariaeth]

gwasanaeth]

3.5 Canolbwyntio ar berfformiad ac ansawdd [Sgriwtini'n ymgymryd â rôl monitro perfformiad neu sicrhau ansawdd, ar sail eithriad]

3.6 Canolbwyntio ar Lesiant [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt gofynion y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

1. A yw'r Pwyllgor yn fodlon â chyflymder y cynnydd a'r gwelliannau a wnaed hyd yma o fewn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd?

5 - Cefndir / Cyd-destun

Arolygwyd Gwasanaethau Plant Ynys Môn gan AGGCC yn ystod mis Hydref a mis Tachwedd 2016. Roedd yr arolygiad yn canolbwyntio ar sut mae plant a theuluoedd yn cael eu grymuso i gael mynediad at wasanaethau cymorth a gofal ac yn edrych ar ansawdd y canlyniadau a gyflawnir ar gyfer plant sydd angen cymorth, gofal a chefnogaeth a / neu blant y mae angen eu diogelu, gan gynnwys plant sydd wedi dechrau derbyn gofal yn ddiweddar gan yr awdurdod lleol. Gwerthusodd yr arolygiad ansawdd y trefniadau arweinyddiaeth, rheoli a llywodraethu sydd mewn grym i ddatblygu a chynorthwyo'r gwaith o ddarparu gwasanaethau. Cyhoeddwyd adroddiad terfynol AGGCC ar 7 Mawrth 2017. Roedd 14 o argymhellion yn yr adroddiad, sef saith argymhelliad yr oedd rhaid eu blaenoriaethu a saith i'w gweithredu erbyn Mawrth 2018 .

Mewn ymateb i'r canfyddiadau a'r argymhellion, mae'r awdurdod wedi rhoi'r trefniadau canlynol ar waith:

- Cynllun Gwella Gwasanaeth diwygiedig (CGG), sy'n ymgorffori'r holl Argymhellion a wnaed yn Adroddiad Arolygu AGGCC yn erbyn y 5 thema.
- Rhoi trefniadau newydd ar waith i Reoli Prosiectau, gyda Grŵp Gwella Mewnol o swyddogion yn cyfarfod bob mis, ac yn adrodd i'r Uwch Dîm Rheoli ac i'r Pwyllgor Gwaith.
- Sefydlu Panel newydd o Aelodau Etholedig yn dilyn yr etholiadau lleol a gynhaliwyd yn ddiweddar, a fydd yn adrodd i'r Pwyllgor Sgrwitini Corfforaethol.

Ffocws y gwaith:

Ailstrwythuro

Ailstrwythurwyd y gwasanaeth hwn ar 4 Hydref (CGG 4.2) ac mae 8 Arweinydd Ymarfer bellach yn gyfrifol am eu Grwpiau Ymarfer eu hunain. Mae angen gwneud rhagor o waith i gwblhau'r ailstrwythuro, gan gynnwys adolygu'r trefniadau ar gyfer y Tîm Lleoli Plant, gwneud y defnydd gorau o Weithwyr Cymorth i gefnogi teuluoedd, yn ogystal â sicrhau cymorth gweinyddol priodol i Grwpiau Ymarfer fel y gallant gyflawni eu cyfrifoldebau statudol.

Recriwtio a Chadw

Mae gallu recriwtio a chadw staff sydd wedi ymrwymo i wneud gwahaniaeth i fywydau plant a phobl ifanc yn Ynys Môn yn hollbwysig os ydym am gyflawni'r dyletswyddau y mae'r ddeddfwriaeth yn eu gosod arnom. Mae gweithlu ansefydlog yn y blynyddoedd diwethaf, ynghyd â chynnydd sylweddol yn nifer y plant a'r bobl ifanc sy'n Derbyn Gofal ac sydd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant, wedi rhoi straen sylweddol ar ein gwasanaethau.

Fel y soniwyd yn flaenorol, dechreuodd y Rheolwr Gwasanaeth ar gyfer Ymyrraeth Gynnar ac Atal yn ei swydd ym mis Awst a dechreuodd yr holl Arweinwyr Ymarfer ym mis Medi 2017. Dychwelodd y Pennaeth Gwasanaeth Dros Dro i'w swydd fel Rheolwr Gwasanaeth – Ymyrraeth Ddwys ym mis Rhagfyr 2017. Recriwtiodd yr adran Bennaeth Gwasanaeth parhaol a dechreuodd yn ei rôl ym mis Rhagfyr 2017.

Ar ddiwedd 2017 a dechrau 2018 llwyddwyd i recriwtio 8 o Weithiwr Cymdeithasol newydd ac rydym wedi parhau yn ein hymdrechion i recriwtio 5 o Weithwyr Cymdeithasol eraill. Mae 5 o staff asiantaeth yn cyflawni'r swyddi yma ar hyn o bryd. Mae 1 swydd wedi'i llenwi a bydd y gweithiwr cymdeithasol a benodwyd yn dechrau gyda'r awdurdod yng nghanol mis Ionawr 2018. Mae'r ymdrechion i recriwtio yn parhau a hysbyswyd yn 'The Guardian' (ar-lein) a 'Community Care' (sef cyfnodolyn Gwaith Cymdeithasol).

Yn 2017 a 2018 penodwyd 5.5 Swyddog Ymgysylltu ar gyfer Teulu Môn a llenwyd 1 swydd cyfwerth ag amser llawn arall trwy Grant Teuluoedd yn Gyntaf sy'n gadael hanner swydd sydd heb ei llenwi yn nhîm Teulu Môn. Rydym hefyd wedi penodi i 3 swydd arall yn y Tîm o Amgylch y Teulu ac mae'r staff hyn bellach wedi ymuno â'r gwasanaeth.

Mae'r Tîm Teuluoedd Gwydn bellach wedi'i staffio'n llawn ac ar hyn o bryd mae'n gweithio gydag 8 o deuluoedd i atal yr uned deuluol rhag torri i lawr, er mwyn cynorthwyo fel y gall plant fyw gartref. Mae'r tîm hefyd yn gweithio gyda rhai teuluoedd ar gynllun aduno fel bod plant yn gallu gadael gofal a dychwelyd i fyw'n ddiogel gyda'u teuluoedd. Bydd Gweithiwr Cymorth Teulu ychwanegol yn cael ei recriwtio i'r tîm hwn gan ddefnyddio cyllid 'Trothwy Gofal'.

Buom yn llwyddiannus yn recriwtio Ymgynghorydd Personol ychwanegol, sef swydd a ariennir trwy Gronfa Dewi Sant gan Lywodraeth Cymru, a hynny er mwyn darparu cymorth ymarferol ac emosiynol i bobl ifanc sy'n gadael gofal pan fyddant yn 15 i 24 oed.

Fel Gwasanaeth, rydym wedi datblygu trefniadau Hyfforddeiaeth Gwaith Cymdeithasol yn fewnol fel y gall 2 o'n staff hyfforddi i fod yn Weithwyr Cymdeithasol cymwys (cwrs 2 flynedd). Gan ein bod wedi gweld trosiant sylweddol o staff dros y 18 mis diwethaf nod y strategaeth hon yw tyfu ein gweithwyr ein hunain i sicrhau bod gennym Weithwyr Cymdeithasol cymwys a fydd yn gweithio i'r Gwasanaeth am o leiaf 2 flynedd ar ôl cymhwyso (CGG 1.2).

Ar hyn o bryd mae gan y gwasanaeth 5 o swyddi gwag ar gyfer Gwaith Cymdeithasol ac mae'n mynd ati'n rhagweithiol i geisio recriwtio Gweithwyr Cymdeithasol profiadol i'r swyddi hyn. Ar hyn o bryd gweithwyr asiantaeth sy'n cyflawni'r swyddi ac felly mae yna oblygiadau ariannol i'r gwasanaeth.

Polisiau

Mae'r Strategaeth Gweithlu, a gymeradwywyd dros yr haf, bellach yn canolbwyntio ar sicrhau bod gan staff y sgiliau, yr hyfforddiant a'r gefnogaeth i fedru cyflawni eu swyddi yn effeithiol a darparu'r cymorth sydd ei angen ar blant, pobl ifanc a theuluoedd ym Môn. Byddwn yn parhau i adolygu'r ddogfen hon, nid yn unig mewn perthynas â recriwtio staff, ond yn bwysicach fyth, o ran cadw'r staff sydd gennym.

Goruchwyliaeth – lanswyd y Polisi Goruchwyllo newydd ym mis Mawrth 2017, ar ôl ymgynghori â staff ac fe'i defnyddir i adolygu achosion yn fisol ac i weithredu'n gynnar os oes angen unrhyw newid yn y broses o wneud penderfyniadau. Mae amlder goruchwyliaeth yn cael ei fonitro ac mae archwiliad wrthi'n cael ei gynnal fel ein bod yn sicr bod y polisi'n cael ei weithredu'n llawn.

Mae'r Gwasanaeth Plant wedi datblygu pum Canllaw Ymarfer Amlasiantaethol fel ymateb uniongyrchol i Arolygiad AGGCC gyda'r nod o gryfhau cydweithio amlasiantaethol. Maent yn canolbwyntio ar ddarparu arweiniad clir ar:

- Sut i wneud Atgyfeiriadau i'r Gwasanaethau Plant
- Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant – Trothwyon Ymchwilio
- Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant – Gweithwyr Allweddol a Grwpiau Craidd
- Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant – Trothwyon Cofrestru.
- Sut i reoli cyhuddiadau amddiffyn plant a wneir yn erbyn Canllawiau Ymarfer Proffesiynol

Sicrhau Ansawdd

Mae'r Fframwaith Sicrhau Ansawdd wedi'i gymeradwyo o fewn y Gwasanaeth.

Bydd y gwasanaeth yn defnyddio ystod eang o ffynonellau tystiolaeth i ategu'r adroddiad gwerthuso ymarfer chwarterol megis:

- Archwiliadau misol o ffeiliau achos
- Archwiliadau misol o ffeiliau achos – Yr Uned Ddiogelu a Gwella Ansawdd
- Arsylwi Ymarfer
- Archwiliadau Goruchwyllo
- Dysgu oddi wrth a chyda'n partneriaid
- Dysgu gan bobl sy'n defnyddio ein gwasanaethau
- Goruchwyllo a Herio

- Dysgu oddi wrth ein staff
- Swyddog Adolygu Annibynnol a Chydlynedd Amddiffyn Plant

Dangosodd yr Adroddiad Gwerthuso Ymarfer ar gyfer chwarter 2 fod arferion cofnodi yn parhau i fod yn anghyson, er bod tystiolaeth o welliant mewn rhai archwiliadau.

Mae Cynllun Gwella Ymarfer yn cael ei ddatblygu yn 2018 a bydd yn canolbwyntio ar ddatblygu a chryfhau arferion Gwaith Cymdeithasol a hefyd ymarfer staff eraill yn yr adran.

Er gwaethaf yr anghysondeb mewn ymarfer, mae gennym dystiolaeth gadarnhaol bod y gweithlu yn gweithio'n uniongyrchol gyda theuluoedd a bod hynny'n arwain at well canlyniadau. Mae'r Gwasanaethau Plant wedi mabwysiadu Model Risg Thornton / Gwynedd i barhau i gefnogi gweithwyr cymdeithasol i weithio'n rhagweithiol gyda theuluoedd i reoli risg – gan dreulio llawer mwy o amser yn gweithio ochr yn ochr â nhw a'u helpu i newid fel bod y teulu yn lle diogel i'w plant.

Mae'r holl staff yn parhau i fynychu hyfforddiant ar sail barhaus, sy'n cynnwys Therapi Datrysiadau Byr, Cyfweld Ysgogol ac Asesu Risg i enwi ond ychydig. Bydd Arweinwyr Ymarfer nawr yn helpu staff i roi eu dysgu ar waith.

Mae llwyth achosion y Gweithwyr Cymdeithasol bellach yn unol â'r hyn a ystyrir yn arfer 'gweithio'n dda'.

Partneriaid

Mae'r gwaith o gryfhau rôl yr Awdurdod Lleol fel rhiant corfforaethol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal wedi'i gytuno gan y Panel Rhiant Corfforaethol gyda'r nod o sicrhau bod Cyngor Sir Ynys Môn yn ymgymryd â'i ddyletswyddau'n llawn i sicrhau y gall pobl ifanc gyrraedd eu potensial llawn a throsglwyddo'n llwyddiannus i fyd oedolion.

Parhaodd y Gwasanaeth i gryfhau ei berthynas ag asiantaethau partner ar bob lefel. Ym mis Ionawr 2018 bydd grŵp aml-asiantaeth gweithredol yn cyfarfod i siarad am faterion ar gyfer ymarferwyr ar 'lefel grŵp' a hefyd i feithrin perthynas a chael mwy o ddealltwriaeth o rolau a chyfrifoldebau ei gilydd.

Mae Gwasanaethau Ataliol yn cael eu hadolygu, a datblygir strategaeth newydd ar y cyd â phartneriaid er mwyn sicrhau gwasanaethau mwy effeithiol i gynorthwyo teuluoedd a chomisiynu Grant Teuluoedd yn Gyntaf i leihau nifer y plant a'r bobl ifanc y mae angen eu rhoi ar y Gofrestr Amddiffyn Plant ac y mae angen darparu gofal iddynt.

Mae'r rhaglen ar gyfer cyfarfod Panel yr Aelodau Etholedig a'r Uwch Reolwyr wedi parhau i ganolbwyntio ar fonitro a herio gweithrediad y Cynllun Gwella Gwasanaeth, gan ddal y Cyfarwyddwr a'r Gwasanaeth i gyfrif. Cynhaliwyd pum cyfarfod hyd yn hyn.

Mae'r ymweliadau Laming (ymweliadau gan aelodau etholedig ac Uwch Swyddogion y Cyngor) yn parhau i ddigwydd. Casglwyd adborth o'r ymweliadau hyn ac mae'r sylwadau a gafwyd wedi bod yn gadarnhaol hyd yn hyn a chynigiwyd rhai safbwyntiau defnyddiol ac adeiladol.

6 - Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb [gan gynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Amherthnasol

7 - Goblygiadau Ariannol

Gwelwyd cynnydd sylweddol yn nifer y plant a phobl ifanc a oedd yn derbyn gofal yn ystod 2015-16; rhoddodd hynny bwysau ychwanegol ar gyllidebau'r Gwasanaeth ac mae'r sefyllfa honno'n parhau. Mae'r Gwasanaeth wedi cymryd nifer o gamau yn y misoedd diwethaf i reoli a lleihau'r pwysau hyn. Ar hyn o bryd mae'r Panel Sgriwtini Cyllid yn edrych ar y pwysau cost hyn yn fanwl, a bydd yn adrodd i'r Pwyllgor Sgriwtini ar ei ganfyddiadau maes o law.

8 - Atodiadau:

Atodiad 1 - Argymhellion AGGCC a'r cysylltiad â'r Cynllun Gwella Gwasanaeth

Atodiad 2 - Cynllun Gwella Gwasanaeth

Atodiad 3 - AGGCC – Hunanasesiad Gwasanaethau Plant a Theuluoedd Ynys Môn

Atodiad 4 - Llythyr gan AGGCC – dyddiedig 11.01.18

9 - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Fel blaenoriaeth:

1. Dylai'r awdurdod fwrw ymlaen â'i ymrwymiad i ddatblygu fframwaith ar gyfer darparu gwaith ataliol gyda phlant a theuluoedd a fydd yn darparu gwasanaeth integredig yn ogystal â darparu help a chymorth cynnar sy'n oedi'n effeithiol yr angen am ofal a chymorth. CG 4.4
2. Dylid sefydlu systemau sicrhau ansawdd a threfniadau hyfforddiant aml-asiantaeth effeithiol i sicrhau bod y staff a'r partneriaid yn deall y trothwyon ar gyfer asesu gwasanaethau plant statudol a'u bod yn cael eu cymhwyso'n gyson; dylai hyn gynnwys datblygu protocol trothwyon diogelu plant aml-asiantaeth sy'n ymgorffori'r canllawiau a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru. CG 3.4
3. Dylai uwch arweinwyr yn y gwasanaethau cymdeithasol a'r heddlu barhau i gydweithio'n rhagweithiol i sicrhau gwelliannau i ansawdd, cysondeb ac amseroldeb ymholiadau diogelu plant. CG 2.2
4. Dylai'r cyngor barhau i gynorthwyo uwch arweinwyr i wella eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o natur gymhleth a'r risgiau sy'n gysylltiedig â darparu gwasanaethau plant, er mwyn rhoi sicrwydd iddynt hwy, eu partneriaid, staff a chymunedau bod eu cyfrifoldebau yn cael eu cyflawni i'r eithaf. CG 1.5
5. Dylid datblygu strategaeth gadarn ar gyfer y gweithlu i gynnwys nodau byrdymor, tymor canolig a hirdymor er mwyn creiwito a chadw gweithwyr cymdeithasol. CG 1.1
6. Dylid adolygu'r trefniadau ar gyfer rheolwyr timau ac uwch ymarferwyr er mwyn sicrhau capasiti digonol i ddarparu arolygiaeth gan reolwyr o benderfyniadau a herio a chyfeirio staff ar draws y gwasanaeth; dylid bod rhaglen arweinyddiaeth a datblygiad ar gael er mwyn datblygu gwytnwch. CG 1.4
7. Dylai uwch reolwyr gymryd camau i wella amllder, cysondeb ac ansawdd arolygiaeth staff rheng flaen; mae'n rhaid cyflwyno dull sicrwydd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth ac ansawdd. CG 1.3

Yn ystod y 12 mis nesaf:

8. Mae'n rhaid i gefnogaeth wleidyddol a chorfforaethol gref ar gyfer y gwasanaethau plant barhau i sicrhau bod y gwelliannau sydd eu hangen ar wasanaethau yn cael eu blaenoriaethu a bod cyflymder y gwelliannau yn cyflymu ac yn cael ei gynnal. CG 1.5
9. Dylid sefydlu trefniadau aml-asiantaeth i atgyfnerthu cynlluniau gweithredol a fydd yn cynorthwyo cydlyniant effeithiol o waith cwblhau Fframweithiau Asesu ar y Cyd gan bartneriaid statudol. CG 2.3
10. Dylid gwella ansawdd asesiadau a chynlluniau i sicrhau eu bod o ansawdd da yn gyson, gyda ffocws clir ar anghenion, risgiau a chryfderau plant a theuluoedd, a bod dealltwriaeth glir o'r canlyniadau, amserlenni a'r cyfrifoldebau am weithredoedd a ddymunir. CG 2.1
11. Dylid gwella ansawdd a chysondeb cofnodion; dylai pob aelod o staff a rheolwr sicrhau bod eu cofnodion o safon dda, eu bod yn gyfredol a'u bod yn cael eu storio'n systemataidd. CG 2.1
12. Dylai'r awdurdod lleol a'i bartneriaid gydweithio i ddatblygu dull gydlynol ar gyfer casglu a dadansoddi gwybodaeth am anghenion cymunedau sy'n cynnwys lleisiau plant a theuluoedd. Dylid defnyddio'r wybodaeth hon i hysbysu'r broses o greu cynlluniau strategol er mwyn cyflawni aliniad effeithiol darpariaeth gwasanaethau rhwng gwasanaethau gwybodaeth, cyngor a chymorth, y sector ataliol a'r gwasanaethau statudol. CG 4.4
13. Mae angen ymgorffori trefniadau rheoli perfformiad a sicrhau ansawdd, yn cynnwys craffu ar y galw am wasanaethau ac archwilio ansawdd arfer yn rheolaidd, er mwyn sicrhau bod gan reolwyr ar bob lefel wybodaeth amserol, berthnasol a chywir am berfformiad a sicrhau ansawdd i'w galluogi i wneud eu swyddi yn effeithiol ac i gyflawni gwelliannau. CG 3.2
14. Dylid monitro baich achosion ac adroddiadau ar ansawdd perfformiad gweithwyr yn barhaus er mwyn sicrhau bod capasiti digonol i alluogi'r gweithwyr i ymgysylltu'n effeithiol gyda phlant a'u teuluoedd. CG 3.2

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
1. Gweithlu hyderus a chymwys gyda chapasiti digonol i ddarparu gwasanaeth cyson ac effeithiol							
1.1	<p>Datblygu'r Strategaeth Gweithlu i gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> Arfer dda o ran recriwtio Cadw a chefnogi staff Trefniadau cynefino clir Cyfeillio Hyfforddi a mentora Cysgodi Cyfleoedd gwell i hyfforddi a datblygu ar ôl cymhwys Canllawiau blwyddyn gyntaf o ymarfer (nid oes angen hwn gan ein bod yn dilyn Canllawiau y Tair Blynedd Gyntaf o Ymarfer a luniwyd ar gyfer Cyngor Gofal Cymru) <p>Dolen Argymhelliad rhif 5 yr AGGCC: Dylid datblygu strategaeth gweithlu gadarn ar frys a fydd yn cynnwys amcanion ar gyfer y tymor byr, canolig a hir ar gyfer recriwtio a chadw gweithwyr cymdeithasol.</p>	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Mae 2 aelod o staff wedi llwyddo i ennill hyfforddeiaeth 2 flynedd i hyfforddi i ddod yn Weithwyr Cymdeithasol cymwys, nod y strategaeth hon yw meithrin ein gweithwyr ein hunain ('Grow our Own'), gan sicrhau bod gennym Weithwyr Cymdeithasol a fydd yn gweithio i'r Gwasanaeth am o leiaf 2 flynedd ar ôl iddynt gymhwyso. Mae Cynllun Gweithredu'r Gweithlu yn cael ei yrru yn ei flaen i fonitro cynnydd yn erbyn y camau tymor byr hyd ar Ragfyr 2017. Cynhelir cyfarfodydd bob 6-8 wythnos i fonitro cynnydd. Rhoddwyd ailstrwythuro'r Gwasanaeth ar waith ar 4^{ydd} Hydref. Cymerodd 8 Arweinydd Ymarfer gyfrifoldeb dros eu Grwpiau Ymarfer, yn rheoli grwpiau llai ar draws Ymyrraeth Gynnar ac Ymyrraeth Ddwys gyda phob Arweinydd Ymarfer yn gyfrifol am 3 neu 4 o Weithwyr Cymdeithasol. Bydd hyn yn golygu y bydd gan Weithwyr Cymdeithasol well mynediad i'w Harweinwyr Ymarfer, gan eu galluogi i gael cyngor buan ar gyfer delio ag achosion unigol ynghyd ag i gael cymorth a goruchwyliaeth ddigonol. <p><u>Awst 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Mae cynllun hyfforddeiaeth wedi cael ei ddatblygu ar y cyd ag AD sy'n cynnig y cyfle i un aelod staff hyfforddi i fod yn Weithiwr Cymdeithasol dros ddwy flynedd drwy Brifysgol Bangor, gyda'r posibilrwydd o ddiogelu swydd barhaol yn y gwasanaeth ar ôl cymhwyso. Rhaglen Gynefino'r Gwasanaeth wedi'i llunio ar gyfer staff newydd. Mae Cynllun Gweithredu'r Gweithlu yn cael ei yrru yn ei flaen i fonitro cynnydd yn erbyn y camau tymor byr hyd at Ragfyr 2017. <p><u>Mehafin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Strategaeth Gweithlu wedi'i gwblhau. Cynllun Gweithredu'n cael ei baratoi. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Strategaeth Gweithlu Drafft wedi'i lunio ar y cyd ag AD sy'n cynnwys rhannau perthnasol ar recriwtio, cadw a chymorth, trefniadau cynefino, cyfeillio, hyfforddi a mentora, cysgodi, cyfleoedd hyfforddi a datblygu 	<ul style="list-style-type: none"> Sesiwn Gynefino Gorfforaethol ar gael yn fisol ar gyfer staff newydd. Sicrhau cynnydd o ran y Cynllun Gweithredu. Ymgymmerir â gwaith pellach i gwblhau'r ailstrwythuro, gan gynnwys adolygu'r trefniadau ar gyfer y Tim Lleoli Plant, gan wneud y defnydd gorau o Weithwyr Cymorth i roi cymorth i deuluoedd, yn ogystal â sicrhau bod cymorth gweinyddol yn briodol er mwyn i Grwpiau Ymarfer gyflawni eu cyfrifoldebau'n effeithiol. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma Gweithwyr cymdeithasol newydd gymhwyso yn adrodd eu bod wedi derbyn cyfarwyddyd a disgwyliadau clir, cefnogaeth, ac adborth adeiladol ynghylch eu hymarfer ac ar ansawdd eu gwaith.</p> <p>Staff yn nodi'n gadarnhaol eu bod yn fodlon yn y gweithle ac yn teimlo eu bod yn cael eu chefnogi wrth gyflawni eu cyfrifoldebau.</p> <p>Wedi cychwyn Archwiliad o waith sy'n darparu tystiolaeth o weithlu hyderus a chymwys.</p> <p>Gwelliant amlwg mewn cyfraddau recriwtio a chadw gyda mwy o staff yn cael eu recriwtio i swyddi parhaol a gostyngiad yn nifer y staff sy'n gadael.</p> <p>Cynefino - pob aelod newydd o staff yn cael cyfnod cynefino cynhwysfawr ac yn llwyr ymwybodol o'u rolau a'u cyfrifoldebau.</p> <p>Tystiolaeth bod cyfarfodydd cynefino yn cael eu cynnal a bod staff newydd o'r farn eu bod yn ddefnyddiol mewn perthynas â chanllawiau a disgwyliadau, cymorth, llywio eu hymarfer ac ansawdd y gwaith.</p>	Melanie Jones a Leighton Rees	Ion 2017	Rhag 2017

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 42		<p>estynedig ar ôl cymhwyso, canllawiau ar gyfer y flwyddyn gyntaf o ymarfer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Y strategaeth wedi'i rhannu â staff am eu sylwadau. • Disgwyliadau ar Reolwyr o ran cynefino wedi'u hamlygu – mae hyn yn gysylltiedig â manteision strwythur newydd a nifer uwch o arweinydd ymarfer. • Materion yng nghyswllt AD – cyfarfodydd wythnosol wedi'u sefydlu i fynd i'r afael â'r holl faterion perthnasol gan gynnwys recriwtio. • 4 gweithiwr cymdeithasol dwyieithog newydd gymhwyso wedi'u recriwtio. • Pob swydd gweithiwr cymdeithasol wedi'u llenwi gyda staff dros dro/parhaol/trefniadau recriwtio ar waith. • Hysbyseb agored ar gyfer gweithwyr cymdeithasol profiadol. • Sesiwn i Reolwr ar ganllawiau Cynefino wedi ei gynnal ym mis Mawrth. • Canllawiau ar flwyddyn gyntaf ymarfer wrthi'n cael eu hadolygu gan y Cydlynnydd Dysgu Ymarfer. 					
1	<p>Materion o ran Datrys Staffio i gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recriwtio i swyddi parhaol • Strategaeth ymadael ar gyfer staff asiantaeth 	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae Pennaeth Gwasanaeth wedi'i benodi a bydd yn cychwyn yn ei swydd ddechrau mis Rhagfyr. • Rydym wedi recriwtio 8 Gweithiwr Cymdeithasol newydd dros yr ychydig fisoedd diwethaf, y mae pob un ohonynt yn lleol, ac ar wahân i un gweithiwr cymdeithasol, maent i gyd yn siaradwyr Cymraeg rhugl. • Mae 7 o aelodau staff Asiantaeth yn cael eu cyflogi dros dro i wneud gwaith swyddi Gwaith Cymdeithasol a Rheolwr Tim sy'n wag ar hyn o bryd • Rydym wedi datblygu trefniadau Hyfforddeiaeth Gwaith Cymdeithasol yn fewnol a bydd 2 o'n staff yn hyfforddi i ddod yn Weithwyr Cymdeithasol cymwys dros y 2 flynedd nesaf. • Rydym wedi methu ag apwyntio i swydd y Rheolwr Sicrwydd Ansawdd sydd wedi arafu ein cynnydd o ran cyflawni'r Fframwaith Sicrwydd Ansawdd. <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae cyfarfodydd yn cael eu cynnal bob pythefnos rhwng AD ac uwch reolwyr y Gwasanaethau Plant i sicrhau bod materion o ran recriwtio a datblygu'r gweithlu yn symud yn eu blaenau'n gyflym. Bydd hyn 	<ul style="list-style-type: none"> • Rydym yn parhau i ddefnyddio staff asiantaeth dros dro profiadol i wneud gwaith swyddi Gwaith Cymdeithasol sy'n wag. Bydd menter recriwtio newydd ar waith ym mis Tachwedd i geisio denu Gweithwyr Cymdeithasol profiadol parhaol. • Rydym wrthi'n recriwtio ar gyfer sawl swydd ychwanegol o fewn y Gwasanaeth a fydd yn parhau i gryfhau ein gwasanaethau cymorth i deuluoedd. Maent yn cynnwys recriwtio: • 3 x swydd Gweithiwr Cymorth ychwanegol o fewn TAF a ariennir gan Teuluoedd yn Gyntaf • Swydd Cynghorydd Personol ychwanegol a ariennir yn defnyddio Grant Dydd Gŵyl Dewi Llywodraeth Cymru i ddarparu cymorth ymarferol ac emosynol i bobl ifanc sy'n gadael gofal yn 18 oed. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>Gweithlu sefydlog a pharhaol sy'n arwain at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gysondeb ymarfer ar draws y gwasanaeth. • Cymorth o ansawdd gwell i blant a theuluoedd. • Sefydlu gwell perthnasau rhwng teuluoedd a gweithwyr cymdeithasol yn arwain at well canlyniadau i blant a theuluoedd. <p>Partneriaid yn adrodd bod gwelliant o ran y trefniadau cydweithio â'r Gwasanaethau Plant o ganlyniad i ostyngiad mewn trosiant staff.</p>	Uwch Dîm Rheoli ac AD	Tach 2016	Rhag 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 43		<p>yn cynnwys diweddariadau rheolaidd ar lefelau staffio, siart staffio a llwyth achosion.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wedi penodi'r Tim Teuluoedd Gwydn. • Wedi penodi 2.5 Swyddog Ymgysylltu ar gyfer Teulu Môn. • 8 Arweinydd Ymarfer wedi'u penodi erbyn hyn, yn dechrau ar y 4^{ydd} o Fedi. • Byddir yn cynnal trafodaethau ynghylch ymestyn cytundebau Staff Asiantaeth hyd at ddiwedd mis Rhagfyr. <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cytundebau staff asiantaeth wedi'u hymestyn tan ddiwedd Medi 2017 i sicrhau gweithlu digonol o ran niferoedd a phrofiad. Nod i leihau nifer y gweithwyr cymdeithasol asiantaeth yn ystod mis Medi. • 1 gweithiwr cymdeithasol cymwys a 3 myfyriwr gwaith cymdeithasol wedi'u penodi i swyddi. 1 cymwys ac 1 myfyriwr yn dechrau ym mis Gorffennaf. 5 swydd wag yn cael eu hysbysebu ar sail treigl. • 7 Arweinydd Ymarfer wedi'u penodi. Swydd wag arall yn cael ei hysbysebu. • Wedi penodi i swydd IRO wag gyda dyddiad dechrau y 10th o Orffennaf. • Wedi penodi Rheolwr Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar ac Atal. Yn dechrau ganol Awst. • Rheolwr Gwasanaeth Ymyrraeth Ddwys wedi'i benodi. Rheolwr Gwasanaeth Asiantaeth yn cyflawni'r swydd dros dro. • Mae cadw Gweithwyr Cymdeithasol dros dro a pharhaol yn parhau i fod yn sialens i'r Gwasanaeth. • Mae darparu cefnogaeth ac arweiniad digonol i'r staff yn parhau i fod yn flaenoriaeth. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfarfodydd misol wedi'u sefydlu rhwng AD ac uwch reolwyr y Gwasanaethau Plant i sicrhau bod materion o ran recriwtio a datblygu'r gweithlu'n symud yn eu blaenau'n gyflym. Bydd hyn yn cynnwys diweddariadau rheolaidd ar lefelau staffio, siart staffio a llwyth achosion. • Rydym yn parhau i hysbysebu swyddi ar gyfer gweithwyr cymdeithasol profiadol ar sail treigl. • AD wedi cynnal sesiynau briffio ar recriwtio i Reolwyr. • AD i ddarparu diweddariadau rheolaidd ynghylch cyfraddau'r Gwasanaeth o ran recriwtio a chadw staff. 					

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
		<ul style="list-style-type: none"> • Arweiniad parhaus gan yr Adran Gyllid ar oblygiadau cost cyflogi staff asiantaeth. • Strategaeth ymadael yn ei lle ar gyfer staff asiantaeth lle mae swyddi wedi cael eu llenwi gan weithwyr parhaol. 					
Tudalen 44	<p>1.3 Adolygu'r Polisi Goruchwylio. Bydd hyn yn cynnwys y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cod Ymarfer • Goruchwyliaeth ffurfiol ac anffurfiol neu ad-hoc • Pwrpas Goruchwylio • Manteision Goruchwylio • Rolau a Chyfrifoldebau • Isafswm y Sesiynau a Gynhelir a threfniadau Canslo • Cynllunio ar gyfer Sesiwn Goruchwylio • Cofnodi Goruchwyliaeth • Anghydfodau • Cyfrinachedd a Mynediad • Cysylltiadau â Pholisiau a Gweithdrefnau Eraill <p>Dolenni i Argymhelliaid rhif 7 AGGCC: Dylai uwch arweinwyr gymryd camau i wella amllder, cysondeb ac ansawdd y goruchwylio ar gyfer staff rheng flaen; rhaid sefydlu mecanwaith sicrwydd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth ac ansawdd.</p>	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae ffurflen adborth wedi'i datblygu gan gydweithwyr ym maes Hyfforddiant i ofyn beth y maent wedi ei ddysgu o'r hyfforddiant a dderbyniwyd ganddynt, p'un a ydynt wedi rhoi'r hyn a ddysgwyd ganddynt ar waith, beth fyddent yn ei newid am y cwrs os oes unrhyw beth. Cwblhawyd y ffurflenni hyn gan staff yn ystod y Gynhadledd Staff ym mis Hydref. Rydym wrthi'n dadansoddi'r wybodaeth ar hyn o bryd. • Cynhaliwyd gweithdy cynllunio ar gyfer yr Uwch Dim Rheoli gyda Rhonwyn Dobbins i baratoi am y 3 gweithdy ar oruchwyliaeth sy'n rhoi sylw i ganlyniadau ('outcome focused supervision'). • Rydym wedi parhau i atgoffa staff bod goruchwyliaeth yn flaenoriaeth a bod ar bob aelod staff angen eu goruchwyllo'n rheolaidd yn unol â'r Polisi. Mae goruchwyliaeth yn parhau i gael ei olrhain gan y Pennaeth Gwasanaeth i sicrhau cydymffurfiaeth. Bydd Rheolwyr/Arweinwyr Ymarfer yn atebol am unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio. • Roedd Archwiliad o drefniadau goruchwylio wedi dechrau ym mis Hydref 2017 ar draws y Gwasanaethau Plant, gan gynnwys canfyddiad staff o oruchwyliaeth drwy holiaduron a grwpiau ffocws. Yr adborth cychwynnol gan yr archwilydd yw bod cynnydd gyda'r gwaith yn araf gan nad yw rheolwyr yn gallu darparu'r holl gofnodion goruchwylio a oedd i fod wedi digwydd o fewn y cyfnod dynodedig. Mae'n annhebygol y bydd yr adolygiad hwn yn darparu tystiolaeth o gydymffurfiaeth systematig a chyson gyda'r polisi. • Mae'r Arweinwyr Ymarfer yn newydd iawn i'w swyddi ac nid ydynt ond wedi bod yn goruchwylio eu staff ers dechrau mis Hydref. Byddwn yn cynnal ail archwiliad yn Chwefror 2018. • Mae'r mentora gan Bruce Thornton wedi dechrau gweithio gyda phob Arweinydd Ymarfer yn nhermau sut y maent yn ymwreiddio'r Model Risg yn eu gwaith, gan gynnwys yn ystod goruchwylio. • Mae canfyddiadau o archwiliadau o ffeiliau achosion yn dangos yn gyson bod diffyg tystiolaeth o drosolwg a goruchwyliaeth gan reolwyr ar y ffeiliau achosion. Ychydig iawn o dystiolaeth ar hyn o bryd i gefnogi bod y canlyniadau a nodir yn cael eu cyflawni yn nhermau: 	<ul style="list-style-type: none"> • Mentora ar gyfer rheolwyr yng nghyswllt goruchwyliaeth sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau i ddatblygu ymarfer myfyriol ym mis Tachwedd a Rhagfyr. • Cyngor ac arweiniad parhaus wedi'i ddarparu i weithwyr cymdeithasol unigol ar gwblhau asesiadau, cofnodi ac asesu risg. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma Staff yn dweud eu bod yn cael eu cefnogi yn effeithiol i gyflawni eu dyletswyddau .</p> <p>Staff yn adrodd yn gadarnhaol bod ansawdd eu hasesiadau a'u cynlluniau wedi gwella trwy oruchwyliaeth reolaidd o ansawdd.</p> <p>Rheolwyr yn dweud eu bod yn gallu cefnogi staff i'r safonau gofynnol.</p> <p>Arweiniad clir ar safonau ac arfer dda yn cael ei gyfleu'n glir ac ar gael i bawb trwy Oruchwyliaeth reolaidd.</p> <p>Rheolwyr yn cydymffurfio â'r Polisi Goruchwylio a'r Model Risg wedi ei ymgorffori yn y sesiynau Goruchwylio gyda staff.</p> <p>Cynhelir archwiliadau rheolaidd ar draws y Gwasanaethau Plant ac Oedolion yn dangos Goruchwyliaeth o safon dda a chyson.</p> <p>Wedi cychwyn Mecanwaith sicrwydd wedi ei sefydlu'n ganolog i sicrhau cydymffurfiaeth â'r polisi Goruchwylio.</p>	Melanie Jones a Leighton Rees	Rhag 2016	Tracio a monitro parhaus SA Mehefin 2017

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 45		<ul style="list-style-type: none"> Mae ansawdd eu hasesiadau wedi gwella drwy oruchwyliaeth reolaidd o safon dda. Mae rheolwyr yn cydymffurfio â'r Polisi Goruchwyliaeth a'r Model Risg yn cael ei ymgorffori o fewn sesiynau goruchwyliaeth gyda staff. Mae archwiliadau rheolaidd ar draws y Gwasanaethau Plant ac Oedolion yn dangos ansawdd da a goruchwyliaeth gyson. <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwnaed trefniadau gyda Rhonwyn Dobbing o ran ymgymryd â hyfforddiant ar oruchwyliaeth sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau ar gyfer Arweinwyr Ymarfer. Cynhelir tri gweithdy a'u pwrpas fydd rhoi cymorth i oruchwylwyr archwilio eu rôl o ran goruchwyliaeth sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau, ynghyd ag ystyried gwerth goruchwyliaeth sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau o ran defnyddwyr gwasanaeth, gweithwyr, ymarfer gwaith cymdeithasol ynghyd ag ar gyfer y sefydliad. Yn ogystal, dylai gryfhau rôl y goruchwylwr, rhoi sylw i sgiliau craidd a'r heriau ar gyfer gwahanol grwpiau ymarfer. <p>Mehafin/Gorffennaf 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Hyfforddiant ar y polisi Goruchwyliaeth wedi'i gynnal, ynghyd â hyfforddiant ar y model risg ym mis Mehefin. Tracio a monitro trefniadau goruchwylio'n barhaus i sicrhau cydymffurfiaeth o ran y Polisi. <p>Mai 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Polisi Goruchwyliaeth wedi'i adolygu a'i rannu gyda staff. Trefniadau tracio yn eu lle i fonitro cydymffurfiaeth lwyd â'r polisi Goruchwyliaeth. Polisi Goruchwyliaeth wedi'i gwblhau. Hyfforddiant ar y Model Risg a'i gyswllt â Goruchwylwyr staff wedi'i ddarparu ar gyfer yr holl staff ym mis Mehefin. Hyfforddiant Goruchwyliaeth wedi'i ddarparu i bob aelod staff a'r Rheolwyr. 					
1.4	Darparu cyfleoedd datblygu ar gyfer Arweinwyr Ymarfer i gefnogi'r gweithlu i gyflawni eu	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae Rhaglen Gynefino'r Gwasanaeth yn parhau (gweler isod). 	<ul style="list-style-type: none"> Angen trafodaethau i gwblhau ac aildrefnu'r cynllun llawr ar gyfer cydleo'i'r Grwpiau Ymarfer. 	Heb eu gwneud hyd yma Rheolwyr yn dweud bod ganddynt fwy o hyder yn eu sgiliau o ran gwneud penderfyniadau rheoli achos cywir a diogel.	Uwch Dîm Rheoli	Ionawr 2017	Mawrth 2018

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 46	<p>dyletswyddau. Meysydd i ganolbwyntio amynt:-</p> <ul style="list-style-type: none"> Egwyddorion ar gyfer gwneud penderfyniadau cywir a diogel o ran rheoli achosion (rheolwyr â throsolwg o'r drefn gwneud penderfyniadau) Gwella a rheoli ymarfer a pherfformiad gan gynnwys darparu her a chyfarwyddyd adeiladol i staff Rheoli sgysiaid anodd Darparu goruchwyliaeth reolaidd o ansawdd Datblygu arweinwyr ymarfer mewn sgiliau hyfforddi a mentora <p>Dolen i argymhelliad rhif 6 AGGCC: Dylai trefniadau ar gyfer rheolwyr tîm ac uwch ymarferwyr gael eu hadolygu er mwyn sicrhau bod capasiti ymysg rheolwyr i gadw golwg yn effeithiol ac yn gyson ar y drefn gwneud penderfyniadau, darparu her a chyfeiriad ar gyfer staff ar draws y gwasanaeth; dylai rhaglen arweinyddiaeth a datblygu fod ar gael i adeiladu gwynnwch.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cymerodd yr Arweinwyr Ymarfer gyfrifoldeb am eu Grwpiau Ymarfer ddechrau mis Hydref. Fe gafodd y mwyafrif ohonynt gyfnod cynefino o 3 wythnos heb gyfrifoldeb rheoli dros staff. <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Ymgwymerwyd ag archwiliad pellach ym Mai/Mehefin 2017 a gadarnhaodd bod cynnydd cadarnhaol yn cael ei wneud o ran atgyfeiriadau a oedd yn mynd ymlaen i Strategaeth a Chynhadledd: Ansawdd Trafodaethau/Cyfarfodydd, Ansawdd Aseu. <p>Dyma'r Themau Allweddol: Mae presenoldeb a chofnodi mewn Cyfarfodydd Strategaeth wedi gwella Defnydd wedi cynyddu o ran yr offeryn Risk 2 Cyfarfodydd Strategaeth amserol Defnydd cynyddol o Gronolegau yn amlwg Gwell ansawdd yn amlwg o ran asesiadau Mae cysondeb ffurflenni'n dal i fod yn broblem (Adroddiad G.C/Craidd/Risk2/ mae'r Aseiad Gofal a Chymorth a'r offeryn Cymhwyster yn cael eu defnyddio). Nid yw'r cam cysyniadol o hidlo risg i ganfod cryfderau wedi'i wreiddio'n llawn Cynhaliwyd Bore Cwrdd i Ffwrdd o'r gwaith ar y 28^{ain} o Orffennaf ar gyfer Uwch Aelodau Staff i gytuno ar drefniadau ar gyfer ailstrwythuro'r gwasanaeth ac i ddechrau trafod trefniadau ar gyfer Arweinwyr Ymarfer. Llwyddwyd i benodi 8 Arweinydd Ymarfer. Mae rhaglen gynefino'r gwasanaeth yn ei lle ar gyfer mis Medi, i gynnwys sesiynau hyfforddiant ar: Y Weledigaeth ar gyfer y Gwasanaeth, sefydliad trosfwaol, CGG, rheoli absenoldeb salwch a Chyfweliadau Dychwelyd i'r Gwaith Cwynion a'r system Fflecsi Cyfathrebu ar y Cyd Gweithdai Goruchwyllo -3 x gweithdy diwrnod llawn ar oruchwyliaeth yn seiliedig ar ganlyniadau PLO a gwaith Llys Rheoli Amser a Rheoli Dyddiadur, Blaenoriaethu Gwaith a Disgwyliadau Cyflwyno Sesiynau Gwaith Grŵp ACE i Rien Perfformiad Galluogrwydd Cwrs Dull Rheoli Sicrwydd Ansawdd ac Archwiliadau </p>	<ul style="list-style-type: none"> AD i ddarparu diweddariadau rheolaidd mewn perthynas â chyfraddau recriwtio a chadw ar gyfer y Gwasanaeth. 	<p>Staff yn dweud eu bod yn teimlo eu bod yn cael gwell cefnogaeth gan eu rheolwyr llinell i gyflawni eu cyfrifoldebau gyda hynny'n arwain at ostyngiad o ran trosiant staff, cyfraddau gwell o ran cadw staff a mwy o sefydlogrwydd yn y gweithlu.</p> <p>Adborth gan bartneriaid yn dangos mwy o hyder yn y gweithlu ac enw da'r sefydliad.</p> <p>Wedi cychwyn Archwiliadau rheolaidd o ffeiliau achosion yn dangos gwelliant yn ansawdd yr asesiadau a'r cynlluniau gofal a chymorth.</p> <p>Cynhelir archwiliadau rheolaidd ar draws y Gwasanaeth sy'n dangos fod Rheolwyr yn gwneud penderfyniadau rheoli cywir a diogel.</p>			

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 47		<p>Trothwyon a gwneud penderfyniadau cywir ynghyd â staff yn cyflawni camau gweithredu Cynllunio Gofal ac Adolygu Gofal a Chymorth, Amddiffyn Plant a LAC</p> <p>Cofnodi achosion</p> <p>Aseidiadau a'r Model Risg</p> <p>Rheoli Llwyth Achosion – Neilltuo achosion, camu i lawr i TAF a pheidio â chau achosion i'r Gwasanaethau Plant, llwyth achosion llai ar gyfer rhai sydd newydd gymhwyso – uchafswm o 12 achos</p> <p>Cynadledau Grŵp Teulu, Cyfranogi a Gwaith Datblygu Rhiantu</p> <p>Uned Diogelu'r Cyhoedd Heddlu Gogledd Cymru CAF/CASS</p> <p>Cyfweld Ysgogiadol</p> <p><u>Mehafin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Archwiliadau wedi dechrau ar gyfer Chwarter 1: archwiliadau o ffeiliau achosion, archwiliadau amlasiantaethol, archwiliadau thematig, dadansoddiadau ar gael ddiwedd Gorffennaf. • Hyfforddiant wedi'i gynnal ar gyfer Rheolwyr ar reoli sgysiau anodd. • 7 Arweinydd Ymarfer wedi'u penodi, 4 staff mewnol a 3 allanol. • Hyfforddiant wedi'i ddarparu i Reolwyr ar ddarparu Goruchwyliaeth reolaidd o safon. • Mae 4 o reolwyr ar hyn o bryd yn derbyn hyfforddiant achrededig ym maes Arweinyddiaeth a Datblygu. • Bydd ailstrwythuro gwasanaethau a sefydlu timau gweithredol llai yn cael eu gyrru yn eu blaenau a bydd yn sicrhau mwy o gapasiti ymysg Rheolwyr i roi arweiniad, goruchwyliaeth a chefnogaeth gyson i staff. • Gwnaed trefniadau i Reolwyr Gwasanaethau Oedolion roi cymorth i Reolwyr Gwasanaethau Plant gyda'u datblygiad proffesiynol. 					
1.5	<p>Argymhelliad 4 AGGCC:</p> <p>Parhau i gefnogi uwch arweinwyr i wella eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'r cymhlethdodau a'r risgiau sy'n gysylltiedig â darparu gwasanaethau plant er mwyn bodloni eu hunain, partneriaid, staff a chymunedau bod eu cyfrifoldebau yn cael eu cyflawni i'r lefel orau bosib.</p>	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Panel Aelodau wedi parhau i ganolbwyntio ar fonitro a herio gweithrediad Cynllun Gwella Gwasanaeth y Gwasanaethau Plant, gan ddal Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Pennaeth Gwasanaeth yn gyfrifol. Cynhaliwyd pedwar cyfarfod ers yr etholiadau lleol ym mis Mai. • Mae pwrpas y cyfarfodydd Laming wedi cael ei adolygu a chwestiynau wedi'u gofyn yn ystod 	<ul style="list-style-type: none"> • Parhau i roi cymorth i uwch arweinwyr wella eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'r cymhlethdodau a'r risgiau sy'n gysylltiedig â chyflenwi gwasanaethau plant. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>Uwch arweinwyr ac aelodau etholedig yn dweud bod eu cyfranogiad yn y Panel Gwasanaethau Cymdeithasol wedi datblygu eu dealltwriaeth o'r materion sylfaenol allweddol a'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gwasanaeth a'u gallu i sgriwtineiddio effeithiolrwydd y gwasanaeth.</p>	Prif Weithredwr Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol	Ionawr 2017	Parhaus

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 48	<p>AGGCC Argymhelliad 8 AGGCC: Rhaid i'r gefnogaeth wleidyddol a chorfforaethol gryf ar gyfer gwasanaethau plant barhau er mwyn sicrhau bod y gwelliannau y mae angen eu gwneud i'r gwasanaeth yn cael eu blaenoriaethu a bod y gwelliant yn cyflymu ac yn cael ei gynnal</p>	<p>ymweliadau, ac fe'u cysylltir â chanlyniadau perthnasol yn y CGG.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae cyfarfodydd Laming ar gyfer Aelodau wedi'u trefnu hyd at fis Mai 2018. Yngymerwyd ag ymweliad Laming y ddiweddar â'r Tim Lleoli Plant ar 27.10.17 gan y Prif Weithredwr Cynorthwyol, y Cadeirydd Sgriwtini ac aelod etholedig o'r Panel. Arweinydd y Cyngor yw'r Deilydd Portffolio ar gyfer y Gwasanaethau Plant hefyd, mae'n gefnogol iawn ac mae ganddi gysylltiad agos â'r gwaith o fonitro'r Cynllun Gwella Gwasanaeth drwy gyfarfodydd misol gyda'r Pennaeth Gwasanaeth i drafod cynnydd a datblygiadau. <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae rhestr o ymweliadau Laming misol rhwng Gorffennaf 2017 a Mai 2018 wedi cael eu cyflwyno a'u cytuno gan y Panel Gwella Gwasanaethau Plant ar 21/08/17. Mae ymweliadau Laming wedi cychwyn. Cynhaliwyd trafodaeth gychwynnol gydag Andrew Bennett, Hyfforddiant ac Ymgynghoriaeth 'Public Health Research', am y posibilrwydd o redeg sesiwn fyddai ar gael i'r holl Aelodau/Uwch Arweinyddion ynghylch Profiadau Niweidiol yn Ystod Plentynod. Cynhaliwyd yr ail Banel Aelodau ar 21^{am} o Awst a lluniwyd dogfen dracio ar gyfer gwaith y panel. <p>Mehafin/Gorffennaf 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae Arweinydd newydd y Cyngor/Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol, Pennaeth Dros Dro y Gwasanaethau Plant a'r Rheolwr Sgriwtini Dros Dro wedi adolygu rôl y panel Aelodau GC a Llesiant o ran creu Cylch Gorchwyl ar gyfer y Panel Plant. Aelodau Etholedig ac Uwch Arweinwyr i barhau i gynnal ymweliadau Laming yn rheolaidd. Grŵp Gwella'r Gwasanaethau Plant yn cael ei gynnal yn fisol, dan gadeiryddiaeth Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol i yrru ymlaen y gwelliannau a'r newidiadau a fyynnir. <p>Mai 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Panel GC a Llesiant i barhau i fonitro'r broses o gwblhau'r Cynllun Gwella Gwasanaeth. Aelodau Etholedig ac Uwch Arweinwyr i barhau i gynnal ymweliadau Laming yn rheolaidd. 		<p>Uwch reolwyr yn y gwasanaeth yn dweud bod y cymorth a'r her a ddarperir gan uwch arweinwyr ac aelodau etholedig wedi parhau i wella.</p> <p>Partneriaid proffesiynol a chymunedau yn dweud bod y Cyngor yn cyflawni ei gyfrifoldebau'n effeithiol yn unol â'r Ddeddf GC a Llesiant.</p> <p>Wedi cychwyn Uwch arweinwyr ac aelodau etholedig yn adrodd bod y Cynllun Gwella Gwasanaeth yn cael ei gyflwyno'n unol â'r amserlen ac i'r safon gofynnol.</p>			

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
	<ul style="list-style-type: none"> Gwaith Rhianta Corfforaethol i gael ei ddatblygu ymhellach (gweler 5.3). Angen adnoddau ychwanegol i gael gwell dealltwriaeth o gymhlethdodau'r Gwasanaethau Plant. 					

2. Aseidiadau, ymyriadau a phenderfyniadau amserol o safon uchel yn cael eu gwneud i ddiogelu, cefnogi a rheoli'r risgiau i blant: cronolegau, cofnodion a thystiolaeth a pheynnau cymorth ymchwil o ansawdd da

CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
<p>2.1</p> <p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Tudalen 49</p> <p>Gwelliant o ran ansawdd ymarfer.</p> <p><u>Meysydd i ganolbwyntio amynt:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Amddiffyn plant, amddiffyn plant ac ymweliadau gwaith cymdeithasol LAC Model Risg – gwella'r dadansoddiad o risg Asesu – Beth sy'n bwysig, 5 maes asesu. Cynlluniau sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau. Cwblhau cynlluniau Gofal a Chymorth o dan y Ddeddf GC a Llesiant. Sefydlu a chynnal perthnasau o ansawdd uchel gyda phlant, pobl ifanc a'u teuluoedd. Cadw cofnodion Cwrs Cyfathrebu ar y Cyd ar sgysiau sy'n seiliedig ar gryfderau. <p>Argymhelliad 10: Dylid gwella ansawdd yr aseidiadau a'r cynlluniau er mwyn sicrhau eu bod yn gyson o ansawdd da, gyda ffocws clir ar anghenion, risgiau a chryfderau plant a theuluoedd, a bod y canlyniadau a ddymunir,</p>	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Cynhaliwyd cwrs Cyfathrebu Cydweithredol ar 28^{ain} a'r 29^{ain} o Fedi ac mae'r symud i weithio o dan y Ddeddf GCaLl yn parhau. Mae'r crynodeb o berfformiad chwarter 2 yn rhoi tystiolaeth o ystod o ffynonellau gwerthuso - adolygiadau rheoli, cynwion, archwiliadau thematig, archwiliadau rheolaidd o ffeiliau achosion. Y prif ganfyddiadau yw bod ymarfer yn parhau i fod yn anghyson: a bod y gwasanaeth yn dal heb wireddu sawl un o'i amcanion gwella yn nhermau ansawdd ymarfer, asesu, dadansoddi, rheoli risg a chynllunio gofal a chymorth. Ceir arwyddion o beth gwelliant ym maes gwneud penderfyniadau cychwynnol a chofnodi. Mae ymyriadau sydd wedi'u targedu'n parhau i gael eu gwneud gyda Gweithwyr Cymdeithasol unigol nad ydynt wedi gwella ansawdd eu ymarfer. Datblygwyd Cynllun Gweithredu ar gyfer y Llys i ganolbwyntio ar wella ansawdd a'r dadansoddiadau o'r holl aseidiadau a wneir i lywio ein penderfyniadau, a bydd yn cefnogi trefniadau ar gyfer gweithredu dwys yn gynnar ('front loading') o fewn achosion cyfraith gyhoeddus. Mae gan Arweinwyr Ymarfer bellach drosolwg o amserlen y Llys ar gyfer achosion o fewn eu Grwpiau Ymarfer a byddant yn cefnogi ac yn arwain Gweithwyr Cymdeithasol i sicrhau eu bod yn paratoi'n well ar gyfer y Llys a bod dogfennau'n cael eu ffeilio mewn pryd. Mae'r Gwasanaethau Plant wedi mabwysiadu Model Risg Thornton/Gwynedd er mwyn parhau i gefnogi gweithwyr cymdeithasol i weithio mewn modd 	<ul style="list-style-type: none"> Adroddiad Gwerthuso Ymarfer Ch1 2017/18 – Rhaid i'r gwasanaeth ganolbwyntio ar sicrhau cydymffurfiaeth â'r gofynion sylfaenol i wella data perfformiad. Y flaenoriaeth ar gyfer y cyfnod adrodd nesaf yw gwella ymarfer asesu. Darperir hyfforddiant gan Bruce Thornton ar weithredu'r model risg mewn aseidiadau. Mae gwaith ar fynd o ran ymgysylltu â staff i ddiffinio safonau ar gyfer aseidiadau. Ymarfer Myfyriol mewn Gwaith Cymdeithasol: <ol style="list-style-type: none"> Amddiffyn plant Sut i sefydlu a chynnal perthnasau o ansawdd uchel gyda phlant, pobl ifanc a'u teuluoedd. Cadw cofnodion. Datblygu canllawiau ar ymarfer da mewn perthynas â chadw cofnodion. Comisiynwyd Bruce Thornton i sefydlu model gweithredol o fewn y system newydd - WCCIS. Canllawiau ymarfer i gael eu datblygu mewn perthynas ag AP ac ymweliadau gwaith cymdeithasol LAC. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma Tystiolaeth o 'atal' a 'chefnogi' gyda mwy o blant yn aros yn eu cartrefi.</p> <p>Cynnal archwiliadau rheolaidd yn cadarnhau gwelliannau yn ansawdd yr ymarfer, asesu risg a chadw cofnodion</p> <p>Cynhelir archwiliadau rheolaidd sy'n dangos gwelliant yn ansawdd a chysondeb y cofnodion a'u bod yn gyfredol ac yn cael eu storio yn systematig.</p> <p>Cynnydd mewn adborth cadarnhaol gan ddefnyddwyr gwasanaeth ar y cynnydd a gyflawnwyd ganddynt gyda chymorth y Gwasanaethau Plant.</p> <p>Wedi dechrau Gwell canlyniadau i blant a phobl ifanc gyda lleihad yn nifer y plant ar y CAP a'r plant sy'n derbyn gofal.</p> <p>Wedi'u cwblhau Sicrhau bod templedi rhanbarthol ar gyfer 'asesu' / cynllunio gofal a chefnogaeth' sy'n cofnodi glir anghenion, risgiau, cryfderau, canlyniadau, atebolrwydd am weithredoedd a'u hamserlenni cysylltiedig ar gael i'w defnyddio o fewn y gwasanaeth.</p>	Uwch Dim Rheoli Hyfforddiant	Ionawr 2017	Mawrth 2018

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 50	<p>amserlenni ac atebolrwydd ar gyfer camau gweithredu yn glir.</p>	<p>rhagweithiol gyda thelueoedd i reoli risg - gan dreulio llawer mwy o amser yn gweithio ochr yn ochr â hwy yn eu helpu i newid fel bod y teulu'n lle diogel i'w plant. Bellach, mae angen ymwreiddio'r model risg o fewn ymarfer a chefnogi ymarferwyr ac arweinwyr ymarfer i ddatblygu ymhellach eu sgiliau o ran plannu'r model i gefnogi penderfyniadau effeithiol o ran risgiau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae Bruce Thornton, cyd-awdur y model, yn ymgymryd â rôl Hyfforddwr Ymarfer/Datblygu Mentora am gyfnod o 7 mis i ganolbwyntio ar: • Ddarparu hyfforddiant a mentora i helpu i ddatblygu'r sgiliau, y wybodaeth a chymhwyster ymarferwyr ac arweinwyr ymarfer. • Cefnogi Rheolwyr Gwasanaeth i weithredu, prosesu, systemau a gweithdrefnau i sicrhau bod y Model Risg yn cael ei weithredu o fewn prosesau gwasanaeth. • Cefnogi datblygiad y Model Risg o fewn goruchwyliaeth feiriadol a myfyriol. • Er gwaethaf yr anghysondeb o ran ymarfer, mae gennym dystiolaeth gadarnhaol o'r gweithlu'n gweithio'n uniongyrchol gyda thelueoedd gan arwain at well canlyniadau. Gwelsom ostyngiad sylweddol yn nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant o 102 ym Mawrth 2017 i 56 ar y gofrestr ar 31ain Awst, 2017, sef gostyngiad o 55%. • Mae nifer y Plant sy'n Derbyn Gofal wedi parhau i fod yn gyson yn ystod yr 8 mis diwethaf oherwydd ein bod yn ceisio rhoi cymorth i blant barhau i fyw adref pan fo'n ddiogel i wneud hynny. • Trafodaethau parhaus ynghylch y gofynion ar gyfer Adroddiadau Monitro Perfformiad o'r System Gofal Cymdeithasol newydd - WCCIS a gyflwynwyd ym mis Awst. Ni fu modd i ni ond adrodd ar 4 o'r 6 dangosydd cerdyn sgorio corfforaethol oherwydd bod angen gwneud rhagor o waith i gael darlun cywir o berfformiad presennol. Bu'r gwaith hwn yn parhau ac mae gan y Gwasanaeth gynllun gweithredu yn ei le i wella'r sefyllfa ac i ddarparu data cywir a chyfredol i'w ystyried. <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Archwiliadau – ffeiliau achosion a thematig – fesul gwasanaeth ac amlasiantaethol – wedi'u cynnal yn ystod y mis. Mae'r llwythi achosion ar gyfer y tîm rheng flaen yn parhau i fod yn uwch nag y byddai'r 					

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 51		<p>tîm rheoli gwasanaeth yn ei ddymuno, mae tystiolaeth o archwiliadau'n awgrymu fod ymarfer yn parhau i fod yn anghyson.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fframwaith Drafft ar gyfer Gwella Ansawdd Ymarfer wedi'i ddatblygu ar gyfer ymgynghori. • Mae'r UDRh yn ystyried canfyddiadau adroddiad ansawd Ch1 – yn argymhell blaenoriaethu gwelliannau o ran arferion asesu. • Wedi herio a chefnogi gweithwyr unigol i wella eu hymarfer • Dogfen Adroddiad Gwerthuso Ymarfer Ch1 2017/18 Gwaith archwilio ffeiliau achos wedi'i gwblhau ar y meysydd ymarfer a ganlyn: archwiliad camu i lawr LAC, adroddiad ar gyfer y panel lleoli, archwiliadau ffeiliau achos misol wedi'u cynllunio gan Reolwyr Timau, archwilio ymatebol (cwynion Cam 2) a phenderfynu cychwynnol, sgrinio, trafodaethau a chyfarfodydd strategaeth ac asesu syml. Barnau defnyddwyr gwasanaeth a gwerthuso adolygiadau rheoli a gynhaliwyd yn flaenorol. Mae'r adroddiad hwn yn dangos bod ymarfer yn dal i fod yn anghyson, fodd bynnag, ceir enghreifftiau o arfer dda y mae AGGCC wedi cadarnhau eu bod wedi cyflawni'r canlyniad a fynnir ar gyfer y plentyn/plant a'u teuluoedd. • Roedd AGGCC wedi tracio dau achos – 'Darllenwyd ffeiliau achos, cyfwelwyd gweithwyr cymdeithasol, rheolwyr a theuluoedd. Darparodd yr achosion dystiolaeth o ganlyniadau da i deuluoedd. Defnyddiwyd ystod dda o wasanaethau yn effeithiol. Roedd y gweithwyr cymdeithasol a gyfwelwyd yn llawn cymhelliad ac yn ymroddedig i ddarparu gwasanaeth o ansawdd uchel. Roeddynt yn cyflawni lefel uchel iawn o ymgysylltu gyda'r teuluoedd. Roedd y teuluoedd yn frwdfrydig ac yn cael cymorth i fynd i'r afael â phatrymau ymddygiad a oedd wedi gwreiddio'n ddwfn o ran camddefnyddio sylweddau a thrais domestig. Roedd gweithwyr cymdeithasol yn cael eu cefnogi'n dda ond nid bob amser drwy oruchwyliaeth ffurfiol'. <p>Roedd Achos 2 yn darparu tystiolaeth o: 'Ddefnydd da o systemau a gwasanaethau. Ystod dda o wasanaethau - LAC, Trais Domestig, FGC mewn cynllunio, asesiad therapiwtig gwasanaeth arbenigol. Mae anghenion plant a theuluoedd wedi'u diwallu. Roedd y gweithwyr cymdeithasol yn fedrus, yn gallu cynnal ei pherthynas gyda'r fam a'r plant a gwneud</p>					

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 52		<p>gwaith uniongyrchol gyda'r plant. O'r trafodaethau a'r ffeil, roedd wedi gwneud cyfraniad sylweddol o ran newid disgwyliadau'r fam, ei meddyliau a'i hymddygiad.'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgwymerwyd ag archwiliad pellach ym Mai/Mehefin 2017 o ran atgyfeiriadau a oedd yn mynd ymlaen i Strategaeth a Chynhadledd: Ansawdd Trafodaethau/Cyfarfodydd, Ansawdd Asesu. <p>Dyma'r Themau Allweddol: Mae presenoldeb a chofnodi mewn Cyfarfodydd Strategaeth wedi gwella Defnydd wedi cynyddu o ran offeryn Risk 2 Cyfarfodydd Strategaeth amserol Defnydd cynyddol o Gronolegau yn amlwg Gwell ansawdd yn amlwg o ran asesiadau Mae cysondeb ffurflenni'n dal i fod yn broblem (Adroddiad G.C/Craidd/Risk2/ mae'r Asesiad Gofal a Chymorth a'r offeryn Cymhwyster yn cael eu defnyddio). Nid yw'r cam cysyniadol o hidlo risg i ganfod cryfderau wedi'i wreiddio'n llawn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae canllawiau ymarfer Teulu Môn yn cael eu datblygu gan y Rheolwr Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar. • Comisiynwyd Bruce Thornton i lunio Arweiniad ar Gadw Cofnodion a Gwneud Penderfyniadau. • Mae ansawdd yr ymarfer yn parhau i fod yn anghyson. • Mae canllawiau ymarfer amlasiantaethol wedi'u cwblhau a fydd yn cael eu cadarnhau yn y Grŵp Diogelu Cyflawni Lleol ym mis Hydref, meysydd a gynhwysir yw: Trothwyon Ymchwilio Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Gweithwyr Allweddol a Grwpiau Craidd Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Trothwyon Cofrestru. Rhan 4 AWCPP2008 Gwneud Atgyfeiriadau • Lluniwyd dogfen ddrafft sy'n nodi'r dull gweithio ar gyfer y gwasanaeth (cyfathrebu ar y cyd, cyd-gynhyrchu ac asesu risg). Wrth baratoi'r ddogfen hon, mae'r gwasanaeth wedi ystyried yr angen i wella ymarfer o ran ffurfio asesiadau o ansawdd da ynghyd ag ymateb i'r gofynion o fewn Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 i weithio ar y 					

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 53		<p>cyd gyda phlant a theuluoedd. Mae'r ddogfen hon yn nodi gweledigaeth y gwasanaeth o ran sut y byddwn yn asesu risg, yn cyd-gynhyrchu ac yn cynnal cyfathrebu ar y cyd gyda phlant a theuluoedd ym Môn.</p> <p><u>Mehafin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Archwiliadau wedi dechrau ar gyfer Chwarter 1: Archwilio ffeiliau achosion, archwiliadau amlasiantaethol, archwiliadau thematig, dadansoddiad ar gael ddiwedd Gorffennaf. • Wedi herio a rhoi cymorth i weithwyr unigol wella eu hymarfer. • Mae ansawdd ymarfer yn parhau i fod yn anghyson. • Sesiwn ar gyfer staff wedi'i gynnal ar gyfer Gweithwyr Cymdeithasol i drafod safonau ymarfer, ynghyd â gofyn i staff am syniadau o ran beth fyddai'n eu helpu i wella eu dulliau gweithio. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Yr Uned Hyfforddi wedi trefnu hyfforddiant i'r holl staff gofal cymdeithasol ar: <ul style="list-style-type: none"> Asesu Gofalwyr yn y tymor hir Gweithredu'r Fframwaith Cynefino ar gyfer Gofalwyr Maeth Newid Diwylliant a Mesur Perfformiad yn unol â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cyfathrebu Cydweithredol / sgysiaid sy'n canolbwyntio ar Ganlyniadau Templedi rhanbarthol – gan gynnwys Asesu, Beth sy'n Bwysig, 5 maes asesu, cynluniau Gofal a Chymorth sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau Gwneud y Gorau o Oruchwyliaeth – ar gyfer Rheolwyr Darparu Adborth Adeiladol a Rheoli Sgysiaid Anodd Gwneud y Gorau o Oruchwyliaeth – ar gyfer staff Hyfforddiant Teuluoedd Gwydn GICD (gan gynnwys Therapi Byr sy'n Canolbwyntio ar Ddatrysiadau a Chyfweld Ysgogiadol Cyfathrebu Cydweithredol – dilyn i fyny Diogelu Cyffredinol ar gyfer Gweithwyr Cymdeithasol Model Risg Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant a Chyfweliadau ar gyfer Dychwelyd Adref Cyfweld Ysgogiadol 					

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 54	<p>2.2 Argymhelliad 3 AGGCC: Bydd uwch arweinwyr yn y gwasanaethau cymdeithasol a'r heddlu yn gweithio gyda'i gilydd i sicrhau gwelliannau o ran:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ansawdd, 2. cysondeb, ac 3. amseroldeb <p>ymholiadau amddiffyn plant.</p> <p>Datblygu Canllaw Ymarfer rhwng yr Heddlu a'r Gwasanaethau Plant mewn perthynas ag atgyfeiriadau diogelu plant, trafodaethau / cyfarfodydd strategaeth ac ymholiadau.</p>	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae archwiliadau rheolaidd yn dangos bod tystiolaeth anghyson yn nhermau'r gwelliant o ran ansawdd, cysondeb ac amseroldeb ymholiadau amddiffyn plant. Daeth archwiliad o'r 'pellter a deithiwyd' i'r casgliad y cafwyd gwelliant o ran presenoldeb a chofnodi mewn Cyfarfodydd Strategaeth a bod y cyfarfodydd strategaeth yn amserol. Fodd bynnag, daeth Archwiliad o Ffeil Achosion (Gorffennaf) ac adolygiad rheoli i'r casgliad, mewn sawl achos, bod archwilwyr wedi mynegi pryder am drafodaethau neu gyfarfodydd strategaeth o ran: <ul style="list-style-type: none"> • Nid ydynt bob amser yn cael eu cynnal mewn modd amserol – e.e. ni chynhaliwyd un tan 3 wythnos ar ôl gwneud penderfyniad i'w gynnal. • Mae cofnodion o'r trafodaethau'n annigonol – h.y. yn rhy gryno. • Ceir cyfeiriadau at yr angen am gyfarfodydd strategaeth dilynol ond heb dystiolaeth o'u cynnal. • Adlewyrchir hyn yn Archwiliad Thematig Rhan 4, ynghyd ag adolygiad o blant sy'n destun Cynlluniau Amddiffyn Plant – mae prosesau penderfynu, oediadau a diffyg cynlluniau clir a'u dilyn trwodd yn faterion a nodwyd. • Cynhaliwyd trafodaethau lefel uchel rhwng Heddlu Gogledd Cymru a'r Gwasanaethau Plant ynghylch peilota hyb Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth Amlasiantaethol. Bydd hyn yn cael ei yrru yn ei flaen ymhellach ym mis Tachwedd. • Mae'r Heddlu yn gwneud cynnydd gyda'u dadansoddiad o CID 16's, ac yn awgrymu mai'r cam nesaf fydd i'r ddau ddim gyfarfod i gymharu eu casgliadau. • Mae canllawiau ymarfer amlasiantaethol drafft wedi'u cwblhau gan gynnwys: <ul style="list-style-type: none"> • Trothwyon Ymchwilio Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol • Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Gweithwyr Allweddol a Grwpiau Craidd • Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Trothwyon Cofrestru • Rhan 4 AWCPP2008 • Gwneud Atgyfeiriadau 	<ul style="list-style-type: none"> • Yn dilyn dadansoddi atgyfeiriadau CID 16, mae gwaith yn parhau rhwng yr Heddlu a'r Gwasanaethau Plant. Trafodaeth o ran peilota trefniadau mewn perthynas â'r ystod o gamau i wella llif ac ansawdd y wybodaeth a rennir rhwng y ddwy asiantaeth. • Cymeradwywyd Ffurflen Atgyfeirio Ranbarthol a bydd yn cael ei hymgorffori o fewn ein Canllawiau Ymarfer ar gyfer Atgyfeiriadau. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma Archwiliadau rheolaidd yn dangos gwelliant yn ansawdd, cysondeb a phrydlondeb ymholiadau amddiffyn plant gan arwain at well canlyniadau i blant a phobl ifanc.</p> <p>Staff yn dweud eu bod yn cael arweiniad cliriach a bod ganddynt well dealltwriaeth o rolau a chyfrifoldebau oherwydd gweithrediadau y Canllawiau Ymarfer.</p>	Rheolwyr Gwasanaeth	Ionawr 2017	Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 55		<ul style="list-style-type: none"> • Bydd y canllawiau amlasiantaethol yn cael eu cadarnhau gan y Bwrdd Diogelu Corfforaethol ym mis Rhagfyr, ac yn cael eu defnyddio gan yr adrannau Tai ac Addysg a gan asiantaethau sy'n bartneriaid mewn perthynas â'r broses ddiogelu. Yn ogystal, trafodir y canllawiau yn yr Is-grŵp Polisiâu a Gweithdrefnau Rhanbarthol er mwyn eu defnyddio ar lefel ranbarthol. Datblygir cynllun hyfforddiant i sicrhau bod trefniadau yn eu lle i staff ddefnyddio'r Canllawiau Ymarfer <p><u>Awst 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rydym wedi cyfarfod â'r hyb IAA cyfatebol yng Nghynghorau Sir Conwy a Sir y Fflint er mwyn archwilio opsiynau a rhannu eu profiadau. Mae'r ymweliad â Chonwy a Sir y Fflint wedi ein cynorthwyo i ffurfio cenhadaeth gliriach ar gyfer ein IAA ein hunain. • Wedi datblygu cwmpas y gwaith gyda'r heddlu ar yr archwiliad ar y cyd a gwelliant o ran atgyfeiriadau, cyfarfodydd Strategaeth ac archwiliadau Adran 47. • Cynhaliwyd archwiliad ar bob un o'r 81 atgyfeiriad a dderbyniwyd gan y Gwasanaethau Plant oddi wrth Uned Diogelu'r Cyhoedd yn ffurf CID 16's rhwng y 1^{af} a'r 14^{eg} o Fehefin 2017. Ystyriwyd nad oedd 20 o'r atgyfeiriadau'n glir o ran y rheswm dros rannu'r wybodaeth. O'r 81, dim ond saith oedd yn nodi beth fyddai'r canlyniad disgwylidig ar gyfer yr atgyfeiriad. Dim ond 15 atgyfeiriad oedd yn cynnwys llais y plentyn. Rhaid i Uned Diogelu'r Cyhoedd sicrhau eu bod yn fwy penodol o ran pam maent yn atgyfeirio'r wybodaeth ac ni ddylent atgyfeirio dim ond oherwydd bod plant yn gysylltiedig â'r oedolion dan sylw. • CSE a Chyfweliadau Dychwelyd Adref ar gyfer plant sy'n derbyn gofal, mae gwaith yn cael ei wneud i wella perfformiad yn y meysydd hyn gyda phartneriaid – yr Heddlu a 6 Awdurdod Lleol Gogledd Cymru. • Ymgwymerwyd ag archwiliad pellach ym Mai/Mehefin 2017 o ran atgyfeiriadau a oedd yn mynd ymlaen i Strategaeth a Chynhadledd: Ansawdd Trafodaethau/Cyfarfodydd, Ansawdd Asesu. Gweler 2.1 <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae protocolau wedi'u drafftio ar hyn o bryd ar gyfer: <ul style="list-style-type: none"> • Trothwyon Ymchwilio Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol 					

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 56		<ul style="list-style-type: none"> Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Gweithwyr Allweddol a Grwpiau Craidd Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Trothwyon Cofrestru <p>Set o brotocolau'n debygol o fod yn barod ar gyfer mis Hydref.</p> <ul style="list-style-type: none"> Dadansoddiad pythefnos wedi dechrau ar 10/07/17 mewn perthynas â phob CID16 a dderbynnir yn Teulu Môn er mwyn sicrhau gwneud atgyfeiriadau priodol i'r Cyngor a deall y data ac archwilio rhannu gwybodaeth. Cynhaliwyd cyfarfod ar 26^{ain} Mehefin. Trefnir cyfarfodydd misol rhwng y Gwasanaethau Plant a Heddlu Gogledd Cymru i fynd i'r afael â materion gweithredol ac i ddatblygu Canllawiau Ymarfer mewn perthynas ag atgyfeiriadau amddiffyn plant, trafodaethau /cyfarfodydd strategaeth ac ymholiadau. PG yn cael gwybod am unrhyw anawsterau gweithredol mewn perthynas â chydweithio gyda'r Heddlu i sicrhau eu bod yn cael sylw brys ac nad yw plant yn cael eu gadael mewn sefyllfaoedd sy'n golygu eu bod yn agored i niwed. Cynnal archwiliad i fonitro ansawdd, cysondeb a phrydlondeb ymholiadau amddiffyn plant. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Cynhaliwyd trafodaeth gadarnhaol gyda'r Heddlu ynghylch cydweithredu. 					
2.3	<p>Argymhelliad 9 AGGCC: Dylid sefydlu trefniadau amlasiantaethol i gryfhau cynlluniau gweithredol i gefnogi cydlynid effeithiol er mwyn sicrhau bod partneriaid statudol yn cwblhau 'Fframweithiau Asesu ar y Cyd'.</p> <p>Canllawiau Ymarfer i gael eu datblygu rhwng y Gwasanaethau Plant, Iechyd, yr Heddlu ac Addysg er mwyn sicrhau eglurder o ran trefniadau gweithredol – cytuno ar drothwy atgyfeirio, gwella ansawdd yr atgyfeiriadau, mynychu cyfarfodydd strategaeth, cyfarfodydd grŵp craidd a rhannu gwybodaeth.</p>	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Gwnaed cynned o ran gwella ansawdd a'n dealltwriaeth o'r asesiadau gofal a chymorth (Rhan 1,2,3). Mae hyn yn cynnwys y set ddata graidd, y sgwrs 'beth sy'n bwysig' a'r asesiad gofal a chymorth. Buom yn gweithio i wella ein dealltwriaeth o'r meini prawf cymhwyster cenedlaethol ac i gael cysondeb o ran cofnodi'r meini prawf cymhwyster yn ein hasesiadau. Rydym wedi canfod dulliau cyfathrebu addas, awgrymiadau ac offerynnau i wella ansawdd y sgyrsiau 'beth sy'n bwysig', y broses benderfynu a chofnodi. <p><u>Awst 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Canllawiau ymarfer wedi'u cwblhau, gweler 2.2 Cyfarfodydd wedi eu cynnal efo CAF/CASS a CAMHS 	<ul style="list-style-type: none"> Rydym wedi derbyn caniatâd gan Lywodraeth Cymru i gyfuno'r Fframwaith Asesu ar y Cyd (JAF) efo'r ffurflen asesu gofal a chefnogaeth. Bydd gwaith yn cychwyn ym mis Medi ar gynnwys y mesuriadau sy'n cael eu casglu yn y Fframwaith Asesu ar y Cyd. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma Gwell trefniadau diogelu amlasiantaethol sy'n arwain at well canlyniadau a phrofiadau i blant a phobl ifanc</p> <p>Wedi cychwyn Canllaw Ymarfer amlasiantaethol sydd yn rhoi diffiniad clir o swyddogaethau a chyfrifoldebau lleol a threfniadau diogelu.</p>	Rheolwr Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar	Ionawr 2017	Hydref 2017

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
		<p><u>Mehafin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Gwnaed trefniadau i gynnal grŵp tasg a gorffen amlasiantaethol o dan y grŵp cyflawni diogelu lleol i ddatblygu y canllawiau ymarfer. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Y Grŵp Cyflawni Diogelu Lleol wedi cytuno ar 16.2.17 y dylid cynnal cyfarfod amlasiantaethol rhwng Gwynedd ac Ynys Môn i drafod trefniadau gwaith ac anawsterau presennol a'u dwyn i sylw'r BRhDP. Canllawiau Ymarfer i gael eu datblygu rhwng y Gwasanaethau Plant, Iechyd, yr Heddlu ac Addysg er mwyn sicrhau eglurder o ran trefniadau gweithredol - cytuno ar drothwy atgyfeirio, gwella ansawdd yr atgyfeiriadau, mynychu cyfarfodydd strategaeth, cyfarfodydd grŵp craidd a rhannu gwybodaeth, gweler. 3.3 (4) 					

3. Framwaith sicrhau ansawdd a pherfformiad sy'n cefnogi'r awdurdod lleol i reoli ei gyfrifoldebau tuag at blant yn effeithiol

57	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
3.1	<p>Adolygu'r holl blant sydd mewn gofal er mwyn sicrhau bod cynlluniau cymorth a gofal yn seiliedig ar ganlyniadau mewn lle er mwyn sicrhau fod ganddynt sefydlogrwydd tymor hir.</p> <p>Dealltwriaeth ar lefel gwasanaeth a chorfforaethol o broffil plant sy'n derbyn gofal a phlant sydd ar y CAP.</p> <p>Adolygu bob achos lle mae enwau plant wedi bod ar y Gofrestr Amddiffyn Plant am 12 mis + er mwyn penderfynu os y dylid eu trafod mewn Panel Porthgadw Cyfreithiol (achosion gofal).</p>	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Rydym yn gweld tystiolaeth o'r gweithlu'n gweithio'n uniongyrchol gyda theuluoedd sy'n arwain at well canlyniadau – gan ein bod wedi gweld gostyngiad sylweddol yn nifer y plant ar y gofrestr AP o 102 ym mis Mawrth 2017 i 56 ar y gofrestr ar 31st Awst 2017, gostyngiad o 55%. Mae gwaith wedi parhau mewn perthynas â threfniadau camu i lawr o ofal preswyl, nodwyd y bydd 3 o bobl ifanc naill ai'n dychwelyd adref neu'n symud i drefniadau gofal amgen. Gwnaed gwaith pellach gan y Tim Teuluoedd Gwydn i sicrhau dilyniant o ran atal plant rhag derbyn gofal a gwneud cynnydd o ran y trefniadau camu i lawr ar gyfer y 3 unigolyn ifanc y soniwyd amdanynt uchod. Mae camau ar waith i recriwtio i swydd gwaith cymdeithasol i ddirymu gorchmynion gofal. 	<ul style="list-style-type: none"> Nod i leihau nifer y Plant sy'n Derbyn Gofal drwy: Ymgysylltu â theuluoedd, ffrindiau a'r gymuned yn gynt Bod yn greadigol – cymorth /darpariaeth ychwanegol Cwblhau Asesiadau Gofal a Chymorth manwl Ymgysylltu â'r plentyn/unigolyn ifanc yn y broses Asesu Gwrando ar blant a phobl ifanc Cynllunio Gofal a Chymorth SMART Ymyrraeth Teuluoedd Gwydn Angen symud i ffwrdd o feddwl mai'r modd gorau o ddiwallu anghenion plant a phobl ifanc yw drwy eu rhoi mewn gofal. 	<p>Wedi cychwyn</p> <p>Gwaith dwys gyda phlant sy'n derbyn gofal a phobl ifanc sydd angen trefniadau 'camu i lawr' llwyddiannus yn arwain at well canlyniadau.</p> <p>Y Cyngor yn cael sicrwydd bod lleoliadau yn diwallu anghenion plant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal. Plant yn cael eu hadsefydlu'n ddiogel yn eu cartrefi trwy leoliadau gyda'u rhieni/cyflawni Gorchmynion Gofal.</p> <p>Gweithwyr Cymdeithasol yn rhoi blaenoriaeth i argymhellion Adolygiadau LAC a bod y broses o gwblhau asesiadau a gwaith sydd ar ôl i'w wneud yn digwydd yn gyflym ac yn cael ei chynnal.</p>		Ionawr 2017	Mawrth 2018

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

Tudalen 58	<p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymgwymerwyd ag adolygiad o gofnodion Cynadleddau Achos ar gyfer 34 o blant – dangosodd, mewn cryn nifer o achosion nad oedd tystiolaeth i gyfiawnhau'r farn o ran niwed arwyddocaol pellach. Mae Arweinydd Ymarfer wrthi'n adolygu'r un cofnodion mewn ymgais i gadarnhau'r canfyddiadau. • Atgyfeiriwyd un achos i sylw rheolwyr gan y bu'r plant ar y gofrestr am 4 blynedd. Roedd hyn yn gadarnhaol ac arweiniodd at wneud penderfyniadau, cyfeiriad a gweithredu cliriach. • Mae proffil y plant ar y gofrestr AP wedi'i gwblhau, mae gwaith wedi mynd yn ei flaen i leihau nifer y plant ar y gofrestr. Nifer y plant ar y gofrestr ar 31st Awst 2017 oedd 56, o gymharu â 102 ddiwedd Mawrth 2017, gostyngiad o 55%. Mae Arweinydd Ymarfer wedi'i ganfod i roi sylw i welliannau o ran ansawdd y gwaith mewn perthynas â chynadleddau AP a lleihau'r cyfnod amser y mae plant yn aros ar y gofrestr. • Mae gwaith wedi dechrau ar ddeall a herio "cyfnodau rhybudd" a roir gan ddarparwyr gofal. • Mae gwaith wedi dechrau ar herio Ansawdd y lleoliadau a gynigir. • Mae'r Tim Teuluoedd Gwydn wedi'i benodi ac rydym wedi dechrau gweithio o dan y model Teuluoedd Gwydn gyda theuluoedd. <p>Mehafin/Gorffennaf 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yr holl blant sy'n derbyn gofal wedi'u hadolygu a phlant sydd angen trefniadau 'Camu i Lawr' wedi'u hadnabod. • Y Pennaeth Gwasanaeth yn cadeirio grŵp – panel adolygu mewnol ar gyfer lleoliadau preswyl: Sicrhau bod cynlluniau gofal a chymorth yn cyflawni eu canlyniadau llesiant i sicrhau bod argymhellion adolygiadau LAC yn cael eu gweithredu ac i sicrhau gwerth am arian. • Swyddi Tim Teuluoedd Gwydn wedi cau erbyn hyn. • Angen cryfhau cynlluniau gofal ar gyfer plant sy'n derbyn gofal drwy ddatblygu canllawiau ymarfer ychwanegol. • Polisi Parhad yn cael ei adolygu ar hyn o bryd • Rydym wedi cychwyn ymarfer yn wahanol ac yn fwy dwys efo nifer fechan o deuluoedd yn dilyn model tebyg i waith y Gwasanaeth Integredig Cymorth i Deuluoedd. Dyma'r gwaith y bydd y Tim Teuluoedd Gwydn yn ei wneud i roi cymorth i blant sy'n byw adref: gan atal yr angen am lety a rhoi cymorth ar gyfer cynlluniau i ddychwelyd adref. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mae angen mynd ati'n raddol i ddileu'r defnydd o seibiannau (dros nos) oddi wrth rieni. • Pan fydd rhieni'n gofyn am gael rhoi eu plentyn/plant mewn gofal, rhaid dweud wrthynt bod rhaid gweithio drwy'r camau a nodir uchod*. • 	<p>Lleihad yn nifer y plant mewn lleoliadau preswyl erbyn diwedd mis Mawrth 2018 o ganlyniad i waith dwys a wnaed i'w symud i drefniadau 'camu i lawr'.</p> <p>Costau a gwariant ar leoliadau costus wedi lleihau'n sylweddol o ganlyniad i drefniadau 'camu i lawr' ar gyfer plant a phobl ifanc'.</p> <p>Archwiliadau o ffeiliau achos yn dangos bod cynllunio gofal gan Weithiwr Cymdeithasol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal yn gwella'n sylweddol drwy weithredu'r Canllaw Ymarfer.</p> <p>Mae adolygu'r plant sy'n derbyn gofal a'r plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant yn darparu gwybodaeth fanwl a dealltwriaeth o'u hanghenion. Bydd hyn yn cynorthwyo gyda'r strategaeth atal a gwaith y Tim Teuluoedd Gwydn.</p>			
------------	---	---	---	--	--	--

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

		<p>Mai 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Rheolwyr Tim i gadarnhau erbyn Mawrth 2017 pa blant / pobl ifanc fydd yn cael cynlluniau gofal a chymorth 'camu i lawr'. Daethpwyd i gytundeb erbyn mis Mawrth 2017 ynghylch y tasgau sy'n ofynnol er mwyn sicrhau sefydlogrwydd a'r gwaith dwys y mae angen ei wneud gyda phlant sy'n derbyn gofal / pobl ifanc a'u teuluoedd er mwyn sicrhau bod trefniadau 'camu i lawr' yn llwyddiannus. Swyddi o fewn y Tim Teuluoedd Gwydn a phenodiadau wedi eu gwneud erbyn Mai 2017. Cryfhau'r broses o gynllunio gofal ar gyfer plant sy'n derbyn gofal trwy ddatblygu Canllawiau Ymarfer ychwanegol. 					
Tudalen 59	<p>3.2 Cryfhau ac ymgorffori'r Fframwaith Sicrhau Ansawdd o fewn y Gwasanaeth, trwy:</p> <ol style="list-style-type: none"> SAA a CAP i adrodd yn chwarterol ar eu hasesiad o berfformiad gweithredol cynadleddau ac adolygiadau. SAA a CAP i ddwyn sylw, ar sail thematig, at faterion yn ymwneud ag ansawdd a dysgu ar gyfer y Gwasanaeth. Rheolwyr i gynnal archwiliadau rheolaidd ar feysydd sy'n canolbwyntio ar: <ul style="list-style-type: none"> Oruchwylio Cofnodi Asesu Ansawdd, cysondeb a phrydlondeb ymholiadau amddiffyn plant <p>Llwyth achosion ac adroddiadau ynghylch ansawdd perfformiad gweithwyr i gael eu monitro yn barhaus.</p> <p>Argymhelliad 13 AGGCC: Mae angen gwreiddio trefniadau rheoli perfformiad a sicrhau ansawdd, gan gynnwys sgritineiddio'r galw am wasanaethau ac archwiliadau rheolaidd o ansawdd ymarfer, fel bod rheolwyr ar bob lefel yn cael gwybodaeth amserol a pherthnasol o safon uchel am berfformiad a sicrwydd ansawdd i'w galluogi i</p>	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Cymeradwywyd y Fframwaith Gwella Ansawdd gan y Tim Rheoli Gwasanaeth yn dilyn cyfnod o ddatblygu, ymgynghori a chydweithredu. Nod y fframwaith yw'r ymagwedd y bydd y Gwasanaethau Plant yn ei gymryd i sicrhau eu bod yn <ul style="list-style-type: none"> Darparu ymarfer diogel a phroffesiynol Rhoi cymorth i'r plant/oedolion iawn, yn y ffordd iawn, ar yr adeg iawn Gwerthuso p'un a ydyw'n gwneud gwahaniaeth i wella ymarfer Darparu cyd-destun proffesiynol sy'n cefnogi dysgu, myfyrio, didwylledd a herio cefnogol Mynd â'r agenda wella y tu hwnt i gydymffurfio gyda gweithdrefnau i ymrwymiad i wella ansawdd yr ymarfer gwaith cymdeithasol a ddarperir i blant, eu teuluoedd a'u gofawlyr. Mae sawl elfen allweddol o'r fframwaith yn ei lle – <ul style="list-style-type: none"> Cyfathrebu a sicrhau deialog a rennir ynghylch ansawdd Grŵp gwella ymarfer : rhannu Lledaenu: deialog a rennir Cydgynhyrchu safonau Darparu cyfleoedd hyfforddi a datblygu Darparu canllawiau a gweithdrefnau ymarfer Recriwtio a chadw'r bobl iawn Disgwyliadau o ran Goruchwyliaeth Disgwyliadau o ran Trosolwg gan Reolwyr Mae'r broses archwiliadau o ffeiliau achosion ac Archwiliadau Amlasiantaethol yn ymwreiddio o fewn y gwasanaeth. 	<ul style="list-style-type: none"> Canllawiau i gael eu datblygu mewn perthynas â rheoli llwyth achosion i sicrhau bod digon o gapasiti i weithwyr fedru ymgysylltu'n effeithiol â phlant a'u teuluoedd – <p>Camau nesaf</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae risg ein bod yn canolbwyntio ar werthuso ar draul gwella. Rhaid i ni sicrhau capasiti digonol o fewn yr uned i fwrw ymlaen â'r gwaith o wneud gwelliannau mewn modd systematig sydd wedi'i gynllunio. Gweithredu'r elfennau sy'n weddill o broses Gwerthuso Ansawdd y fframwaith dros gyfnod o amser: gwreiddio bob elfen ac adeiladu ar y sylfaen hwnnw. Rhaid i ni sicrhau capasiti digonol o fewn yr uned i fwrw ymlaen â'r gwaith. Darparu offerynnau, cymorth a hyfforddiant i staff weithredu'r fframwaith. Cwblhau'r adolygiad o waith yr Uned Gwella Ansawdd i gefnogi gwella Ansawdd. Diwygio'r Cynllun Archwilio'n unol ag Adroddiad Gwerthuso Cryno Ch2. Parhau i ddarparu Hyfforddiant a Mentora yng nghyswllt y Model Risg. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma WCCIS yn cefnogi rheoli perfformiad a rheoli llwyth achosion drwy nodweddion 'adrodd' hwylus sydd ar gael i Reolwyr.</p> <p>Mae gan weithwyr gapasiti digonol i ymgysylltu'n effeithiol â phlant a'u teuluoedd oherwydd bod Rheolwyr yn gweithredu'r Canllawiau llwyth achosion.</p> <p>Wedi cychwyn Archwiliadau o adroddiadau sicrwydd ansawdd a ffeiliau achos yn dangos tystiolaeth o welliant yn ansawdd yr ymarfer a'r dysgu a bod penderfyniadau diogel yn cael eu gwneud ar bob lefel.</p> <p>Adroddiadau ansoddol rheolaidd ac amserol yn cael eu cyflwyno yn ddi-oed i'r tîm arweinyddiaeth, gan gynnwys aelodau.</p> <p>Mae'r sefydliad yn arddangos trefniadau llywodraethu a chraffu mwy strwythuredig drwy archwilio ffeiliau achosion yn rheolaidd.</p> <p>Mae gan y Swyddog Adolygu Annibynnol / CAP rôl well o ran sicrhau ansawdd gyda hynny'n arwain at ddysgu a gwelliant yn ansawdd yr ymarfer.</p> <p>Mae rheolwyr yn darparu adroddiadau misol i reolwyr gwasanaeth a'r PG ar y prif bwyntiau o ran ansawdd perfformiad gweithwyr i sicrhau bod digon o gapasiti i ymgysylltu'n effeithiol gyda phlant a'u teuluoedd.</p>	<p>Rheolwr Gwasanaeth Diogelu a Sicrhau Ansawdd</p>	<p>Ionawr 2017</p>	<p>Mawrth 2018</p>

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

Tudalen 60	<p>wneud eu gwaith yn effeithiol ac i gyflawni gwelliannau</p> <p>Argymhelliad 14 AGGCC: Dylai Llwyth achosion ac adroddiadau ynghylch ansawdd perfformiad gweithwyr gael eu monitro'n barhaus er mwyn sicrhau bod digon o gapasiti i weithwyr ymgysylltu'n effeithiol gyda phlant a'u teuluoedd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Pennaeth Gwasanaeth wedi penderfynu sefydlu panel sgritiwini o fewn y gwasanaeth i gynnal trosolwg o ran cynllunio ar gyfer parhad. • Mae'r Fframwaith Gwella Ansawdd yn argymhell sefydlu cofnod argymhellion a her SAA. Mae archwiliadau wedi dangos, mewn achosion lle cafwyd oedi o ran bwrw ymlaen â chynllun gofal a chymorth plentyn (o dan ran 6) y bu'r SAA yn argymhell camau i gyflawni parhad. Ni wnaed cynnydd o ran yr argymhellion hynny. • Y flaenoriaeth ar gyfer y cyfnod adrodd nesaf yw asesiadau Gwaith Cymdeithasol - integreiddio'r model risg mewn ymarfer a sicrhau bod yr asesiad yn cael ei gylchredeg o fewn y gwasanaeth. • Mae Bruce Thornton wedi'i gomisiynu i ddarparu rôl fentora/hyfforddi o fewn y gwasanaeth i sicrhau bod y Model Risg yn cael ei wreiddio o fewn ymarfer. • Cynhaliwyd gweithdy llwyddiannus gyda staff yn ymrwmo i'r weledigaeth yn y Fframwaith Sicrwydd Ansawdd ac yn dechrau gweithio gyda'i gilydd i ddarparu ymagwedd wahanol. Roedd moral staff yn dda ac roeddynt o'r farn ei bod yn braf clywed am yr ymagwedd newydd. Rhoir sylw ar y swyddogion yn adrodd yn chwarterol ar eu hasesiad o'r perfformiad gweithredol drwy gynadleddau ac adolygu, gan amlygu, yn ôl themâu, y materion yng nghyswllt ansawdd a dysgu ar gyfer y Gwasanaeth. Maent wrthi ar hyn o bryd yn gweithio ar adroddiad ar y diffyg paratoi, adroddiadau a chynlluniau ar gyfer adolygiadau a chynadleddau. Byddant hefyd yn awgrymu camau gwella. <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wedi penodi Swyddog Cymorth Busnes ar gyfer Adolygiadau Statudol a Chynadleddau Achos • Wedi hysbysebu swydd y Cydlynnydd Gwella Ymarfer, sef y 'Rheolwr Sicrwydd Ansawdd' gynt. • Bu rheolwyr yn ymgymryd ag archwiliadau rheolaidd o'r meysydd sydd o dan sylw i fonitro ansawdd perfformiad gweithwyr. • Mae archwiliadau pellach o'r broses benderfynu yn dangos gwelliant o ran ymarfer. Gweler 2.1 • Archwiliadau – ffeiliau achosion a thematig – fesul gwasanaeth ac amlasiantaethol – wedi'u cynnal yn ystod y mis. • Fframwaith ar gyfer Gwella Ansawdd Ymarfer wedi'i ddatblygu mewn ffurf drafft ar gyfer ymgynghori. • UDRh yn ystyried canfyddiadau adroddiad ansawdd Ch1 – yn argymhell blaenoriaethu gwelliannau o ran ymarfer asesu. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ailymweld ag achosion mis Tachwedd/Rhagfyr y barnwyd eu bod yn annigonol mewn archwiliadau blaenorol. Angen capasiti. 	<p>Yr Uned Diogelu a Sicrwydd Ansawdd i yrru gwelliannau a newid mewn ymarfer ar draws y Gwasanaeth wrth ddsygu o adroddiadau thematig ac ansoddol.</p> <p>Gwelliant o ran ansawdd, cysondeb a phrydlondeb ymholiadau amddiffyn plant.</p>			
------------	---	---	---	--	--	--	--

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

Tudalen 61		<ul style="list-style-type: none"> • Wedi herio a rhoi cymorth i weithwyr unigol wella eu hymarfer. <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r gwaith sicrwydd ansawdd yn Chwarter 1 wedi cynnwys: Dadansoddiad proffil Plant sy'n Derbyn Gofal Awdit o Ffeiliau Achos Dadansoddi Llwyth Achosion • Recriwtio i'r swydd cefnogi busnes ar gyfer Adolygiadau Statudol a Cynadleddau Achos erbyn diwedd mis Gorffennaf. • Penodiad i'r swydd Swyddog Adolygu Annibynnol wedi'i wneud ym mis Gorffennaf. • Mwy o ddatblygiadau wedi digwydd mewn perthynas â'r awdit sicrhau ansawdd amlasiantaethol efo Addysg a'r Bwrdd Iechyd i wella ansawdd cyfeiriadau a gwybodaeth sy'n cael eu rhannu efo asiantaethau sy'n bartneriaid. • Mae arian ychwanegol wedi ei gytuno i ailsefydlu'r swydd Rheolwr Sicrhau Ansawdd, cafodd y swydd ei hysbysebu ond wedi methu penodi. • Awdit o Achosion 'Public Law Outline' wedi ei orffen <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fframwaith Sicrhau Ansawdd wedi cael ei ddiwygio a'i gymeradwyo gan y Gwasanaethau Plant. • Cynllun Gweithredu Sicrhau Ansawdd wedi cael ei gytuno ar gyfer y 12 mis nesaf yn canolbwyntio ar archwiliadau rheolaidd ar feysydd sy'n canolbwyntio ar: Oruchwyllo Cofnodi Asesu • Adroddiadau Sicrwydd Chwarterol i'w trafod yn y cyfarfod Rheoli Gwasanaethau Plant a Grŵp Gwella Ymarfer i'w sefydlu i fwrw ymlaen â gwelliannau o ran ymarfer. • Rheolwyr i ddarparu adroddiadau misol i reolwyr gwasanaeth a'r PG ar y prif bwyntiau o ran ansawdd perfformiad gweithwyr i sicrhau bod digon o gapasiti iddynt fedru ymgysylltu'n effeithiol gyda phlant a'u teuluoedd. 					
3.3	<p>Datblygu'r fframwaith perfformiad ar gyfer Gwasanaethau Plant ac Oedolion i gynnwys:</p> <p>1. Dangosyddion perfformiad Amlinellol wedi eu rhannu'n berfformiad Cenedlaethol, Corfforaethol a Gwasanaeth.</p>	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae Cynllun Gweithredu yn ei le fel cam dros dro i adrodd yn erbyn Dangosyddion Perfformiad hyd nes y gellir eu cael o'r system WCCIS. Buom yn gweithio'n agos gyda'r Tim Trawsnewid Corfforaethol ar y mater hwn mewn perthynas â chryfhau'r trefniadau adrodd a monitro. • Rydym yn ysgrifennu'r sgriptiau i gael mynediad i adroddiadau o'r WCCIS – mae hyn yn broblem i'r mwyafrif o'r awdurdodau lleol sydd wedi mynd yn 'fyw' 		<p>Heb eu gwneud hyd yma Yn gyffredinol, gwelliant parhaus mewn perfformiad a chanlyniadau ar gyfer plant/pobl ifanc.</p> <p>Gwelliant o ran lefel dealltwriaeth y staff o ddangosyddion perfformiad a'r cysylltiad clir gydag ansawdd ac phrydlondeb ymarfer. Mae hyn yn arwain at welliant parhaus mewn perfformiad a chanlyniadau i blant / pobl ifanc</p>	Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Plant	Mawrth 2017	Hydref 2017

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

Tudalen 62	<p>2. Trefniadau llywodraethu i gynnwys adrodd, atebolrwydd a mecanwaith i yrru gwelliant.</p> <p>3. Gwelliant parhaus wedi ei ymgorffori yn y fframwaith.</p> <p>4. Fframwaith i ddarparu tystiolaeth o ansawdd ymarfer a phrofiadau defnyddwyr gwasanaeth.</p> <p>5. Angen gwelliant mewn meysydd perfformiad blaenoriaeth sydd y tu hwnt i'r lefel dderbyniol a thargedau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aseu • Adolygiadau Plant LAC • Ymweliadau Plant LAC • Ymweliadau plant ar y gofrestr • Cyfarfodydd grwpiau craidd • Cynlluniau Llwybr <p>Byddir yn dod â'r rhain yn ôl o fewn y targed.</p>	<p>ar y system newydd, ac rydym yn gweithio gyda Chyngor Ceredigion yn arbennig i'n galluogi i wneud hyn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buom yn edrych yn fanwl ar un o'r dangosyddion, % y plant sy'n derbyn gofal a welwyd o fewn amserlenni statudol, ac rydym yn amau efallai na fu'r data a gasglwyd gennym a'r dadansoddi yn gywir, sydd wedi arwain at berfformiad sy'n ymddangos yn waeth nag ydyw mewn realiti. Mae gwaith yn mynd rhagddo i fynd i'r afael â'r materion hyn. <p><u>Awst 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rydym yn parhau i herio a rhoi cymorth i weithwyr unigol wella eu hymarfer. • Gwnaed cryn welliant o ran ymweliadau adolygiadau LAC ar gyfer Awst ar ôl adolygu sut yr oedd y dangosyddion yn cael eu mesur. Mae 86% o ymweliadau'n cael eu cynnal o fewn yr amserlen. • Rydym bellach yn blaenoriaethu dangosyddion mewn perthynas ag Adolygiadau LAC, ymweliadau LAC, ymweliadau AP, cyfarfodydd grŵp craidd. Byddwn yn canolbwyntio ar Amserlenni, Pwrpas, Recordio a Pherfformiad. <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wedi herio a chefnogi gweithwyr unigol i wella ymarfer • Canllawiau wedi'u drafftio ar hyn o bryd ar gyfer: Trothwyon Ymchwilio Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Gweithwyr Allweddol a Grwpiau Craidd Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Trothwyon Cofrestru • Mae safonau gwasanaeth yn cael eu datblygu i sicrhau arfer dda mewn perthynas â pherfformiad allweddol sydd y tu hwnt i'r lefel dderbyniol a thargedau. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Comisiynu arbenigedd allanol ym mis Mai 2017 / Mehefin i ddatblygu'r fframwaith perfformiad ar draws y Gwasanaethau Plant ac Oedolion • Bydd system dracio fanylach yn cael ei datblygu, wedi ei selio ar arfer dda o fannau eraill; wedi'i chyfuno â strwythur newydd ar gyfer Gwasanaethau Plant, bydd yn galluogi Rheolwyr Timau/Arweinwyr Ymarfer i sicrhau fod ymweliadau'n cael eu cynnal pan fo staff yn absennol o'r gwaith (p'un a ydynt ar wyliau blynyddol neu'n absennol oherwydd salwch). 	<p>- un dangosydd yw gostyngiad yn nifer y plant sy'n derbyn gofal.</p> <p>Wedi cychwyn Cryfhau'r trefniadau adrodd a monitro mewn perthynas â gwybodaeth am Berfformiad.</p> <p>Gwybodaeth perfformiad yn dangos gwelliant mewn perfformiad i lefelau derbyniol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aseu • Adolygiadau Plant sy'n Derbyn Gofal • Ymweliadau Plant sy'n Derbyn Gofal • Ymweliadau plant ar y Gofrestr • Cyfarfodydd grwpiau craidd • Cynlluniau Llwybr 			
------------	--	---	---	--	--	--

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

Tudalen 63	<p>3.4 Argymhelliad 2 AGGCC: Sefydlu systemau sicrhau ansawdd a threfniadau hyfforddiant amlasiantaethol i sicrhau bod staff a phartneriaid yn deall y trothwyon ar gyfer asesiadau gwasanaethau plant statudol ac y glynir wrth trothwyon hynny'n gyson.</p> <p>Datblygu protocol ar gyfer trothwyon amddiffyn plant amlasiantaethol a bod y protocol hwnnw'n ymgorffori canllawiau diweddar Llywodraeth Cymru.</p> <p>Canllawiau Ymarfer i gael eu datblygu rhwng y Gwasanaethau Plant, Iechyd, yr Heddlu ac Addysg er mwyn sicrhau eglurder o ran trefniadau gweithredol - trothwy atgyfeirio y cytunwyd arno, trothwy asesu, gwella ansawdd yr atgyfeiriadau, mynychu cyfarfodydd strategaeth, cyfarfodydd grŵp craidd a rhannu gwybodaeth.</p>	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Yn bwrw ymlaen gyda phartneriaid (yr Heddlu, Iechyd ac Addysg) i weithredu'r system sicrwydd ansawdd amlasiantaethol y cyfeirir ati isod. <ul style="list-style-type: none"> Darperir crynodeb o adroddiad Ch2 uchod - Mae archwiliadau rheolaidd yn dangos bod tystiolaeth anghyson yn nhermau'r gwelliant o ran ansawdd, cysondeb ac amseroldeb ymholiadau amddiffyn plant. Daeth archwiliad o'r pellter a deithiwyd i'r casgliad y cafwyd gwelliant o ran presenoldeb a chofnodi mewn Cyfarfodydd Strategaeth a bod y cyfarfodydd strategaeth yn amserol. Fodd bynnag, daeth Archwiliad o Ffeil Achosion (Gorffennaf) ac adolygiad rheoli i'r casgliad, mewn sawl achos, bod archwilwyr wedi mynegi pryder am drafodaethau neu gyfarfodydd strategaeth o ran: <ul style="list-style-type: none"> Nid ydynt bob amser yn cael eu cynnal mewn modd amserol – e.e. ni chynhaliwyd un tan 3 wythnos ar ôl gwneud penderfyniad i'w gynnal. Mae cofnodion o'r trafodaethau'n annigonol – h.y. yn rhy gryno. Ceir cyfeiriadau at yr angen am gyfarfodydd strategaeth dilynol ond heb dystiolaeth o'u cynnal. Adlewyrchir hyn yn Archwiliad Thematis Rhan 4, ynghyd ag adolygiad o blant sy'n destun Cynlluniau Amddiffyn Plant – mae prosesau penderfynu, oediadau a diffyg cynlluniau clir a'u dilyn trwodd yn faterion a nodwyd. Wrthi'n gweithio gyda'r Heddlu ac Iechyd - fforwm proffesiynol amlasiantaethol ynghylch dau adolygiad rheoli o achosion lle'r oedd yn well cynnal adolygiad o ymarfer yn amlasiantaethol – un wedi'i gwblhau: un ar y gweill. Mae'r adolygiad sydd wedi'i gwblhau yn dangos arferion gwael o ran rhannu gwybodaeth: diffyg sylw i risg a chyfleoedd wedi'u methu o ran ymyrryd yn gynharach. Rydym wedi ymgymryd ag adolygiad cyfaill beirniadol o achos ar y gofrestr CAP gyda Chyngor Gwynedd. Mae'r adolygiad a gwblhawyd yn dangos diffyg sylw i risg, cynlluniau amddiffyn plant gwael a cholli cyfleoedd i ymyrryd yn gynharach i asesu risg, ymgysylltu â'r teulu a chreu newid. Mae Ffurflen Atgyfeirio Ranbarthol wedi'i chymeradwyo a cheir trafodaeth yn y Bwrdd Diogelu Plant o ran cael Heddlu Gogledd Cymru'n cwblhau'r ffurflen hefyd. Datblygwyd atgyfeiriadau o dan y Canllawiau Ymarfer, cynhelir hyfforddiant rhanbarthol i sicrhau bod y trothwyon ar gyfer asesiadau i'r gwasanaethau plant statudol yn cael eu deall gan staff a phartneriaid a'u bod yn cael eu gweithredu'n gyson. 	<p>Camau nesaf</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae risg ein bod yn canolbwyntio ar werthuso ar draul gwella. Rhaid i ni sicrhau capasiti digonol o fewn yr uned i fwrw ymlaen â'r gwaith o wneud gwelliannau mewn modd systematig sydd wedi'i gynllunio. <p>Angen capasiti i gynnal y cynnydd o ran ymgymryd â gwerthusiadau amlasiantaethol.</p>	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>System sicrhau ansawdd amlasiantaethol y cytunwyd arni yn arwain at welliant o ran ansawdd a phrydlondeb ymarfer.</p> <p>Yr holl staff a phartneriaid allweddol wedi cael yr hyfforddiant a nodwyd ac mae tystiolaeth o welliant o ran lefel y ddealltwriaeth o drothwyon ar gyfer atgyfeiriadau, asesiadau ac amddiffyn plant a'r modd y dylid defnyddio'r trothwyon hynny. Mae hyn o ganlyniad i weithredu'r Canllawiau Ymarfer.</p> <p>Mae gwybodaeth/atgyfeiriadau gan yr Heddlu i'r Gwasanaethau Plant yn cael eu craffu ymlaen llaw yn cynnwys crynodeb sy'n rhoi rheswm dros yr atgyfeiriad a'r camau gweithredu y gofynnwyd amdanynt. Bydd hyn yn arwain at welliant yn ansawdd yr atgyfeiriadau a'r penderfyniadau ac yn gostwng yn sylweddol nifer yr atgyfeiriadau a dderbynnir gan y Gwasanaethau Plant wrth y drws ffrynt.</p> <p>Mae ansawdd yr atgyfeiriadau a dderbyniwyd gan y Gwasanaethau Plant wedi gwella'n sylweddol o ganlyniad i'r gwelliant yn ansawdd y wybodaeth a ddarperir gan bartneriaid. Bydd hyn yn galluogi staff i ganolbwyntio ar sefydlu perthynas gadarnhaol gyda theuluoedd a darparu ymyriadau o ansawdd.</p>	<p>Rheolwr Gwasanaeth Diogelu a Sicrwydd Ansawdd</p>	<p>Rhagfyr 2016</p>	<p>Rhagfyr 2017</p>
------------	--	--	--	--	--	---------------------	---------------------

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

Tudalen 64	<p>August 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dogfen Adroddiad Gwerthuso Ymarfer Ch1 2017/18 Gwaith archwilio ffeiliau achos wedi'i gwblhau ar y meysydd ymarfer a ganlyn: archwiliad camu i lawr LAC, adroddiad ar gyfer y panel lleoli, archwiliadau ffeiliau achos misol wedi'u cynllunio gan Reolwyr Timau, archwilio ymatebol (cwynion Cam 2) a phenderfynu cychwynnol, sgrinio, trafodaethau a chyfarfodydd strategaeth ac asesu syml. Barnau defnyddwyr gwasanaeth a gwerthuso adolygiadau rheoli a gynhaliwyd yn flaenorol. Mae canlyniadau chwarter 1 wedi cael eu dadansoddi, gweler 2.1 • Yn gwneud cynnydd gyda phartneriaid (yr Heddlu, Iechyd ac Addysg) o ran gweithredu'r system sicrhau ansawdd amlasiantaethol y cyfeirir ati isod. <p>Mehafin/Gorffennaf 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae fframwaith sicrwydd ansawdd amlasiantaethol wedi'i ddatblygu i'w gymeradwyo rhwng y Gwasanaeth a'r Heddlu, y Gwasanaeth a'r Bwrdd Iechyd a'r Gwasanaeth ac Addysg. • Bydd canlyniadau'r archwiliadau a wnaed yn Chwarter 1 yn cael eu dadansoddi yn chwarter 1 ac yn cael eu cyflwyno i'r Grŵp Cyflawni Lleol ar gyfer sicrwydd ansawdd. • Canllawiau wedi'u drafftio ar hyn o bryd ar gyfer: <ul style="list-style-type: none"> Trothwyon Ymchwilio Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Gweithwyr Allweddol a Grwpiau Craidd Canllawiau Ymarfer Amddiffyn Plant Amlasiantaethol – Trothwyon Cofrestru <p>Set o ganllawiau yn debygol o fod yn barod ar gyfer mis Hydref.</p> <p>Mai 2017</p> <p>Partneriaid yn darparu cytundeb i ddatblygu a chefnogi / blaenoriaethu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemau sicrhau ansawdd amlasiantaethol • Hyfforddiant ar gyfer staff y Gwasanaethau Plant a phartneriaid ar drothwyon ar gyfer asesu a rolau a chyfrifoldebau phartneriaid. • Datblygu trothwy amddiffyn plant amlasiantaethol. • Canllawiau Ymarfer i gael eu datblygu rhwng y Gwasanaethau Plant, Iechyd, yr Heddlu ac Addysg i gynnwys pob maes gwaith lle mae angen gwneud gwaith datblygu. 					
------------	---	--	--	--	--	--

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

3.5	<p>Argymhelliad 11 AGGCC: Dylid gwella ansawdd a chysondeb cadw cofnodion; dylai'r holl staff a rheolwyr sicrhau bod eu cofnodion o ansawdd da, yn gyfredol ac yn cael eu storio yn systematig.</p> <p>Staff i dderbyn hyfforddiant ar y safonau disgwylidiedig o safbwynt cadw cofnodion.</p> <p>Canllawiau ymarfer ar gadw cofnodion i gael eu datblygu er mwyn sicrhau cysondeb ac ansawdd.</p>	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae'r gwaith hwn wedi'i ddatblygu i creu model Gweithredol o fewn WCCIS (MP yw'r Arweinydd Prosiect). Mae gennym gynhyrchion defnyddiol – geirfa termau, sesiwn heb jargon, safonau drafft y gellid eu datblygu. Cofnodi perfformiad o Ch2 - Mae'r gwerthusiad cyffredinol yn dangos bod ymarfer o ran cofnodi yn anghyson, er bod tystiolaeth o welliannau mewn rhai archwiliadau. <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Fel rhan o'r cofrestriad fel Gweithwyr Cymdeithasol, mae gan staff y cyfrifoldeb i sicrhau cofnodi o ansawdd da mewn modd amserol. Ymgymrir ac archwiliadau rheolaidd o ffeiliau achosion i fonitro ansawdd ac amseroldeb y cofnodion a gedwir mewn perthynas ag achosion unigol. <p>Mehafin/Gorffennaf 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae Cadw Cofnodion yn parhau i fod yn anghyson Cynnal archwiliad pellach o ffeiliau achosion sy'n agored i ganfod p'un a oes gwelliant yn ansawdd y cofnodi. 	<ul style="list-style-type: none"> Canllawiau i'w datblygu ar arfer dda o ran cadw cofnodion - comisiynwyd Bruce Thornton i sefydlu model gweithredol o fewn y system newydd - WCCIS. Staff i dderbyn hyfforddiant ar yr arferion gorau o ran cadw cofnodion a'r Canllawiau Ymarfer. 	<p>Wedi cychwyn Rheolwyr yn archwilio ffeiliau achos yn rheolaidd gyda hynny'n dangos gwelliant yn ansawdd a chysondeb y cofnodion.</p> <p>Cefnogaeth ac arweiniad i staff trwy oruchwyliath reolaidd o safon yn arwain at welliant yn ansawdd y cofnodion a gedwir.</p>	Rheolwr Gwasanaeth Diogelu Sicrhau Ansawdd Rheolwyr Gwasanaeth	a a	Ionawr 2017	Medi 2017
-----	---	--	--	---	--	--------	----------------	--------------

Tudalen 4 o 55

4. Gweithwyr cymdeithasol sy'n gweithio rhagweithiol gyda theuluoedd i reoli – treulio llawer mwy o amser yn gweithio ochr yn ochr â theuluoedd yn eu helpu i newid fel bod y teulu yn lle diogel ar gyfer eu plant.

	CAMAU P'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/P'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
4.1	<p>Sicrhau bod ymyrraeth gwaith cymdeithasol yn cyd-fynd â'r ffordd wahanol o weithio gyda theuluoedd dan y Ddeddf Newydd ac yn canolbwyntio ar yr hyn sy'n bwysig, gan adeiladu ar gryfderau pobl a'u galluogi i gymryd rhan yn y broses o roi sylw i anghenion a chyflawni canlyniadau.</p> <p>Hyfforddiant yn cael ei ddarparu yn canolbwyntio ar:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gwrs Cyfathrebu ar y cyd ar sgysiau sy'n seiliedig ar gryfderau. Ymyriadau GICD Newid diwylliant Mesur perfformiad 	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Cynhaliwyd cwrs Cyfathrebu Cydweithredol ar 28^{ain} a'r 29^{ain} o Fedi ac mae'r symud i weithio o dan y Ddeddf GCaL1 yn parhau. <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Rydym wedi parhau i roi cymorth i staff weithio gyda theuluoedd gan ganolbwyntio ar eu cryfderau, cael 'sgwrs beth sy'n bwysig', gofynion o ran eiriolaeth a chyd-gynhyrchu. Rydym yn gweld tystiolaeth o'r gweithlu'n gweithio'n uniongyrchol gyda theuluoedd sy'n arwain at well canlyniadau – gan ein bod wedi gweld gostyngiad sylweddol yn y plant ar y gofrestr AP o 102 ym Mawrth 2017 i 56 ar 31^{ain} Awst 2017, gostyngiad o 55%. 	<ul style="list-style-type: none"> Adborth/dysgu o'r newidiadau sydd wedi digwydd o fewn ymarfer gwaith cymdeithasol yn dilyn y sesiynau hyfforddiant. Bydd cwrs Cyfathrebu ar y Cyd pellach yn cael ei gynnal ar y 28^{ain} a'r 29^{ain} o Fedi. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma Staff yn dweud eu bod yn teimlo bod ganddynt y sgiliau a'r wybodaeth ac yn gallu gwneud mwy o ymyriadau uniongyrchol gyda theuluoedd.</p> <p>Gwybodaeth bod mwy o blant yn cael eu cefnogi i barhau i fyw adref gyda'u teuluoedd.</p> <p>Adborth cadarnhaol gan ddefnyddwyr gwasanaeth bod ansawdd ymyriadau yn gwneud gwahaniaeth i'w bywydau</p> <p>Wedi cychwyn Tystiolaeth bod y gweithlu yn ddigon medrus i weithio'n uniongyrchol gyda theuluoedd sy'n arwain at well canlyniadau - enghraifft o hyn</p>	Uwch Dîm Rheoli	Mawrth 2017	Mawrth 2018

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/F'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tfidalen 66	5. Cyfweld ysgogiadol	<p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Mae'r hyfforddiant isod wedi digwydd Rydym yn parhau i roi ffocws ar ymyrraeth gwaith cymdeithasol yn alinedig efo'r dull gwahanol o weithio efo teuluoedd o dan y Ddeddf newydd fel: Y sgwrs 'Beth sy'n Bwysig', gofynion eiriolaeth a chyd-gynhyrchu, mae hyn oll yn parhau i fod yn sialens i'r gwasanaeth oherwydd bod teuluoedd yn amharod i ymgysylltu. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Hyfforddiant yn digwydd ar hyn o bryd ar Gyfweld Ysgogiadol a'r ymagweddau 'Teuluoedd Gwydn'. Cynhelir hyfforddiant cyfathrebu ar y cyd ym mis Mawrth ar gyfer yr holl Reolwyr. Hyfforddiant ar ymyriadau GICD yn cael ei ddarparu'n flynyddol. Hyfforddiant ar newid diwylliant a mesur perfformiad yn cael ei gynnal ym mis Mawrth ar gyfer Rheolwyr. 		yw gostyngiad yn nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant.			
	2 Adolygu'r strwythur gwasanaeth presennol i fynd i'r afael â'r angen am ymyriadau ataliol ac ymyriadau dwys gwell. Sefydlu timau llai gydag Arweinwyr Ymarfer i ddarparu cymorth a goruchwyliaeth effeithiol i staff.	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Gweithredwyd strwythur newydd y gwasanaeth ar 4^{ydd} Hydref pryd y cymerodd yr 8 Arweinydd Ymarfer gyfrifoldeb dros eu Grwpiau Ymarfer. Ymgymherir â gwaith pellach i gwblhau'r ailstrwythuro, gan gynnwys adolygu'r trefniadau ar gyfer y Tim Lleoli Plant, gan wneud y defnydd gorau o Weithwyr Cymorth i roi cymorth i deuluoedd, yn ogystal â sicrhau bod cymorth gweinyddol yn briodol er mwyn i Grwpiau Ymarfer gyflawni eu cyfrifoldebau'n effeithiol. <p><u>Awst 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Dau Uwch Reolwr wedi cychwyn (Ymyrraeth Gynnar ac Ymyrraeth Ddwys) <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Strwythur gwasanaeth newydd wedi'i weithredu. Yn parhau i benodi i'r swyddi i sefydlu timoedd llai efo Arweinwyr Ymarfer Yn parhau i adolygu ein gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal o gwmpas y rhaglen 'Teuluoedd yn Gyntaf' <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Daw'r cyfnod ymgynghori gyda staff i ben ar 24.2.17. PG Dros Dro wedi darparu dadansoddiad o'r sylwadau a'r adborth yn yr adroddiad gydag argymhellion. 	<ul style="list-style-type: none"> Byddir yn trosglwyddo'n raddol i'r strwythurau newydd ym mis Medi gydag Arweinwyr Ymarfer yn eu swyddi ar 4^{ydd} o Fedi. Ymgynghorwyd â Gweithwyr Cymdeithasol am y meysydd gwaith a ffafriwyd ganddynt h.y. Ymyrraeth Gynnar neu Ymyrraeth Ddwys. Bydd Gweithwyr Cymdeithasol yn trosglwyddo i Grwpiau Ymarfer ar yr 2^{il} o Hydref. Bydd yr adolygiad o'r Tim Lleoli yn dechrau ym mis Hydref drwy ymgynghori â staff. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>Bydd strwythur newydd y gwasanaeth yn cefnogi ac yn cryfhau'r ddarpariaeth o wasanaethau ataliol ac ymyriadau dwys yn sylweddol, ac enghraifft o hyn fydd gostyngiad yn nifer y plant sy'n dod i ofal.</p> <p>Rheolwyr yn dweud bod strwythur newydd y gwasanaeth yn cynyddu eu gallu i ddarparu arweinyddiaeth broffesiynol i gefnogi'r gweithlu trwy oruchwyliaeth reolaidd o ansawdd.</p> <p>Staff yn adrodd eu bod yn cael eu cefnogi a'u goruchwyllo'n ddigonol gan eu rheolwyr wrth gyflawni eu cyfrifoldebau. Archwiliadau o ffeiliau achos yn dangos gwelliant amlwg yn ansawdd yr ymarfer o ganlyniad i'r llwybrau a systemau clir o fewn y Gwasanaeth a thrwy oruchwyliaeth reolaidd.</p>	Uwch Dîm Rheoli	Ionawr 2017	Mai 2017 2017

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/F'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
		<ul style="list-style-type: none"> Penderfyniad terfynol ac amserlenni i'w cytuno a'u rhannu yn y Gynhadledd staff ar 27.3.17. 					
Tudalen 67	4.3 Gweithredu model Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth (IAA) ar gyfer Ynys Môn	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ers dechrau mis Hydref, mae'r gwasanaeth IAA o'r enw Teulu Môn, yn cael ei reoli gan 3 Arweinydd Ymarfer a Rheolwr Gwasanaeth ar gyfer Ymyrraeth Gynnar ac Atal. Bellach mae swyddogion ymgysylltu Teulu Môn yn gallu bod yn fwy effeithiol fel pwynt cyswllt cyntaf – gyda'r cyfle i gael sgwrs fwy strwythuredig i gynorthwyo teuluoedd i gael mynediad i ddatrysiadau o fewn eu cylch eu hunain o adnoddau/adnoddau cymunedol. Bydd cyllid gan Teuluoedd yn Gyntaf yn cryfhau ein gwasanaethau IAA gyda recriwtio ar gyfer 1.5 swydd Swyddog Ymgysylltu arall. Wedi parhau i gefnogi ein staff i sicrhau eu bod yn mynd ati'n gyson i gael sgwrsiau o ansawdd da gan fod gan rai swyddogion fwy o hyder a sgiliau o ran yr ymagwedd hon. Gwnaed trefniadau ar gyfer cael gweithdai mewnol i staff ymarfer y sgwrsiau 'Beth sy'n Bwysig' gyda Jackie Drysdale, y Rheolwr Datblygu Gwelliant ar gyfer Gofal Cymdeithasol Cymru. <p><u>Awst 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Mae Swyddogion Ymgysylltu wedi dechrau yn eu swyddi. Mae Rheolwr Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar ac Atal yn ei swydd. <p><u>Mehafin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Rheolwr Ymgysylltu Dros Dro wedi'i benodi. Hysbysebion allan ar gyfer y Swyddogion Ymgysylltu, dyddiad cau 12/07/17 Deunyddiau hyrwyddo wedi'u cadarnhau. Nifer o ddigwyddiadau rhannu gwybodaeth wedi'u trefnu ar gyfer yr Eisteddfod, Sioe Môn ac ati ynghyd â nifer o ddiwrnodau hwyl/carnifals ac ati yn y gymuned. Archwiliadau Amlasiantaethol (Iechyd, Addysg a'r Heddlu) mewn perthynas ag ansawdd yr atgyfeiriadau a dderbynnir yn Teulu Môn Gwaith parhaus gydag asiantaethau sy'n bartneriaid o ran rhannu gwybodaeth a chydweithio gyda Teulu Môn 	•	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>Defnyddwyr gwasanaeth yn dweud ei bod yn hawdd cael mynediad at wasanaethau a bod gofal cwsmer yn dda.</p> <p>Gwell cydlyniant o ran gwasanaethau a strategaethau ar gyfer ymyrraeth gynnar ac atal yn cael ei adlewyrchu yn y gostyngiad yn nifer y plant sy'n derbyn gofal.</p> <p>Llai o ddyblygu ymdrech fel sy'n digwydd ar hyn o bryd oherwydd bod nifer o 'ddrysau ffrynt' ar gael.</p>	Rheolwr Gwasanaeth	Rhagfyr 2016	Ebrill 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/F'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 68		<ul style="list-style-type: none"> Dadansoddiad pythefnos wedi dechrau ar 10/07/17 o ran yr holl CID16's a dderbynnir yn Teulu Môn er mwyn sicrhau gwneud atgyfeiriadau priodol i'r Cyngor ac archwilio rhannu gwybodaeth. Bydd gwaith yn dechrau i sefydlu Protocol Rhannu Gwybodaeth. <p>Mai 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Llunio, cymeradwyo a chyfieithu'r holl bolisiau, protocolau, trothwyon a'r templedi cysylltiedig sy'n ofynnol ar gyfer darparu gwasanaethau. Cytuno ar fesurau llwyddiant Sgopio anghenion TGCh Cytuno ar y gofynion hyfforddi. Enw'r tîm 'Teulu Môn', y Cyfryngau Cymdeithasol, cytunwyd ar rif ffôn. Hyfforddi staff wedi cychwyn Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd ar fin symud i'r Pencadlys ddiwedd mis Ionawr Logo ar gyfer y gwasanaeth newydd wrthi'n cael ei ddylunio. Y bwrdd prosiect yn cyfarfod yn fisol Grŵp tasg a gorffen Marchnata yn cyfarfod ac yn datblygu allbynnau marchnata ar gyfer y gwasanaeth. Tîm newydd yn cychwyn ar gyfnod o 'adeiladu tîm' Staff y Gwasanaethau Plant a phartneriaid allweddol yn cael eu diweddarau'n rheolaidd ar y newidiadau o fewn y Gwasanaeth a thrwy Sesiynau Gwybodaeth. Ymgynghori ar y strwythur diwygiedig wedi'i gwblhau. Un pwynt mynediad ar gyfer pob ymholiad o ran plant a theuluoedd wedi'i sefydlu ac yn weithredol erbyn 03.04.17 					
4.4	<p>Datblygu Strategaeth Atal Gorfforaethol; rhaid i'r ALI ddarparu ystod a lefel o wasanaethau ataliol ar draws y Gwasanaethau Plant ac Oedolion.</p> <p>Darparu gwasanaeth integredig a rhoi help a chymorth cynnar sydd, i bob pwrpas, yn fodd effeithiol o ohirio'r angen am ofal a chymorth.</p> <p>Bydd yr asesiad poblogaeth yn cynorthwyo'r awdurdod lleol i nodi'r gwasanaethau ataliol sydd eu hangen.</p>	<p>Medi a Hydref 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae grŵp Strategaeth Atal Corfforaethol yr Awdurdod Lleol a arweinir gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol yn cyfarfod yn rheolaidd. Cyflwynodd y grŵp bapur i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn amlinellu'r hyn a fyddir i sicrhau cyflawni strategaeth atal yn llwyddiannus ac mae gwaith yn parhau i yrru hyn yn ei flaen. Mae'r Awdurdod Lleol wedi blaenoriaethu datblygiad gwasanaethau atal corfforaethol a chymorth i deuluoedd fel rhan o'i Gynllun ar gyfer 2017 – 2022 o 	<ul style="list-style-type: none"> Ymgysylltiad ac ymgynghoriad ystyrion gyda theuluoedd, plant, pobl ifanc a defnyddwyr gwasanaeth. Byddwn yn ymgynghori â defnyddwyr gwasanaeth a dinasyddion am y mathau o wasanaethau sydd eu hangen arnynt. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>Rydym wedi ymgynghori â defnyddwyr gwasanaeth a dinasyddion am y mathau o wasanaethau sydd eu hangen arnynt.</p> <p>Ailgomisiynu gwasanaethau yn unol â chanllawiau LIC drwy ddefnyddio data lleol, safbwyntiau defnyddwyr gwasanaeth ac Anghenion y Boblogaeth / Cynlluniau Ardal Lleol yn arwain at wella canlyniadau i blant a phobl ifanc a'u teuluoedd (gostyngiad yn nifer y plant sy'n derbyn gofal).</p>	<p>Dr Caroline Turner, Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol</p> <p>Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Plant</p> <p>Alwyn Jones, Pennaeth</p>	<p>Ionawr 2017</p>	<p>Hydref 2017</p>

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/F'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 69	<p>Cryfhau'r swyddogaeth gomisiynu o fewn y Gwasanaethau Plant ac Oedolion i'n cefnogi i gyflawni'r agenda hon.</p> <p>Argymhelliad 1 AGGCC. Datblygu fframwaith ar gyfer gwneud gwaith ataliol gyda phlant a theuluoedd a fydd yn darparu gwasanaeth integredig ac yn rhoi help a chymorth cynnar gyda hynny i bob pwrpas, yn fodd effeithiol o ohirio'r angen am ofal a chymorth.</p> <p>Argymhelliad 12 AGGCC: Dylai'r awdurdod lleol a phartneriaid gydweithio i ddatblygu dull cydlynol o gasglu a dadansoddi gwybodaeth am anghenion cymunedau, sy'n cynnwys lleisiau plant a theuluoedd. Dylid defnyddio hyn i lywio'r broses o lunio cynlluniau strategol er mwyn sicrhau aliniad effeithiol rhwng gwasanaethau gwybodaeth, cyngor a chymorth, y sector ataliol a'r gwasanaethau statudol.</p>	<p>ran <i>“Darparu gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal cynnar i sicrhau bod plant yn ddiogel ac yn cael cymorth fel eu bod yn cael cyn lleied â phosib o brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod.”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Sefydlwyd gweledigaeth glir o ran gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal ac mae strategaeth ddrafft wedi'i datblygu a'i rhannu gyda AGGCC. <p>Ymgynghorwyd â staff ac asiantaethau sy'n bartneriaid ac rydym wedi trefnu i gael sesiynau ymgynghori pellach gyda grwpiau cymunedol a gyda theuluoedd, plant a phobl ifanc a fydd yn gallu rhoi barn o ran yr hyn sydd wedi gweithio ac nad yw wedi gweithio yn y gorffennol, ynghyd â pha wasanaethau ataliol y dylid eu datblygu yn y dyfodol.</p> <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae Strategaeth Darpariaeth Gwasanaeth yn ei lle. Mae LIC wedi cytuno i ariannu 3 o staff cymorth i deuluoedd ychwanegol o fewn TAF ynghyd ag 1.5 o Swyddogion Ymgysylltu ar gyfer Teulu Môn. Bydd hyn yn cryfhau'r gwasanaethau ataliol er mwyn gohirio'r angen am ofal a chymorth. Mae gan yr Awdurdod Lleol weledigaeth glir ar gyfer gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal ar gyfer Ynys Môn. Mae briff wedi cael ei ddrafftio ar gyfer ymgynghori gyda grwpiau cymunedol plant a theuluoedd ac asiantaethau sy'n bartneriaid ar Ynys Môn. Mae strategaeth ddrafft wedi cael ei llunio. Lluniwyd hon gan wybod bod gennym wybodaeth o ran anghenion teuluoedd Ynys Môn drwy'r asesiad anghenion lleol, ein data ein hunain ac ymchwil a gomisiynwyd yn flaenorol gan Cordis Bright. Mae gwaith yn cael ei wneud ar ffurfio cysylltiadau â grwpiau cymunedol fel Caru Amlwch. Cynhaliwyd trafodaethau gyda darparwyr presennol o ran sut y gallant ddarparu gwasanaethau mewn modd gwahanol yn y dyfodol. Bydd strategaeth yr adran o ran gwaith ataliol yn bwydo i mewn i broses y strategaeth ataliol ehangach ar gyfer yr Awdurdod Lleol. Bydd canfod ACE'au yn ffurfio rhan o'n strategaeth. Gwnaed cysylltiadau ag Andrew Bennet (Hyfforddiant ac Ymgynghoriaeth 'Public Health Research') a gomisiynwyd gan Iechyd Cyhoeddus Cymru i gyflwyno ymarfer sy'n ymwybodol o ACE'au mewn meddygfeydd ar yr ynys. Cynhaliwyd trafodaethau i gynnwys y maes hwn o fewn ysgolion yn y gobaith y gallwn ddatblygu 		<p>Lleihad yn nifer y plant sy'n dod i ofal a chynnydd yn nifer y plant sy'n cael eu cefnogi i fyw adref efo'u teuluoedd.</p> <p>Wedi cychwyn Mae gan yr Awdurdod Lleol weledigaeth glir ar gyfer gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal ar Ynys Môn.</p> <p>'Teulu Môn', y gwasanaeth GCCh (IAA) newydd ar gyfer Ynys Môn yn weithredol ac yn rhan allweddol o'r gwasanaeth ymyrraeth gynnar / atal.</p>	<p>Gwasanaethau Oedolion</p> <p>Dafydd Bulman, Rheolwr Trawsnewid Strategol a Busnes</p> <p>Melanie Jones, Rheolwr Gwasanaeth</p> <p>Llyr Ap Rhisiart, GICD</p>		

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/F'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 70		<p>ysgolion sy'n ymwybodol o ACE'au ym Môn. Gwnaed cysylltiadau â grwpiau cymunedol a chanddynt ddi-ddordeb mewn defnyddio ACE'au o fewn eu hymagweddau.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae archwiliad o achosion TAF wedi dechrau. Gwnaed hyn i wella ein dealltwriaeth o'r teuluoedd yr ydym yn gweithio â hwy. Mae angen i ni sicrhau bod y teuluoedd iawn yn cael mynediad i'r gwasanaeth. Yn ystod y cyfnod cynnar hwn yn yr archwiliad, mae'n ymddangos y gellir cau achosion o fewn y TAF a chyfeirio teuluoedd ymlaen i gael mynediad at wasanaethau penodol sydd wedi'u targedu. <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Yn adolygu pob gwasanaeth a gomisiynir o dan y rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf. Ymgynghori gyda staff ac asiantaethau sy'n bartneriaid o ran canfod y bwlch mewn darpariaeth gwasanaeth. Cais i aildosbarthu cyllid gwasanaethau Teuluoedd yn Gyntaf wedi'i anfon at LIC. Cais ar gyfer Grant Rhiantu Teuluoedd yn Gyntaf ychwanegol yn cael ei gyflwyno erbyn 14/07/17. <ul style="list-style-type: none"> Arian wedi ei gymeradwyo ar gyfer Rheolwr Atal Corfforaethol i sicrhau bod y strategaeth atal yn cael ei gwireddu ar draws yr Awdurdod Lleol. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Bydd adolygiad o'r gwasanaeth ataliol cyfredol a ariennir gan Lywodraeth Cymru yn cael ei gynnal yn fuan yn 2017. Ail-gomisiynu gwasanaethau yn unol â chanllawiau LIC drwy ddefnyddio data lleol ac Asesiad Anghenion y Boblogaeth gyda hynny'n arwain at ganlyniadau o ansawdd oherwydd ymyrraeth gynnar. Swyddog comisiynu, cydlynu a monitro'r grant Teuluoedd yn Gyntaf, wedi trosglwyddo i'r Gwasanaethau Plant erbyn mis Ebrill 2017. <ul style="list-style-type: none"> Adolygu ac aildrefnu 'Gofal Ysbaid' sy'n cael ei gynnig drwy'r Gwasanaeth Arbenigol Plant i gefnogi teuluoedd. 					

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017
Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

5. Gwella gwasanaethau cymorth i deuluoedd a'u targedu tuag at ddarparu cefnogaeth ddwys a chyflym ar adeg pan fydd teuluoedd yn chwalo mewn ymagis i gadw'r teulu gyda'i gilydd.

	CAMAU I'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/I'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 71	<p>5.1 Adolygiad o Wasanaethau Cefnogi Plant i ganolbwyntio ar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gyswllt dan oruchwyliaeth 2. Rhyddhau capasiti i ymgymryd â gwaith ataliol 3. Rôl y Swyddog Rhianta 	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r gwaith o adolygu Gwasanaethau Cymorth wedi dechrau gan wneud y defnydd gorau o Weithwyr Cymorth i gefnogi teuluoedd. <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fel rhan o ailstrwythuro'r gwasanaeth mae'r gwaith cychwynol o ran 'Teuluoedd Gwydn' wedi cychwyn i leihau'r angen am gyswllt o dan oruchwyliaeth ar gyfer gweithwyr cefnogol, mae hyn yn rhyddhau capasiti i ymgymryd â gwaith mwy dwys efo plant a theuluoedd i sicrhau bod plant yn cael eu cefnogi i fyw adref. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae gwaith wedi cychwyn ar adolygu achosion lle nad oes angen i'r awdurdod lleol oruchwyllo cyswllt. Bydd hyn yn ein galluogi i ddeall y capasiti sydd ar gael i'w drosglwyddo i'r Tîm Teuluoedd Gwydn. 	<p>Byddwn yn adolygu Gwasanaethau Cymorth i Blant yn Hydref 2017 i ganolbwyntio ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyswllt dan oruchwyliaeth • Rhyddhau capasiti i ymgymryd â gwaith ataliol • Rôl y Swyddog Rhianta • Bydd gwaith yn dechrau ar hyn 	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>Mae'r gwasanaeth yn gwneud gwell defnydd o'i adnoddau ac yn canolbwyntio ar gefnogi plant i barhau i fyw o fewn eu teuluoedd.</p> <p>Darparu cymorth rhianta 1: 1 ac / neu mewn Grŵp i rieni i gryfhau safon y gofal a gaiff eu plant.</p> <p>Mwy o blant yn cael eu cefnogi i fyw adref.</p> <p>Gostyngiad yn nifer y plant sy'n dod i dderbyn gofal.</p>	Rheolwr Gwasanaeth Ymyrraeth Ddwys	Ionawr 2017	Mai 2017
71	Gweithredu'r Tîm Teuluoedd Gwydn	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Tîm Teuluoedd Gwydn wedi'i staffio'n llawn erbyn hyn ac wrthi'n gweithio ag 8 teulu i atal y teuluoedd rhag chwalo ac i roi cymorth i blant sy'n byw yn y cartref. • Mae gan y tîm dri nod craidd: <ul style="list-style-type: none"> • Atal - atal plant rhag gorfod Derbyn Gofal • Lleihau – lleihau natur y llety gofal a ddarperir, o ofal preswyl i ofal maeth. • Ailuno – ailuno plant sy'n derbyn gofal gyda'u teuluoedd. • Mae'r Arweinydd Ymarfer ar gyfer y tîm hwn wedi derbyn gwobr genedlaethol yn ddiweddar gan Gymdeithas Gweithwyr Cymdeithasol Prydain (BASW) am ei gwaith yn datblygu cymorth i rai sy'n gadael gofal, ynghyd â threfniadau i roi cymorth i ofalwyr maeth atal lleoliadau rhag chwalo. <p><u>Awst 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Tîm Teuluoedd Gwydn wedi'i benodi a bydd y staff i gyd yn eu swyddi erbyn dechrau mis Medi. • Mae LIC wedi rhoi grant ychwanegol o £96,000 i roi cymorth pellach i sefydlu'r Tîm Teuluoedd Gwydn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bydd rhaglen hyfforddi a datblygu sgiliau yn cael ei llunio ar gyfer y Tîm newydd. • Bydd angen gwneud gwaith i sefydlu sut y bydd y grant Teuluoedd Gwydn yn cael ei ddefnyddio. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>Mae gwybodaeth am berfformiad yn dangos bod cysylltiad uniongyrchol rhwng ymyrraeth y tîm hwn a nifer y plant a phobl ifanc y llwyddwyd i'w hadsefydlu'n ôl yn eu cartrefi.</p> <p>Mae gwybodaeth am berfformiad yn dangos cyswllt uniongyrchol rhwng gwaith y tîm a lleihad yn yr angen am leoliadau maethu/preswyl costus.</p> <p>Gall y tîm ddangos tystiolaeth o ymyrraeth yn seiliedig ar atal a dad-ddwysáu drwy gyfrwng adroddiadau chwarterol.</p> <p>Mae archwiliadau o ffeiliau achos yn dangos bod y gwasanaethau a ddarperir yn cael eu teilwra o amgylch anghenion y teulu unigol, gan arwain at ganlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc.</p> <p>Wedi cychwyn</p>	Alex Kaitell, Rheolwr Gwasanaeth	Ionawr 2017	Mai 2017

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/F'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 7		<p>Ceisir rhagor o arweiniad gan LIC mewn perthynas â sut y gellir defnyddio'r grant hwn.</p> <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Recriwtio i'r swyddi Arweinydd Ymarfer, Gweithiwr Cymdeithasol a Gweithwyr Cymorth, wedi eu hysbysebu, cyfweiliadau i'w cynnal erbyn diwedd Gorffennaf. • Fel rhan o ailstrwythuro'r gwasanaeth mae'r gwaith cychwynol o ran 'Teuluoedd Gwydn' wedi cychwyn i leihau'r angen am gyswllt o dan oruwchwyliath ar gyfer gweithwyr cefnogol, mae hyn yn rhyddhau capasiti i ymgymryd â gwaith mwy dwys efo plant a theuluoedd i sicrhau bod plant yn cael eu cefnogi i fyw adref. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae gwaith wedi cychwyn ar adnabod y plant a phobl ifanc y gellir gwneud gwaith dwys â hwy er mwyn eu galluogi i ddychwelyd adref yn ddiogel. • Mae Disgrifiadau Swydd newydd wedi cael eu llunio a byddir yn cychwyn recriwtio i'r swyddi ddiwedd mis Mawrth 2017. 		<p>Mae'r tîm newydd yn weithredol ac yn darparu cefnogaeth ddwys i blant, pobl ifanc a'u teuluoedd fel y gallant barhau i fyw gyda'u teuluoedd.</p>			
73	<p>Gwella cyfrifoldeb yr awdurdod lleol fel Rhiant Corfforaethol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. Meysydd y dylid canolbwyntio amynt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adolygu'r gwasanaeth gadael gofal (ôl-ofal) • Creu 'Polisi Llety â Chymorth' • Cytuno ar 'Bolisi Ariannol Gadael Gofal' • Trefniadau profiad gwaith a phrentisiaethau yn y Cyngor a'r Bwrdd Iechyd • Mynediad am ddim / am bris gostyngol i wasanaethau hamdden a gwasanaethau llyfrgell • Penodi Aelod Lleol fel Hyrwyddwr ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal 	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ym mis Medi, cymeradwyodd y Panel Rhiantu Corfforaethol gynllun gweithredu i ddatblygu "Strategaeth ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal a Rhai sy'n Gadael Gofal" am gyfnod o dair blynedd 2018 - 2020. Byddai'r strategaeth hon yn darparu'r fframwaith i sicrhau ein bod yn cyflawni ein dyletswyddau a'n cyfrifoldebau fel rhieni corfforaethol Plant sy'n Derbyn Gofal. • Erbyn Mawrth 2018 rydym yn bwriadu ail-lansio gweledigaeth Cyngor Sir Ynys Môn o ran Rhiantu Corfforaethol. • Wrthi'n recriwtio ar gyfer swydd Cynghorydd Personol ychwanegol ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal, a ariennir gan gronfa Dydd Gŵyl Dewi a'r grant Cymorth i Rai sy'n Gadael Gofal. Bydd hyn yn cryfhau ein gwasanaeth i ddarparu cymorth amserol i rai sy'n gadael gofal i'w helpu i gyflawni eu huchelgeisiau ac i drosglwyddo'n llwyddiannus i fod yn oedolion ac i fyw'n annibynnol. • Bydd y Gwasanaethau Plant yn rhan o fenter newydd o fewn y Cyngor i gynnig profiad gwaith cyflogedig i bobl ifanc i'w paratoi ar gyfer gwaith; cyfnod cyflogedig o hyd at 12 wythnos gyda'r Cyngor. Bydd 	<ul style="list-style-type: none"> • Mae angen gwneud penderfyniad o ran cyllid grant ychwanegol gan LIC mewn perthynas â phrofiad gwaith a phrentisiaethau. 	<p>Heb eu gwneud hyd yma</p> <p>Gwaith clir o ran cynllunio llwybr yn darparu amcanion yn y cynllun i baratoi'r unigolyn ifanc ar gyfer bod yn oedolyn.</p> <p>Rhai sy'n gadael gofal yn dweud eu bod yn teimlo bod rhywun yn gwrandao amynt a bod yr awdurdod yn eu cefnogi yn y cyfnod trosiannol cyn gadael gofal.</p> <p>Mae plant sy'n derbyn gofal yn dweud eu bod yn teimlo bod ganddynt ddylanwad ar y modd y darperir gwasanaethau ar eu cyfer.</p> <p>Wedi cychwyn</p> <p>Canllawiau clir ar waith ar gyfer staff y Gwasanaethau Plant a phartneriaid allweddol drwy bolisiâu, gweithdrefnau a hyfforddiant mewn perthynas â gwella canlyniadau i blant sy'n derbyn gofal.</p>	Alex Kaitell, Rheolwr Gwasanaeth	Ionawr 2017	Mawrth 2018

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/F'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
Tudalen 73		<p>pobl ifanc sy'n derbyn gofal yn cael blaenoriaeth gyda chyfle iddynt fynychu sesiwn gynefino ffurfiol, cyrsiau mewnol perthnasol a chyfle i weithio ar brosiectau penodol o fewn y gwasanaeth.</p> <p>Awst 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Rheolwr Gwasanaeth Ymyrraeth Ddwys wedi paratoi adroddiad ar gyfer y panel rhiantu corfforaethol gydag opsiynau o ran sut i gryfhau rôl y panel rhiantu corfforaethol. • Drwy grant Dydd Gŵyl Dewi LIC a'r grant Cymorth i Rai sy'n Gadael Gofal derbyniwyd £31,000. Mae gwaith wedi mynd yn ei flaen gyda chydweithwyr AD i ganfod cyfleoedd o ran lleoliadau gwaith o fewn yr Awdurdod Lleol. Bydd y grŵp prosiect ôl-ofal yn gyrru'r gwaith hwn yn ei flaen. <p>Mehefin/Gorffennaf 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfarfu'r Panel Rhiantu Corfforaethol ar 10/07/17, yr aelodaeth, yr agenda a'r Cylch Gorchwyl i'w hadolygu ac i gynnwys pobl ifanc. • Digwyddiad Rhiantu Corfforaethol wedi'i gynllunio ar gyfer aelodau lleol ac uwch swyddogion ar 20/07/17 • Penodi Aelod Lleol fel Hyrwyddwr Plant sy'n Derbyn Gofal. • Gwaith yn parhau i baratoi ar gyfer seremoni wobrwyo 'STARS' ym mis Tachwedd i ddathlu llwyddiannau plant sy'n derbyn gofal. <p>Mai 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sefydlwyd prosiect ôl-ofal gyda chynllun gweithredu cytunedig. • Cymeradwywyd protocol ôl-ofal a thai ym mis Chwefror 2017 • Cynhaliwyd trafodaethau gydag AD a Hamdden ynglŷn â phrofiad gwaith a gwasanaethau hamdden. • Wedi llunio drafft cynnar o'r polisi ariannol Ôl-ofal. • Yn ystyried cynnal Digwyddiad Rhiantu Corfforaethol ar gyfer aelodau lleol ac uwch swyddogion i gytuno ar gryfhau'r trefniadau presennol. • Sefydlwyd grŵp ymgynghori gyda phlant sy'n derbyn gofal lle gallant roi eu barn am y gwaith datblygu y mae angen ei wneud. 					

Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant fersiwn 5.0 Medi a Hydref 2017

Argymhellion AGGCC mewn coch – blaenoriaeth uchel

	CAMAU F'W CYMRYD A CHYSYLLTIADAU AG ARGYMHELLION AGGCC	CAMAU A GYMERWYD/F'W CYMRYD I GYFLAWNI GWELLIANT	CAMAU Y MAE EU HANGEN I GYFLAWNI GWELLIANT	CANLYNIAD/GWELLIANT DISGWYLIEDIG A THYSTIOLAETH	SWYDDOG ARWEINIOL	CYCHWYN	DIWEDD
5.4	Datblygu a gweithredu Protocol ar gyfer Rôl y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol gan fyfyrion ar y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 - Rhan 8 Rôl y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol.	<p><u>Medi a Hydref 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Dim cynnydd o ran adolygu'r protocol mewnol mewn perthynas â rôl drosfwaol y Cyfarwyddwr oherwydd materion capasiti. <p><u>Mehefin/Gorffennaf 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Dim cynnydd o ran adolygu'r protocol mewnol mewn perthynas â rôl drosfwaol y Cyfarwyddwr oherwydd materion capasiti. <p><u>Mai 2017</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Bydd gwaith yn dechrau ar gryfhau rôl y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol yn dilyn yr etholiadau lleol ym mis Mai 2017. 		Heb ei wneud hyd yma Cryfhau rôl y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol o fewn yr Awdurdod Lleol.	Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol Dafydd Bulman, Rheolwr Trawsnewid Strategol a Busnes	Hydref 2017	Chwefror 2018

Gwasanaethau Plant Ynys Môn

Rhagair

Dros y cyfnod ers yr arolygiad, rydym wedi chwarae rhan sylweddol yn y gwaith o sefydlu cyfres o newidiadau pwysig a fydd, yn ein barn ni, yn cyflawni'n well yn unol â'r ddeddfwriaeth. Yn benodol, byddem yn tynnu sylw at y canlynol: -

Ailstrwythuro'r gwasanaeth fel ei fod yn canolbwyntio ei egni ar yr ymyrraeth gynnar ac ataliaeth, ynghyd ag ymyrraeth ddwys gyda rheolwyr gwasanaeth yn arwain pob un o'r meysydd gwasanaeth hyn ac yn cynnal yr adnoddau sy'n berthnasol i'r maes gwasanaeth penodol hwnnw h.y. gwaith maes a darparu gwasanaethau. Mae wedi cynyddu'n sylweddol lefel yr adnoddau ar gyfer goruchwyliaeth, trosolwg gan reolwyr a chyfarwyddyd ar achosion, yn ogystal â gwella cynllunio gofal gyda grwpiau ymarfer bach dan reolaeth arweinyddion ymarfer sy'n canolbwyntio ar wella ansawdd yr ymarfer proffesiynol. Buom yn arbennig o lwyddiannus yn denu gweithwyr cymdeithasol profiadol i ymgymryd â'r rôl hon. Mae'r model hefyd yn sicrhau bod yr Hyb Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth, sef Teulu Môn, wrth wraidd y Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar ac Ataliaeth. Dechreuodd yr arweinwyr ymarfer yn eu swyddi ym mis Medi a'r ffocws ar hyn o bryd yw datblygu eu dealltwriaeth o'r rôl a dechrau'r broses o weithredu ffyrdd newydd o weithio ar draws ein holl wasanaethau. Bydd angen newid y diwylliant yn sylweddol i wneud hyn a bydd yn cymryd amser ac egni i gyflawni'r fath newid ar draws ein holl wasanaethau.

Rydym wedi datblygu strategaeth ataliaeth sy'n canolbwyntio ar leihau anghenion ar bob lefel, a gostwng yr angen am ymyrraeth ddwys. Rydym yn ymgynghori ar gynnwys y strategaeth honno gyda rhanddeiliaid perthnasol ar hyn o bryd. Rydym yn defnyddio adnoddau Teuluoedd yn Gyntaf i wella ein hymatebion gan Teulu Môn a'r Tîm o Amgylch y Teulu i sicrhau bod buddsoddiadau Teuluoedd yn Gyntaf eraill yn gydnaws â'r amcan hwnnw. Mae'r Cyngor wedi buddsoddi adnoddau i sefydlu tîm teuluoedd gwydn ar gyfer ymyrraeth ddwys fel y gallwn ymateb yn rhagweithiol i blant ag anghenion lefel uchel / ar drothwy gofal. Mae'r tîm teuluoedd gwydn hefyd yn cael effaith o ran gweithio gyda'r gweithwyr cymdeithasol a neilltuwyd i achosion, a hynny er mwyn cynorthwyo i ddychwelyd plant a phobl ifanc o ofal naill ai at ffrindiau neu deulu, neu'n agosach at eu cartrefi. Mae'r mentrau hyn bellach yn weithredol ac yn dechrau cyflawni yn unol â'r disgwyliadau hyn, rydym wrthi'n cynyddu'r adnoddau i wella'r ddarpariaeth hon ymhellach.

Rydym wedi bod yn rhoi sylw sylweddol i'r systemau sydd wedi eu sefydlu i gefnogi ymyrraeth ddwys y tu allan i'r agweddau proffesiynol, gan ddefnyddio gwybodaeth er mwyn sicrhau bod yr achosion cywir yn cael sylw ar y lefel hon, a bod ein prosesau mor effeithiol â phosib. Yn ystod y misoedd nesaf, byddwn yn ailystyried ein dull strategol o ymdrin â phlant sy'n derbyn gofal i sicrhau ei fod yn canolbwyntio ar sicrhau dilyniant, gwella'r ddarpariaeth leol a hwyluso trefn lle na fydd plant ond yn blant sy'n derbyn gofal am y cyfnod priodol o amser.

Rydym yn cydnabod bod yn rhaid i ansawdd a chysondeb yr ymarfer fod wrth wraidd yr hyn a wnawn ac rydym wedi cymryd camau i wella'r swyddogaeth sicrhau ansawdd / gwella ansawdd. Datblygwyd prosesau a chanllawiau newydd a neilltuwyd adnoddau ychwanegol ar gyfer y swyddogaeth. Mae hyn yn golygu datblygu perthynas waith agos rhwng y Rheolwr Gwella a Sicrhau Ansawdd a'r tri rheolwr gwasanaeth sydd â chyfrifoldeb gweithredol. Bydd rhyngweithio uniongyrchol a rheolaidd rhyngddynt yn anelu at sicrhau bod gwybodaeth ar gael ar unwaith am sut mae gwasanaethau'n perfformio. Yn ychwanegol, bydd hyn yn ein galluogi i ganolbwyntio ar nodi a gweithredu'r gwelliannau ymarfer y nodwyd bod angen eu gwneud. Bydd yr holl drefniadau strwythurol newydd hyn yn cael eu datblygu ymhellach dros y misoedd nesaf.

Rydym yn cydnabod mai dim ond yn ddiweddar yr ydym wedi cymryd a gweithredu'r camau hyn, gyda'r mwyafrif yn dwyn ffrwyth ers i'r adroddiad arolygu gael ei gyhoeddi ym mis Mawrth 2017 ac yn ddibynnol ar weithrediad llwyddiannus y rôl arweinydd ymarfer. Bydd yn cymryd amser i gyflawni'r hyn a ddisgwylir ac fe welir manteision gwneud hynny'n effeithiol ar draws ein holl wasanaethau.

Bydd y Pennaeth Gwasanaeth a benodwyd yn ddiweddar yn canolbwyntio ei sylw ar sicrhau bod yr ymgyrch i wella ymarfer yn parhau i fod yn brif flaenoriaeth i'r gwasanaeth.

Adroddiad Cynnydd

- 1.0 Mewn ymateb i ganfyddiadau ac argymhellion adroddiad Arolygu AGGCC, mae'r Gwasanaethau Plant wedi rhoi'r trefniadau canlynol ar waith:
- Cynllun Gwella Gwasanaeth diwygiedig (CGG) sy'n ymgorffori'r holl Argymhellion a wnaed yn Adroddiad Arolygu AGGCC
 - Mae trefniadau Rheoli Prosiect newydd ar waith, gyda Grŵp Gwella Mewnol o swyddogion yn cyfarfod bob mis ac yn adrodd i'r Uwch Dîm Rheoli ac i'r Pwyllgor Gwaith.
 - Sefydlu Panel newydd o Aelodau Etholedig yn dilyn etholiadau diweddar yr Awdurdod Lleol, sy'n adrodd i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol.
- 1.1 Yn ogystal, mae'r Prif Weithredwr yn cynnal cyfarfodydd (pob wythnos ar y dechrau ond pob pythefnos ar hyn o bryd) gyda Chyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol, Pennaeth y Gwasanaethau Plant a'r Pennaeth Adnoddau Dynol, i oruchwylio datblygiad a gweithrediad y Strategaeth Gweithlu ac i sicrhau cyflymder priodol o ran gwneud penodiadau allweddol i swyddi.
- 1.2 Pan gynhaliwyd yr Arolwg, roedd y Pennaeth Gwasanaeth wedi dechrau cyfnod o absenoldeb cynlluniedig o'r gwaith. Y trefniant dros dro a wnaed o fis Hydref 2016 oedd:
- Llyr Bryn Roberts i oruchwylio'r gwaith o redeg y Gwasanaeth o ddydd i ddydd fel Pennaeth Gweithrediadau ac i arwain ar y Cynllun Gwella Gwasanaeth a
 - Leighton Rees, cyn-Bennaeth Gwasanaethau Plant Cyngor Sir Ddinbych a Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful, yn llywio cyfeiriad strategol y Gwasanaeth fel Pennaeth Datblygu Strategol, ac yn arwain ar ailstrwythuro'r Gwasanaeth.
- 1.3 Pan ddychwelodd y Pennaeth Gwasanaeth o'i absenoldeb cynlluniedig, penodwyd hi i swydd Rheolwr Gwasanaeth, Diogelu a Sicrhau Ansawdd. Parhaodd y trefniadau dros dro uchod i reoli'r Gwasanaeth a chynhaliwyd proses i recriwtio Pennaeth Gwasanaeth Plant a Theuluoedd newydd. Ar 7 Tachwedd 2017 penodwyd Fôn Roberts gan yr Awdurdod Lleol i swydd y Pennaeth Gwasanaeth a bydd yn cychwyn yn y swydd ar 1 Rhagfyr. Bu'n gweithio fel Rheolwr Gwasanaeth yn y Gwasanaeth dros y chwe mis diwethaf ac mae ganddo gyfoeth o brofiad yn sgil gweithio mewn amrywiaeth o Awdurdodau Lleol ledled Cymru a Lloegr. Dechreuodd Fôn ei yrfa fel Gweithiwr Cymdeithasol yma ym Môn bron i 20 mlynedd yn ôl.

- 1.4 Cynorthwywyd yr Awdurdod gan y Tîm Cymorth Annibynnol (TCA) yn ystod 2011 a 2012 i sicrhau gwelliant ym mherfformiad y gwasanaethau cymdeithasol i blant mewn ymateb i Adroddiad yr Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2011. Cynhyrchodd y Tîm adroddiad terfynol ar ddiwedd 2012 a gadarnhaodd fod cryn gynnydd wedi'i wneud o ran cryfhau perfformiad y gwasanaethau hyn. Cyflwynodd y Tîm ei ganfyddiadau i'r Pwyllgor Sgriwtini ac i'r Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol. Ar ôl derbyn yr Adroddiad Arolygu diweddaraf ar ddechrau 2017, ac o gofio ei brofiad blaenorol o'r Gwasanaethau Plant yn yr Awdurdod, gofynnodd y Cyfarwyddwr i'r TCA ddarparu cymorth gyda gweithredu'r Rhaglen Wella ar gyfer y Gwasanaeth.

Y tri aelod o'r TCA yw:

Graham Williams a fydd yn gweithredu fel arweinydd y tîm. Dechreuodd ei yrfa yn y gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru yn 1972 ac roedd yn Gyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol o 1990 tan 1999 pan ddaeth yn Brif Arolygydd ar gyfer Arolygiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGCC) yn y Cynulliad Cenedlaethol. Ymddeolodd yn 2009 o swydd Cyfarwyddwr Polisi Gwasanaethau Cymdeithasol yn Llywodraeth Cymru. Ers hynny, mae wedi gweithio gyda nifer o awdurdodau lleol yng Nghymru i'w helpu i wella eu Gwasanaethau Cymdeithasol i blant.

Mae **Rhonwyn Dobbing** wedi bod yn aelod o'r tîm ar ôl iddi ymddeol o swydd Arolygydd yn Llywodraeth Cymru. Cyn ei phenodi i AGCC roedd gan Rhonwyn brofiad helaeth fel uwch reolwr yn y maes Gwasanaethau Cymdeithasol i Blant. Mae'n cael ei chydabod yn weithiwr proffesiynol uchel ei pharch yn y maes ac mae wedi gweithio fel Arolygydd ar gyfer AGGCC ac wedi defnyddio ei harbenigedd yn y Tîm i gynorthwyo nifer o awdurdodau i wella eu perfformiad.

Roedd **John Llewellyn Thomas** yn aelod o'r TCA pan oedd yn gweithio yn Ynys Môn yn ystod 2011 a 2012. Mae gan John brofiad helaeth o weithio yn y maes Gwasanaethau Cymdeithasol i Blant a bu'n Gyfarwyddwr Cynorthwyol ac yna'n Gyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol. Yn dilyn ei ymddeoliad, bu'n aelod o nifer o Dimau Arolygu yng Nghymru a thu hwnt ac fe'i defnyddiwyd gan awdurdodau i roi mewnbwn proffesiynol i'w gwaith i gryfhau eu gwasanaethau.

Cyfraniad y Tîm

Mae'r Cyfarwyddwr wedi gofyn i'r Tîm weithredu fel "ffrind beirniadol" i roi cymorth yn y ffyrdd canlynol:

1. Rhoi asesiad i'r Cyfarwyddwr o'r cynnydd a wnaed wrth weithredu'r Cynllun Gwella Gwasanaeth a fabwysiadwyd gan yr Awdurdod mewn ymateb i Adroddiad Arolygu AGGCC ac, yn bwysig, wrth weithredu gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 .
2. Darparu cymorth uniongyrchol ar gyfer y broses o gryfhau perfformiad yn y Gwasanaethau Cymdeithasol i Blant trwy hyrwyddo'n uniongyrchol:
 - Gwaith i wella ansawdd a ffocws trefniadau goruchwyliaeth staff o fewn y Gwasanaethau Plant;
 - Gweithredu Fframwaith Sicrhau Ansawdd i sicrhau ei fod wedi'i integreiddio'n llawn ar draws y gwasanaethau plant a'r gwasanaethau oedolion ac y'i defnyddir i lywio a gyrru ymarfer da a chanlyniadau o ansawdd ar gyfer pobl sydd angen cymorth gan y Gwasanaethau Cymdeithasol.

Y Rhaglen Waith a Gynlluniwyd

- 13 – 17 Tachwedd – Mae'r Tîm wedi casglu tystiolaeth o ddogfennau polisi a chanllawiau a deunyddiau ysgrifenedig perthnasol eraill. Cynhaliwyd gweithdy 'Goruchwyliaeth sy'n Canolbwyntio ar Ganlyniadau' ar 16 Tachwedd. Bu Rhonwyn yn arsylwi ar staff Teulu Môn.
- 28 Tachwedd – Panel Gwella Gwasanaethau Plant – bydd Graham Williams yn adrodd ar sut y bydd y Tîm yn cynnal yr asesiad hwnnw a'r amserlen a ragwelir ar gyfer y gwaith hwnnw ac yn arsylwi yng nghyfarfod y Panel
- 4 – 7 Rhagfyr – Bydd y tîm yn cynnal asesiad o'r cynnydd a wnaed gyda'r Cynllun Gwella Gwasanaeth; gan gyfweild aelodau perthnasol o staff a fydd yn cynnwys Aelodau'r Panel ac arsylwi ar wahanol grwpiau o fewn y Gwasanaeth. Bydd y tîm hefyd yn cynnal archwiliad sampl o ffeiliau achos.
- Ionawr neu Chwefror – Bydd y tîm yn cyflwyno canfyddiadau eu hasesiad o'r cynnydd a wnaed gyda'r Cynllun Gwella Gwasanaeth i'r Panel ac yn ei rannu gydag AGGCC.

Argymhellion AGGCC	Cynllun Gwella Gwasanaeth	Diweddariad
<p>Argymhelliad 1: Dylai'r awdurdod fwrw ymlaen â'i ymrwymiad i ddatblygu fframwaith ar gyfer darparu gwaith ataliol gyda phlant a theuluoedd a fydd yn darparu gwasanaeth integredig yn ogystal â darparu help a chymorth cynnar sy'n oedi'n effeithiol yr angen am ofal a chymorth.</p>	<p>CGG 4.4</p>	<p>1 Cyflawniadau</p> <p>1.1 Ym mis Medi 2017 ailstrwythurwyd y Gwasanaethau Plant trwy sefydlu'r Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar ac Ataliaeth a'r Gwasanaeth Ymyrraeth Ddwys. Mae'r strwythur gwasanaeth newydd wedi cryfhau'n sylweddol y gwaith o ddarparu gwasanaethau ataliol wrth i'r rhaglen Teuluoedd yn Cyntaf, y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd a'r Tîm o Amgylch y Teulu drosglwyddo i'r Gwasanaethau Plant. Mae hyn wedi creu Hyb Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth gydag ymagwedd fwy cydlynol tuag at ddarparu cymorth cynnar i deuluoedd, gan liniaru'r angen am wasanaethau statudol.</p> <p>1.2 Ers dechrau mis Hydref rheolir yr Hyb newydd, sef Teulu Môn, gan 3 Arweinydd Ymarfer a Rheolwr Gwasanaeth profiadol ar gyfer Ymyrraeth Gynnar ac Ataliaeth. Mae'r trefniadau rheoli parhaol ychwanegol wedi cryfhau ein goruchwyliaeth yn sylweddol fel y gellir gwneud penderfyniadau gwybodus a chywir pan fo arwyddion bod angen cymorth a chefnogaeth ar blant a theuluoedd, gan arwain at asesiad cyn penderfynu sut a phwy fydd yn gallu darparu cymorth yn y ffordd fwyaf effeithiol.</p> <p>1.3 Erbyn hyn, mae swyddogion ymgysylltu Teulu Môn yn gallu darparu gwasanaeth cyswllt cyntaf gwell – gyda'r cyfle i gael sgwrs fwy strwythuredig i gynorthwyo'r dinesydd i gael mynediad at ddatrysiadau o fewn eu cylch eu hunain o ffynonellau / adnoddau cymunedol. Rydym yn parhau i gefnogi ein staff i sicrhau eu bod yn cael sgysiaid o ansawdd da yn rheolaidd oherwydd bod gan rai swyddogion fwy o hyder a sgiliau yn y dull hwn. Mae trefniadau ar gyfer gweithdai mewnol i staff ymarfer y sgysiaid 'Beth sy'n Bwysig' ac rydym wedi trefnu i Jackie Drysdale, Rheolwr Datblygu Gwella ar gyfer Gofal Cymdeithasol Cymru, arsylwi ar ein ymarfer yn y maes hwn ar ddechrau mis Rhagfyr. Mae Jackie yn</p>

		<p>datblygu rhaglen hyfforddi genedlaethol ar gyfer Hybiau Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth.</p> <p>1.4 Gall cofnodi sgysiau 'Beth sy'n Bwysig' fod yn heriol gan ei bod yn well gan rai staff ysgrifennu yn yr arddull cofnodi achosion traddodiadol tra bod eraill yn cofnodi mewn ffordd fwy myfyriol. Rydym yn anelu at symud ymarfer i gofnodi mewn modd mwy myfyriol gan y bydd hyn yn cyflawni dau bwrpas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhoi tystiolaeth gryfach o ymgysylltiad y plentyn ac aelodau'r teulu • Rhoi cyfle i wirio manylion y sgwrs gyda'r teulu trwy ei gynnwys mewn llythyr myfyriol i'r teulu. <p>1.5 Rydym yn ymwybodol bod y sgwrs 'Beth sy'n Bwysig' yn cymryd amser i'w chwblhau i safon dda a gall y swyddogion Ymgysylltu gymryd hyd at 45 munud i gwblhau sgwrs. Mae swyddogion ymgysylltu yn dweud bod ganddynt ddigon o adnoddau amser i gynnal y sgysiau yn effeithiol.</p> <p>1.6 Dros yr ychydig wythnosau diwethaf, rydym wedi gallu ymateb yn effeithiol o ran atal yr angen am ofal a chymorth trwy ddarparu cyngor a chymorth prydlon. Dros gyfnod o bythefnos (diwedd mis Hydref – dechrau Tachwedd) cawsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 37 o atgyfeiriadau • Ymdriniwyd â 24 o'r rhain yn y sgwrs 'Beth sy'n Bwysig'. • 10 asesiad sylfaenol a • 3 asesiad cymhleth <p>1.7 Mae archwiliadau amlasiantaeth a'r archwiliadau yr ydym ni wedi eu gwneud ein hunain yn dangos bod ansawdd yr atgyfeiriadau a dderbynnir yn anghyson ar y cyfan. Gall rhai fod yn wael iawn, gyda gwybodaeth gyfyngedig sy'n golygu bod rhaid i ni gysylltu â'r sawl sy'n cyfeirio a gofyn iddynt siarad â theuluoedd i gael eu caniatâd a gofyn iddynt gynnal sgwrs 'Beth sy'n Bwysig' ac ystyried opsiynau a gwasanaethau eraill. Ein nod yw</p>
--	--	--

		<p>bod yn rhagweithiol yn y ffordd yr ydym yn delio ag atgyfeiriadau gwael, gan geisio gwella'r canlyniad yn hytrach na dim ond gwrthod yr atgyfeiriad.</p> <p>1.8 'Rydym wedi datblygu Canllawiau Ymarfer drafft ar gyfer Teulu Môn yn unol â Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Nod Teulu Môn yw "<i>cynorthwyo teuluoedd ym Môn i ofalu am blant gyda phwyslais ar helpu rhieni i ddatblygu eu gallu eu hunain i nodi a rheoli anawsterau a heriau a chadw teuluoedd gyda'i gilydd mewn amgylchedd diogel, cefnogol a sefydlog.</i>"</p> <p>Mae Teulu Môn yn darparu ystod o adnoddau a chymorth a fydd yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyfrannu at atal neu oedi datblygiad anghenion gofal a chymorth plant a phobl ifanc sydd angen cymorth gan yr Awdurdod Lleol; • newid sut y caiff anghenion gofal a chymorth plant a phobl ifanc eu diwallu; • hyrwyddo teuluoedd yn magu eu plant, lle mae hynny'n gyson â lles y plentyn (plant); • lleihau'r effaith a gaiff eu hanableddau ar blant a phobl ifanc anabl; • cyfrannu at atal plant a phobl ifanc rhag dioddef camdriniaeth neu esgeulustod. <p>1.9 Datblygwyd Canllawiau Ymarfer Cyfeirio Amlasiantaeth gyda phartneriaid a chânt eu cadarnhau yn y Bwrdd Diogelu Corfforaethol ym mis Rhagfyr. Cytunwyd ar y ffurflen atgyfeirio ranbarthol a chaiff ei hymgorffori yn y Canllawiau Ymarfer. Rydym wedi dechrau gweithio gyda phartneriaid ar esbonio'r trefniadau mynediad i'r Gwasanaethau Plant i sicrhau bod partneriaid a'r bobl sy'n ymgysylltu â'r gwasanaeth yn eu deall. Bydd nifer y sesiynau gwybodaeth yn cynyddu dros y misoedd nesaf wrth i ni barhau i ddylanwadu a siapio rolau asiantaethau eraill, eu helpu i feithrin perthynas ac i gael dealltwriaeth o amgylchiadau a ffactorau breguster fel y gallant eu hadnabod yn gywir ac ymgysylltu yn hytrach na cheisio eu cyfeirio ymlaen os oes ansicrwydd ac amheuaeth.</p>
--	--	--

		<p>1.10 Gyda chyllid gan Teuluoedd yn Gyntaf rydym hefyd yn cryfhau ein gwasanaethau Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth gan fuddsoddi ymhellach yn Teulu Môn a'r Tîm o Amgylch y Teulu. Ar hyn o bryd rydyn ni'n recriwtio i swyddi ychwanegol (Swyddogion Ymgysylltu, 1.5 Cyfwerth ag Amser Llawn a Gweithwyr Cymorth ar gyfer y Tîm o Amgylch y Teulu, 3 Cyfwerth ag Amser Llawn) a fydd yn cryfhau ymhellach ein gallu i ymateb yn effeithiol i blant a theuluoedd sydd angen cymorth ac i atal yr angen am ofal a chymorth.</p> <p>1.11 Mae'r holl wasanaethau a gomisiynir o dan y rhaglen Teuluoedd yn Gyntaf yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd a chynhaliwyd trafodaethau gyda'r darparwyr cyfredol ynghylch sut y gallant ddarparu gwasanaethau mewn ffordd wahanol yn y dyfodol.</p> <p>1.12 Un opsiwn yw comisiynu gwasanaeth cymorth sy'n hawdd cael gafael arno'n lleol i ategu a chefnogi darparu gwasanaethau i blant a theuluoedd ac i ddarparu cyrchfan ar gyfer trefniadau camu allan i deuluoedd bregus. Os caiff ei gymeradwyo, bydd y gwasanaeth camu ymlaen yn gweithio gyda'r plant a'r teuluoedd sy'n hysbys i'r Gwasanaethau Plant a byddai'r gwasanaeth yn gweithio'n benodol, ond nid yn unig, gyda;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Theuluoedd y plant hynny y nodwyd eu bod wedi dioddef niwed sylweddol ac sydd bellach wedi eu dadgofrestru, • Plant y nodwyd bod ganddynt nifer o anghenion nad ydynt wedi eu diwallu ac sydd wedi bod yn derbyn cynllun gofal a chymorth, • Plant sydd wedi dangos rhai arwyddion cynnar o ymddygiad rhywiol niweidiol, • Teuluoedd a all fod â phroblemau camddefnyddio sylweddau lefel isel. • Teuluoedd a all fod â phroblemau iechyd meddwl lefel isel, megis pryder a hwyliau isel. • Cynorthwyo plant ag anableddau i gael mynediad at weithgareddau yn eu cymunedau, gan gynorthwyo eu cynhwysiad cymdeithasol a normaleiddio eu bywydau.
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Teuluoedd a all fod angen rhywfaint o fewnbwn ychwanegol i gyflawni eu nodau yn llawn a chynnal newid. <p>Bwriedir i'r ymwneud hwn fod am gyfnod cymharol fyr er mwyn cynnig cymorth lefel isel i deuluoedd y nodwyd eu bod yn fregus, a hynny er mwyn sicrhau nad yw eu sefyllfa'n dirywio. Cynhaliwyd trafodaethau cychwynnol gyda Barnados mewn perthynas â'r gwaith hwn.</p> <p>1.13 Mae gan y Gwasanaethau Plant weledigaeth glir ar gyfer gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac ataliaeth ac mae strategaeth ddrafft wedi'i rhannu gydag AGGCC. Rydym wedi ymgynghori â staff ac asiantaethau partner ac rydym wedi trefnu rhagor o sesiynau ymgynghori gyda grwpiau cymunedol a chyda theuluoedd, plant a phobl ifanc a fydd yn rhoi cipolwg ar yr hyn sydd wedi gweithio yn y gorffennol a'r hyn nad yw wedi gweithio a'r hyn y dylid ei ddatblygu i'r dyfodol. Bydd y strategaeth ddrafft yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith.</p> <p>1.14 Bydd y strategaeth yn cael ei ffurfio gan wybod bod gennym eisoes fanylion am anghenion teuluoedd Ynys Môn trwy'r Asesiad Anghenion Poblogaeth, ein data ein hunain a gwaith ymchwil gan Cordis Bright a gomisiynwyd yn flaenorol.</p> <p>Mae gwaith yn cael ei wneud ar greu cysylltiadau â grwpiau cymunedol megis Caru Amlwch a fydd yn cryfhau cysylltiadau plant a theuluoedd â'u cymunedau eu hunain ac yn adeiladu'r gwydnwch nid yn unig o fewn yr unigolyn ond o fewn y teulu a'r gymuned.</p> <p>1.15 Yn gyffredinol, ein nod yw galluogi teuluoedd bregus i allu rheoli eu problemau yn well a darparu amgylchedd addas, diogel a saff ar gyfer eu plant. Byddai hyn yn cynnwys: -</p>
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • ADEILADU gwydnwch ymhlith plant, pobl ifanc, rhieni, gofalwyr a'r gymuned fel eu bod yn dod yn fwy hunangynhaliol. • ATAL anghenion rhag gwaethygu trwy adnabod a blaenoriaethu teuluoedd mewn angen yn gynnar, gan fynd i'r afael ag anghenion yn rhagweithiol gydag ymyrraeth effeithiol. <ul style="list-style-type: none"> • DIOGELU rhag niwed sylweddol trwy gynnig ymyrraeth ddwys ac effeithiol <p>1.16 Byddai ein model ymyrraeth yn ceisio delio â materion yn y lefel gwasanaethau cyn-statudol lle bynnag y bo modd gwneud hynny ac os yw'n briodol. Yn y cyd-destun hwnnw, y Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar ac Ataliaeth fydd yn delio yn y ffordd honno â'r holl amgylchiadau nad ydynt yn cynnwys ymchwiliad A47 neu symud y plentyn i ofal. Gallai hynny gynnwys staff dynodedig yn y Tîm o Amgylch y Teulu neu grwpiau ymarfer gweithiwr cymdeithasol. Byddant yn defnyddio'r dangosyddion breguster sydd ar gael yn Cordis Bright i sefydlu a yw achosion yn gymwys. Bydd yr ymchwiliad A47 neu'r symud i ofal yn cael ei arwain gan y grwpiau ymarfer Gwaith Cymdeithasol.</p> <p>1.17 Yr ymyrraethau a fydd ar gael bryd hynny fydd: -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhaglenni Rhiantu • Datblygu Sgiliau Ymarferol yn y Cartref • Cyfweld Ysgogol • Ymyrraeth Fer sy'n canolbwyntio ar Ddatrysiad • Cyfryngu a Rheoli Perthynas • Ymyrraeth i ddelio ag ymddygiad heriol • Mynediad at ddarpariaeth gwasanaeth ehangach i ymateb i anghenion penodol – gwybodaeth sydd ar gael trwy Teulu Môn. <p>1.16 Byddai hyn yn creu'r amcanion canlynol: -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod adnoddau digonol ar gyfer y Tîm o Amgylch y Teulu • Datblygu a gweithredu rhaglen datblygu sgiliau
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Ymyrraeth, Goruchwyliaeth a chymorth trwy Arweinyddion Ymarfer. <p>1.17 Bydd strategaeth ataliaeth y Gwasanaethau Plant yn bwydo i mewn i broses strategaeth ataliaeth Gorfforaethol ehangach yr Awdurdod Lleol.</p>
<p>Argymhelliad 1: Dylai'r awdurdod fwrw ymlaen â'i ymrwymiad i ddatblygu fframwaith ar gyfer darparu gwaith ataliol gyda phlant a theuluoedd a fydd yn darparu gwasanaeth integredig yn ogystal â darparu help a chymorth cynnar sy'n oedi'n effeithiol yr angen am ofal a chymorth. (CGG 4.4)</p>	<p>CGG 4.4</p>	<p>2 Cryfderau</p> <p>a. Rydym wedi datblygu gweledigaeth gref i ddatblygu gwasanaethau sy'n canolbwyntio ar waith ataliol gyda phlant a theuluoedd.</p> <p>b. Mae'r strwythur gwasanaeth newydd wedi ein galluogi i ganolbwyntio ar gryfhau integreiddiad ein gwasanaethau ataliol trwy gynyddu ein capasiti staffio.</p> <p>c. Mae sefydlu Grwpiau Ymarfer llai yn galluogi'r Arweinwyr Ymarfer i ddarparu'r cymorth, y cyfarwyddyd a'r oruchwyliaeth angenrheidiol i staff ddarparu gwasanaethau effeithiol.</p> <p>ch. Mae canllawiau Ymarfer Teulu Môn yn darparu fframwaith gweithio clir ar gyfer staff gyda'r nod o ddarparu gwybodaeth, cyngor a chymorth prydlon ac effeithiol i blant a theuluoedd sydd angen cymorth.</p> <p>d. Mae'r Awdurdod Lleol wedi datgan mai datblygu gwasanaethau ataliol a chymorth i deuluoedd yw un o'r prif amcanion ar gyfer y Cyngor. Fe'i hymgorfforir yng Nghynllun y Cyngor ar gyfer 2017 – 2022 sy'n ymhelaethau ar y nod corfforaethol ehangach o ddarparu <i>"gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac ataliaeth cadarn i sicrhau bod plant yn ddiogel ac yn cael cymorth er mwyn lleihau profiadau niweidiol yn eu plentyndod."</i></p> <p>dd Mae gan y gwaith a wneir yn Ynys Môn yn y maes Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod botensial mawr i godi ymwybyddiaeth</p>

		o effaith andwyol trawma mewn plentynod ac i ddwyn sylw at y canlyniadau i fywyd oedolion yn sgil hynny.
--	--	--

<p>Argymhelliad 1: Dylai'r awdurdod fwrw ymlaen â'i ymrwymiad i ddatblygu fframwaith ar gyfer darparu gwaith ataliol gyda phlant a theuluoedd a fydd yn darparu gwasanaeth integredig yn ogystal â darparu help a chymorth cynnar sy'n oedi'n effeithiol yr angen am ofal a chymorth.</p>	<p>CGG 4.4</p>	<p>2 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Diweddarur'r wybodaeth sydd ar gael i deuluoedd ar wefan y Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd.</p> <p>b. Sefydlu'r swydd Rheolwr Atal Corfforaethol er mwyn canolbwyntio ar ddatblygu strategaeth atal corfforaethol drwy integreiddio'r grantiau sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru i'r Awdurdod Lleol a fydd yn ein galluogi ni i fod yn fwy hyblyg gyda'n trefniadau comisiynu er mwyn gallu bodloni anghenion ein teuluoedd a'n cymunedau.</p> <p>c. Parhau i ddylanwadu ar a siapio rolau asiantaethau eraill yn y gwaith sy'n cael ei ddatblygu gan y Gwasanaethau Plant er mwyn eu helpu nhw i adeiladu perthnasau â theuluoedd, cael gwell dealltwriaeth o amgylchiadau a ffactorau sy'n ymwneud â bregusrwydd. Bydd hyn yn eu cynorthwyo nhw i adnabod teuluoedd yn gywir ac i ymgysylltu yn effeithiol â nhw yn hytrach na mynd ati i gyfeirio ymlaen yn seiliedig ar ansicrwydd ac amheuaeth.</p> <p>d. Cydnabyddir bod hon yn siwrnai ddatblygu sylweddol ar bob lefel o fewn yr Awdurdod Lleol a gydag asiantaethau partner.</p>
<p>Argymhelliad 2: Dylid sefydlu systemau sicrhau ansawdd a threfniadau hyfforddiant</p>	<p>CGG 3.4</p>	<p>2.0 Llwyddiannau</p> <p>1.1 Rydym wedi bod yn datblygu arweiniad ymarfer Aml-Asiantaeth fel ymateb uniongyrchol i'r arolwg gan AGGCC gyda'r nod o gryfhau cydweithio aml-</p>

<p>aml-asiantaeth effeithiol i sicrhau bod y staff a'r partneriaid yn deall y trothwyon ar gyfer asesu gwasanaethau plant statudol a'u bod yn cael eu cymhwyso'n gyson; dylai hyn gynnwys datblygu protocol trothwyon diogelu plant aml-asiantaeth sy'n ymgorffori'r canllawiau a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru.</p>		<p>asiantaethol. Mae'r Arweiniad Ymarfer wedi'i gynllunio i'w ddarllen a'i ddefnyddio gan yr amrywiaeth o ymarferwyr a gweithwyr proffesiynol sy'n gweithio ar draws y Gwasanaethau plant.</p> <p>Nid ydyw'n disodli, yn darparu'r manylion na'n dehongli deddfwriaeth, polisi, fframweithiau a gweithdrefnau, sydd oll yn gallu newid, ond mae'n canolbwyntio ar '<i>sut i wneud</i>' pethau gan gynnig cyngor, awgrymu syniadau a chyfeirio at ffynonellau gwybodaeth a gwaith darllen pellach.</p> <p>Mae'r Arweiniad Ymarfer yn canolbwyntio ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sut i wneud atgyfeiriadau i'r Gwasanaethau Plant • Arweiniad Ymarfer Amddiffyn Plant – Trothwyon Ymchwilio • Arweiniad Ymarfer Amddiffyn Plant – Gweithwyr Allweddol a Grwpiau Craidd • Arweiniad Ymarfer Amddiffyn Plant – Trothwyon Cofrestru • Sut i reoli honiadau amddiffyn plant sydd wedi eu gwneud yn erbyn gweithwyr Proffesiynol. <p>Arweiniad Ymarfer</p> <p>2.3 Ni chafodd yr arweiniad ei gymeradwyo gan Grŵp Cyflawni Diogelu Lleol Gwynedd a Môn yn eu cyfarfod diwethaf ym mis Hydref. Eglurodd yr heddlu bod angen cymeradwyo hyn yn rhanbarthol ac nid oedd Gwynedd yn dymuno gweithredu unrhyw arweiniad newydd gan fod Gweithdrefnau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan wrthi'n cael eu hadolygu ar hyn o bryd.</p> <p>Bydd yr Arweiniad Ymarfer sydd wedi ei gadarnhau gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ac Addysg bellach yn cael eu cadarnhau yn y Bwrdd Diogelu Corfforaethol a bydd cynllun hyfforddiant i staff yn cael ei ddatblygu ar gyfer y cyfnod rhwng Ionawr a Mawrth 2018.</p> <p>2.4 Rydym eisoes wedi cryfhau ein gweithdrefnau o ran y trefniadau trothwy mewn perthynas ag atgyfeiriadau a wnaed i'r Gwasanaethau plant er mwyn sicrhau cysondeb o ran gwneud penderfyniadau. Bydd y cynnydd o un Rheolwr Tîm Dyletswydd i dri Arweinydd Ymarfer yn gwneud gwahaniaeth sylweddol o ran</p>
--	--	---

		<p>cysondeb a'r capasiti i wneud penderfyniadau wrth y 'drws ffrynt' h.y. Teulu Môn. Mae'r cofnod o benderfyniadau bellach yn cynnwys mwy o ddatblygiad risg a dymuniadau'r plentyn a'r teulu. Bydd yr Arweiniad Ymarfer aml-asiantaethol a'r trefniadau hyfforddiant hefyd yn datblygu'r gwaith hwn ymhellach.</p> <p>2.5 Rydym wedi bod yn trafod ag asiantaethau eraill megis CAMHS, ysgolion, CAF/CASS a Dechrau'n Deg er mwyn egluro'r gwaith sy'n cael ei ddatblygu i gryfhau trefniadau atgyfeirio a gwell dealltwriaeth o'r trothwyon ar gyfer asesiadau. Bydd y gwaith rhanbarthol o amgylch prosesau atgyfeirio a gymeradwywyd yn ddiweddar yn darparu eglurder ac arweiniad ychwanegol.</p> <p>2.6 Rydym wedi datblygu a dechrau rhoi Fframwaith Sicrwydd Ansawdd ar Waith o fewn y Gwasanaethau Plant. Mae trefniadau sicrwydd ansawdd aml-asiantaethol hefyd wedi dechrau gyda'n prif bartneriaid, lechyd, Addysg a'r Heddlu gan ein bod yn cydnabod y gwerth o nid yn unig ddeall drosom ein hunain, ond hefyd dysgu o ddeall safbwyntiau ein partneriaid. Mae ein partneriaid o'r un farn, sef pan fydd asiantaethau a gweithwyr proffesiynol unigol yn ymgysylltu ag ymarfer sicrwydd, ei fod yn ein helpu ni i ddeall effeithlonrwydd ymarferion rheng-flaen wrth amddiffyn plant a phobl ifanc. Mae'n ein galluogi ni i adnabod arferion da ac i ofyn cwestiynau ynghylch a oes modd gwneud pethau'n wahanol er mwyn gwella'r system ddiogelu.</p> <p>2.7 Er mwyn i ni allu deall yn well y wybodaeth sy'n cael ei derbyn gan y Gwasanaeth fe wnaethom ymgymryd ag archwiliad o'r holl atgyfeiriadau a gafodd y Gwasanaethau plant gan Heddlu Gogledd Cymru ar ffurf CID16 dros gyfnod o bythefnos (1-14 Mehefin 2017). Roedd yr archwiliad yn cynnwys dadansoddiad o wybodaeth atgyfeirio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cofnodi gwybodaeth allweddol megis dyddiad geni, iaith, anabledd ac ati; • A oedd y rheswm am ar atgyfeiriad yn glir; • A gafodd y canlyniad a ragwelir o'r atgyfeiriad ei nodi • Gwybodaeth ynghylch a chafwyd sgwrs gyda'r plant a'r rhieni fel rhan o'r broses atgyfeirio;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • A oedd dadansoddiad o'r risgiau ac anghenion y plant neu'r teulu. • A oedd cronoleg perthnasol • A oedd barn y plant wedi ei geisio. • Yn olaf, daethpwyd i farn ynghylch a oedd yr atgyfeiriad wedi ei wneud modd modd priodol a hynny'n seiliedig ar y wybodaeth a ddarparwyd ac ar benderfyniad y rheolwr. <p>2.8 Daeth yr archwiliad i'r casgliad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Y dylai plant ond gael eu hatgyfeirio un ai pan maent eisoes yn agored i'r Gwasanaethau Cymdeithasol, gyda chaniatâd y teulu neu lle mae pryderon o ran diogelu. • Rheolau diogelu data yn cael eu torri mewn nifer sylweddol o'r atgyfeiriadau a archwiliwyd gan nad oedd caniatâd wedi'i roi gan y teulu. • Gallai gwybodaeth fod yn fwy penodol o ran egluro pam eu bod yn atgyfeirio ac ni ddylid cyfeirio dim ond oherwydd bod plant yn gysylltiedig â'r oedolion sy'n rhan o'r achos. • Gellid gwella ansawdd y wybodaeth a ddarparwyd a'r modd y mae ffurflenni CID16 yn cael eu llenwi. <p>2.9 Y cam nesaf yw i'r Heddlu gynnal archwiliad a dadansoddiad pellach ac i gyfarfod â'r Gwasanaethau Plant a thrafod eu casgliadau ac i gytuno ar y ffordd orau o symud y gwaith yn ei flaen. Nod y ffordd hon o weithio yw y bydd yn cefnogi ac yn cryfhau ymhellach ddulliau gweithio mwy effeithiol'</p> <p>2.10 Mae trafodaeth gychwynnol wedi ei chynnal er mwyn peilota cyfres o fesurau er mwyn gwella llif ac ansawdd y wybodaeth a rennir rhwng Heddlu Gogledd Cymru a'r Gwasanaethau Plant yn Ynys Môn ac fe gynhelir trafodaeth bellach ym mis Tachwedd. Un opsiwn sy'n cael ei ystyried yw sefydlu proses wybodaeth Atal ac Ymyrraeth Gynnar ar y cyd a allai fod yn un ffordd o ddatrys rhai o'r materion a gafodd eu hadnabod yn ein harchwiliad diweddar.</p>
Argymhelliad 2:	CGG 3.4	Cryfderau

<p>Dylid sefydlu systemau sicrhau ansawdd a threfniadau hyfforddiant aml-asiantaeth effeithiol i sicrhau bod y staff a'r partneriaid yn deall y trothwyon ar gyfer asesu gwasanaethau plant statudol a'u bod yn cael eu cymhwyso'n gyson; dylai hyn gynnwys datblygu protocol trothwyon diogelu plant aml-asiantaeth sy'n ymgorffori'r canllawiau a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru.</p>		<p>a) Arweiniad Ymarfer aml-asiantaeth wrthi'n cael ei ddatblygu i gynnwys trefniadau hyfforddiant mewn perthynas â:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sut i wneud atgyfeiriadau i'r Gwasanaethau Plant • Arweiniad Ymarfer Amddiffyn Plant – Trothwyon Ymchwilio • Arweiniad Ymarfer Amddiffyn Plant – Gweithwyr Allweddol a Grwpiau Craidd • Arweiniad Ymarfer Amddiffyn Plant – Trothwyon Cofrestru • Sut i reoli honiadau amddiffyn plant sydd wedi eu gwneud yn erbyn gweithwyr Proffesiynol. Arweiniad Ymarfer <p>b) Mae gan y Gwasanaethau Plant bellach Fframwaith Sicrwydd Ansawdd cadarn yn ei le sydd bellach yn cael ei weithredu ar draws y Gwasanaeth.</p> <p>c) Mae archwiliadau misol o ffeiliau achos ac archwiliadau thematig yn cael eu sefydlu'n gadarn yn y gwasanaeth.</p> <p>d) Mae Arweinwyr Ymarfer bellach yn archwilio achosion yn rheolaidd ar draws y Gwasanaethau Plant.</p> <p>e) Mae Fframwaith Sicrwydd Ansawdd aml-asiantaeth drafft wedi ei ddatblygu ac mae'r gwaith yn o archwilio ansawdd aml-ymarfer wedi dechrau.</p> <p>f) Mae parodrwydd cryf ymysg y Gwasanaethau Plant ac asiantaethau partner, lechyd, Addysg a'r Heddlu, i barhau i gynnal archwiliadau ac i wneud gwaith dadansoddi er mwyn gwella arferion a chryfhau trefniadau i ddiogelu plant a phobl ifanc.</p>
<p>Argymhelliad 2: Dylid sefydlu systemau sicrhau ansawdd a</p>	<p>CGG 3.4</p>	<p>Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p>

<p>threfniadau hyfforddiant aml-asiantaeth effeithiol i sicrhau bod y staff a'r partneriaid yn deall y trothwyon ar gyfer asesu gwasanaethau plant statudol a'u bod yn cael eu cymhwyso'n gyson; dylai hyn gynnwys datblygu protocol trothwyon diogelu plant aml-asiantaeth sy'n ymgorffori'r canllawiau a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru.</p>		<p>a. Angen i'r gwaith sy'n gysylltiedig â gwella'r wybodaeth y mae'r Heddlu'n ei rhannu gyda'r Gwasanaethau Plant gael ei ddatblygu ymhellach.</p> <p>b. Grŵp Sicrwydd Ansawdd aml-asiantaethol i gael ei sefydlu er mwyn parhau â'r gwaith o ddeall effeithlonrwydd arferion rheng flaen.</p>
<p>Argymhelliad 3: Dylai uwch arweinwyr yn y gwasanaethau cymdeithasol a'r heddlu barhau i gydweithio'n rhagweithiol i sicrhau gwelliannau i ansawdd, cysondeb ac amseroldeb ymholiadau diogelu plant.</p>	<p>CGG 2.2</p>	<p>3 Lwyddiannau</p> <p>3.1 Mae'r broses o wneud penderfyniadau ar y pwynt cyfgyfeirio yn Nheulu Môn wedi gwella'n sylweddol dros y misoedd diwethaf o ganlyniad i gynnydd yn y capasiti rheoli (o un rheolwr i dri Arweinydd Ymarfer). Mae hyn wedi gwneud gwahaniaeth o ran yr amser a glustnodir i wneud penderfyniadau ac mae'r Arweinwyr Ymarfer bellach yn gallu cael sgysiau adlewyrchol. Ein nod bellach yw y bydd cysondeb ein penderfyniadau mewn perthynas â threfniadau trothwy atgyfeirio hefyd yn gwella.</p> <p>3.2 Bydd penderfyniadau ar y pwynt asesu yn cael eu gwneud mewn 24 awr ac ar ôl 10 diwrnod pan adolygir yr asesiad gan yr Arweinydd Ymarfer ac eto ar ddiwedd y 42 diwrnod.</p> <p>Os yw'r teulu i dderbyn gwasanaeth gan un ai'r Gwasanaeth Ymyrraeth Ddwys neu drwy gael eu cyfeirio at TAT neu unrhyw wasanaethau eraill a</p>

		<p>gomisiynir, rydym wedi creu dogfen drosglwyddo sy'n ystyried y dair elfen ganlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risg • ACE wedi eu hadnabod a • Gwytnwch o fewn yr unigolyn, teulu ac o fewn y gymuned. <p>3.3 Mae safon yr atgyfeiriadau CID16 yn parhau i amrywio o ran ansawdd. Os bydd Teulu Môn yn cael atgyfeiriad o safon gwael byddant yn cysylltu â'r Heddlu ac yn rhannu â nhw yr anawsterau y gallwn eu cael wrth brosesu'r atgyfeiriad penodol hwnnw. Rydym yn anelu at fod yn ragweithiol wrth dderbyn atgyfeiriadau yn hytrach na chau neu wrthod atgyfeiriadau ar unwaith.</p> <p>3.4 Mae'r Gwasanaethau Plant wedi cynnal archwiliad o ffeiliau achosion ailadroddus ym Mai a Mehefin, gyda chymorth sydd wedi'i gomisiynu'n allanol er mwyn ail edrych ar archwiliad blaenorol er mwyn asesu'r pellter a deithiwyd. Roedd y sampl archwilio bach yn canolbwyntio ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwneud penderfyniadau cychwynnol • Sgrinio • Trafodaethau Strategaeth • Cyfarfodydd strategol ac • Asesiadau syml <p>Daeth yr archwilydd i'r casgliad bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presenoldeb a chofnodi mewn Cyfarfodydd Strategol wedi gwella • Defnydd cynyddol o declyn Risg 2 • Roedd cyfarfodydd strategol yn cael eu cynnal ar amser • Cynnydd mewn defnydd o Gronolegau • Asesiadau o ansawdd gwell • Cysondeb dogfennau yn parhau i fod yn broblem • Symudiad cysyniadol o hidlo risg i adnabod cryfderau heb ei sefydlu'n llawn
--	--	---

		<p>3.5 Mae arweiniad ymarfer Aml-asiantaeth drafft (Trothwy Ymchwilio) wedi ei gwblhau gan ganolbwyntio ar wella ansawdd, cysondeb, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yr Heddlu a'r Gwasanaethau Plant wrth ymateb i faterion diogelu ar gyfer plant a phobl ifanc. Y bwriad yw gwneud y defnydd gorau o sgiliau Swyddogion Heddlu a Gweithwyr Cymdeithasol wrth:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymchwilio i honiadau neu amheuron o gam-drin plant; • Rhannu gwybodaeth; • Diogelu plant <p>3.6 Mae'r Arweiniad Ymarfer wedi ei ddatblygu er mwyn helpu'r holl asiantaethau sydd ynghlwm ag ymchwilio i honiadau o gam-drin plant i gydweithio er lles y plentyn a chyfiawnder troseddol. Mae'n cynnig ffordd o weithio a ddylai sicrhau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datblygiad partneriaethau cryf ac effeithiol a fydd yn ehangu'r broses ymchwilio ar gyfer yr holl blant a phobl ifanc • bod yr holl ymchwiliadau yn cael eu cynllunio'n ofalus er mwyn sicrhau bod asesiadau cywir, anghenion ieithyddol a materion lles yn cael eu bodloni • cyfle i bobl proffesiynol wneud asesiadau hysbys ynghylch a oes gan y plentyn neu a ydyw'n debygol o ddioddef niwed sylweddol a chynllunio gweithredu priodol. • bod y broses ymchwilio yn achosi cyn lleied o ofid a phosib i'r plentyn a'i fod yn eu galluogi nhw i dderbyn yr amddiffyniad a'r gefnogaeth orau drwy'r sianelau troseddol a sifil. • y bydd yn adeiladu ar y sylfeini diogel sydd wedi eu sefydlu yng Ngweithdrefn Amddiffyn Plant Cymru Gyfan. • bod dulliau ar gael er mwyn datrys gwahaniaethau barn, a • bod prosesau yn gallu cael eu monitro a'u cofnodi. <p>3.7 Bydd yr Arweiniad Ymarfer mewn perthynas ag Ymchwiliadau Trothwy yn cael ei drafod yn Is-grŵp Protocol a Pholisi Gogledd Cymru ar 5 Rhagfyr lle gobeithir y bydd yn cael ei gadarnhau a'i weithredu ar draws y rhanbarth gyda'r nod o gryfhau ein trefniadau cydweithio presennol.</p>
--	--	--

<p>Argymhelliad 3: Dylai uwch arweinwyr yn y gwasanaethau cymdeithasol a'r heddlu barhau i gydweithio'n rhagweithiol i sicrhau gwelliannau i ansawdd, cysondeb ac amseroldeb ymholiadau diogelu plant.</p>	<p>CGG 2.2</p>	<p>3.0 Cryfderau</p> <p>a. Mae'r cynnydd o ran capasiti rheoli o fewn strwythur newydd y Gwasanaeth newydd yn galluogi Arweinwyr Ymarfer i gael mwy o gapasiti gyda Grwpiau Ymarfer llai er mwyn canolbwyntio ar ansawdd ymarfer Gweithwyr Cymdeithasol unigol mewn perthynas ag ymchwiliadau amddiffyn plant.</p> <p>b. Mae'r cynnydd mewn Arweinwyr Ymarfer wedi cryfhau ein capasiti i allu gwneud penderfyniadau amserol a phriodol ar atgyfeiriadau a dderbynnir gan Teulu Môn.</p> <p>c. Mae parodrwydd cryf ymysg Uwch Reolwyr a grwpiau gweithredu ar draws Gwasanaethau Plant a'r Heddlu i weithio gyda'i gilydd er mwyn parhau i ddatblygu cydweithio. Bydd trafodaethau yn parhau ym mis Tachwedd ar sefydlu proses ymyrraeth gynnar er mwyn gwella'r broses o wneud penderfyniadau a rhannu gwybodaeth.</p> <p>d. Rydym wedi parhau i weithio'n agos â'r Heddlu ac mae trafodaethau gweithredol yn digwydd yn ddyddiol er mwyn gallu ymateb ar y cyd i faterion diogelu. Gallwn gael trafodaethau agored a gonest gyda'r Heddlu am ansawdd yr atgyfeiriadau os oes angen.</p> <p>e. Mae parodrwydd ymysg y Gwasanaethau Plant a'r Heddlu i fynd i'r afael ag arferion gwael mewn perthynas ag ansawdd, cysondeb ac amseroldeb ymholiadau amddiffyn plant drwy drafodaethau Rheoli o ddydd i ddydd (drwy Skype neu dros y ffôn) mewn perthynas â safon y ffurflenni CID16 a dderbynnir.</p>
<p>Argymhelliad 3: Dylai uwch arweinwyr yn y gwasanaethau cymdeithasol a'r heddlu barhau i gydweithio'n</p>	<p>CGG 2.2</p>	<p>3.0 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Mae Crynodeb o'r adroddiad Gwerthuso Chwarter 2 yn dangos bod tystiolaeth anghyson o ran y gwelliant yn safon, cysondeb ac amseroldeb ymholiadau</p>

<p>rhagweithiol i sicrhau gwelliannau i ansawdd, cysondeb ac amseroldeb ymholiadau diogelu plant.</p>		<p>amddiffyn plant. Penderfynodd archwiliad bod presenoldeb a chofnodi mewn Cyfarfodydd Strategol wedi gwella a bod y cyfarfodydd strategol yn amserol.</p> <p>Fodd bynnag, mae'r Archwiliad o Ffeiliau Achos (Gorffennaf) ac adolygiad rheoli yn casglu, bod archwilwyr, wedi mynegi pryderon am drafodaethau strategaeth neu gyfarfodydd o ran:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nad oeddent yn cael eu cynnal yn amserol bob amser • Cofnodion o'r trafodaethau yn annigonol • Cyfeirir at yr angen am gyfarfodydd strategol dilynol ac yna nid oes tystiolaeth eu bod wedi eu cynnal. <p>b. Adlewyrchir hyn yn yr Archwiliad Thematig Rhan 4, ac adolygiad o Blant sy'n destun Cynlluniau Amddiffyn Plant – roedd gwneud penderfyniadau, oedi a diffyg cynlluniau clir a methu dilyn materion i fyny yn elfennau a nodwyd.</p> <p>c. Mae gwaith ar y gweill gyda'r Heddlu ac Iechyd – fforwm proffesiynol aml-asiantaethol ynghylch dau adolygiad rheoli o achosion lle cafodd yr adolygiadau o arferion eu gwneud orau ar sail aml-asiantaethol – un wedi'i gwblhau: un ar y gweill. Mae'r adolygiad sydd wedi'i gwblhau yn dangos arferion gwael o ran rhannu gwybodaeth: diffyg canolbwyntio ar risg a cholli cyfleoedd i ymyrryd yn gynnar.</p>
<p>Argymhelliad 4: Dylai'r cyngor barhau i gynorthwyo uwch arweinwyr i wella eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o natur gymhleth a'r risgiau sy'n gysylltiedig â darparu gwasanaethau plant, er mwyn rhoi sicrwydd iddynt hwy, eu</p>	<p>CGG 1.8</p>	<p>4.0 Llwyddiannau</p> <p>4.1 Mae'r Awdurdod Lleol wedi sefydlu Panel o Aelodau Etholedig ac Uwch Arweinwyr, a gadeirir gan Arweinydd y Cyngor, a sefydlwyd yn Ebrill 2016 ac a gafodd ei ffurfioli ym Mawrth 2017 fel rhan o drefniadau Sgriwtini. Mae'r trefniadau mewn perthynas a'r panel traws-barti wedi ein galluogi ni i ddatblygu nifer o egwyddorion pwysig a fydd yn ffurfio sylfaen gref ar gyfer y dyfodol wrth i ni ddatblygu model ar gyfer craffu ar Wasanaethau Plant:</p> <p>4.2 Mae'r Panel yn is-grŵp o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol. Bydd hyn yn sicrhau'r buddion canlynol:</p>

<p>partneriaid, staff a chymunedau bod eu cyfrifoldebau yn cael eu cyflawni i'r eithaf.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu model o weithio o fewn Gwasanaethau Plant sy'n canolbwyntio ar grŵp llai er mwyn galluogi Aelodau i chwarae mwy o ran, i ddatblygu lefel o arbenigedd pwnc ac er mwyn annog presenoldeb da a gwaith tîm • Cryfhau capasiti Aelodau i herio perfformiad drwy wella ansawdd y wybodaeth mewn perthynas â gwasanaethau a phrofiadau plant a theuluoedd sy'n derbyn cymorth a/neu wasanaethau. • Fforwm i drafod gwybodaeth o ran risgiau i'r Gwasanaeth, fel sail i hysbysu blaenraglen waith y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol. • Fforwm i ddatblygu grŵp o aelodau sydd â'r arbenigedd a'r berchnogaeth i arwain trafodaethau mewn perthynas â materion plant a phobl ifanc yn y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol. • Cynnig cymorth i'r Aelod sy'n bencampwr plant sy'n derbyn gofal. <p>4.3 Prif rôl y Panel Gwella Gwasanaethau Plant yw:</p> <p>a) Monitro a chraffu mewn modd ystyrlon a chadarn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • y cynnydd a'r datblygiad yn erbyn y cynllun gwella gwasanaeth a gyhoeddwyd mewn ymateb i Arolwg AGGCC. • perfformiad meintiol ac ansoddol y gwasanaethau plant. Hyn i gynnwys datblygu cerdyn sgorio penodol ar gyfer y gwasanaethau plant. <p>b) Sicrhau bod lleisiau plant a phobl ifanc yn cael eu clywed wrth ystyried effeithlonrwydd ac effaith y gwasanaethau.</p> <p>c) Rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar yr elfennau canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cynnydd digonol, amserol wrth ddarparu'r cynllun gwella • perfformiad meintiol ac ansoddol o wasanaethau cefnogi a gofal sydd ar gael i blant a phobl ifanc. <p>4.4 Mae'r Panel wedi parhau i ganolbwyntio ar fonitro a herio gweithrediad Cynllun Gwella Gwasanaeth y Gwasanaethau Plant gan ddal y Cyfarwyddwr</p>
--	---

		<p>Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Pennaeth Gwasanaeth i gyfrif. Mae pedwar cyfarfod wedi eu cynnal ers yr etholiadau lleol ym mis Mai.</p> <p>Mae'r eitemau agenda canlynol wedi eu trafod gan y Panel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cylch Gorchwyl, Cynllun Prosiect a'r cefndir • Cynllun Gwella Gwasanaeth – trosolwg lefel uchel • Trosolwg: Ymweliadau Laming – rhaglen dreigl o ymweliadau ac adrodd yn ôl. • % o ymweliadau statudol Plant sy'n Derbyn Gofal sydd eu hangen yn y flwyddyn a aeth heibio yn unol â'r rheoliadau [SCC/025] • Thema 3: Sicrwydd Ansawdd, edrych yn agosach ar Argymhellion 2, 11, 13 ac 14 – Adroddiad AGGCC • Cyflwyniad: "Diwrnod ym mywyd gweithiwr cymdeithasol gwasanaethau plant" • Thema 2 <p>4.5 Pwrpas ymweliadau Laming gan Aelodau Etholedig â staff rheng flaen wedi'i adolygu er mwyn sicrhau bod cysylltiad rhwng eu gwaith fel Aelodau o'r Panel a'r Cynllun Gwella Gwasanaeth. Roedd yr Arglwydd Laming, Ymchwiliad Victoria Climbe (2003), yn gwbl glir bod <i>"uwch reolwyr ac aelodau etholedig o fewn sefydliadau yn atebol am ansawdd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gwasanaethau lleol"</i> a bod yn <i>"rhaid iddynt allu bod yn atebol am unrhyw fethiant i amddiffyn plant bregus rhag niwed neu ecsploetiaeth bwriadol."</i></p> <p>4.6 Mae ymweliadau Laming ar gyfer Aelodau wedi eu trefnu tan Mai 2018. Cynhaliwyd ymweliad Laming diweddar â'r Tîm Lleoli Plant ar 27.10.17 gan y Prif Weithredwr Cynorthwyol, Cadeirydd Sgriwtini a'r Aelod Etholedig sy'n Bencampwr Plant sy'n Derbyn Gofal.</p> <p>Nododd yr adroddiad a gwblhawyd yn dilyn yr adroddiad bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Staff yn cadarnhau eu bod yn derbyn Goruchwyliaeth rheolaidd, sy'n effeithiol iawn.
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Nododd y Gweithwyr Cymdeithasol bod Goruchwyliaeth wedi digwydd yn gyson bob amser o fewn y Tîm Lleoli. • Roedd pawb a oedd yn bresennol yn brofiadol un eu rôl ac roedd eu hyder yn glir o'r ffordd yr oeddent yn ymgysylltu â'r cyfarfod. • Nodwyd yn ystod y cyfarfod bod brwdfrydedd y staff tuag at weithio â phlant, teuluoedd a Gofalwyr Maeth yn glir. • Diolchwyd i'r rhai a oedd yn bresennol am ei gwaith caled a'u hymrwymiad, a oedd yn glir i'w weld ac fe nodwyd hynny. <p>Cynhaliwyd ymweliad Laming pellach hefyd â Teulu Môn ar 16 Tachwedd yn y Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar.</p> <p>4.7 Mae Arweinydd y Cyngor, y Cynghorydd Llinos Medi hefyd yn ddeilydd portffolio Gwasanaethau Plant ac mae hi wedi bod yn gefnogol iawn ac wedi ymwneud yn agos â'r gwaith o fonitro'r Cynllun Gwella Gwasanaeth drwy gyfarfodydd misol â'r Pennaeth Gwasanaeth i drafod cynnydd a datblygiadau.</p>
<p>Argymhelliad 4: Dylai'r cyngor barhau i gynorthwyo uwch arweinwyr i wella eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o natur gymhleth a'r risgiau sy'n gysylltiedig â darparu gwasanaethau plant, er mwyn rhoi sicrwydd iddynt hwy, eu partneriaid, staff a chymunedau bod eu cyfrifoldebau yn cael eu cyflawni i'r eithaf.</p>	<p>CGG 1.5</p>	<p>4.0 Cryfderau</p> <p>a. Mae Aelodau Etholedig ac Uwch Arweinwyr wedi dangos gwir ddymuniad a pharodrwydd i wella eu dealltwriaeth o'r gwaith sy'n cael ei wneud gan staff y Gwasanaethau Plant drwy waith y Panel Aelodau.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mae'r cyfarfodydd rheolaidd a gynhaliwyd â'r Prif weithredwr, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, Pennaeth Adnoddau Dynol a'r Pennaeth Gwasanaethau Plant wedi golygu gweithrediad cyflym y strwythur gwasanaeth newydd, pobl yn cael eu recriwtio i swyddi a datblygiad y Strategaeth Gweithlu a'r Cynllun Gweithredu.

<p>Argymhelliad 4: Dylai'r cyngor barhau i gynorthwyo uwch arweinwyr i wella eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o natur gymhleth a'r risgiau sy'n gysylltiedig â darparu gwasanaethau plant, er mwyn rhoi sicrwydd iddynt hwy, eu partneriaid, staff a chymunedau bod eu cyfrifoldebau yn cael eu cyflawni i'r eithaf.</p>	<p>CGG 1.5</p>	<p>4.0 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Bydd aelodau yn derbyn hyfforddiant ar bynciau megis IFSS ac ACEs ac Ymyrraeth Ddwys a byddir yn ymweld ag uwch arweinyddion ac aelodau i wella eu dealltwriaeth a'u gwybodaeth.</p>
<p>Argymhelliad 5: Dylid datblygu strategaeth gadarn ar gyfer y gweithlu i gynnwys nodau byrdymor, tymor canolig a hirdymor er mwyn recriwito a chadw gweithwyr cymdeithasol.</p>	<p>CGG 1.5</p>	<p>5.0 Llwyddiannau</p> <p>5.1 Mae'r Strategaeth Gweithlu a gymeradwywyd dros yr haf yn canolbwyntio yn awr ar sicrhau bod gan staff y sgiliau, yr hyfforddiant a'r gefnogaeth i'w galluogi i wneud eu gwaith yn effeithiol a darparu'r gefnogaeth y mae plant, pobl ifanc a theuluoedd yn Ynys Môn ei hangen.</p> <p>Mae Cynllun Gweithredu wedi cael ei ddatblygu gyda chefnogaeth lawn yr Adran AD a chynhelir cyfarfodydd bob 6-8 wythnos dan gadeiryddiaeth y Pennaeth Gwasanaeth er mwyn sicrhau bod Cynllun gweithredu'r Strategaeth Gweithlu yn cael ei weithredu'n effeithiol – y prif elfennau yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Datblygu cyfres o ddeunyddiau marchnata yn manylu ar y manteision o weithio i'r Awdurdod a'u cyflwyno ar yr holl gyfryngau.

		<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu cynllun recriwtio ar gyfer swyddi gwag ar unwaith wedi i swyddogion ymddiswyddo a hynny ar y cyd ag Adnoddau Dynol. • Sefydlu dulliau effeithiol o ddewis. • Sicrhau bod prosesau'n canolbwyntio ar recriwtio diogel • Lleihau'r oedi yn amryfal gamau'r broses recriwtio. • Datblygu rhaglen gynefino gyson ac effeithiol. • Creu diwylliant cefnogol, herio perfformiad gwael drwy ddarparu cyfeririad clir, goruchwyliaeth reolaidd a chefnogaeth ddatblygiadol fel y gall ein holl weithwyr berfformio'n effeithiol. • Datblygu ein staff cyfredol a darparu amgylchedd gweithio diogel i bawb ynghyd â darparu cyfleoedd ar gyfer datblygu sgiliau newydd a symud ymlaen. <p>5.2 Rydym yn ddiweddar iawn wedi penodi i swydd y Pennaeth Gwasanaethau Plant. Daw Fon Roberts â sefydlogrwydd i'r Gwasanaeth. Mae ganddo bron i 20 mlynedd o brofiad ac mae wedi bod yn Reolwr Gwasanaeth gyda ni am y 6 mis diwethaf.</p> <p>5.3 Mae dau Reolwr Gwasanaeth profiadol ar gyfer Ymyrraeth Gynnar ac Atal hefyd wedi cael eu penodi ac wedi cychwyn yn eu swyddi.</p> <p>5.4 Cafodd strwythur newydd y Gwasanaeth ei weithredu ar 4 Hydref pryd cymerodd yr wyth Arweinydd Ymarfer newydd y cyfrifoldeb am eu grwpiau Ymarfer. Maent yn rheoli Grwpiau llai ar draws Ymyrraeth Gynnar ac Atal ac Ymyrraeth Ddwys gyda phob Arweinydd Ymarfer yn gyfrifol am dri neu bedwar o Weithwyr Cymdeithasol. Mae hyn yn golygu y bydd gan bob Gweithiwr Cymdeithasol fynediad i'w rheolwyr ac y bydd modd iddynt gael cyngor yn fuan wrth ddelio gydag achosion unigol a derbyn cefnogaeth a goruchwyliaeth ddigonol.</p> <p>Mae angen gwneud mwy o waith i gwblhau'r ailstrwythuro, gan gynnwys adolygu'r trefniadau ar gyfer y Tîm Lleoli Plant gan wneud y defnydd gorau o Weithwyr Cymorth i gefnogi teuluoedd ynghyd â sicrhau bod y gefnogaeth weinyddol yn briodol i Grwpiau Ymarfer fedru cyflawni eu cyfrifoldebau statudol yn effeithiol.</p>
--	--	--

	<p>5.5 Cafodd pedwar o'r Arweinwyr Ymarfer eu recriwtio o'r tu allan i'r sefydliad ac maent yn dod â lefel uchel o wybodaeth a sgiliau yn y meysydd a nodwyd yng Nghynllun Gwella'r Gwasanaeth fel rhai y mae angen eu datblygu ymhellach. Roedd y pedwar Arweinydd Ymarfer arall yn ymarferwyr profiadol a oedd yn gweithio yn y Gwasanaethau Plant ac a oedd yn barod am ddyrchafiad.</p> <p>5.6 Rydym wedi recriwtio 8 o Weithwyr Cymdeithasol newydd yn ystod yr ychydig fisoedd diwethaf ac mae'r cyfan yn lleol a phob un ac eithrio un yn siaradwyr Cymraeg rhugl sy'n golygu y bydd modd i ni ddiwallu anghenion ieithyddol y plant a'r teuluoedd a ddaw i gyswllt gyda'r Gwasanaeth. Rydym yn parhau i fod â 6 o Weithwyr Cymdeithasol asiantaeth profiadol dros dro mewn swyddi Gwaith Cymdeithasol sy'n wag. Mae'r rhan fwyaf o'r swyddi gweigion hyn wedi codi oherwydd y dyrchafiadau a wnaed o ganlyniad i'r strwythur newydd. Mae menter recriwtio newydd wedi cael ei sefydlu er mwyn denu Gweithwyr Cymdeithasol profiadol parhaol a bydd yn cychwyn ym mis Tachwedd gan amlinellu'r manteision o weithio i Ynys Môn.</p> <p>5.7 Rydym wedi cryfhau yn sylweddol gapasiti staffio ein gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth gan benodi 2.5 Swyddogion Ymgysylltu ar gyfer Teulu Môn a bydd 1.5 o swyddi pellach ychwanegol drwy'r Grant Teuluoedd yn Gyntaf yn cael eu llenwi yn ystod yr wythnosau nesaf.</p> <p>5.8 Mae'r Tîm Teuluoedd Gwydn bellach wedi ei staffio'n llawn ac maent yn gweithio ar hyn o bryd gydag 8 o deuluoedd er mwyn atal y teuluoedd hynny rhag torri i lawr ac i gefnogi'r plant sy'n byw yn y cartref. Mae'r Arweinydd Ymarfer ar gyfer y Tîm hwn wedi ennill gwobr genedlaethol yn ddiweddar gan Gymdeithas Brydeinig y Gweithwyr Cymdeithasol (BASW) am ei gwaith ar ddatblygu cymorth i adawyr gofal a threfniadau i gefnogi gofalwyr maeth i atal lleoliadau rhag torri i lawr.</p> <p>5.9 Rydym ar hyn o bryd yn recriwtio i nifer o swyddi eraill yn y Gwasanaeth a fydd yn parhau i gryfhau ein gwasanaethau cymorth i deuluoedd. Maent yn cynnwys recriwtio:</p>
--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • 3 x o Weithwyr Cymorth ychwanegol yn y TAT wedi eu cyllido gan y Grant Teuluoedd yn Gyntaf • Swydd Ymgynghorydd Personol ychwanegol wedi ei chyllido gan Grant Diwrnod Dewi Sant Llywodraeth Cymru i ddarparu cefnogaeth ymarferol ac emosiynol i bobl ifanc sy'n gadael gofal pan maent yn 18 oed. <p>5.10 Fel Gwasanaeth, rydym wedi datblygu trefniadau ar gyfer Cynllun Hyfforddeion Gwaith Cymdeithasol mewnol a fydd yn galluogi dau o'n staff i hyfforddi i fod yn Weithwyr Cymdeithasol cymwys (cwrs 2 flynedd). Oherwydd ein bod wedi gweld trosiant staff sylweddol yn ystod y 18 mis diwethaf, nod y strategaeth hon o 'ddatblygu ein pobl ein hunain' yw sicrhau bod gennym Weithwyr Cymdeithasol cymwys a fydd yn gweithio i'r Gwasanaeth am o leiaf 2 flynedd wedi iddynt gymhwyso.</p>
<p>Argymhelliad 5: Dylid datblygu strategaeth gadarn ar gyfer y gweithlu i gynnwys nodau byrdymor, tymor canolig a hirdymor er mwyn recriwito a chadw gweithwyr cymdeithasol.</p>	<p>CGG 1.1</p>	<p>5 Cryfderau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rydym wedi recriwtio nifer sylweddol o staff parhaol yn ystod y 12 mis diwethaf er mwyn sicrhau ein bod yn gallu cyflawni'r gwelliannau angenrheidiol (Pennaeth Gwasanaeth, Rheolwyr Gwasanaeth, 8 Arweinydd Ymarfer ac 8 o Weithwyr Cymdeithasol). Dyma un o'r prif flaenoraethau yn ein Cynllun Gwella Gwasanaeth. • Bu cynnydd yn nifer y staff sy'n gweithio yn y Gwasanaethau Plant o 85 yn 2015/16 i 116 erbyn diwedd Chwarter 2, 2017/18 (mae hyn yn cynnwys trosglwyddo'r TAT a'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd (7 aelod o staff i gyd) o'r Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes. • Mae gennym weithlu ymroddgar a medrus iawn sy'n canolbwyntio ar ddarparu'r gwasanaethau gorau ar gyfer plant a theuluoedd ar yr Ynys. Dylai'r strwythur newydd a pholisïau a gweithdrefnau cryfach alluogi'r Gwasanaeth i barhau i recriwtio, datblygu a chadw staff gan sefydlogi'r Gwasanaeth yn dilyn blynyddoedd anodd.

<p>Argymhelliad 5: Dylid datblygu strategaeth gadarn ar gyfer y gweithlu i gynnwys nodau byrdymor, tymor canolig a hirdymor er mwyn recriwito a chadw gweithwyr cymdeithasol.</p>	<p>CGG 1.1</p>	<p>5.0 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Penodi staff parhaol i swyddi Gwaith Cymdeithasol gwag a swyddi yn yr Uned Ddiogelu a Sicrhau Ansawdd.</p> <p>b. Mae dal ein gafael mewn staff parhaol sydd ag ymrwymiad i wneud gwahaniaeth i fywydau plant a phobl ifanc yn Ynys Môn yn hanfodol os ydym am gyflawni'r Cynllun Gwella Gwasanaeth.</p> <p>c. Drwy ein Strategaeth Gweithlu a gweithio gyda chydweithwyr yn AD, byddwn yn rhoi goruchwyliaeth, arweiniad a chefnogaeth i'n holl staff fel y gallant gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol. Rydym yn anelu at sicrhau y bydd y trefniadau hyn yn ein cynorthwyo i ddal gafael yn ein staff.</p>
<p>Argymhelliad 6: Dylid adolygu'r trefniadau ar gyfer rheolwyr timau ac uwch ymarferwyr er mwyn sicrhau capasiti digonol i ddarparu arolygiaeth gan reolwyr o benderfyniadau a herio a chyfeirio staff ar draws y gwasanaeth; dylid bod rhaglen arweinyddiaeth a datblygiad ar gael er mwyn datblygu gwytnwch.</p>	<p>CGG 1.4</p>	<p>6.0 Llwyddiannau</p> <p>6.1 Gweithredwyd strwythur newydd y Gwasanaeth ar 4 Hydref (CGG.2), ac mae wedi arwain at gynnydd yn nifer y staff (o dri i wyth) sydd â chyfrifoldeb am reoli Gweithwyr Cymdeithasol. Mae'r Arweinyddion Ymarfer newydd yn gyfrifol am Grwpiau Ymarfer llai o dri neu bedwar o Weithwyr Cymdeithasol. Cyn i ni ailstrwythuro'r gwasanaeth, roedd gan y tri Tîm gweithredol – Dyletswydd, FIT a LAC – rhwng wyth a deg aelod o staff yr un. Bydd rheoli Grwpiau Ymarfer llai yn golygu y gall Arweinwyr Ymarfer roi trosolwg rheoli, bod ar gael yn rhwyddach i'w staff, rhoi cyngor buan iddynt ar reoli achosion unigol a rhoi cymorth a goruchwyliaeth i sicrhau eu bod yn cyflawni eu dyletswyddau yn effeithiol.</p> <p>6.2 Rydym wedi darparu Rhaglen Gynefino gynhawysfawr i'r Gwasanaeth ar gyfer ein Harweinwyr Ymarfer yn ystod yr ychydig fisoedd diwethaf er mwyn sicrhau eu bod yn gwbl ymwybodol o'u rolau a'u cyfrifoldebau, ac i sicrhau eu bod yn</p>

		<p>cael eu cyflwyno yn iawn gan yr Awdurdod Lleol fel gweithwyr newydd. Mae'r rhaglen gynefino a'r sesiynau hyfforddiant wedi sôn am:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yr Weledigaeth ar gyfer y Gwasanaeth • Cynllun Gwella'r Gwasanaeth • Rheoli Absenoldeb Salwch a Chyfweliadau Dychwelyd i'r Gwaith • Gofal Cwsmer • Rheoli cwynion yn effeithiol • System Oriau Ystwyth • Hyfforddiant Cyfathrebu Cydweithredol • Perfformiad, Fframwaith Sicrhau Ansawdd ac Archwiliadau o Ffeiliau Achosion <p>A byddant yn y dyfodol yn sôn am:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweithdai Goruchwylio – 3 x gweithdy diwrnod llawn ar oruchwyliaeth yn seiliedig ar ganlyniadau • PLO a Gwaith Llys • Rheoli Amser a Rheoli Dyddiaduron • Blaenoriaethu Gwaith a Disgwyliaid • Gweithdrefnau Medrusrwydd a Disgyblu • Hyfforddiant Steil Rheoli • Trothwyon a gwneud y penderfyniadau cywir • Cynllunio ac Adolygu Gofal • Cofnodi Achosion • Model Asesiadau a Risg • Rheoli Llwyth Achosion – Neilltuo achosion • Cynadledau Grŵp Teulu • Uned Diogelu'r Cyhoedd Heddlu Gogledd Cymru • CAFCASS
Argymhelliad 6:	CGG 1.4	7 Cryfderau

<p>Dylid adolygu'r trefniadau ar gyfer rheolwyr timau ac uwch ymarferwyr er mwyn sicrhau capasiti digonol i ddarparu arolygiaeth gan reolwyr o benderfyniadau a herio a chyfeirio staff ar draws y gwasanaeth; dylid bod rhaglen arweinyddiaeth a datblygiad ar gael er mwyn datblygu gwytnwch.</p>		<p>a. Mae sefydlu'r Tîm Teuluoedd Gwydn i gefnogi plant i aros yn eu cartref yn ddiogel a chynorthwyo gyda chynlluniau adsefydlu ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal yn dangos arwyddion cynnar o gynnydd. Mae tystiolaeth o ymgysylltiad cadarnhaol gan y Tîm mewn perthynas â chefnogi 2 o bobl ifanc yn eu harddegau i fyw gyda'u teuluoedd, eu hatal rhag gorfod byw mewn lleoliadau preswyl all-sirol. Mae gweithiwr cymorth wedi gwneud gwaith ardderchog i gefnogi person ifanc i aros gartref gyda'i theulu.</p> <p>b. Mae ffocws y strwythur newydd ar ymyrraeth gynnar a gwaith ataliol gyda theuluoedd a'r modd y mae'r Arweinwyr Ymarfer newydd yn gofyn i'w staff weithio gyda theuluoedd hefyd yn dangos cynnydd cadarnhaol. Enghraifft o hyn yw'r gostyngiad o 55% dros y 6 mis diwethaf yn nifer y plant sydd ar y Gofrestr Amddiffyn Plant.</p> <p>c. Mae'r Awdurdod Lleol yn buddsoddi'n drwm mewn cyfleoedd i Reolwyr Gwasanaeth ac Arweinwyr Ymarfer ddatblygu eu sgiliau arwain a rheoli. Mae staff sydd wedi derbyn dyfarniadau ar ôl cymhwyso yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dawn Owen, Rheolwr y Tîm Lleoli – Rhaglen Datblygu Arweinwyr Tîm (TMDP) • Hayley Ennis – Rheolwr Tîm Lleoliadau – TMDP • Ceri Jones – Arweinydd Ymarfer, Teulu Môn – TMDP • Huw Owen – Swyddog Diogelu Annibynnol – TMDP • Michelle Evans – Arweinydd Ymarfer - TMDP • Mae dau o Reolwyr Gwasanaeth eraill yn cymryd rhan ar hyn o bryd yn y Rhaglen Datblygu Rheolwyr Canol.
<p>Argymhelliad 6:</p>	<p>CGG 1.4</p>	<p>6 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p>

<p>Dylid adolygu'r trefniadau ar gyfer rheolwyr timau ac uwch ymarferwyr er mwyn sicrhau capasiti digonol i ddarparu arolygiaeth gan reolwyr o benderfyniadau a herio a chyfeirio staff ar draws y gwasanaeth; dylid bod rhaglen arweinyddiaeth a datblygiad ar gael er mwyn datblygu gwytnwch.</p>		<p>Yn ystod y ddwy flynedd diwethaf, mae ein record o ran dal gafael yn ein Rheolwyr/Arweinwyr Ymarfer wedi bod yn wael, gyda phedwar o Reolwyr parhaol yn gadael y Gwasanaeth. Mae hyn wedi cael effaith sylweddol ar ein gallu i ddarparu ymarfer Gwaith Cymdeithasol cyson a'n gallu i gefnogi ein staff i'r lefel ofynnol. Gyda phenodi'n barhaol i swyddi'r Pennaeth Gwasanaeth ac Arweinwyr Ymarfer a strwythur newydd y Gwasanaeth, mae gennym bellach fwy o sefydlogrwydd a chapasiti i gefnogi ein staff. Bydd y Strategaeth Gweithlu yr ydym wedi ei datblygu a'r Polisi Goruchwyliaeth diwygiedig yn sicrhau ein bod yn parhau i ganolbwyntio ar roddi'r gefnogaeth orau bosibl.</p>
<p>Argymhelliad 7: Dylai uwch reolwyr gymryd camau i wella amllder, cysondeb ac ansawdd arolygiaeth staff rheng flaen; mae'n rhaid cyflwyno dull sicrwydd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth ac ansawdd.</p>	<p>CGG 1.3</p>	<p>7. 0 Llwyddiannau</p> <p>7.1 Daeth Polisi Goruchwyliaeth diwygiedig i rym ym Mawrth 2017. Mae'r polisi hwn yn amlinellu'r hyn y dylai staff ei ddisgwyl o oruchwyliaeth ac mae'n rhoi arweiniad i reolwyr ynghylch sut i oruchwyllo'n effeithiol. Prif nod y polisi yw cefnogi staff fel rhan o'r fframwaith rheoli perfformiad. Mae'n hanfodol ar gyfer gosod safonau, cyflawni nodau ac amcanion y Gwasanaeth, cadw staff a sicrhau lles ein staff a sicrhau gwasanaethau o'r radd flaenaf i grwpiau bregus. Mae'n hanfodol hefyd o safbwynt cefnogi a datblygu staff.</p> <p>7.2 Drwy'r Cynadleddau Staff a gynhelir bob 6 wythnos, rydym wedi atgoffa'r holl staff eu bod yn gyfrifol am sicrhau eu bod yn derbyn goruchwyliaeth yn rheolaidd. Mae'r Arweinwyr Ymarfer newydd yn gwbl ymwybodol o'r angen i sicrhau bod goruchwyliaeth yn cael ei gyflawni'n drwyadl yn eu Grwpiau Ymarfer Mae'r polisi'n darparu canllawiau ar amllder goruchwyliaeth ar gyfer yr holl grwpiau staff. Gall goblygiadau goruchwyliaeth wael fod yn ddifrifol iawn gan</p>

		<p>effeithio'r modd y caiff achosion unigol eu rheoli, datblygu staff a'u lles a diwylliant y sefydliad.</p> <p>7.3 Mae Dr Neil Thompson wedi darparu hyfforddiant goruchwyliaeth ar gyfer yr holl staff yn ystod y Gwanwyn ac yn ychwanegol at hyn, mae o wedi darparu canllawiau ar y polisi Goruchwyliaeth diwygiedig.</p> <p>7.4 Gan fod y rhan fwyaf o'r Arweinwyr Ymarfer yn newydd yn eu swyddi, mae trefniadau wedi cael eu gwneud gyda Rhonwyn Dobbing i ddarparu hyfforddiant ar oruchwyliaeth sy'n seiliedig ar ganlyniadau. Cynhelir tri o weithdai yn ystod yr wythnosau nesaf gyda'r nod o gefnogi goruchwylwyr i edrych ar eu rôl mewn goruchwyliaeth sy'n seiliedig ar ganlyniadau ac i ystyried gwerth goruchwyliaeth sy'n seiliedig ar ganlyniadau i ddefnyddwyr gwasanaeth, ymarfer gwaith cymdeithasol ac i'r sefydliad. Dylai hefyd gryfhau rôl y goruchwylwr, ystyried sgiliau craidd a'r heriau ar gyfer gwahanol grwpiau ymarfer.</p>
<p>Argymhelliad 7: Dylai uwch reolwyr gymryd camau i wella amllder, cysondeb ac ansawdd arolygiaeth staff rheng flaen; mae'n rhaid cyflwyno dull sicrwydd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth ac ansawdd.</p>	<p>CGG 1.3</p>	<p>7.0 Cryfderau</p> <p>a. Rydym wedi gweld gostyngiad sylweddol yn nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant o 102 ym Mawrth 2017 i 56 ar 31 Awst, gostyngiad o 55%. Cafodd enwau 60 o blant eu tynnu oddi ar y Gofrestr yn ystod y cyfnod hwn ac rydym wedi dadansoddi'r rhesymau y tu ôl i'r gostyngiad hwn. Gwnaeth Huw Owen, y Swyddog Diogelu Annibynnol, y dadansoddiad a daeth i'r canlyniad fod y Polisi Goruchwyliaeth newydd (a ddaeth i rym ym Mawrth 2017) wedi rhoi mwy o eglurder a chyfle i Weithwyr Cymdeithasol drafod risg mewn sesiynau goruchwyliaeth tra'n adlewyrchu ar ansawdd yr oruchwyliaeth a'r cynnydd o ran y gwaith a wneir gyda theuluoedd.</p>

		b. Rydym ar hyn o bryd yn gwerthuso ansawdd goruchwyliaeth. Ceir tystiolaeth o'r Ffeil Oruchwyliaeth, Cofnodiadau Goruchwyliaeth Achos ac adborth gan staff.
Argymhelliad 7: Dylai uwch reolwyr gymryd camau i wella amllder, cysondeb ac ansawdd arolygiaeth staff rheng flaen; mae'n rhaid cyflwyno dull sicrwydd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth ac ansawdd.	CGG 1.3	7 Meysydd sy'n parhau i fod angen eu Gwella Gweithredu'r Model Risg er mwyn sicrhau bod yr holl lefelau o risg yn cael eu hystyried ar gyfer yr holl achosion Gofal a Chefnogaeth
Argymhelliad 8: Mae'n rhaid i gefnogaeth wleidyddol a chorfforaethol gref ar gyfer y gwasanaethau plant barhau i sicrhau bod y gwelliannau sydd eu hangen ar wasanaethau yn cael eu blaenoriaethu a bod cyflymder y gwelliannau yn cyflymu ac yn cael ei gynnal.	CGG 1.5	8.0 Llwyddiannau 8.1 Mewn ymateb i ganfyddiadau ac argymhellion Arolwg AGGCC, mae Prif Weithredwr yr Awdurdod Lleol wedi bod yn cynnal cyfarfodydd wythnosol (pob pythefnos ar hyn o bryd) gyda'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, y Pennaeth Gwasanaethau Plant a'r Pennaeth Adnoddau Dynol i oruchwyllo cyflawniad y strwythur newydd, datblygu a gweithredu'r Strategaeth Gweithlu, a sicrhau bod y penodiadau allweddol i swyddi'r Pennaeth Gwasanaeth, Rheolwr Gwasanaeth ac Arweinwyr Ymarfer yn cael eu gwneud yn ddigon cyflym. 8.2 Mae Grŵp Gwella ac arno Uwch Swyddogion dan gadeiryddiaeth y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol yn cyfarfod yn fisol er mwyn sicrhau bod cynnydd yn cael ei wneud mewn perthynas â'r Cynllun Gwella Gwasanaeth ac adrodd i Uwch Dîm Rheoli'r Awdurdod ac i'r Pwyllgor Gwaith. 8.3 Mae Panel Gwasanaethau Plant o Aelodau Etholedig dan gadeiryddiaeth Arweinydd y Cyngor wedi cael ei sefydlu yn ffurfiol yn dilyn yr etholiadau

		<p>Awdurdod Lleol yn ddiweddar ac mae'n adrodd i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol. Arweinydd y Cyngor, y Cynghorydd Llinos Medi yw'r aelod portffolio hefyd ar gyfer y Gwasanaethau Plant ac mae wedi bod yn gefnogol iawn o'r cynnydd a'r datblygiadau sydd eu hangen yn y Gwasanaeth.</p> <p>8.4 Mae Arweinydd y Cyngor, y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol wedi bod yn mynychu'r Cynadleddau Staff a gynhelir bob 6 wythnos er mwyn sicrhau bod y staff yn cael eu cymorth a'u cefnogaeth lawn ac maent bob amser yn diolch i'r staff am eu gwaith mewn amgylchedd mor heriol.</p>
<p>Argymhelliad 8: Mae'n rhaid i gefnogaeth wleidyddol a chorfforaethol gref ar gyfer y gwasanaethau plant barhau i sicrhau bod y gwelliannau sydd eu hangen ar wasanaethau yn cael eu blaenoriaethu a bod cyflymder y gwelliannau yn cyflymu ac yn cael ei gynnal.</p>	<p>CGG 1.5</p>	<p>8.0 Cryfderau</p> <p>a. Mae'r Awdurdod Lleol wedi penderfynu nad oes raid i'r Gwasanaethau Plant ddod o hyd i arbedion am ddwy flynedd (2017-18 a 2018-19). Mae hyn yn tystio i'r ffaith bod yr Awdurdod Lleol yn rhoi blaenoriaeth i'r Gwasanaethau Plant oherwydd mae'n rhaid i'r holl Wasanaethau eraill wneud arbedion.</p> <p>b. Yn ogystal, mae'r Awdurdod Lleol wedi rhyddhau cyllid ychwanegol ar gyfer y Gwasanaethau Plant yn dilyn yr Arolwg er mwyn cryfhau capasiti'r Gwasanaeth i wneud y gwelliannau angenrheidiol. Mae swydd Rheolwr Rheoli Ansawdd wedi cael ei chreu er mwyn canolbwyntio ar weithredu'r Fframwaith Rheoli Ansawdd. Fodd bynnag, nid ydym wedi llwyddo i benodi i'r swydd sydd wedi arafu'r broses yr oeddem wedi gobeithio ei sefydlu. Mae trefniadau dros dro i gyllido ymgynghorwyr gofal cymdeithasol annibynnol i gyflawni darnau penodol o waith hefyd wedi eu cytuno.</p>

		<p>c. Cymeradwywyd cyllid pellach fel y gallai Bruce Thornton, cyd-awdur y Model Risg gymryd arno rôl Datblygu Hyfforddi Ymarfer am gyfnod o 7 mis er mwyn canolbwyntio ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darparu gwasanaeth hyfforddi a mentora er mwyn helpu i ddatblygu sgiliau, gwybodaeth a medrusrwydd ymarferwyr ac Arweinwyr Ymarfer. • Cefnogi Rheolwyr Gwasanaeth i weithredu prosesau, systemau a gweithdrefnau er mwyn sicrhau bod y Model Risg yn cael ei weithredu ym mhrosesau'r gwasanaethau. • Cefnogi datblygu Model Risg mewn goruchwyliaeth feirniadol ac adlewyrchol. • Cynnal y lefel gyfredol o Weithwyr Cymdeithasol drwy gyflogi Staff Asiantaeth.
<p>Argymhelliad 8: Mae'n rhaid i gefnogaeth wleidyddol a chorfforaethol gref ar gyfer y gwasanaethau plant barhau i sicrhau bod y gwelliannau sydd eu hangen ar wasanaethau yn cael eu blaenoriaethu a bod cyflymder y gwelliannau yn cyflymu ac yn cael ei gynnal.</p>	<p>CGG 1.5</p>	<p>8.0 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Dylai aelodau'r panel barhau i ganolbwyntio ar a herio swyddogion ar y gwelliannau y mae angen eu gwneud yn y Gwasanaethau Plant.</p>
<p>Argymhelliad 9: Dylid sefydlu trefniadau aml-asiantaeth i</p>	<p>CGG 2.3</p>	<p>9.0 Llwyddiannau</p>

<p>atgyfnerthu cynlluniau gweithredol a fydd yn cynorthwyo cydlyniad effeithiol o waith cwblhau Fframweithiau Asesu ar y Cyd gan bartneriaid statudol.</p>		<p>9.1 Rydym wedi cael caniatâd gan Lywodraeth Cymru i gyfuno'r Fframwaith Asesu ar y Cyd (JAF) cyfredol gyda'r ffurflen asesu Gofal a Chefnogaeth. Mae gwaith ar gynnwys y mesurau a gesglir yn y JAF wedi cychwyn a bydd hyn yn cael ei weithredu yn ddiweddarach yn y flwyddyn galendr hon. Bydd y TAT yn parhau i ddefnyddio'r JAF yn y cyfamser.</p> <p>9.2 Mae angen cynnal asesiad Gofal a Chefnogaeth cymesur a JAF ar gyfer unrhyw ymholiad neu gyfeiriad i'r Hyb sydd angen cymorth ataliol.</p>
<p>Argymhelliad 9: Dylid sefydlu trefniadau aml-asiantaeth i atgyfnerthu cynlluniau gweithredol a fydd yn cynorthwyo cydlyniad effeithiol o waith cwblhau Fframweithiau Asesu ar y Cyd gan bartneriaid statudol.</p>	<p>CGG 2.3</p>	<p>9.0 Cryfderau</p> <p>a. Rydym wedi gweithio ar wella ansawdd a'n dealltwriaeth o asesiadau Gofal a Chymorth (Rhan 1,2,3) ac mae hyn yn cynnwys y set data craidd, y sgwrs 'Beth sy'n Bwysig' a'r asesiad gofal a chymorth. Rydym wedi bod yn gweithio i wella ein dealltwriaeth o'r meini prawf cymhwyster cenedlaethol sicrhau cysondeb o ran cofnodi'r meini prawf cymhwyster yn ein hasesiadau. Rydym wedi nodi dulliau addas o gyfathrebu, sbardunau a theclynnau i wella ansawdd y sgwrs 'Beth sy'n Bwysig', y broses gwneud penderfyniadau a chofnodi.</p>
<p>Argymhelliad 9: Dylid sefydlu trefniadau aml-asiantaeth i atgyfnerthu cynlluniau gweithredol a fydd yn cynorthwyo cydlyniad effeithiol o waith cwblhau Fframweithiau Asesu ar y Cyd gan bartneriaid statudol.</p>	<p>CGG 2.3</p>	<p>Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Mae'r Cynlluniau Gofal a Chefnogaeth rhan 4 yn cychwyn cael eu defnyddio i gofnodi'r cynlluniau gofal a chefnogaeth. Rydym wedi nodi'r modd y byddwn yn cwblhau'r cynllun gofal hwn i safon dda a'r teclynnau y bydd eu hangen i gwblhau'r cynllun gofal ar y cyd gyda'r teulu. Bydd hyn yn cynnwys defnyddio'r 'cwestiwn gwyrthiol' – teclyn Cyfweld Cymhellol a ddefnyddir i sefydlu sgôr gwaelodlin (sefydlu sut mae sgôr o 10 yn edrych), taflenni amcanion i fesur y pellter a deithiwyd, cerdyn argyfwng i gofnodi'r cynllun wrth gefn a'r cynllun diogelwch. Mae'r teclynnau hyn oll wedi eu dylunio i gyd-gynhyrchu gwaith gyda theuluoedd ac nid ar eu rhan. Mae hyfforddiant wedi cael ei drefnu ar gyfer y flwyddyn newydd gan gynnwys Cyfweld Cymhellol, Therapi yn Canolbwytio ar Ddatrysiadau Byr a Chyfathrebu ar y Cyd. Bydd hyn yn cryfhau'r cynnydd a wnaed hyd yma ac yn atgyfnerthu'r dulliau gwaith newydd a hyrwyddir gan y Ddeddf.</p>

<p>Argymhelliad 10: Dylid gwella ansawdd asesiadau a chynlluniau i sicrhau eu bod o ansawdd da yn gyson, gyda ffocws clir ar anghenion, risgiau a chryfderau plant a theuluoedd, a bod dealltwriaeth glir o'r canlyniadau, amserlenni a'r cyfrifoldebau am weithredoedd a ddymunir.</p>	<p>CGG 2.1</p>	<p>10 Llwyddiannau</p> <p>10.1 Mae'r Arweinwyr Ymarfer newydd wedi bod yn canolbwyntio ar leihau baich achosion Gweithwyr Cymdeithasol drwy gamu i fyny a chamu i lawr a chau achosion pan mae hyn yn briodol. Mae arwyddion cynnar bod llai o achosion yn symud ymlaen i'r cam asesu oherwydd cynnydd yn y sgyrsiau 'Beth sy'n Bwysig' sy'n cael eu cynnal yn Teulu Môn, gyda hynny sicrhau ymateb mwy prydlon a phriodol ar gyfer teuluoedd.</p> <p>10.2 Mewn archwiliad dilyn i fyny ym Mai/Mehefin 2017, nodwyd yr isod:-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwelliant sylweddol yn andawdd yr asesiadau Cychwynnol/Syml • Ar y cffan, roedd asesiadau'n gynhwysfawr ac yn briodol (cymesur) • Defnydd cynyddol o Gynodebau Cau Achosion • Yn gyffredinol, roedd y gwaith cofnodi'n well o lawer – dim ond un achos oedd yn is na'r safon ddisgwyliedig • Penderfyniad cychwynnol o fewn 24 awr wedi ei wneud ym hob achos • Cyfraniad cynyddol asiantaethau eraill at y broses asesu yn amlwg • Y fformatau asesu a ddefnyddir yn parhau i fod yn gymwys (Asesiad cychwynnol / Asesiad A47 / Fframwaith Asesiad Gofal a Chefnogaeth) ond roedd defnydd cynyddol o'r Fframwaith Asesu Gofal a Chefnogaeth newydd • Defnydd cyfyngedig o'r adran 'Beth sy'n Bwysig' o'r asesiad Gofal a Chefnogaeth • Roedd y deg achos a archwiliwyd wedi cynhyrchu 22 o gyfeiriadau blaenorol – dim ond tri o'r achosion a archwiliwyd oedd yn ymwneud â "theuluoedd anhysbys". Roedd penderfyniadau i gau yn briodol o ran y problemau a gyflwynwyd, Fodd bynnag, nid oedd y penderfyniadau bob amser yn seiliedig ar olwg holistig a hanesyddol o'r teulu. <p>10.3 Mae Cynllun Gweithredu Llys wedi cael ei ddatblygu er mwyn canolbwyntio ar wella ansawdd a dadansoddiad yr holl asesiadau a gynhelir er mwyn hysbysu ein penderfyniadau a bydd hyn yn cefnogi'r trefniadau ar gyfer blaenoriaethu achosion cyfraith gyhoeddus. Mae Arweinwyr Ymarfer bellach</p>
--	-----------------------	--

		<p>yn ymwybodol o amserlen y Llysoedd ar gyfer achosion yn eu Grwpiau Ymarfer a byddant yn cefnogi ac yn rhoi arweiniad i Weithwyr Cymdeithasol er mwyn sicrhau eu bod yn paratoi'n well ar gyfer y Llys a bod y dogfennau'n cael eu llenwi ar amser.</p> <p>10.4 Mae'r Gwasanaethau Plant wedi cytuno i roi blaenoriaeth i wella arferion asesu Gwaith Cymdeithasol yn seiliedig ar y ffaith bod angen i'r Gwasanaethau ganolbwyntio ar weithredu cam wrth gam gan sicrhau cynaliadwyedd a hirhoedledd.</p>
<p>Argymhelliad 10: Dylid gwella ansawdd asesiadau a chynlluniau i sicrhau eu bod o ansawdd da yn gyson, gyda ffocws clir ar anghenion, risgiau a chryfderau plant a theuluoedd, a bod dealltwriaeth glir o'r canlyniadau, amserlenni a'r cyfrifoldebau am weithredoedd a ddymunir.</p>	<p>CGG 2.1</p>	<p>Cryfderau</p> <p>a. Mae'r broses o drosglwyddo o asesiadau dan Ddeddf Plant 1989 i ofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn mynd rhagddi. Mae rhywfaint o waith cadarnhaol yn digwydd yn y gwasanaeth i gefnogi'r symudiad cysyniadol ac ymarferol hwn o ran ymarfer asesu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae ymarferwyr wedi bod yn rhan o'r gwaith o bennu safonau ar gyfer ymarfer asesu: sy'n ein galluogi i fesur ei ansawd. Mae Bruce Thornton, Awdur Model Risg Gwynedd/Thornton wrthi'n hyfforddi ac yn mentora staff ar hyn o bryd ar ddefnyddio'r model i hysbysu asesiadau. Mae'r gwasanaeth wedi cytuno ar ei Brotocol ar gyfer y defnydd cyson o'r Model Risg mewn ymarfer. • Mae yna enghreifftiau o arferion gwaith cymdeithasol da gan gynnwys defnydd effeithiol o Fodel Risg Gwynedd/Thornton Risk Model, gyda hynny wedi ei adlewyrchu yng nghynnwys rhai o'r asesiadau a rhai asesiadau'n atgyfnerthu ceisiadau i'r llys drwy roddi cyfarwyddyd clir. Roedd y rhan fwyaf o'r asesiadau cychwynnol wedi cael eu cwblhau'n amserol. • Roedd rhai enghreifftiau o asesiadau da yn dangos dadansoddiad, eglurder o ran risgiau a gallu a deinameg y teulu. Roedd un archwiliad o'r pellter a deithiwyd yn dangos gwelliant yn ansawdd yr asesiadau Cychwynnol/Sympl a bod yr asesiadau ar y cyfan yn gynhwysfawr ac yn briodol (yn gymesur).

		<p>b. Mae nifer o Arweinwyr Ymarfer wedi mynychu cwrs hyfforddiant Cyfathrebu Cydweithredol a fydd yn atgyfnerthu'r asesiadau a wnaed dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.</p> <p>c. Mae Bruce Thornton wedi cael ei gomisiynu i ddarparu rôl fentora/hyfforddi yn y gwasanaeth er mwyn sicrhau bod y Model Risg yn cael ei wreiddio'n gadarn mew ymarfer.</p> <p>d. Bydd sefydlu Grwpiau Ymarfer Llai yn y strwythur newydd yn darparu mwy o gapasiti i Arweinwyr Ymarfer ganolbwyntio ar wella ymarfer Gwaith Cymdeithasol.</p>
<p>Argymhelliad 10: Dylid gwella ansawdd asesiadau a chynlluniau i sicrhau eu bod o ansawdd da yn gyson, gyda ffocws clir ar anghenion, risgiau a chryfderau plant a theuluoedd, a bod dealltwriaeth glir o'r canlyniadau, amserlenni a'r cyfrifoldebau am weithredoedd a ddymunir.</p>	<p>CGG 2.1</p>	<p>10 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Mae'r dadansoddiad o ymarfer ar gyfer chwarter 2 (cyn gweithredu'r Strwythur newydd) wedi dwyn sylw at y meysydd isod y mae angen rhoi blaenoriaeth iddynt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rheoli baich achosion • Camu achosion i fyny/i lawr yn effeithiol • Adennill ein henw da poffesiynol yn y Llysoedd • Gwneud yn siwr bod trosolwg rheoli'n cael ei gofnodi – y penderfyniad a wnaed, gan bwy a'r rhesymau am y penderfyniad – a sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu dilyn i fyny • Darparu model cofnodi gweithredol sy'n addas ar gyfer ymyrraeth gynnar drwodd i ymyrraeth ddwys ac sy'n darparu'r templedi sylfaenol o fewn llif gwaith cyson • Sicrhau bod asesiad cyfredol ar gael ar gyfer pob achos agored. • Sicrhau bod yr asesiadau'n drwyadol – dim yn canolbwyntio ar y broblem a gyflwynwyd yn unig, ond ystyried hefyd y problemau yn hanes y teulu • Mae angen i weithwyr cymdeithasol fod yn fwy cadarn a hyderus yn y modd y maent yn cyflwyno eu dadansoddiad proffesiynol o risgiau ac anghenion.

		<p>b. Nid yw'r meini prawf cymhwyster yn yr asesiadau Gofal a Chefnogaeth yn cael eu cofnodi'n gyson ar hyn o bryd. Rydym yn anelu at sicrhau mwy o gysondeb ac rydym wedi trefnu hyfforddiant pellach ar gyfer staff ddiwedd mis Tachwedd wedi ei gydlynu gan Vicky Allen, sydd wedi bod yn arwain ar ddatblygu templedi rhanbarthol ar gyfer Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.</p> <p>c. Mae angen sefydlu'r Model Risg yn gadarn yn ein hymarfer ac rydym yn anelu at gefnogi ymarferwyr ac Arweinwyr Ymarfer i ddatblygu ymhellach eu sgiliau o ran gweithredu'r model er mwyn cefnogi penderfyniadau effeithiol mewn perthynas â risgiau.</p>
<p>Argymhelliad 11: Dylid gwella ansawdd a chysondeb cofnodion; dylai pob aelod o staff a rheolwr sicrhau bod eu cofnodion o safon dda, eu bod yn gyfredol a'u bod yn cael eu storio'n systemataidd.</p>	<p>CGG 3.5</p>	<p>11.0 Llwyddiannau</p> <p>11.1 Rydym yn siomedig fod y gwerthusiad cyffredinol ar gyfer Chwarter 2 yn dangos bod yr ymarfer o ran cofnodion yn dal yn anghyson, serch hyn mae tystiolaeth o welliant mewn rhai archwiliadau.</p> <p>11.2 Rydym yn gweithio ar ddarparu model gweithredol ar gyfer staff sy'n cwmpasu Ymyrraeth Gynnar trwodd i Ymyrraeth Ddwys, sy'n darparu'r templedi cofnodi isafswm o fewn llif gwaith cyson. Ein nod yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ailgadarnhau'r angen am ymarfer da o ran cofnodi achosion, a'r safonau disgwyliedig sy'n gysylltiedig â hynny • Sicrhau Fframwaith Cofnodi sy'n <i>“maintains a systemic and family narrative, which describes all the events associated with the interaction between a social worker, other professionals and the child and their family”</i> (Munro)

		<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod y defnydd o'r Model Risg wedi'i wreiddio o fewn y camau allweddol o Gofnodi a Gwneud Penderfyniadau. • Datblygu ymagwedd sy'n gadael i unigolyn, yn enwedig plentyn, edrych yn ôl ar ei fywyd a chofio yn glir, neu lle nad oeddent efallai'n gwybod yr holl ffeithiau. • Datblygu ymagwedd sy'n gymorth i berson fyfyrrio, gan alluogi staff i fyfyrrio ar y gwaith a wnaed a chynllunio unrhyw ymyrraeth yn y dyfodol • Cynhyrchu gwybodaeth fusnes fanwl-gywir at ddibenion rheoli perfformiad a sicrwydd ansawdd.
Argymhelliad 11: Dylid gwella ansawdd a chysondeb cofnodion; dylai pob aelod o staff a rheolwr sicrhau bod eu cofnodion o safon dda, eu bod yn gyfredol a'u bod yn cael eu storio'n systemataidd.	CGG 3.5	11.0 Cryfderau <ol style="list-style-type: none"> a. Rydym wedi parhau i herio'n adeiladol a chefnogi gweithwyr unigol i wella eu hymarfer mewn perthynas â chofnodi ac asesiadau amserol. b. Mae Arweinwyr Ymarfer wedi bod yn canolbwyntio ar reoli llwyth achosion staff gyda'r nos o gamu achosion i fyny ac i lawr a chau achosion pan ystyrir bod hynny'n briodol. Bydd hyn yn arwain at gynnydd mewn capasiti staff i sicrhau bod eu cofnodion yn gyfredol ac o ansawdd da.
Argymhelliad 11: Dylid gwella ansawdd a chysondeb cofnodion; dylai pob aelod o staff a rheolwr sicrhau bod eu cofnodion o safon dda, eu bod yn gyfredol a'u bod yn cael eu storio'n systemataidd.	CGG 3.5	11.0 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella <ol style="list-style-type: none"> a. Mae'r dadansoddiad o ymarfer ar gyfer Chwarter 2 wedi amlygu'r meysydd canlynol fel blaenoriaeth: <ul style="list-style-type: none"> • Darparu model gweithredol ar gyfer staff sy'n cwmpasu Ymyrraeth Gynnar trwodd i Ymyrraeth Ddwys, sy'n darparu'r templedi cofnodi isafswm o fewn llif gwaith cyson. • Sicrhau bod datblygiad y WCCIS o fewn y Gwasanaethau Plant yn cefnogi ymarfer. • Cofnodi – manwl-gywir, iaith glir, cofnodion clir o'r cyfarfod, rhesymau clir am fod ynghlwm â'r achos, enwau llawn a theitlau, tabiau crynodeb, crynodebau trosglwyddo, rheolaeth fersiynau dda.

		<ul style="list-style-type: none"> Dylai rhieni/gofalwyr wastad gael gwybod pan gaiff achos ei gau a dylid cofnodi'r dystiolaeth o hyn yn glir ar y ffeil.
<p>Argymhelliad 12: Dylai'r awdurdod lleol a'i bartneriaid gydweithio i ddatblygu dull cydlynol ar gyfer casglu a dadansoddi gwybodaeth am anghenion cymunedau sy'n cynnwys lleisiau plant a theuluoedd. Dylid defnyddio'r wybodaeth hon i hysbysu'r broses o greu cynlluniau strategol er mwyn cyflawni aliniad effeithiol darpariaeth gwasanaethau rhwng gwasanaethau gwybodaeth, cyngor a chymorth, y sector ataliol a'r gwasanaethau statudol.</p>	CGG 4.4	<p>12.0 Llwyddiannau</p> <p>12.1 Dros y 12 mis diwethaf rydym wedi canolbwyntio ar ddatblygu a gweithredu ein trefniadau Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth i gwrdd â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.</p> <p>12.2 Mae'r Asesiad Anghenion y Boblogaeth ar gyfer Gogledd Cymru wedi cael ei gyhoeddi ac mae'r Cynllun Gweithredu Lleol allan i ymgynghoriad ar hyn o bryd. Mae swyddogion o Ynys Môn wedi bod yn rhan o'r ddau brosiect ac wedi cyfrannu tuag at lunio'r Cynllun. Bydd y Cynllun Gweithredu Lleol yn cael ei gyhoeddi ym mis Mawrth 2018.</p> <p>11.3 Mae grŵp Strategaeth Ataliaeth Gorfforaethol yr Awdurdod Lleol, dan arweiniad y Cyfarwyddwr Gwasanaeth Cymdeithasol, yn cyfarfod yn rheolaidd. Fe wnaeth y Grŵp gyflwyno papur i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn amlinellu beth sy'n ofynnol i sicrhau bod strategaeth ataliaeth yn cael ei cyflwyno'n llwyddiannus, ac mae gwaith yn parhau i symud hyn yn ei flaen.</p> <p>12.4 Mae'r Grŵp wedi sefydlu cysylltiadau gyda gwaith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus sy'n edrych ar sut gall partneriaid weithio gyda'i gilydd yn well a bydd y Grŵp yn derbyn canfyddiadau'r ymgynghoriad a gynhaliwyd dros yr haf gyda phartneriaid, y trydydd sector a grwpiau cymunedol.</p>
<p>Argymhelliad 12: Dylai'r awdurdod lleol a'i bartneriaid gydweithio i ddatblygu dull cydlynol ar gyfer casglu a dadansoddi gwybodaeth am anghenion</p>	CGG 4.4	<p>12.0 Cryfderau</p> <p>a. Mae'r Awdurdod Lleol wedi blaenoriaethu'r gwaith o ddatblygu Gwasanaethau Ataliol Corfforaethol a chefnogaeth i deuluoedd fel rhan o'i Gynllun Corfforaethol ar gyfer 2017 – 2022 sef “<i>Darparu gwasanaethau ymyrraeth gynnar ac ataliaeth cadarn i sicrhau bod plant yn ddiogel ac yn cael eu cefnogi er mwyn lleihau i'r eithaf brofiadau andwyol yn ystod plentyndod.</i>”</p>

<p>cymunedau sy'n cynnwys lleisiau plant a theuluoedd. Dylid defnyddio'r wybodaeth hon i hysbysu'r broses o greu cynlluniau strategol er mwyn cyflawni aliniad effeithiol darpariaeth gwasanaethau rhwng gwasanaethau gwybodaeth, cyngor a chymorth, y sector ataliol a'r gwasanaethau statudol.</p>	<p>b. Ar y 3^{ydd} o Dachwedd, fe wnaeth y Gwasanaethau Plant gynnal ei ail Seremoni Gwobrau SÊR (a gynhelir ddwywaith y flwyddyn) ar gyfer ein Plant sy'n Derbyn Gofal, yng Ngwesty Tre Ysgawen. Mae nifer o'r plant a'r bobl ifanc hyn wedi bod trwy amseroedd anodd, ond mae'r Gwobrau SÊR yn dathlu'r ffaith ei bod yn bosib cyflawni gyda dewrder, penderfyniad a chefnogaeth. Mae'r gwobrau hyn yn dangos balchder yr Awdurdod fel Rhiant Corfforaethol ac maent yn golygu bod Plant sy'n Derbyn Gofal a'u gofalwyr yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi, yn ogystal â rhoi hwb i hyder pobl ifanc a'u hannog i barhau i gyflawni a datblygu yn y dyfodol.</p> <p>Roedd hi'n bleser croesawu'r Comisiynydd Plant i'r digwyddiad hwn.</p> <p>Fe wnaeth chwech o bobl ifanc gydweithio gyda'r gweithwyr i gynllunio a threfnu'r digwyddiad hwn, a'r chwe pherson ifanc wnaeth y prif benderfyniadau ynglŷn â dewis lleoliad, bwyd ac adloniant. Rhannwyd y digwyddiad yn ddau ran, un ar gyfer y plant ieuangach o oedran ysgol gynradd – roedd yn cynnwys te parti ar y thema <i>Disney/super-heroes</i>, tra bod y plant hŷn o oedran ysgol uwchradd wedi cael digwyddiad tebyg i'r Oscars. Roedd hwn yn ddigwyddiad hynod o lwyddiannus lle buom yn dathlu llwyddiannau ein pobl ifanc a'u gwobrwyo am eu gwaith caled:</p> <p><i>“Hoffwn eich llongyfarch yn bersonol, a phawb arall fu ynghlwm â threfnu dathliadau'r Gwobrau Sêr nos Wener.</i></p> <p><i>Roedd y digwyddiad wedi'i drefnu'n dda iawn, yn llwyddiant ysgubol ac rwy'n siŵr y bydd yn aros yng nghof y plant am flynyddoedd lawer. Credaf ei bod yn syniad gwych cynnwys y plant yn y gwaith trefnu, a hefyd cydnabod eu rhan yn y gwaith trefnu ar y noson. Da iawn i bawb.”</i></p> <p>c. Fel rhan o'n hymateb i adroddiad Uchelgeisiau Cudd y Comisiynydd Plant rydym wedi siarad yn uniongyrchol efo'r bobl ifanc sy'n Derbyn Gofal ac wedi</p>
---	---

		<p>creu'r clip animeiddio 'Powtoon' canlynol https://www.powtoon.com/m/cGN6QoOF4vb/1/m</p> <p>Nod y clip rhyngweithiol hwn yw egluro'r gefnogaeth sydd ar gael iddynt trwy'r cam cynllunio llwybr hyd at yr adeg pan fydd pobl ifanc yn gadael gofal. Fe wnaethom ymgynghori gyda 8 o bobl ifanc rhwng 16 a 24 oed ac maent wedi rhoi eu barn am y clip animeiddio. Roedd y sylwadau a gawsom yn bositif iawn ac roeddent yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ei fod yn berthnasol i'w hystod oedran • Fe wnaeth ddal eu llygad ac mae'n cynnwys popeth – gyda'r wybodaeth gywir • Cymysgedd dda o animeiddio a gwybodaeth, byr a bachog • Roedd y tros lais a'r gerddoriaeth wedi tynnu eu sylw at pa wybodaeth oedd yn cael ei rhannu efo nhw • Mae gwybodaeth am, ac enghreifftiau o gefnogaeth sydd ar gael yn ddefnyddiol <p>Dywedodd un person ifanc "Pe bawn i wedi gweld y clip hwn y llynedd, byddai wedi bod o gymorth mawr i mi" ac roeddent oll yn meddwl y byddai'n syniad da dangos y clip mewn ysgolion.</p> <p>Bydd y clip animeiddio nawr ar gael ar wefan y Cyngor, a thudalennau Youtube a Facebook a chaiff ei ddangos ar sgrin yn y dderbynfa ym mhrif swyddfeydd y Cyngor yn Llangefni.</p> <p>Bydd hefyd yn cael ei chwarae yn ystod yr Adolygiadau Plant sy'n Derbyn Gofal pan fydd y bobl ifanc yn nesáu at eu penblwydd yn 16 oed, a bydd yn rhoi arweiniad defnyddiol iddynt ar y gefnogaeth sydd ar gael iddynt wrth iddynt dyfu'n oedolion.</p> <p>d. Mae Fforwm Gofal Maeth Ynys Môn yn parhau i gwrdd bob chwarter, fe lanswyd y fforwm hwn ym mis Chwefror 2014, ac fe'i sefydlwyd i wella a datblygu'r gwasanaeth maethu ar Ynys Môn gyda Gweithwyr Cymdeithasol, Gofalwyr Maeth ac Uwch Reolwyr oll yn gweithio gyda'i gilydd. Mae</p>
--	--	--

		<p>gwahoddiad i fynychu i'r holl Ofalwyr Maeth cyffredin a charennnydd ar Ynys Môn sydd eisoes wedi'u cymeradwyo. Y weledigaeth yw: <i>“Gwella a datblygu'r gwasanaeth maethu ar Ynys Môn trwy weithio gyda'n gilydd fel tîm, er mwyn gwella ansawdd bywyd Plant sy'n Derbyn Gofal ar Ynys Môn.”</i></p> <p>Mae'r Tîm Lleoli yn parhau i gynhyrchu newyddlenni chwarterol ar gyfer Gofalwyr Maeth sy'n cynnwys cyfraniad gan y Gofalwyr Maeth at y cynnwys.</p> <p>Mae grwpiau cymorth Coffi a Chacen yn rhoi cyfle i ofalwyr maeth gyfarfod, rhwydweithio a rhannu profiadau gyda'u cyfoedion a staff mewn awyrgylch cefnogol, anffurfiol. Maent hefyd yn gyfle i ddysgu a hefyd yn darparu rhaglen dreigl o hyfforddiant ffurfiol – rydym wedi cael amrywiol siaradwyr gwadd ac maent wedi ymdrin â phynciau megis eiriolaeth, diogelwch y rhyngwyd, hunanofal a rheoli straen ar gyfer gofalwyr maeth, caethwasiaeth fodern, rhiantu a Chamfanteisio'n Rhywiol ar Blant. Mae grŵp newydd wedi'i sefydlu yn arbennig ar gyfer Gofalwyr Maeth sy'n deulu/ffrindiau.</p> <p>Bydd llawlyfr i Ofalwyr Maeth Môn yn cael ei rannu'n fuan. Cynhaliwyd dau gwrs 'Blynyddoedd Rhyfeddol' eleni ar gyfer ein Gofalwyr Maeth. Byddant hefyd yn cael cynnig lle ar y cwrs 12 wythnos '<i>Fostering Changes</i>' o fis Ionawr 2018 fel rhan o'r prosiect cenedlaethol: Hyder mewn Gofal yng Nghymru.</p> <p>Mae Ynys Môn yn un o bedwar Awdurdod Lleol yng Nghymru sy'n cymryd rhan ym mhrosiect y Rhwydwaith Maethu Cenedlaethol, 'prosiect Recriwtio a Chadw yng Nghymru 2017/18 i ddeall anghenion maethu lleol a rhoi canfyddiadau ar waith o'r ymchwil.</p> <p>e. Grŵp Cefnogaeth i Ofalwyr Carennnydd ar Ynys Môn Cynhaliwyd cyfarfod cyntaf y Grŵp Cefnogaeth i Ofalwyr Carennnydd ar Ynys Môn ym mis Ebrill eleni fel cyfle i ofalwyr gymysgu mewn awyrgylch anffurfiol a chael y cyfle i gynnig cefnogaeth emosiynol ac ymarferol i'w gilydd a helpu i leddfu peth o'r unigedd maent o bosib yn ei deimlo. Mae'r prif rôl sefydliadol ar gyfer y grŵp hwn wedi'i gomisiynu o ganolfan addysg 'Y Bont'. Mae Gweithwyr</p>
--	--	--

		<p>Cymdeithasol o'r Tîm Lleoli Plant yn mynychu'r grŵp mewn rôl gefnogol, er mwyn darparu cyngor pan fo'n bosib, cael golwg ar y materion mae'r gofalwyr carennydd yn eu codi ac i helpu i roi gwybodaeth yn ôl i reolwyr pan ganfyddir meysydd i'w datblygu ymhellach.</p> <p>Mae presenoldeb yn y grŵp wedi bod yn gyson ac mae adborth llafar wedi dwyn sylw at y ffaith fod y gofalwyr yn gwerthfawrogi'r cyfle am sgwrs neu "rywbeth iddyn nhw eu hunain". Fe wnaeth dau ofalwr nad oeddeny yn adnabod ei gilydd cyn mynd i'r grŵp ddatblygu cyfeillgarwch mor dda nes iddynt fethu'r troad am Langefni ar y ffordd i'r cyfarfod diwethaf am eu bod mor brysur yn sgwrsio! Un o'r materion y mae aelodau'r grŵp wedi tynnu sylw ato yw, wrth edrych yn ôl, y byddent yn hoffi petaent wedi cael rhagor o wybodaeth ar ddechrau'r broses o ddod yn ofalwyr carennydd.</p> <p>Mae cynlluniau at y dyfodol yn cynnwys edrych ar aelodau'r grŵp yn cyfrannu at daflen wybodaeth ar gyfer gofalwyr carennydd newydd a chael cynllun "cyfeillio" ar gyfer gofalwyr sydd newydd eu cymeradwyo.</p> <p>f. Forest School 2017</p> <p>Mae <i>Forest School</i> yn gyfle i blant a phobl ifanc brofi bywyd a phrofiadau dysgu yn yr awyr agored. O fis Mai i fis Gorffennaf, roedd y grŵp eleni o 16 o Blant sy'n Derbyn Gofal yn gallu mynd tu allan a threulio deg dydd Sadwrn yn y goedwig yn Ngerddi Botanegol Treborth, yn dysgu am yr amgylchedd lleol a'i gynefinoedd. Gan wneud y mwyaf o'r amgylchedd naturiol, roeddem yn ddigon lwcus i ddarganfod y safle ac archwilio'r ardal a'r goedwig o'i chwmpas trwy wneud ffeuwau, dringo coed, creu cynefinoedd i fywyd gwyllt, cynnal arolygon chwilod a choginio ar dân agored. Trwy gydol hyn oll cawsant ddysgu am fywyd ysbrydoledig a difyr John Muir, y gŵr o dras Albanaidd-Americanidd sy'n cael ei weld fel tad cadwraeth fodern. Roedd nifer o'r grŵp yn gweithio tuag at y Wobr John Muir ar lefel Darganfod, sy'n ymgorffori pedair elfen – <i>Darganfod, Fforio, Cadwraeth, Rhannu</i>.</p>
--	--	---

		<p>Eleni fe wnaethom fynd ati mewn ffordd wahanol, gyda grŵp bychan o bobl ifanc sydd wedi ennill y wobr John Muir o'r blaen yn dychwelyd fel 'mentoriaid' i'r plant iau, ac roedd yr arweinyddiaeth a'r cyfrifoldeb ychwanegol yn gymorth iddynt weithio tuag at y lefel nesaf, sef y wobr Fforiwr. Yn gyffrous iawn eleni, roedd y grŵp hefyd yn gallu recordio a golygu eu ffilm fer eu hunain o'r profiad, gyda chymorth a chefnogaeth gan TAPE Community Music & Film (tapemusicandfilm.co.uk).</p> <p>g. Trefnwyd Diwrnod Hwyl ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal ar 9 Medi yn Nhyddyn Môn (tyddyn bach a sefydlwyd gan rieni oedolion gydag anabledau dysgu oedd eisiau galwedigaeth mwy adeiladol sy'n rhoi boddhad i'w meibion a'u merched). Maent yn darparu gofal dydd, hyfforddiant a chefnogaeth. Ond yn anffodus, oherwydd tywydd gwael, bu rhaid gohirio'r diwrnod hwyl tan y flwyddyn newydd. Y bwriad oedd mynd ar daith o amgylch y fferm a bwydo'r anifeiliaid, mynd i'r caeau chwarae a'r ardal chwarae meddal. Wedyn byddent yn cael barbeciw cyn gwneud y mwyaf o weddill y cyfleusterau; llwybrau trwy'r goedwig, reid y <i>Dragon Trailer</i>, castell neidio, gemau a chelf a chrefft o dan do.</p>
<p>Argymhelliad 12: Dylai'r awdurdod lleol a'i bartneriaid gydweithio i ddatblygu dull cydlynol ar gyfer casglu a dadansoddi gwybodaeth am anghenion cymunedau sy'n cynnwys lleisiau plant a theuluoedd. Dylid defnyddio'r wybodaeth hon i hysbysu'r broses o</p>	<p>CGG 4.4</p>	<p>Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Rydym yn bwriadu datblygu ffordd gwell o wrando ar farn gyffredinol ein Plant sy'n Derbyn Gofal a'r rhai sy'n gadael gofal a fyddai'n gymorth pellach i ni ddatblygu'r Gwasanaethau Cymorth i Deuluoedd.</p>

<p>greu cynlluniau strategol er mwyn cyflawni aliniad effeithiol darpariaeth gwasanaethau rhwng gwasanaethau gwybodaeth, cyngor a chymorth, y sector ataliol a'r gwasanaethau statudol.</p>		
<p>Argymhelliad 13: Mae angen ymgorffori trefniadau rheoli perfformiad a sicrhau ansawdd, yn cynnwys craffu ar y galw am wasanaethau ac archwilio ansawdd arfer yn rheolaidd, er mwyn sicrhau bod gan reolwyr ar bob lefel wybodaeth amserol, berthnasol a chywir am berfformiad a sicrhau ansawdd i'w galluogi i wneud eu swyddi yn effeithiol ac i gyflawni gwelliannau.</p>	<p>CGG 3.2</p>	<p>13.0 Llwyddiannau</p> <p>13.1 Mae'r Gwasanaethau Plant wedi cymeradwyo eu Fframwaith Sicrwydd Ansawdd diwygiedig sy'n gosod allan y dull y bydd y Gwasanaeth yn ei ddefnyddio i sicrhau ei fod yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darparu ymarfer proffesiynol diogel • Cefnogi'r plant/oedolion iawn, yn y ffordd iawn, ar yr amser iawn • Gwerthuso a yw'n gwneud gwahaniaeth i wella ymarfer ai peidio • Darparu cyd-destun proffesiynol sy'n cefnogi dysgu, myfyrio, bod yn agored a herio mewn modd cefnogol • Mynd â'r agenda wella tu hwnt i gydymffurfio â gweithdrefnau, sy'n golygu ymroddiad i wella ansawdd yr ymarfer gwaith cymdeithasol a roddir i blant, eu teuluoedd a gofalwyr. <p>13.2 Mae'n darparu cyfres o brosesau sicrwydd systemataidd, cynlluniedig y gellir eu defnyddio i siapio dysgu a gwelliant. Yn ei hanfod mae'n symud ar hyd o sbectwm o reoli ansawdd i wella ansawdd yn seiliedig ar drefn o werthuso, dysgu a gwella.</p> <p>13.3 Bydd y gwasanaeth yn defnyddio amrywiaeth eang o ffynonellau tystiolaeth i danategu'r Adroddiad Gwerthuso Ymarfer chwarterol, megis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Archwiliadau misol ar Ffeiliau Achos • Archwiliad misol ar Ffeiliau Achos – Uned Ddiogelu a Gwella Ansawdd

		<ul style="list-style-type: none"> • Arsylwi Ymarfer • Archwiliadau Goruchwyllo • Dysgu oddi wrth ac efo ein partneriaid • Dysgu oddi wrth bobl sy'n defnyddio ein gwasanaethau • Trosolwg a Her • Dysgu gan ein staff • Swyddog Adolygu Annibynnol a Chydlynnydd Amddiffyn Plant yn parhau <p>Mae nifer o elfennau unigol y fframwaith mewn lle.</p> <p>13.4 Mae'r gwasanaeth yn y broses o osod safonau ar gyfer meysydd ymarfer: a bydd yn gwerthuso ymarfer ar sail y safonau hynny. Caiff y safonau hyn eu gosod gan gydweithio gydag ymarferwyr – fel eu bod yn eiddo iddynt. Mae'r broses o gynnal archwiliadau ar ffeiliau achos ac Archwiliadau Amlasiantaeth yn dechrau gwreiddio yn y gwasanaeth. Er nad yw'r holl reolwyr/arweinwyr ymarfer yn cydymffurfio â'r gofynion yn gyson, mae peth dadansoddiad rhagorol i'w weld ganddynt fel rhan o'r broses archwilio.</p> <p>13.5 Mae ystod eang o werthusiadau cynlluniedig a systemig wedi'u cynnal hyd yma. Mae risg ein bod yn canolbwyntio ar werthuso ar draul gwneud gwelliant. I liniaru'r risg hon mae'n rhaid i ni benodi i swyddi gwag o fewn yr Uned Diogelu a Sicrwydd Ansawdd, a siapio rôl yr Arweinwyr Ymarfer o ran symud ymlaen gyda'r camau gweithredu i wella.</p> <p>13.6 Mae'r gwasanaeth yn cynnal cyfarfod Ansawdd a Pherfformiad yn fisol. Ffocws y cyfarfod hwn yw deall y data a'r dystiolaeth a gafwyd o werthusiadau o ymarfer, rhoi cyfle i ddadansoddi ac adnabod datrysiadau er mwyn gwella perfformiad ac ansawdd yr ymarfer. Mae gan y cyfarfod hwn rôl o ran sicrhau trosolwg clir o ansawdd yr ymarfer o fewn y gwasanaeth, ac o ran datblygu cynlluniau gweithredu clir i fynd i'r afael â'r gofynion gwella. Mae gan y cyfarfod rôl glir hefyd o ran adnabod beth sy'n gweithio'n dda o fewn y</p>
--	--	--

		<p>Gwasanaeth, ac i sicrhau bod y ddysg yn cael ei rhannu ar draws y system gyfan. Bydd y cyfarfod hefyd yn gwerthuso effaith y dysgu a'r gwelliant.</p> <p>13.7 Mae archwiliadau ar ffeiliau achos ym mis Medi wedi dangos tuedd bositif ar y cyfan o welliant mewn ymarfer dros y tri mis diwethaf. Rhoddwyd y dasg i saith o Reolwyr Tîm / Arweinwyr Ymarfer gynnal archwiliadau ffeiliau achos ar ystod o achosion. Gan fod hwn yn gyfnod o drosiant ac ailstrwythuro i'r gwasanaeth, hwn oedd y tro cyntaf i nifer o'r Arweinwyr Ymarfer gynnal yr archwiliadau hyn. Yn gyffredinol roedd yr archwiliad hwn yn cynnwys Arweinwyr Ymarfer yn archwilio achosion a reolwyr o dan y strwythur blaenorol. Defnyddiwyd yr un teclyn archwilio ag ar gyfer yr archwiliadau tebyg a wnaed yn gynharach yn 2017. Roedd 5 allan o'r 7 Rheolwr wedi cwblhau a dychwelyd teclynnau archwilio – dychwelwyd naw achos allan o gyfanswm o 16 oedd wedi cael eu dyrannu. Roedd y sampl felly'n cynnwys amrywiaeth o achosion ar wahanol gyfnodau, lle roedd eu cymhlethdod yn amrywio hefyd. Dylid nodi bod rhai Arweinwyr Ymarfer yn newydd i'r Gwasanaeth, tra roedd gan rai dal gyfrifoldebau dydd i ddydd fel Rheolwyr Tîm neu Weithwyr Cymdeithasol yn ystod mis Medi.</p>
<p>Argymhelliad 13: Mae angen ymgorffori trefniadau rheoli perfformiad a sicrhau ansawdd, yn cynnwys craffu ar y galw am wasanaethau ac archwilio ansawdd arfer yn rheolaidd, er mwyn sicrhau bod gan reolwyr ar bob lefel wybodaeth amserol, berthnasol a chywir am berfformiad a</p>	<p>CGG 3.2</p>	<p>13.0 Cryfderau</p> <p>a. Rydym wedi datblygu Fframwaith Sicrwydd Ansawdd manwl sy'n cael ei weithredu ar draws y Gwasanaethau Plant i dynnu sylw at arfer dda a meysydd sydd angen eu gwella.</p> <p>b. Mae'r broses o gynnal archwiliadau ffeiliau achos, archwiliadau thematig ac Archwiliadau Amlasiantaeth yn dechrau gwreiddio yn y gwasanaeth. Mae'r Archwiliadau Amlasiantaeth wedi cynnwys gweithio'n agos gydag Asiantaethau Partner megis Addysg, Iechyd a'r Heddlu i edrych ar feysydd megis ansawdd y cyfeiriadau gyda'r Heddlu.</p>

<p>sicrhau ansawdd i'w galluogi i wneud eu swyddi yn effeithiol ac i gyflawni gwelliannau.</p>		<p>c. Mae archwiliadau a wnaed ar ffeiliau achos ym mis Medi wedi dangos tuedd bositif ar y cyfan o welliant dros y tri mis diwethaf.</p>
<p>Argymhelliad 13: Mae angen ymgorffori trefniadau rheoli perfformiad a sicrhau ansawdd, yn cynnwys craffu ar y galw am wasanaethau ac archwilio ansawdd arfer yn rheolaidd, er mwyn sicrhau bod gan reolwyr ar bob lefel wybodaeth amserol, berthnasol a chywir am berfformiad a sicrhau ansawdd i'w galluogi i wneud eu swyddi yn effeithiol ac i gyflawni gwelliannau.</p>	<p>CGG 3.2</p>	<p>13.0 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Dyma'r prif feysydd ar gyfer gwella ymarfer yn ôl dadansoddiad o archwiliad diweddar ar Ffeiliau Achos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trosolwg a goruchwyliaeth gan reolwyr (a sut caiff hyn ei dystiolaethu ar ffeil); • Ansawdd y gwaith asesu a dadansoddi; • Cynllunio, ac yn arbennig yr angen am gyfnodau clir, pwrpasol o ymyrraeth yn ystod yr adeg pan fo plentyn ar y gofrestr AP, a gwreiddio'r Cynllun Gofal a Chefnogaeth fel dogfen weithio ar gyfer y Gwasanaeth. <p>b. Yr holl Reolwyr/Arweinwyr Ymarfer i barhau i gynnal archwiliadau ar ffeiliau achos er mwyn gwerthuso ansawdd yr ymarfer trwy'r Gwasanaeth cyfan.</p> <p>c. Penodi i'r swyddi gwag yn yr Uned Ddiogelu a Sicrwydd Ansawdd, a siapiaio rôl yr Arweinwyr Ymarfer o ran symud ymlaen gyda'r camau gweithredu i wella.</p> <p>d. Rydym dal yn ysgrifennu'r sgriptiau i gael mynediad i adroddiadau gan WCCIS – mae hon yn broblem i'r mwyafrif o'r awdurdodau lleol sydd wedi mynd yn fyw ar y system newydd, ac rydym yn gweithio gyda Chyngor Ceredigion yn benodol i'n galluogi i wneud hyn.</p> <p>e. Rydym wedi edrych yn fanwl ar un o'r dangosyddion lleol, % y Plant sy'n Derbyn Gofal a welwyd o fewn yr amserlenni statudol. Roeddem yn amau efallai nad oedd ein gwaith casglu a dadansoddi data wedi bod yn gywir, a arweiniodd at berfformiad oedd yn ymddangos yn salach nag ydoedd mewn gwirionedd. Mae gwaith yn mynd rhagddo i roi sylw i'r materion hyn.</p>

		<p>f. Ymddengys bod yna fater cenedlaethol o ran cysondeb y dehongliad a threfniadau adrodd ar gyfer yr holl Awdurdodau Lleol yn erbyn y Dangosyddion Perfformiad newydd a gyflwynwyd gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Derbyniwyd llythyr dyddiedig 25 Hydref oddi wrth Glyn Jones, Prif Ystadegydd, Llywodraeth Cymru. Roedd y llythyr hwn yn tynnu sylw at y ffaith fod cyhoeddiadau Gwasanaethau Cymdeithasol wedi'u hatal rhag cyfrannu at yr Ystadegau Gwladol am gyfnod dros dro, oherwydd pryderon ynglŷn ag ansawdd y data sy'n cael ei adrodd yn dilyn cyflwyno'r system newydd, sef System Wybodaeth Gofal Cymunedol yng Nghymru (WCCIS).</p>
<p>Argymhelliad 14: Dylid monitro baich achosion ac adroddiadau ar ansawdd perfformiad gweithwyr yn barhaus er mwyn sicrhau bod capasiti digonol i alluogi'r gweithwyr i ymgysylltu'n effeithiol gyda phlant a'u teuluoedd.</p>	<p>CGG 3.2</p>	<p>14.0 Llwyddiannau</p> <p>14.1 Bu gostyngiad sylweddol yn nifer y plant sy'n destun Cynllun Amddiffyn Plant rhwng 1 Mawrth 2017 a 30 Awst 2017. Yn ystod y cyfnod hwn, tynnwyd enwau 60 o blant oddi ar y Gofrestr Amddiffyn Plant. Fe wnaed astudiaeth o'r Gofrestr Amddiffyn Plant yn ystod y cyfnod hwn a chanfuwyd nifer o faterion y dylid bwrw ymlaen â hwy ar sail amlasiantaeth mewn perthynas â deall y broses Cynhadledd Achos, a'r ymarfer o fewn y broses Cynhadledd Achos.</p> <p>Mewn sawl achos casglwyd bod diffyg tystiolaeth i gadarnhau eu bod yn cyrraedd y trothwyon ar gyfer niwed sylweddol a chofrestru: diffyg cynlluniau amddiffyn plant a diffyg eu gweithredu. Ymddengys bod trefn o fonitro ac aros mewn nifer o achosion. Mewn ambell achos, roedd y trothwyon wedi cael eu symud, felly ar ôl cyrraedd rhyw bwynt ac wedi rhoi sylw i'r rhag-amodau ar gyfer dadgofrestru, nodwyd meysydd eraill gwahanol o bryder nad ydynt o reidrwydd yn bryderon amddiffyn plant. Mae astudiaeth bellach i edrych ar y rhesymau tu ôl i'r gostyngiad yn nifer y plant sy'n destun cynllun amddiffyn plant yn dangos, mewn 35% o achosion (21 o blant) roedd hyn o ganlyniad i gefnogi'r teulu i wneud gwelliannau, ac mewn 22% o achosion (13 o blant) roedd hyn o ganlyniad i gamu'r achos i fyny a'r plant yn dod i ofal.</p>

		<p>14.2 Ystyriwyd bod y canlynol wedi bod yn rhai o'r ymyraethau llwyddiannus: cefnogaeth gan y Swyddog Rhiantu, cefnogaeth y teulu ehangach, ymyrraeth Chwarae sy'n cael ei Gyfeirio gan y Plentyn, partïon brwdfrydig, cefnogaeth gan y Gwasanaeth Integredig Cymorth i Deuluoedd, helpu rhieni i ganfod datrysiadau, cynadleddau grŵp teulu, a chefnogaeth gan y Gwasanaethau Oedolion i'r rhiant. Byddai hyn yn awgrymu bod y gwasanaeth ar y trywydd iawn o ran cyflawni ymagwedd wahanol tuag at ymarfer gwaith cymdeithasol. Mae gan waith y Tîm Teuluoedd Gwydn a Teulu Môn lawer o botensial i effeithio'n bositif ar y maes hwn.</p> <p>14.3 Daeth y system gofnodi electronig newydd ar gyfer gofal cymdeithasol, WCCIS, i rym yn y Gwasanaethau Plant ym mis Awst. Rydym wedi parhau i weithio gyda'n cydweithwyr TG ar ein gofynion ar gyfer yr adroddiad Monitro Perfformiad o'r system newydd. Mae angen gwneud gwaith pellach i gael darlun cywir o'r perfformiad cyfredol ar draws y Gwasanaeth. Mae'r gwaith hwn wedi bod yn mynd rhagddo ac mae gan y Gwasanaeth gynllun gweithredu i wella'r sefyllfa a darparu data manwl-gywir a diweddar. Mae Ynys Môn mewn sefyllfa debyg i'r mwyafrif o'r Awdurdodau Lleol sydd wedi mynd yn fyw gyda'r system WCCIS yn 2017.</p> <p>14.4 Mae'r Fframwaith Sicrwydd Ansawdd a gymeradwywyd o fewn y Gwasanaeth yn anelu at sicrhau bod staff yn darparu ymarfer proffesiynol diogel. Rydym yn defnyddio nifer o ffynonellau tystiolaeth i werthuso perfformiad Gweithwyr Cymdeithasol, er enghraifft Archwiliad ar Ffeil Achos, a byddwn yn cynnal cyfarfodydd Ansawdd a Pherfformiad misol i ganolbwyntio ar ddeall y data a'r dystiolaeth o werthusiadau ymarfer, er mwyn rhoi cyfle i ddadansoddi ac adnabod datrysiadau i wella perfformiad ac ansawdd yr ymarfer. Mae rôl i'r cyfarfod hwn o ran sicrhau trosolwg clir o ansawdd yr ymarfer yn y Gwasanaeth, ac i ddatblygu cynlluniau gweithredu clir i roi sylw i'r gofynion gwella.</p>
--	--	--

		<p>14.5 Mae trefniadau Goruchwylio amserol ac o ansawdd ar gyfer staff hefyd yn rhoi cyfle i Arweinwyr Ymarfer gefnogi a herio ymarfer a pherfformiad y gweithiwr unigol, ac i gytuno ar gynlluniau gweithredu i fynd i'r afael â materion o bryder.</p> <p>14.6 Mae strwythur newydd y Gwasanaeth nawr yn galluogi Arweinwyr Ymarfer i ganolbwyntio ar wella ymarfer o fewn eu Grwpiau Ymarfer llai. Bydd ganddynt drosolwg o lwythi achosion eu staff i sicrhau bod ganddynt y capasiti i sefydlu perthnasau positif gyda theuluoedd er mwyn ymgysylltu'n effeithiol â hwy.</p>
<p>Argymhelliad 14: Dylid monitro baich achosion ac adroddiadau ar ansawdd perfformiad gweithwyr yn barhaus er mwyn sicrhau bod capasiti digonol i alluogi'r gweithwyr i ymgysylltu'n effeithiol gyda phlant a'u teuluoedd.</p>		<p>14.0 Cryfderau</p> <p>a. Mae staff wedi parhau i sicrhau mynediad at gyfleoedd hyfforddiant a datblygu, gan gymryd cyfrifoldeb am eu datblygiad eu hunain.</p> <p>b. Mae'r holl Reolwyr/Arweinwyr Ymarfer yn cael eu hatgoffa o'u cyfrifoldeb i gefnogi a herio ymarfer a pherfformiad gweithwyr unigol ac i gytuno ar gynlluniau gweithredu er mwyn rhoi sylw i faterion o bryder.</p>
<p>Argymhelliad 14: Dylid monitro baich achosion ac adroddiadau ar ansawdd perfformiad gweithwyr yn barhaus er mwyn sicrhau bod capasiti digonol i alluogi'r gweithwyr i ymgysylltu'n effeithiol</p>	CGG 3.2	<p>14.0 Meysydd y mae angen parhau i'w gwella</p> <p>a. Parhau i ddatblygu adroddiadau Rheoli Perfformiad yn y system WCCIS sy'n canolbwyntio ar lwyth achosion staff a dangosyddion perfformiad lleol a chenedlaethol.</p> <p>b. Yr holl Reolwyr/Arweinwyr Ymarfer i barhau i gwblhau archwiliadau ar Ffeiliau Achos er mwyn gwerthuso ansawdd yr ymarfer ar draws y Gwasanaeth.</p>

gyda phlant a'u teuluoedd.		c. Penodi i'r swydd Swyddog Sicrwydd Ansawdd o fewn yr Uned Ddiogelu a Sicrwydd Ansawdd.
-----------------------------------	--	--

Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru
Care and Social Services Inspectorate Wales

Caroline Turner
Council Offices
Llangefni
Anglesey
LL77 7TW

Dyddiad/Date: 11/01/18

Annwyl Caroline

Parthed: Adolygu'r cynnydd o ran rhoi'r Cynllun Gwella Gwasanaethau Plant ar waith

Diolch am gwrdd â ni ar 18 Rhagfyr i adolygu'r cynnydd sydd wedi'i wneud o ran rhoi cynllun gwella gwasanaethau plant Cyngor Sir Ynys Môn ar waith.

Diolch hefyd am yr adolygiad ysgrifenedig manwl y gwnaethoch ei gyflwyno i ni.

Rydym wedi bod yn cyfarfod yn rheolaidd â chi ers yr arolygiad ym mis Tachwedd 2016 er mwyn monitro'r camau y mae'r awdurdod lleol wedi bod yn eu cymryd i wella'r canlyniadau i blant a theuluoedd sy'n agored i niwed ar Ynys Môn. Fel yr eglurwyd gennych, mae'r awdurdod lleol yn parhau i fod ar daith, ond mae sylfeini da ganddo bellach. Mae cyflymder y newid wedi bod yn araf, ond rydym yn cydnabod bod gwelliant cadarnhaol wedi'i wneud fesul tipyn.

Rydym yn falch o nodi bod cynnydd sylweddol wedi'i gyflawni bellach o ran rhoi strwythur newydd ar waith ar gyfer gwasanaethau plant. Diben hwn yw sicrhau bod plant a theuluoedd yn cael help a chefnogaeth pan fydd ei angen arnynt ac i ddarparu cefnogaeth a goruchwyliaeth well ar gyfer ymarferwyr rheng flaen. Wedi recriwtio pobl i nifer o swyddi allweddol, mae gweithredu'r strwythur newydd bellach ar gyfnod critigol cynnar.

Mae'r strwythur newydd wedi'i danategu gan ddatblygiad polisïau a chanllawiau ymarfer er mwyn darparu fframwaith clir ar gyfer staff. Rhaid parhau i roi blaenoriaeth i wella'r ymarfer

AGGCC
Rhanbarth Gogledd Cymru
Swyddfeydd y Llywodraeth
Sarn Mynach
Cyffordd Llandudno
Conwy
LL31 9RZ
www.aggcc.org.uk

☎ 0300 790 0126
☎ 0872 437 7301

CSSIW
North Wales Region
Government Offices
Sarn Mynach
Llandudno Junction
Conwy
LL31 9RZ
www.aggcc.org.uk

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

yn barhaus. Gan fod y rhain newydd gael eu cyflwyno, mae'n rhy gynnar i ni farnu a ydynt yn gwella'r ymarfer ac, yn eu tro, y canlyniadau ar gyfer plant a theuluoedd. Rydym yn edrych ymlaen at ddarllen canlyniadau'r adolygiad yr ydych wedi'i gomisiynu er mwyn darparu asesiad annibynnol o ymarfer gwaith cymdeithasol.

Rydym hefyd yn nodi'r pwyslais ar weithio gyda phartneriaid o fewn yr awdurdod lleol ac yn allanol. Mae angen gwneud mwy o waith i sicrhau bod partneriaid yn ymgysylltu mewn modd ystyrlon i gyflawni gwell canlyniadau i blant a'u teuluoedd.

Rydym yn cydnabod yr ymrwymiad corfforaethol parhaus i sicrhau bod gwasanaethau plant yn gwella a'r parodrwydd i ddod i gyd-ddealltwriaeth ynghylch yr heriau a wynebir. Yn yr un modd, mae'r cynnydd mewn gwaith craffu a herio gan aelodau etholedig wedi bod yn ddatblygiad cadarnhaol.

Gan ystyried y pryderon arwyddocaol a nodwyd yn ystod yr arolygiad, mae angen i'r awdurdod lleol wneud llawer o waith o hyd i roi'r cynllun gwella ar waith yn llawn ac i sicrhau bod y gwelliannau'n cael eu cynnal. Byddwn yn parhau i fonitro'r cynnydd yn ystod y misoedd i ddod ac yn cynnal adolygiad mwy ffurfiol trwy ail-arolygiad yn ddiweddarach yn ystod 2018.

Yr eiddoch yn gywir

Vicky Poole
Pennaeth Arolygu Awdurdodau Lleol

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	31 Ionawr, 2018
Pwnc:	Panel Gwella Gwasanaethau Plant
Pwrpas yr Adroddiad:	Diweddariad ar gynnydd o ran gwaith y Panel Gwella Gwasanaethau Plant
Cadeirydd Sgrwtini:	Cyng Aled Morris Jones
Aelod(au) Portffolio:	Cyng Llinos Medi Huws
Pennaeth Gwasanaeth:	Caroline Turner, Prif Weithredwr Cynorthwyol / Fon Roberts, Pennaeth Gwasanaethau Plant
Awdur yr Adroddiad:	Anwen Davies, Rheolwr Sgrwtini
Rhif Ffôn:	01248 752578
E-bost	AnwenDavies@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

1 – Argymhelliad/ion

R1 Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol nodi:

- Y cynnydd a wnaed hyd yma o ran gwaith y Panel Gwella Gwasanaethau Plant
- Ei bod yn ymddangos bod yr holl ffrydiau gwaith sy'n gysylltiedig â'r Cynllun Gwella Gwasanaeth yn mynd rhagddynt yn unol â'r targed hyd yma. Mae hyn hefyd wedi'i adrodd yn ddiweddar iawn gan Arolygaeth Gofal Cymru (AGC)¹ yn dilyn eu hasesiad o hunan-werthusiad y Cyngor o gynnydd hyd yma

R2 Uchafu'r mater canlynol er mwyn codi ymwybyddiaeth y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol:

- Er bod cynnydd da wedi ei wneud mewn perthynas â gweithredu'r strwythur staffio diwygiedig, mae nifer o swyddi'n parhau i gael eu llenwi gan weithwyr asiantaeth. Mae angen rhoi sylw i hyn cyn gynted ag sy'n bosibl.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Cyswllt uniongyrchol gyda Chynllun y Cyngor / blaenoriaethau trawsnewid. Bydd y ffaith bod y Panel wedi rhoi ystyriaeth i'r cynllun gweithredu ar gyfer y gwasanaethau plant yn rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor Gwaith bod y Cyngor yn ymateb yn gadarn i'r argymhellion yn adroddiad diweddar AGC ar y gwasanaethau plant (dyddiedig Mawrth 2017) a bod camau mewn lle i liniaru unrhyw risgiau.

3 – Egwyddorion fel canllaw ar gyfer Aelodau Sgrwtini

I gynorthwyo'r Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

¹ Arolygaeth Gofal Cymru (AGGCC gynt – Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru)

- 3.1** Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer / dinasydd]**
- 3.2** Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**
- 3.3** Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**
- 3.4** Sgriwtini'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu sicrhau ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**
- 3.5** Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:
- Hirdymor
 - Atal
 - Integreiddio
 - Cydweithio
 - Cynnwys
- [ffocws ar lesiant]**

4 – Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

Ar gais y Panel:

1. A oes gan y Pwyllgor unrhyw farn ar flaenoriaeth y ffrydiau gwaith yn rhaglen waith y Panel?
2. A ydy'r camau a gymerwyd gan y Panel hyd yma'n ddigon cadarn?

5 – Cefndir / Cyd-destun

1. CEFNDIR

1.1 Bydd Aelodau eisoes yn gwybod bod sgriwtini wedi datblygu yn ystod yr ychydig fisoedd diwethaf drwy waith y 3 panel sgriwtini, sef – Panel Sgriwtini Cyllid, Panel Sgriwtini Adolygu Ysgolion a'r Panel Gwella Gwasanaethau Plant. Yn yr adroddiad hwn, ceir crynodeb ar y cynnydd a wnaed hyd yma o ran y **Panel Gwella Gwasanaethau Plant**.

1.2 Trefniadau Llywodraethiant y Panel

Fel yr adroddwyd i gyfarfodydd diweddar o'r Pwyllgor hwn², mae trefniadau llywodraethiant cadarn wedi cael eu sefydlu i ategu gwaith y Panel a bwriedir parhau i geisio cynnal cyfarfodydd o'r Panel bob mis. Mae proses mewn lle i'r Cynghorydd Richard Griffiths gyflwyno adroddiadau cynnydd chwarterol, fel cynrychiolydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar y Panel.

2. FFOCWS GWAITH Y PANEL GWELLA GWASANAETHAU PLANT

2.1 Mae'r Panel Gwella Gwasanaethau Plant wedi cyfarfod saith gwaith erbyn hyn ar y dyddiadau isod –

- 17 Gorffennaf, 2017

² Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 4 Medi a 13 Tachwedd, 2017

- 21 Awst, 2017
- 25 Medi, 2017 a
- 26 Hydref, 2017
- 28 Tachwedd, 2017
- 19 Rhagfyr, 2017 a
- 23 Ionawr, 2018

Mae copi o fersiwn ddiweddaraf rhaglen waith y Panel ynghlwm (**ATODIAD 1**)

2.2 Mae'r adroddiad hwn yn canolbwyntio ar waith y Panel yn ystod mis Tachwedd a Rhagfyr, 2017:

- Sylw manwl i **Thema 2** y Cynllun Gwella – **Aseidiadau, ymyrraethau a phenderfyniad amserol o safon uchel** (argymhellion 3,9,10 & 11 adroddiad AGC). Derbyniwyd cyflwyniad manwl ar y fframwaith gwarantu ansawdd newydd a hefyd crynodeb o'r gwaith awdit ansawdd cwblhawyd ar gyfer CH1 a 2 (Ebrill – Medi, 2017). Nodwyd bod cynnydd yn y maes blaenoriaeth hwn ond bod ansawdd aseidiadau yn parhau i fod yn anghyson. 'Roedd hyn yn rhannol oherwydd na weithredwyd ar y strwythur staffio newydd nag ychwaith rhai gwelliannau eraill tan CH3. Hefyd yn ystod ei drafodaethau, nododd y Panel bod trafodaethau ar lefel ranbarthol yn parhau gyda Heddlu Gogledd Cymru ynghylch ansawdd a chysondeb cyfeiriadau amddiffyn plant
- **Cynllun Gwella Gwasanaeth (CGG)** – trosolwg o Gynllun Gwella'r Gwasanaeth ym mhob cyfarfod o'r Panel er mwyn sicrhau bod y rhaglen yn mynd rhagddi'n unol â'r targedau. Hefyd, yn fodd i'r Panel nodi'n gynnar unrhyw arwyddion o lithriad neu ddiffyg cynnydd. Rhoddwyd sylw yng nghyfarfod Tachwedd y Panel i welliannau a gyflwynwyd yn ystod Medi/Hydref, 2017 fel a ganlyn:
 - i. Pwyslais ar ymyrraeth ddwys
 - ii. Lansiad gwasanaeth Teulu Môn
 - iii. Sefydlu y Tîm Teuluoedd Gwydn
 - iv. Sefydlu fframwaith gwarantu ansawdd ar gyfer Gwasanaethau Plant.
- **Strwythur staffio** – nodwyd bod yna leihad sylweddol dros y 12 mis diwethaf yn nibyniaeth y Gwasanaeth o staff asiantaeth i lenwi swyddi gweigion. Fodd bynnag, roedd yna 4 swydd gweithiwr cymdeithasol yn parhau i gael eu llenwi gan staff asiantaeth ac angen eu llenwi'n barhaol
- **Ymweliadau Laming** – adrodd yn ôl ar Ymweliad Laming mis Tachwedd dan y fframwaith llywodraethiant sydd wedi ei gryfhau. Gwelwyd yr Ymweliad yma'n ffocysu ar rôl Teulu Môn, yn pwysleisio pwysigrwydd sicrhau amser ddigonol ar gyfer y sgysiau "*what matters*" efo plant a theuluoedd. Mae rota Aelodau ac uwch swyddogion bellach wedi'i sefydlu i ymweld yn fisol â gwahanol dimau yn y Gwasanaethau Plant
- **Gwerthusiad allanol** – golwg manwl ar rôl a chylch gorchwyl y Tîm Cefnogaeth Annibynnol yng nghyfarfod Tachwedd a oedd yn dilyn trosolwg o rôl y Tîm ym mis Hydref³. Nodwyd y byddai'r Tîm yn adolygu cynnydd ar weithredu'r Cynllun

³ Cyfarfod o'r Panel Gwella Gwasanaethau Plant a gynhaliwyd ar 26 Hydref, 2017

Gwella Gwasanaeth (CGG) dros yr wythnosau nesaf ac yn adrodd yn ôl ar eu canfyddiadau ym mis Chwefror, 2018

- **Hunan-werthusiad o gynnydd** – yn Rhagfyr, rhoddodd y Panel ystyriaeth fanwl i ddatganiad sefyllfa ar gynnydd hyd at Dachwedd, 2017 a oedd wedi'i baratoi ar gyfer AGC. Daeth y Panel i'r casgliadau canlynol:
 - i. Roedd sylfeini cadarn wedi'u gosod i yrru gwelliant sylweddol yn y gwasanaethau plant ond wrth symud ymlaen roedd angen ffocysu ar sicrhau bod mesurau gwella wedi'u gwreiddio mewn ymarfer ar draws y Gwasanaeth
 - ii. I'r Panel wneud cyfraniad cadarnhaol at y siwrnai wella drwy herio adeiladol

Mae adroddiad Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol (eitem rhif 3 ar y rhaglen) yn cynnig adborth gan Arolygaeth Gofal Cymru ar yr hunan-werthusiad.

- **Sesiynau hyfforddiant / codi ymwybyddiaeth** – wedi'u hymgorffori yn rhaglen waith y Panel a'r sesiynau'n cael eu cynnal ar gychwyn pob cyfarfod o'r Panel. Mae pynciau a drafodwyd yn ystod y ddeufis diwethaf yn cynnwys – Plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant (proses, niferoedd a'r asesiadau statudol oedd eu hangen; strwythur staffio newydd gwasanaethau plant (cyflwyniad manwl ar y strwythur newydd daeth yn weithredol ar 2 Hydref, 2017 a throsolwg o rolau timau a swyddi unigol).

3. **MATERION I'W HUCHAFU AR GYFER EU TRAFOD GAN Y RHIANT BWYLLGOR**

Y materion isod i'w uchafu ar gyfer ei ystyried gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol:

- 3.1 Er bod cynnydd da wedi'i wneud mewn perthynas â gweithredu'r strwythur staffio diwygiedig, mae rhai swyddi'n cael eu llenwi gan weithwyr asiantaeth. Mae angen rhoi sylw i hyn cyn gynted ag sy'n bosibl.
- 3.2 Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol lunio barn ynghylch cadernid prosesau monitro'r Panel hyd yma.

6 – Aseiad Effaith ar Gydraddoldeb [gan gynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Amherthnasol

7 – Goblygiadau Ariannol

Amherthnasol

8 – Atodiadau:

Rhaglen waith y Panel Gwella Gwasanaethau Plant

9 – Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Anwen Davies, Rheolwr Sgriwtini, Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni.
LL77 7TW

**Cyng Richard Griffiths
Cynrychiolydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar y Panel Gwella Gwasanaethau
Plant / Pencampwr Plant mewn Gofal
Dyddiad: 15/01/18**

**PANEL GWELLA GWASANAETHAU PLANT – RHAGLEN WAITH /
CHILDREN'S SERVICES IMPROVEMENT PANEL – WORK PROGRAMME**

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
GORFFENNAF → RHAGFYR, 2017 JULY → DECEMBER, 2017				
1	GORFFENNAF JULY 17/07/17 [3.00 – 5.00]	<p>CG, Cynllun Prosiect a gosod y cyd-destun / <i>TOR, Project Plan & setting the scene</i></p> <p>Cynllun Gwella Gwasanaeth – trosolwg lefel uchel / <i>Service Improvement Plan – high level overview</i></p> <p>Thema 1: Gweithlu a Strwythur y Gwasanaeth/ <i>Theme 1: Workforce & Structure</i></p>		
2	AWST AUGUST 21/08/17 [2.00 – 4.30]	<p>Cylch Gorchwyl terfynol / <i>Final Terms of Reference</i></p> <p>Argymhellion yr AGGCC / <i>CSSIW recommendations</i></p> <p>Cynllun Gwella Gwasanaeth – diweddariad / <i>Service Improvement Plan – update</i></p>		

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		<p>Trosolwg: Ymweliadau Laming → rhaglen dreigl o ymweliadau ac adrodd yn ôl / <i>Overview: Laming Visits – rolling programme of visits and reporting back</i></p> <p>Rhaglen waith ac anghenion datblygu / <i>Work programme and development needs</i></p>		
3	<p>MEDI / SEPTEMBER 25/09/17</p>	<p>Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → Ymweliadau Laming (pwrpas; ffiniau; adrodd yn ôl; rhestr wirio ymweliadau) <i>Development session/awareness raising → Laming Visits (purpose; boundaries; reporting back; visits checklist)</i></p> <p>Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p> <p>Thema 2: Aseidiadau, Ymyrraethau a Phenderfyniadau Amserol o Safon Uchel <i>Theme 2: Quality and Timely Assessments, Interventions & Decision Making</i></p> <p>Data perfformiad – RHAN I: % yr ymweliadau statudol â phlant sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau [SCC/025] / <i>Performance data [PIs] –</i></p>	<p>Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol / <i>Corporate Scrutiny Committee, 04/09/17</i></p>	<p>Pwyllgor Gwaith / <i>Executive, 18/09/17</i></p>

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		<p><i>PART I: % of statutory visits to looked after children due in the year that took place in accordance with regulations [SCC/025]</i></p> <p>Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i></p>		
4	<p>HYDREF / OCTOBER 26/10/17 [10.00 – 12.30]</p>	<p>Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → “Diwrnod gwaith ym mywyd gweithiwr cymdeithasol plant” <i>Development session/awareness raising → “Day in the life of a children’s social worker”</i></p> <p>Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p> <p>Thema 3: Gwarantu Ansawdd golwg manwl ar Argymhellion 2, 11, 13 a 14 – Adroddiad yr AGGCC / Theme 3: Quality Assurance closer look at Recommendations 2, 11, 13 & 14 – CSSIW Report</p> <p>Tîm Cefnogaeth Annibynnol – trosolwg (rôl a chylch gorchwyl. Paratoi ar gyfer eitem sylweddol mis Tachwedd) Independent Support Team – overview (role and remit. Prepare for substantive item in November)</p>		

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		<p>Adolygu trefniadau ar gyfer Ymweliad Laming / Adborth o'r Ymweliad cyntaf → Thema 1 (Gweithlu) / <i>Review arrangements for Laming Visit / Feedback from first Vist → Theme 1 (Workforce)</i></p> <p>Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i></p>		
5	<p>TACHWEDD / NOVEMBER 28/11/17 [10.00 – 12.30]</p>	<p>Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → Plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant [Fon Roberts] <i>Development session/awareness raising → Children on the Child Protection Register</i></p> <p>Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p> <p>Thema 2: Aseidiadau, ymyrraethau a phenderfyniadau amserol o safon uchel yn cael eu gwneud i ddiogelu, cefnogi a rheoli'r risgiau i blant golwg manwl ar Argymhellion 3, 9, a 10 – Adroddiad yr AGGCC / <i>Theme 2: Quality & timely assessments, interventions & decision-making to protect, support & manage risks for children</i> <i>closer look at Recommendations 3, 9 & 10 – CSSIW Report</i></p>	<p>Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol / <i>Corporate Scrutiny Committee, 13/11/17</i></p>	<p>Pwyllgor Gwaith / <i>Executive, 27/11/17</i></p>

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		<p>Tîm Cefnogaeth Annibynnol – cyflwyniad gan aelod o'r Tîm (rôl a chylch gorchwyl (dilyniant o'r eitem trosolwg, cyfarfod mis Hydref y Panel)</p> <p>Independent Support Team – presentation by a member of the Team (follow on from the overview item, October Panel meeting)</p> <p>Data perfformiad – RHAN II: golwg manwl ar un o'r dangosyddion perfformiad unigol / <i>RHAN II: indepth look at one key performance indicator:</i></p> <p><i>Each child, whose name is placed on the Child Protection Register, should have a named key worker who carries the professional responsibility for the case. The key worker should see the child at least every 10 working days and ensure that the child is seen at home at least every 4 weeks</i></p> <p>Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i></p>		
6.	RHAGFYR / DECEMBER 19/12/17 [10.00 – 12.30]	<p>Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → Strwythur Staffio Newydd y Gwasanaethau Plant [Fon Roberts] <i>Development session/awareness raising → Children's Services New Staffing Structure</i></p> <p>Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p>		

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		<p>Adroddiad Cynnydd: Datganiad Sefyllfa o'r Gwelliannau hyd at Dachwedd, 2017 (golwg manwl) / <i>Progress Report: Position Statement on Improvements up to November, 2017 (detailed look)</i></p> <p>Ymweliadau Laming – adolygu cynnydd a derbyn adborth o'r Ymweliadau diweddar / <i>Laming Visits – review progress and receive feedback from recent Visits</i></p> <p>Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i></p>		
IONAWR → MAI, 2018 JANUARY → MAY, 2018				
7.	IONAWR / JANUARY 23/01/18 [10.00 – 12.30]	<p>Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → Gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar ac Arbedol [Llyr ap Rhisiart] <i>Development session/awareness raising → Early Intensive & Preventative Service</i></p> <p>Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p>	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol / <i>Corporate Scrutiny Committee, 31/01/18</i>	Pwyllgor Gwaith / <i>Executive 19/02/18</i>

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		<p>Diweddariad / monitro cynnydd ar Thema 2 y Cynllun Gwella Gwasanaeth (materion strwythur & gweithlu ac effaith y camau a gymerwyd) [PG 37]. Cynnwys diweddariad ar y trafodaethau efo Heddlu Gogledd Cymru [PG 36] / <i>Update / monitor progress on Theme 2 of the Service Improvement Plan (structure & workforce issues and impact of actions taken) [AP 37]. Include an update on the discussions with North Wales Police [AP 36].</i></p> <p>Cynllun Gwella Ymarfer (golwg manwl) / Practice Improvement Plan (detailed look)</p> <p>Trefn Rheoli Perfformiad Newydd (Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant) (trosolwg) / <i>New Performance Management System (Social Services and Wellbeing Act) (overview)</i></p> <p>Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i></p>		
8.	CHWEFROR / FEBRUARY 26/02/18	Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → Gwasanaeth Ymyrraeth Ddwys [Llyr Bryn Roberts] <i>Development session/awareness raising → Intensive Intervention Service</i>		

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
	[10.00 – 12.30]	<p>Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p> <p>Trefniadau goruchwyliaeth – diweddariad / <i>Supervision arrangements - update</i></p> <p>Adroddiad y Tim Cefnogaeth Annibynnol (golwg manwl) / <i>Report of the Independent Support Team (detailed look)</i></p> <p>Cyflwyniad gan y Gwasanaeth Dysgu / <i>Presentation from the Learning Service</i></p> <p>Ymweliadau Laming – adolygu cynnydd a derbyn adborth o'r Ymweliadau diweddar / <i>Laming Visits – review progress and receive feedback from recent Visits</i></p> <p>Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i></p>		Pwyllgor Gwaith / <i>Executive 19/02/18</i>
AGGCC yn ail-ymweld â'r Cyngor i fonitro cynnydd yn erbyn argymhellion yr arolwg [rhwng Mawrth → Medi, 2018]/ CSSIW to revisit the Council to monitor progress against the recommendations of the review [between March → Sept, 2018]				
9.	MAWRTH / MARCH	Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → Gwarantu Ansawdd / Gwasanaethau Arbenigol Plant <i>Development session/awareness raising → Quality Assurance / Specialist Children's Services</i>		

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
	20/03/18 [10.00 – 12.30]	<div style="background-color: yellow; height: 20px; margin-bottom: 5px;"></div> <p data-bbox="658 376 1196 448">Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p> <p data-bbox="658 491 1196 707">Adolygiad o effaith y strategaeth gweithlu ar ymarfer a chanlyniadau i blant a phobl ifanc / <i>Review of the impact of the workforce strategy on practice and outcomes for children and young people¹</i></p> <p data-bbox="658 743 1196 959">Trefn Rheoli Perfformiad Newydd (Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant) (gsolwg manwl ar y dangosyddion)/ <i>New Performance Management System (Social Services and Wellbeing Act) (detailed look at the indicators)</i></p> <p data-bbox="658 995 1196 1098">Thema 5: golwg manwl Theme 5: closer look</p> <p data-bbox="658 1182 1196 1287">Cyflwyniad gan y Gwasanaeth Tai / <i>Presentation from the Housing Service</i></p>		

¹ PG8 Panel Gwella Gwasanaethau Plant, 17/07/17 / AP8 Children's Services Improvement Panel, 17/07/17

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i>		
10.	EBRILL / APRIL 25/04/18 [1.00 – 4.00]	<p data-bbox="658 389 2045 571">Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → Protocol ar gyfer rôl Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol <i>Development session/awareness raising → Protocol for the role of the Director of Social Services</i></p> <p data-bbox="658 576 1196 730">Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p> <p data-bbox="658 735 1196 890">Adroddiad cynnydd – cydweithio efo Heddlu Gogledd Cymru (CID16s) / <i>Progress report – collaboration with North Wales Police (CID16s)</i></p> <p data-bbox="658 895 1196 1034">Thema 4: golwg manwl Thema 4: <i>closer look</i></p> <p data-bbox="658 1038 1196 1193">Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i></p>		
11.	MAI / MAY	Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → I'W GADARNHAU <i>Development session/awareness raising → TO BE CONFIRMED</i>		

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		<p>Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p> <p>I'w gadarnhau / <i>To be confirmed</i></p> <p>Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i></p>		
MEHEFIN → JUNE →				
12.	MEHEFIN / JUNE	Sesiwn ddatblygu/codi ymwybyddiaeth → I'W GADARNHAU <i>Development session/awareness raising → TO BE CONFIRMED</i>		
		<p>Cynllun Gwella Gwasanaeth (cipolwg) / <i>Service Improvement Plan (quick review)</i></p> <p>I'w gadarnhau / <i>To be confirmed</i></p>	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol / <i>Corporate Scrutiny Committee, June 2018</i>	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol / <i>Corporate Scrutiny Committee, June 2018</i>

CYFARFOD / MEETING	DYDDIAD / DATE	PWNC / SUBJECT	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL / REPORT TO CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE	ADRODDIAD I'R PWYLLGOR GWAITH / REPORT TO EXECUTIVE
		Rhaglen waith ac anghenion datblygu (adolygiad) / <i>Work programme and development needs (review)</i>		

Mae yna nifer o bynciau sydd angen eu hychwanegu at raglan waith y Panel / *There are a number of topics which need to be added to the Panel's work programme:*

Sesiynau ddatblygu/codi ymwybyddiaeth / *Development/awareness raising sessions:*

- i. Prosesau cyfreithiol a diffiniadau (Cofrestr Amddiffyn Plant, Plant mewn Angen, Plant mewn Gofal, ôl-ofal) / *Legal processes and definitions (Child Protection Register, Children in Need, Children in Care, Aftercare)*
- ii. Ymyrraeth fuan a gwasanaethau ataliol / *Early intervention and preventative services*
Ee Adverse Childhood Experiences [ACEs] (ymyrraethau ataliol / preventative, universal interventions)
Rôl Teulu Môn a Dyletswydd (ymyrraeth fuan) / Role of Teulu Môn and Duty (early intervention)
- iii. Model dwys o ymyrryd / *Intensive model of intervention [IFSS]*
- iv. Rheoli perfformiad a dangosyddion perfformiad / *Performance management and performance indicators*
- v. Protocol ar gyfer rôl Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol / *Protocol for the role of the Director of Social Services*
- vi. Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant / *Social Services and Wellbeing Act*

Eitemau i'w hychwanegu / *Items to be added:*

- Sesiwn → Rhan 4: Canllawiau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan (holiadau yn erbyn gweithwyr proffesiynol yn y maes plant) (PG 34 y Panel Gwella Gwasanaethau Plant) / *Session → Part 4: All Wales Child Protection Guidance (allegations against professional workers who work with children)*
- Themau 4 & 5 y Cynllun Gwella Gwasanaeth / *Themes 4 & 5, Service Improvement Plan.*

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgriwtini</u>	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
Dyddiad:	31 Ionawr, 2018
Pwnc:	Rhaglen Gwella Mân-ddaliadau'r Cyngor
Pwrpas yr Adroddiad:	Adolygiad ar ôl cwblhau'r Rhaglen Wella
Cadeirydd Sgriwtini:	Y Cynghorydd Aled Morris Jones
Aelod (au) Portffolio:	Y Cynghorydd Bob Parry
Pennaeth Gwasanaeth:	Mr Dewi R Williams
Awdur yr Adroddiad:	Mr T Dylan Edwards
Ffôn:	x2277
E-bost:	tdehp@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	TALYBOLION (John Griffiths, Llinos Medi, Kenneth Hughes) TWRCELYN (Richard Griffiths, Aled Morris Jones, Richard Owain Jones) LLIGWY (Vaughan Hughes, Margaret Roberts, Ieuan Williams) SEIRIOL (Alun Roberts, Lewis Davies, Carwyn Jones) AETHWY (Robin Williams, Alun Mummery, Meirion Jones) CANOLBARTH MÔN (Bob Parry, Dylan Rees, Nicola Roberts) BRO RHOSYR (Eric Jones, Dafydd Roberts) BRO ABERFFRAW (Bryan Owen, Peter Rogers)

1 - Argymhelliad / Argymhellion

Mae'r adroddiad hwn er gwybodaeth / trafodaeth.

2 – Y cysylltiad â'r Cynllun Corfforaethol / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

- 2.1 Mae cysylltiad rhwng yr eitem hon â Chynllun Corfforaethol y Cyngor yn sgil y flaenoriaeth i adfywio ein cymunedau a datblygu'r economi leol. Drwy gynnal ei stad wledig ei hun gall y Cyngor ddarparu a diogelu amgylchedd lle rhoddir cyfle i fusnesau gwledig sefydlu, tyfu a ffynnu. Mae'r stâd mân-ddaliadau yn cyfrannu tuag at leihau nifer y bobl ifanc sy'n gadael yr ynys ac yn cynyddu'r boblogaeth o oedran gweithio. Mae'r stad wledig ar ei newydd wedd a'r gwelliannau a wnaed yn golygu ei bod yn hunangynhaliol erbyn hyn a'i bod hefyd yn cynhyrchu incwm refeniw dros ben a fedr ariannu gwasanaethau statudol mewn cyfnod o bwysau ariannol.

3 - Egwyddorion i lywio Gwaith y Pwyllgor Sgrwtini

Bydd y gyfres ganlynol o egwyddorion yn cynorthwyo'r Aelodau i graffu ar y pwnc hwn:

- 3.1 **Y cwsmer / dinesydd** [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt pobl leol]
- 3.2 **Gwerth** [ystyried a yw cynlluniau a chynigion yn economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol. Hefyd, edrych ar y gofynion ehangach o ran buddion cymunedol]
- 3.3 **Risg** [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt gwytnwch a thrawsnewid gwasanaethau. Mae'n ymwneud â'r newid o fod yn wasanaeth traddodiadol i fod yn un sydd wedi'i drawsffurfio, a chadernid y gwasanaeth newydd hwnnw wedi iddo gael ei sefydlu]
- 3.4 **Canolbwyntio ar y system (gan gynnwys datblygu sefydliadol)** [Sicrhau bod gan y Cyngor a'i bartneriaid y systemau i fedru gweithredu'r trawsnewid yn llyfn, yn effeithlon a heb gael effaith negyddol ar y ddarpariaeth gwasanaeth]
- 3.5 **Canolbwyntio ar berfformiad ac ansawdd** [Sgrwtini'n ymgymryd â rôl monitro perfformiad neu sicrhau ansawdd, ar sail eithriad]
- 3.6 **Canolbwyntio ar Lesiant** [edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt gofynion y Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol]

4 - Cwestiynau Sgrwtini Allweddol

- 4.1 Yng ngoleuni'r ffaith y cwblhawyd y rhaglen wella 5 mlynedd yn ddiweddar, penderfynu a oes angen cynnal adolygiad o'r Cynllun Rheoli Asedau Gwasanaeth ar gyfer 2010-2020 ai peidio.
- 4.2 Ystyried a yw nodau y polisi yn parhau i fod yn berthnasol ac effeithiol.
- 4.3 Herio'r angen i gadw'r math hwn o ased eiddo yn wyneb y pwysau ar gyllidebau a'r angen i ddarparu gwasanaethau statudol.

5 - Cefndir / Cyd-destun

Cefndir

- 5.1 Rhoddodd y Pwyllgor Sgrwtini sylw i stad wledig y Cyngor ddwy flynedd yn ôl o fewn cyd-destun ehangach, sef adolygiad o'r prosesau rheoli eiddo. Penderfynwyd caniatáu i'r Cynllun Gwella 5 mlynedd ddod i ben cyn rhoi rhagor o sylw i'r stad wledig.
- 5.2 Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn rheoli dwy stad wledig, sef stad mân-ddaliadau'r Cyngor a stad elusennol David Hughes. O ran cyd-destun yr adroddiad hwn, dim ond stad mân-ddaliadau'r Cyngor sy'n cael sylw yma, a hynny oherwydd y rheoliadau

statudol llym sy'n ymwneud â rheoli stadau elusenol. Mae'r Stad Mân-ddaliadau'n cynnwys nifer o ffermydd cychwyn, canolraddol a masnachol gyda chyfarpar, ynghyd â chyfres o diroedd moel annibynnol.

- 5.3 Roedd arolygon cyflwr a gynhaliwyd yn 2009/10 ar y daliadau gyda chyfarpar yn cydnabod bod cyflwr llawer o'r anheddau ar y stad yn wael iawn yn dilyn cyfnod hir o fuddsoddi cyfyngedig. Amcangyfrifwyd bod gwerth £4m o waith cynnal a chadw wedi cronni. Roedd perygl difrifol o hawliadau yn erbyn yr Awdurdod am dorri ein cyfrifoldebau cyfreithiol a statudol. Roedd cyflwr y stad yn effeithio'n sylweddol ar y gallu i adolygu a chynyddu rhenti, ac roedd hynny yn ei dro yn cyfyngu'r gyllideb oedd ar gael i gynnal y *status quo*. Wedi cyrraedd pwynt tyngedfennol, roedd angen cymryd camau i sicrhau bod y stad yn parhau i fod yn economaidd hyfyw.

Cynllun Rheoli Asedau Gwasanaeth

- 5.4 Yn 5.4 Yn dilyn tynnu sylw at y materion hyn mewn panel Tasg a Gorffen o swyddogion / aelodau a gynhaliwyd gynt, cyflwynwyd y Rhaglen Gwella Mân-ddaliadau yn 2011/12 wrth i'r Pwyllgor Gwaith fabwysiadu Cynllun Rheoli Asedau Gwasanaeth ar gyfer 2010-2020 (CRhAG) yn ei gyfarfod ar 5 Hydref 2010. Cafodd y Rhaglen Wella ei hunan-ariannu'n llwyr trwy gynhyrchu cyfalaf yn sgil cael gwared ar ddaliadau mewn modd strategol a thrwy gadw'r refeniw o'r incwm rhent i'w ddefnyddio i ddibenion gwella'r stad yn unig.
- 5.5 Bwriad y CRhAG oedd mynd i'r afael â'r dirywiad yng nghyflwr y stad a darparu fframwaith ar gyfer optimeiddio, gyda'r nod o greu dyfodol mwy cynaliadwy a darparu amcanion clir a chyraeddadwy. Yr amcanion hyn yw:
- 5.5.1 Cynyddu gwerth yr eiddo i'r eithaf a gwella ansawdd yr asedau trwy ddadansoddi eu cyflwr, eu haddasrwydd a'u digonolrwydd a gweithredu rhaglen wella a buddsoddi lle bo'n briodol.
- 5.5.2 Sicrhau, trwy gynnal asesiadau risg, nad yw'r asedau mân-ddaliadau'n peri risgiau annerbyniol i staff a deiliaid a'u bod yn addas i'r pwrpas.
- 5.5.3 Herio'r angen i gadw'r eiddo cyfredol, nodi'r asedau sydd dros ben ac sy'n tanberfformio ac argymell cynlluniau gwaredu priodol er mwyn sicrhau cydbwysedd addas o fewn y portffolio.
- 5.5.4 Cynhyrchu cymaint â phosib o incwm refeniw a chymaint o gyfalaf â phosib o werthu eiddo dros ben, optimeiddio a blaenoriaethu lefel y gwariant a'r buddsoddiad i gyd-fynd ag anghenion y Cyngor a'r diwydiant amaethyddol ar yr Ynys yn awr ac i'r dyfodol.

- 5.5.5 Datblygu sylfaen tir strategol ar gyfer y Cyngor a fydd yn golygu y gellir gwireddu cyfleoedd datblygu a buddsoddi yn y dyfodol, tra'n sicrhau bod yr Ynys yn cadw'r potensial i gyfrannu at ofynion tyfu bwyd i'r dyfodol.
- 5.5.6 Annog tenantiaid i symud ymlaen dros gyfnod rhesymol o amser i gymryd daliadau masnachol gyda chynhyrchiant amaethyddol sylweddol.
- 5.5.7 Datblygu ystod ehangach o fuddion y gallai ein daliadau eu cynnig, gan gynnwys ynni adnewyddadwy, ffynonellau tanwydd cynaliadwy, defnyddio gwastraff, bwydydd lleol, mynediad i'r cefn gwlad, er enghraifft i ddibenion addysgol ar gyfer ysgolion lleol ac ati.

Y Cynllun Gwella 5 mlynedd

- 5.6 Rhwng 2011/12 a 2016/17, gan ddechrau trwy roi blaenoriaeth i'r daliadau yn y cyflwr gwaethaf, mae cyfanswm o 62 o ddaliadau wedi cael eu hadnewyddu, eu hailwampio a'u gwella am wariant o £10m. Gwahoddwyd tendrau a defnyddiwyd contractwyr, isgcontractwyr a chyflenwyr lleol a dyfarnwyd y contractau mewn lotiau bach, lleol yn seiliedig ar eu lleoliad, a hynny er mwyn darparu arbedion maint. Gwnaed gwelliannau o ran trin a chael gwared ar carthffosiaeth domestig, trin systemau gwresogi a gosod ffitiadau a chyfarpar trydanol newydd sy'n defnyddio ynni'n effeithlon, yn ogystal ag inswleiddio toeau a waliau.
- 5.7 Cydbwyswyd y gwariant ar y cynllun gan incwm o'r stad mân-ddaliadau yn sgil gwerthu nifer o'r daliadau a thrwy glustnodi incwm rhent i'w ddefnyddio'n unig i bwrpas gwneud gwaith gwella ar y stad. Cafwyd gwared ar bedair fferm wag yn eu cyfanrwydd, gwerthwyd pedair o ffermydd eraill llai i'w tenantiaid a chyfrannwyd at y cyfanswm hefyd trwy gael gwared yn llwyr neu'n rhannol ar nifer o diroedd moel, plotiau adeiladu preswyl a thai adfeiliedig.
- 5.8 Trwy gydol cyfnod y Cynllun Gwella cymerwyd cyfres o gamau systematig mewn ymgais i wella amodau cytundeb er budd uniongyrchol y Tenantiaid a'r Landlord fel ei gilydd. Trwy drafod ildio ac adnewyddu prydlesau, cynigwyd cyfle i denantiaid ymestyn hyd eu prydlesi, gan roi mwy o ddiogelwch iddynt fel y gallant fuddsoddi eu hunain. Yn ogystal, rhoddwyd dewis iddynt gynnwys aelodau agos o'u teulu o fewn y cytundebau tenantiaeth er tawelwch meddwl ac i gynllunio olyniaeth. Mewn cyferbyniad, mae'r Landlord wedi gallu lleihau ei atebolrwydd cynnal a chadw i ryw raddau a chodi'r rhenti. Mae mabwysiadu rhaglen o adolygiadau rhent penodol ar gyfer ffermydd unigol yn hytrach na gweithredu cynnydd canrannol cyffredinol yn y rhent fel a wnaed o'r blaen wedi golygu bod rhenti'r daliadau'n decach ac yn well adlewyrchiad o'u lleoliad, safon y llety ac eiddo tebyg ar y farchnad.
- 5.9 Ar ddechrau'r Cynllun Gwella, roedd y gofrestr rhent flynyddol yn £415,000.00 y flwyddyn. Ar hyn o bryd mae'r ffigur hwn yn £535,000.00 y flwyddyn hyd yn oed ar ôl

ystyried yr effaith refeniw yn sgil cael stad well sydd wedi ei rhesymoli. Rhagwelir y bydd y gwerth rhent yn tyfu flwyddyn ar ôl blwyddyn os yw'r stad yn cael ei chynnal a'i chadw yn unol â'r prosesau a'r arferion cyfredol. Pennwyd cyllideb flynyddol gychwynnol o £250,000.00 ar gyfer ei defnyddio i barhau i gwrdd â chyfrifoldebau'r Cyngor fel landlord ar gyfer y stad.

- 5.10 At ei gilydd, rwy'n credu y gellir ystyried bod y Rhaglen Wella wedi bod yn llwyddiant. Llwyddwyd i gyflawni nifer o amcanion y CRhAG, sef :
- Llwyddwyd i ychwanegu at werth y stad yn sylweddol ac i wella cyflwr cyfran fawr o'r stad.
 - Mae'r gwaith o adnewyddu'r anheddau fferm a'r gwasanaethau trydanol ar gyfer yr adeiladau allanol wedi lleihau'r peryglon i breswylwyr a staff yn fawr a dylai olygu costau rhedeg is ar gyfer y tenantiaid.
 - Mae'r rhaglen wedi mynd i'r afael yn rhannol â'r amcan o nodi'r asedau dros ben a'r asedau sy'n tanberfformio, ond cydnabyddir bod hwn yn amcan hirdymor wrth i ddaliadau ddod ar gael ac wrth i denantiaethau ddod i ben.
 - Llwyddwyd i gynhyrchu derbyniadau cyfalaf i dalu am gost gyfalaf y gwaith gwella. Mae incwm refeniw hefyd wedi codi'n sylweddol dros gyfnod y rhaglen i lefel lle credir bod y stad bellach yn hunangynhaliol ac yn darparu gwarged da.
 - Cadwyd y rhan fwyaf o'r sylfaen tir strategol.

Cymariaethau Lleol a Chenedlaethol

- 5.11 O'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru mae 21 yn dal i gadw rhyw fath o stad wledig, ac eithrio Caerdydd. Stad Ynys Môn yw'r ail fwyaf o ran arwynebedd tir. Ym mis Medi 2014 comisiynodd Llywodraeth Cymru adroddiad o'r enw Ffermydd Sirol Cymru: y Ffordd Ymlaen. Roedd yr adroddiad yn edrych ar yr heriau i'r stad genedlaethol a gwnaeth rai argymhellion. Roedd yr adroddiad hefyd yn tynnu sylw at bolisi Ynys Môn fel un cadarnhaol a rhagweithiol o'i gymharu ag agwedd awdurdodau eraill sydd heb wneud cymaint.
- 5.12 Mae nifer o stadau gwledig preifat ar yr Ynys ac mae Stadau Bodorgan, Baron Hill a Plas Newydd ymysg y rhai mwyaf sylweddol. Prin iawn y bydd ffermydd yn y stadau hyn yn dod ar gael ar gyfer tenantiaid newydd.

Y Sefyllfa Bresennol

- 5.13 Ar hyn o bryd mae 98 o ddaliadau ar y stad mân-ddaliadau.
- Mae cyfarpar ar 79 o'r rhain (sy'n golygu bod ganddynt lety preswyl a siediau amaethyddol). Mae'r rhain yn gyfanswm o 2,172 hectar (5,367.1 o erwau) a maint y daliadau hyn ar gyfartaledd yw 67.9 erw.
 - Mae'r 19 sy'n weddill yn barseli o dir moel. Mae'r rhain yn gyfanswm o 234.8 hectar (580.2 o erwau) a maint y daliadau tir hyn ar gyfartaledd yw 30.5 erw.

- Mae 51% o'r daliadau dan gytundebau mwy modern dan Deddf Tenantiaethau Amaethyddol 1995 neu'n Denantiaethau Busnes Fferm (TBFF) tra bod y 49% sy'n weddill yn denantiaethau dan y Deddf Daliadau Amaethyddol 1986 sy'n fwy caeth. (DDA).

Yr Heriau o'n Blaenau

5.14 Cytundebau Tenantiaeth

Daeth Tenantiaethau Busnesau Fferm i rym ar 1 Medi 1995. Maent yn gytundebau tymor penodol ar renti marchnad agored. Mae'r telerau'n weddol hyblyg gan fod gan y partiön ryddid i gytuno ar gyfrifoldebau cynnal a chadw wrth gychwyn. Er bod y rhain yn rhoi sicrwydd deiliadaeth i'r Tenantiaid, mae'r mathau hyn o denantiaethau yn llawer gwell ar gyfer rheoli'r stad yn dda. Mae tenantiaethau dan y Ddeddf Daliadau Amaethyddol yn hŷn a gellir dweud eu bod yn tueddu i fod fwy o blaid y Tenant. Gelwir y rhain yn 'denantiaethau am oes' oherwydd nad ydynt am gyfnod sefydlog. Caiff rhenti eu gosod trwy fecanwaith statudol sy'n cyfyngu ar y rhent y gellir ei godi. Mae'r rhwymedigaethau atgyweirio hefyd yn statudol. Mae'r math hwn o denantiaeth yn mynd yn brinnach oherwydd na ellir creu cytundebau DDA newydd ac nid yw hawliau olyniaeth statudol yn berthnasol i awdurdodau lleol.

5.15 Demograffeg oedran

Un o'r seiliau statudol ar gyfer dwyn cytundebau DDA i ben yw bod y Tenant wedi cyrraedd chwe deg pump oed (Achos A). Fodd bynnag, mewn achosion o'r fath mae'n rhaid darparu 'llety arall addas' i'r Tenant ar ôl iddo ymddeol. Mae yna nifer o resymau pam nad yw tenantiaid yn ymddeol; maent yn byw'n hirach ac yn cadw'n iachach; maent yn gyndyn o ymddeol o safbwynt ariannol neu ffordd o fyw; ac ni all Landlordiaid ddarparu llety arall iddynt sy'n 'addas' yn eu barn nhw. Nid wyf yn ymwybodol o unrhyw enghraifft trwy Ynysoedd Prydain lle mae Landlord wedi llwyddo i ddwyn tenantiaeth DDA i ben ar y sail hon yn unig. Mae proffil oed y tenantiaid ar stad mân-ddaliadau'r Cyngor yn edrych fel hyn:

- 40 oed neu iau 10%
- 41 - 50 oed 24%
- 51 - 60 oed 30%
- 61 - 70 oed 25%
- 71 oed a hŷn 11%

5.16 Argaeledd daliadau a symudedd mewnol

Nid mater lleol yw hwn yn unig, ond un cenedlaethol. Ystyrir bod nifer o ffactorau yn cyfrannu at y cyfleoedd cyfyngedig i ffermwyr symud ymlaen yn fewnol ac sy'n cyfyngu hefyd at brinder daliadau sy'n dod ar gael ar gyfer pobl sy'n dymuno symud i ffermydd awdurdodau lleol a ffermydd yn y sector preifat. Mae'r ffactorau hynny'n cynnwys:

- Amharoddrwydd ffermwyr i ymddeol;

- Crebachiad y sector rhentu preifat a chyffredinrwydd perchen-feddiannaeth yng Nghymru o gymharu ag yn Lloegr. Nodwyd gan Gymdeithas y Ffermwyr Tenant ei bod bron yn amhosib i denantiaid y sector cyhoeddus symud i'r sector preifat, oherwydd y diffyg sicrwydd sy'n gysylltiedig â'r tenantiaethau tymor byr sydd ar gael yn y sector preifat o gymharu â thenantiaethau tymor hwy sydd ar gael gan awdurdodau lleol;
- Yn aml mae tenantiaethau ffermydd awdurdodau lleol yn trosglwyddo o un aelod o'r teulu i aelod arall o'r teulu o dan drefn olyniaeth;
- Yn Ynys Môn, rydym yn ymwybodol bod nifer o Denantiaid wedi prynu rhagor o dir ar ffiniau eu daliadau neu gerllaw. Mae ffermydd y Cyngor yn cael eu defnyddio fel hybiau sy'n golygu nad oes fawr o awydd, os o gwbl, i symud ymlaen o'u daliadau cychwynnol neu ganolraddol pan ddaw daliadau mwy masnachol ar gael.

5.17 Strwythur a chydbwysedd

Nododd CRhAG 2010-2020 yr angen i optimeiddio maint y ffermydd a sicrhau gwell cydbwysedd rhwng daliadau cychwynnol, canolraddol a masnachol. Byddai hynny'n mynd i'r afael â'r amcan a ddymunir o annog tenantiaid i symud ymlaen i unedau masnachol mwy dros gyfnod o amser gan roi rhagor o gyfleoedd i denantiaid newydd. Yn ôl yn 2010 roedd gan y portffolio ormod o ddaliadau a oedd yn llai na 30 erw a gormod hefyd o unedau canolraddol a dim digon o unedau masnachol mwy. Rhagwelwyd y gellid cynyddu nifer yr unedau o faint masnachol trwy gyfuno tiroedd pan ddeuai ddaliadau cychwynnol a chanolraddol ar gael i'w gwaredu. Mae'r rhaglen wella 5 mlynedd wedi mynd i'r afael â'r amcan hwn yn rhannol ac wedi cynhyrchu incwm cyfalaf i'w ail-fuddsoddi. Fodd bynnag, mae hon yn strategaeth hirdymor a chredir y bydd yn cymryd 20 mlynedd arall i sicrhau'r cydbwysedd iawn. Bydd hyn yn golygu y bydd angen ymrwymiad gan yr Awdurdod i barhau i ganiatáu cael gwared ar anheddau mewn modd strategol a chyfuno tiroedd i greu rhagor o unedau o faint masnachol. Mewn cyferbyniad, mae stad Bodorgan dair gwaith yn fwy na stad y Cyngor, ond 'does ond ganddi draean o gyfanswm nifer y daliadau.

5.18 Gwaith Cynnal a Chadw parhaus a gorfodi cytundebau tenantiaeth

Er mwyn sicrhau nad yw cyflwr y stad yn dirywio i'r fath raddau eto ac y bydd modd parhau i gynhyrchu digonedd o incwm refeniw dros ben, mae'n bwysig sicrhau y glynir wrth egwyddorion rheoli stad da. Mae ymrwymiad i gynllun strategol cryf yn hanfodol a rhaid parhau i roi grym i swyddogion cymwys proffesiynol neu ymgynghorwyr wneud penderfyniadau ar y cyd â'r aelodau'r portffolio. Mae gallu'r stad i gynnal ei hun yn amodol ar ddarparu cyllideb flynyddol ddigonol a fydd yn cwrdd â'r rhwymedigaethau i wneud gwaith cynnal a chadw. Mae'r un mor bwysig hefyd i barhau i gymryd camau gorfodaeth am dorri cytundebau tenantiaeth; sicrhau bod Tenantiaid yn cydymffurfio â'u cyfrifoldebau; parhau i dderbyn yr incwm refeniw mwyaf posib trwy gynnal adolygiadau rhent yn rheolaidd a pharhau i annog tenantiaid i symud ymlaen o denantiaethau DDA i gytundebau TBFf mwy hyblyg.

5.19 Crynodeb

- Mae cyflwr ffisegol yr ystad wledig a gedwir wedi gwella'n sylweddol yn dilyn y buddsoddiad a wnaed yn dilyn y cynllun 5 mlynedd.
- Mae llai na 10% o'r ystâd gyffredinol wedi cael ei werthu gan greu cyllideb o £ 10m i'w ail-fuddsoddi yn ystod cyfnod o doriadau gwasanaeth a phwysau ariannol.
- Mae heriau'r dyfodol ar gyfer yr ystad wledig yn cynnwys:
 - Pontio cytundebau tenantiaeth o'r hen i'r newydd;
 - Tuedd demograffig heneiddio tenantiaid;
 - Argaeledd daliadau ar gyfer symudedd mewnol a gosodiadau newydd;
 - Yr angen parhaus i ailstrwythuro'r ystâd;
 - Rheoli ystad rhagweithiol parhaus.

5.20 Mae'r polisi cyfredol; gan gynnwys y broses bresennol o benderfyniadau dirprwyedig ar hyn o bryd yn rhoi'r hyblygrwydd sy'n ofynnol i ddelio â'r heriau uchod yn unol â'r Cynllun Rheoli Asedau Gwasanaeth.

6 - Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Mae'r adroddiad hwn er gwybodaeth / trafodaeth.

7 - Goblygiadau Ariannol

Mae'r adroddiad hwn er gwybodaeth / trafodaeth.

8 - Atodiadau:

Dim

9 - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

- 9.1 Cynllun Rheoli Asedau Gwasanaeth 2010-2020 – Mân-ddaliadau'r Cyngor
- 9.2 Adroddiad Llywodraeth Cymru - Ffermydd Sirol Cymru: Y Ffordd Ymlaen – Atodiad A: Crynodeb o Bolisïau ac Arferion Rheoli'r Cyngor

**CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL**

**STAD MÂN-DDALIADAU
CYNGOR SIR YNYS MÔN**

**CYNLLUN RHEOLI ASED AU
GWASANAETH**

2010 - 2020

Tabl o'r Cynnwys

1. Rhagarweiniad a Chyd-destun.....	3
2. Amcanion ar gyfer Cynllunio Rheoli Asedau ar gyfer y Stad	8
3. Y Portffolio Cyfredol, Perfformiad a Dadansoddiad o'r Bylchau	12
4. Gwerthusiad o'r Opsiynau	14

1. Rhagarweiniad a Chyd-destun

1.1 Rhagarweiniad

Mae Stad Mân-ddaliadau Cyngor Sir Ynys Môn wedi'i sefydlu ers bron i 100 mlynedd. Datblygwyd y Stad Fferm Sirol gan y Llywodraeth Genedlaethol ar ôl y Rhyfel Byd Cyntaf fel cyfle i roi cyflogaeth a safon byw addas o'r tir ar gyfer cyn-aelodau o'r lluoedd arfog. Mae'r stad yn darparu cyfleoedd cyflogaeth ac yn chwarae rôl hanfodol o ran cefnogi cymunedau gwledig ar yr Ynys. Mae hefyd yn cyflawni swyddogaeth bwysig o ran rheolaeth amgylcheddol a mynediad cyhoeddus – sef dau beth sy'n cael eu hyrwyddo gan y Cyngor.

Mae'r Cyngor Sir wedi bod yn ystyried dyfodol y stad yn dilyn nifer o gynlluniau ad-drefnu. Paratowyd cynllun gan yr hen Gyngor Sir Môn yn 1971 ac fe'i hadolygwyd gan yr hen Gyngor Sir Gwynedd yn 1981. Ni chyflwynwyd adolygiad 1981 i'r Swyddfa Gymreig i'w fabwysiadu'n ffurfiol ar y pryd, ac adolygwyd cynllun 1971 unwaith yn rhagor a pharatowyd cynllun newydd ar gyfer y stad yn 2003 yn dilyn sefydlu Panel Polisi Mân-ddaliadau.

Yn 2003 roedd y stad yn mesur oddeutu 2595 hectar (6,411 erw) ac roedd arni 123 o ddaliadau. Yn 2010 mae'r stad yn cynnwys 93 o ddaliadau ac mae'n mesur 2566 hectar (6399 erw).

Cynhyrchir y Cynllun Rheoli Asedau Gwasanaeth hwn ar gyfer Stad Mân-ddaliadau'r Cyngor yn dilyn ymgynghori priodol gyda'r Panel Tasg a Gorffen a sefydlwyd gan yr Arweinydd yn 2010 i adolygu pob agwedd ar reoli'r Stad Mân-ddaliadau. Ymgynghorwyd hefyd gyda'r Undebau Ffermio perthnasol a chynrychiolwyr y tenantiaid. Mae Is-Bwyllgor Datblygu Gwledig Llywodraeth Cynulliad Cymru: Ymchwiliad i Ffermydd Awdurdodau Lleol a gynhaliwyd yn ystod 2010 wedi gosod cyfeiriad ar gyfer y cynllun. Gwelir y cynllun hwn fel un hanfodol ar gyfer canolbwyntio'n strategol ar reoli'r portffolio i'r dyfodol ac mae cyswllt rhyngddo ag amcanion a nodau'r Cyngor. Hwn fydd y sail ar gyfer gwneud penderfyniadau sy'n gysylltiedig â'r portffolio.

Y Cynllun hwn hefyd yw'r fframwaith i sicrhau bod eiddo yn ddiogel ac yn addas i'r pwrpas. Mae hefyd yn sicrhau y gwneir y defnydd gorau o asedau'r Stad i gwrdd â'r amcanion tra'n cadw costau cyn ised â phosib fel bod modd sicrhau bod y stad yn gynaliadwy i'r dyfodol.

Paratowyd y Cynllun gan ddilyn canllawiau o'r enw "A Guidance to Asset Management Planning in Wales" a gyhoeddwyd gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a CLAW (Consortium ar gyfer Awdurdodau Lleol yng Nghymru) ym Medi 2001.

Mae'r Cynllun, sy'n rhoi sylw i'r deng mlynedd nesaf, wedi'i adolygu a'i gytuno gan y Pwyllgor Gwaith ac fe gaiff ei adolygu a'i ddiweddarau o bryd i'w gilydd i

adlewyrchu unrhyw newidiadau o ran gofynion mewnol neu allanol fel y byddant yn codi.

1.2 Cyngor Sir Ynys Môn

Daeth Cyngor Sir Ynys Môn i fodolaeth yn Ebrill 1996 yn dilyn ad-drefnu Llywodraeth Leol ac mae'n gyfrifol am ddarparu'r holl wasanaethau Llywodraeth Leol ar gyfer Ynys Môn. Mae'r Cyngor Sir yn gwasanaethu 67,000 o bobl ac yn cyflogi oddeutu 3000 o staff ac ef yw'r awdurdod lleiaf ond un yng Nghymru.

Mae'r ynys yng Ngogledd-Orllewin Cymru, a hon yw'r fwyaf o ynysoedd Cymru. Mae'n mesur oddeutu 720 km² gydag oddeutu 210 km o arfordir. Mae gan yr ynys gysylltiadau trafniadaeth gyda'r tir mawr trwy bontydd ffordd a rheilffordd ar draws Afon Menai ac mae'r porthladd yng Nghaergybi yn darparu cyswllt gyda Gweriniaeth Iwerddon gydag oddeutu 2.5 miliwn o bobl yn teithio ar y fferi bob blwyddyn.

Mae poblogaeth yr ynys yn gostwng ar hyn o bryd ac mae'r proffil oed yn newid gyda mwy o bobl hŷn. Mae amgylchedd yr ynys yn werthfawr iawn ac mae arni 22,000 hectar o Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol, 60 o safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, 4 Gwarchodfa Natur Genedlaethol, 4 Gwarchodfa Natur Leol, 3 Ardal Gwarchodaeth Arbennig ac 8 o ddarpar Ardaloedd Cadwraeth Arbennig.

Mae economi'r ynys yn seiliedig i raddau helaeth ar amaethyddiaeth, sefydliadau sector cyhoeddus a nifer fechan o ddiwydiannau allweddol, gan gynnwys Llu Awyr Brenhinol y Fali a Gorsaf Bŵer Wylfa. Mae rhai o'r lefelau uchaf o ddiweithdra ac amddifadedd yng Nghymru yn Ynys Môn ar hyn o bryd. Prin bod yr incwm a gynhyrchir yn lleol (fel y mesurir hynny gan werth ychwanegol crynswth (GYC) y pen) yn hanner (54%) o gyfartaledd y Deyrnas Gyfunol.

Mae'r ynys yn wynebu sialensiau economaidd mawr yn y dyfodol agos. Bydd dadgomisiynu Gorsaf Bŵer Niwclear y Wylfa yn 2010 ac effaith cau gwaith Alwminiwm Môn Cyf (AAML) yn 2009 yn cael effaith andwyol a hirsefydlog o bosib ar economi'r Ynys.

1.3 Fframwaith Cynllunio Corfforaethol a Nodau ac Amcanion Corfforaethol

Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn ymrwymedig i wella ansawdd bywyd ar gyfer pobl yr Ynys trwy ddarparu gwasanaethau o'r safon uchaf posib; cryfhau economi'r Ynys, gweithio mewn partneriaeth gyda chyrrff cyhoeddus eraill, sefydliadau gwirfoddol a'r sector preifat; gwarchod diwylliant ffisegol ac ieithyddol unigryw'r Ynys.

Mae'r Cyngor yn ystyried mai ei staff yw ei adnodd pwysicaf ac mae'n ymrwymedig i'w darparu gyda'r cyfleon hyfforddi a datblygu a fydd yn caniatáu iddynt gyrraedd eu potensial llawn a chyfrannu'n effeithiol i gwrdd ag amcanion y Cyngor.

Yn 2010 mabwysiadodd y Cyngor Sir ei nod strategol newydd a phump o brif flaenoriaethau fel sail ar gyfer yr adferiad.

Nod strategol newydd y Cyngor Sir yw 'hyrwyddo a diogelu budd yr Ynys - yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol.'

Wrth wneud hynny, bydd yr Awdurdod yn gweithio tuag at gwrdd â phump o flaenoriaethau strategol, sef :

Blaenoriaethau Strategol 1:

Gwella enw'r Cyngor a'r Ynys

Blaenoriaethau Strategol 2:

Diogelu a datblygu economi'r Ynys

Blaenoriaethau Strategol 3:

Adeiladu a chynnal cymunedau mewn modd cynaliadwy

Blaenoriaethau Strategol 4:

Hyrwyddo cymunedau iach, diogel a theg

Blaenoriaethau Strategol 5:

Gwasanaethau effeithiol a fforddiadwy

Yn y dyfodol rhagweladwy bydd nifer o yrwyr allanol allweddol yn cael effaith ar y fframwaith cynllunio corfforaethol, gan arwain at adolygiad pellach. Bydd angen cydnabod pwyslais cynyddol ar gydweithio rhanbarthol a bydd angen rhoi sylw i atebion Llywodraeth Ganolog, Rhanbarthol a Lleol i'r sefyllfa ariannol y mae'r wlad yn ei hwynebu mewn perthynas â chynlluniau ar gyfer dyfodol y Stad Mân-ddaliadau.

1.4 Fframwaith Sefydliadol

Mae 40 o aelodau etholedig ar Gyngor Sir Ynys Môn yn gwasanaethu wardiau etholiadol. Mae'r aelodau yn llunio polisïau'r Cyngor trwy amryfal bwyllgorau ac is-bwyllgorau. Mae Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion y Pwyllgorau a'r Is-Bwyllgorau yn gweithio'n agos gyda Chyfarwyddwyr ac Uchel Swyddogion yr Adranau i sicrhau bod polisïau'r Cyngor a'r penderfyniadau a wneir ganddo yn seiliedig ar ystyriaeth briodol o gyngor proffesiynol.

Mae Cyfansoddiad y Cyngor yn gyfrwng pwysig sy'n galluogi cynghorwyr, swyddogion, dinasyddion a chydranddeiliaid i ddeall sut mae'r Cyngor yn gwneud penderfyniadau a phwy sy'n gyfrifol am y penderfyniadau hynny. Y cyfansoddiad sydd wrth wraidd busnes yr awdurdod lleol. Mae'n dyrannu grym a chyfrifoldeb o fewn yr awdurdod lleol a rhyngddo ef ac eraill.

Mae'r Cyngor wedi penodi Pwyllgor Gwaith sy'n cynnwys yr Arweinydd a naw o gynghorwyr sydd wedi cael cyfrifoldeb i wneud penderfyniadau yn unol â pholisïau a chyllidebau cyffredinol y Cyngor.

Mae'r Cyngor yn gweithredu trwy bum adran, gyda phob adran yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau penodol i gefnogi'r nodau a'r polisïau strategol sydd gan y Cyngor.

Mae pob Gwasanaeth wedi datblygu Cynllun Busnes i sicrhau bod y swyddogaethau a'r gwasanaethau a ddarperir yn cwrdd â nod cyffredinol y Cyngor a'i flaenoriaethau strategol.

Mae Cynllun Busnes Drafft y Gwasanaethau Eiddo ar gyfer 2010 – 2013 yn cynnwys y camau isod mewn perthynas â mân-ddaliadau:

Amcan Strategol y Cyngor	Gweithredu yn codi o Gynllun Busnes y Gwasanaethau Eiddo i Gefnogi Mân-ddaliadau
1.1	Trefnu cyfarfodydd rheolaidd gyda thenantiaid mân-ddaliadau
1.1	Parhau i drefnu cyfarfodydd blynyddol gyda chynrychiolwyr tenantiaid ac undebau ffermio mewn perthynas â mân-ddaliadau
1.1	Hyrwyddo safleoedd ar gyfer ffermydd gwynt lle mae cyfleon yn codi
2.5	Annog tenantiaid mân-ddaliadau i arallgyfeirio i feysydd busnes eraill i gefnogi twf busnesau lleol
3.3	Mae'r gymuned amaethyddol yn rhan arwyddocaol o'r gymuned Gymraeg ei hiaith a thrwy gynnal y stad mân-ddaliadau rydym yn cynorthwyo i ddiogelu a hyrwyddo

	diwylliant Cymru a threftadaeth yr iaith Gymraeg.
3.3 a 3.5	Annog tenantiaid ffermydd i ymuno â chynlluniau stiwardiaeth gwledig i warchod gwrychoedd, coed a nodweddion naturiol.
3.3	Lle mae hynny'n bosib, trwsio a chynnal y tai fferm traddodiadol a'r adeiladau allanol sy'n rhan o'r stad mân-ddaliadau i ddiogelu treftadaeth bensaernïol yr Ynys.
3.4	Annog pobl leol i gymryd mân-ddaliadau.
5.5	Sicrhau bod mân-ddaliadau yn cael eu gosod yn unol â'r ddeddfwriaeth gyfredol a safonau RICS.
5.5	Byddwn yn sicrhau bod tai mân-ddaliadau mewn cyflwr addas yn unol â chynllun mân-ddaliadau diwygiedig.

2. Amcanion ynghylch Cynllunio Rheoli Asedau ar gyfer y Stad

2.1 Y Nodau ar gyfer Cynllun Rheoli Asedau'r Gwasanaeth

Nod y Cynllun yw gwneud y defnydd gorau o'r portffolio mân-ddaliadau fel y gellir darparu daliadau addas a digonol i greu cyfleon i ffermwyr ifanc gychwyn gyrfa yn y diwydiant amaeth ar yr ynys, a symud ymlaen, ym mhen amser i fod yn rheolwyr ar unedau ffarmio masnachol, tra'n sicrhau dychweliadau ariannol addas ar gyfer y Cyngor.

2.3 Amcanion ynghylch Cynllunio Rheoli Asedau ar gyfer y Stad

1. Sicrhau'r gwerth uchaf posib i'r eiddo a gwella safon yr asedau trwy ddadansoddi eu cyflwr, eu haddasrwydd a'u digonolrwydd a gweithredu rhaglen o waith gwella a buddsoddi lle mae hynny'n briodol.
2. Sicrhau, trwy gynnal asesiadau risg, nad yw mân-ddaliadau yn risgiau annerbyniol i staff a deiliaid a'u bod yn addas i'r pwrpas.
3. Herio'r angen am gadw'r eiddo cyfredol, nodi eiddo dros ben ac asedau sy'n tanberfformio ac argymhell cynlluniau priodol i gael gwared arnynt er mwyn sicrhau bod y portffolio yn gytbwys.
4. Sicrhau'r incwm refeniw a derbyniadau cyfalaf uchaf posib o werthu eiddo dros ben, blaenoriaethu lefel o wariant a buddsoddiad i gwrdd ag anghenion y Cyngor a'r diwydiant amaeth ar yr Ynys yn awr ac i'r dyfodol.
5. Datblygu sylfaen tir strategol ar gyfer y Cyngor a fydd yn sicrhau y gellir gwireddu cyfleon datblygu a buddsoddi yn y dyfodol, tra'n sicrhau bod yr Ynys yn cadw'r potensial i gyfrannu at anghenion yn y dyfodol o ran tyfu bwyd.
6. Annog tenantiaid i wneud cynnydd dros gyfnod rhesymol o amser fel eu bod yn ddeiliaid daliadau masnachol gyda chynhyrchedd amaethyddol sylweddol.
7. Datblygu amrediad ehangach o fanteision y gallai ein daliadau eu cynnig gan gynnwys ynni adnewyddadwy, ffynonellau tanwydd cynaliadwy, defnyddio gwastraff, bwydydd lleol, mynediad i'r cefn gwlad ac ati.

2.4 Prif Fesurau Perfformio

Mae'r Cyngor yn ystyried bod mesur perfformiad yn bwysig er mwyn sicrhau y parheir i wella ac, ar hyn o bryd, mae'n ystyried dangosyddion perfformio lleol penodol mewn perthynas â daliadau a'u cyflwr.

Mae'r Cyngor wedi bod yn casglu data i gyfrannu at holl feysydd dangosyddion perfformio Consortiwm Awdurdodau Lleol Cymru ac mae'n parhau i wneud hynny. Mae'r awdurdod hefyd yn casglu ac yn darparu data i Uned Data Llywodraeth Leol ar gyfer Dangosyddion Perfformio Rheoli Asedau Craidd Llywodraeth Cynulliad Cymru. Nid yw'r wybodaeth a gesglir ar hyn o bryd yn cynnwys adeiladau amaethyddol a thir ffermio.

Wrth ystyried y meini prawf perfformio ar gyfer y portffolio mae'r Cyngor yn awyddus i sicrhau bod y meysydd isod yn cael eu hadolygu a'u monitro:-

- **Gofynion Iechyd a Diogelwch**
- **Costau Rhedeg**
- **Cyflwr yr Adeiladau**

Mae'r Cynllun hwn yn cynnig y dylai'r Cyngor fabwysiadu gwybodaeth debyg i ddangosyddion perfformio rheoli asedau craidd Llywodraeth Cynulliad Cymru fel dangosydd lleol mewn perthynas â mân-ddaliadau.

Bydd costau rhedeg y stad wedyn yn cael eu monitro trwy'r prosesau monitro cyllideb.

Bydd gwaith monitro Iechyd a Diogelwch yn cael ei wneud trwy gofnodi a monitro digwyddiadau a rhybuddion gwella.

2.5 Cefnogaeth ar gyfer y Broses Rheoli Asedau

Sefydlwyd Tîm Rheoli Asedau yn yr Uned Gwasanaethau Eiddo i roi sylw i faterion penodol mewn perthynas â chynhyrchu a rheoli data i gefnogi Cynllun Rheoli Asedau'r Cyngor. Gall y tîm hwn gynorthwyo yn y gwaith o ddatblygu'r Cynllun ar gyfer y Stad Mân-ddaliadau. Mae'r tîm hwn yn cynnwys cynrychiolwyr o'r timau Cynnal, Gwasanaethau Pensaerniol a Stadau ac mae gan y staff o'r timau hyn gyfle i wneud awgrymiadau.

Yn ystod 2009/10 trefnodd y Tîm Rheoli Asedau adroddiadau diweddaedig ar gyflwr y daliadau ar y stad. Defnyddiwyd gwybodaeth o'r adroddiadau hyn i roi cyfeiriad i'r Cynllun Rheoli hwn.

2.6 Cyfrifoldebau Statudol

Mae polisiâu a deddfwriaethau gan y Llywodraeth Genedlaethol a Rhanbarthol yn cael effaith ar y ffordd y mae'r Cyngor yn rheoli ei bortffolio. Yn arbennig, mae'r materion isod yn cael effaith sylweddol ar reoli asedau eiddo:-

Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Lle Gwaith, gan gynnwys rheoli asbestos, legionella, a phrofion trydanol

Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd

Rheoliadau Rhagofalon Tân yn y Lle Gwaith

Gostyngiad mewn allyriadau carbon o adeiladau

Rheoli a lleihau gwastraff

Cyfrifoldebau Landlordiaid tuag at eu tenantiaid

Cyfrifoldebau trwsio a chynnal sydd gan Landlordiaid

Un peth y bu pryder arbennig yn ei gylch yn y blynyddoedd diwethaf yw cyflwr y daliadau. Mae disgwyliadau tenantiaid a chyfrifoldebau Landlordiaid yn y byd modern yn golygu bod angen buddsoddi'n rheolaidd i gynnal a gwella eiddo i gwrdd â

safonau byw modern. Mae'n rhaid sicrhau'r safonau sylfaenol ar gyfer unrhyw eiddo sy'n cael ei osod. Mae canlyniadau'r arolygon cyflwr a wnaed yn ddiweddar yn nodi, mewn sawl achos, nad yw cyflwr y stad efallai yn cwrdd â'r gofynion hyn ac mae'r Cyngor yn awyddus i gymryd camau unioni priodol.

2.7 Y Cyd-destun Adnoddau

Yr adnodd sydd ar gael ar hyn o bryd i gynnal a gwella eiddo ar y stad yw'r incwm o'r rhenti. Yn 2009 penderfynodd y Cyngor "amgáu'r" incwm rhentol hwn fel ei fod ar gael ar gyfer gwaith trwsio, gwaith cynnal a gwelliannau ar y stad. Mae cyllid cyfalaf ar gyfer y stad yn dibynnu ar werthu eiddo ac mae derbyniadau o'r fath werthiannau hefyd yn cael eu hamgáu i'w defnyddio'n unig o fewn y Stad. Mae'r Cynllun hwn yn rhoi sylw i opsiynau ar gyfer cynyddu'r cyllid cyfalaf sydd ar gael, trwy werthu eiddo, i bwrpas gwella a chynnal gweddill y stad.

Bydd y cynllun yn sicrhau:

- Bod swyddogion yn gallu parhau i weithio tuag at strategaeth tymor canol, sef sicrhau gwelliannau yng nghyflwr eiddo lle mae angen gwneud hynny;
- Bod costau refeniw yn cael eu cyfyngu yn unol ag incwm refeniw, fforddiadwyaeth a gofynion y Cyngor;
- Bod modd rheoli prosiectau o fewn adnoddau staff ac allanol;
- Bod y Cyngor yn rhoi sylw i faterion cynaliadwyedd, effeithlonrwydd ynni a gofynion iechyd a diogelwch.

Mae'r cyllid a all fod ar gael dros y 5 mlynedd nesaf wedi'i asesu ar sail yr hyn yr ydym yn ei wybod am y stad ar hyn o bryd a chan ragweld y bydd rhai eiddo yn dod yn wag ac yn cael eu hystyried ar gyfer eu gwerthu yn ystod y cyfnod.

Incwm posib dros 5 mlynedd	
Rhent (ar gyfartaledd o £450,000 y.f.)	£2,250,000.00
Gwerthu Mân-ddaliad	£ 180,000.00
Gwerthu Mân-ddaliad	£ 200,000.00
Gwerthu Mân-ddaliad	£ 130,000.00
Gwerthu Mân-ddaliad	£ 200,000.00
Gwerthu Fferm Gyfan	£1,000,000.00
Gwerthu Tir Moel	£ 350,000.00
Gwerthu Plot Adeiladu	£ 75,000.00
Gwerthu Mân-ddaliad	£ 180,000.00
Gwerthu Mân-ddaliad	£ 190,000.00
Cyfanswm	£4,755,000.00

Oni fydd y gwerthiannau a ragwelir yn digwydd, ac, os bydd angen dod o hyd i gyllid yn y tymor byr yn sgil hynny, yna, fel dewis olaf, efallai y gallai'r Cyngor ystyried opsiynau i gyflwyno rhybuddion i gael meddiant o rhai daliadau llai. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gwneud penderfyniad i gadw perchenogaeth o rai daliadau yr ystyrir eu bod mewn lleoliad strategol a chyda golwg ar eu potensial datblygu yn y dyfodol.

Yn dilyn argymhelliad gan y Panel Tasg a Gorffen penderfynodd y Cyngor yn 2010 y dylid rhoi awdurdod i'r Pennaeth Gwasanaeth (Eiddo), mewn cytundeb gyda'r Aelod Portffolio (Eiddo a Mân-ddaliadau) ystyried dyfodol pob daliad wrth iddynt ddod yn wag a phenderfynu a ddylid gwerthu'r ty gyda rhywfaint o dir ynteu a ddylid eu cadw o fewn y stad.

Wrth adolygu daliadau ar gyfer gwerthiannau posib, mae'r Cyngor yn ymwybodol o'r angen i gadw tir lle bynnag y mae hynny'n bosib. Mewn achosion lle daw daliad yn wag ac lle bydd yn cael ei ystyried ar gyfer ei werthu, bydd y Cyngor yn ceisio cadw tir trwy gyfuno gyda daliadau cyfagos lle mae hynny'n bosib. Mewn rhai achosion prin, lle mae gan y Cyngor ddaliadau nad ydynt yn agos i ddaliadau eraill y mae'r Cyngor yn berchen arnynt, rhoddir sylw i werthu'r daliad fel uned gyflawn, gan gynnwys y tir. Bydd ffactorau a fydd yn cael effaith ar benderfyniadau i werthu yn cynnwys cost y gwaith cynnal a gwella y bydd angen ei wneud a lefelau rhent posib y bydd modd eu denu, lleoliad y daliad, sut y bydd y daliad yn cyfrannu at amcanion y stad Mân-ddaliadau a strwythur y ffermydd i'r dyfodol, y galw cyfredol am ddaliadau yn y lleoliad a grym neu dueddiadau'r farchnad mewn perthynas â gwerthiannau. Mae datblygu'r cynllun hwn yn elfen bwysig yn y broses gwneud penderfyniadau uchod.

3. Y Portffolio Cyfredol, Perfformiad a Dadansoddiad o'r Bylchau

3.1 Datganiad ar y Portffolio

Nodir isod grynodedb o ffactorau mewn perthynas â pherfformiad yn y portffolio yn seiliedig ar yr arolygon cyflwr diweddar. Mae'r rhestr hon yn cynnwys gwybodaeth ynghylch gofynion cynnal a gofynion cyllidebol yn seiliedig ar brisiau 2010. Mae'r arolygon cyflwr wedi nodi'r gwaith sydd angen ei wneud i gynnal asedau mewn cyflwr addas dros y pum mlynedd nesaf. Nid yw'r arolygon yn cymryd i ystyriaeth y gwelliannau angenrheidiol, er enghraifft adeiladau fferm ychwanegol sy'n addas ar gyfer maint y daliad.

Mae'r arolygon cyflwr a gwblhawyd ac a brisiwyd hyd yma yn nodi'r prif ganlyniadau isod:

20- Cyflwr Coch - ar gost dybiedig o £1,463,193

34- Cyflwr Melyn - ar gost dybiedig o £1,834,319

32 – Cyflwr Gwyrdd - ar gost dybiedig o £767,513

Nid yw'r graddfeydd cyflwr hyn yn ymwneud ag eitem benodol neu osodiad a all fod yn y tŷ oherwydd, fel arfer, efallai bod eitem benodol yr ystyrir ei bod yn wael a bod angen ei hadnewyddu mewn annedd sy'n cael graddfa cyflwr gwyrdd, ac yn yr un modd, gellir dweud bod rhai eitemau boddhaol mewn anheddau sydd wedi cael graddfa Cyflwr Coch.

Ni roddwyd graddfeydd cyflwr ar wahân ar gyfer yr adeiladau allanol ond, mae gwaith yn cael ei wneud i wahanu'r costau sy'n ymwneud â thai oddi wrth y costau sy'n ymwneud ag adeiladau allanol.

3.2 Blaenoriaethu Prosiectau

Er mwyn sicrhau bod modd cynllunio ar gyfer yr holl brosiectau a fwriedir yn y dyfodol rhaid rhoi sylw i bob opsiwn a threfnu cyllid cyn gynted â phosib. Rhaid i'r Cyngor fabwysiadu Protocol a fydd yn caniatáu blaenoriaethu gofynion y stad, nodi'r cyllid sydd ar gael ac amserlenni priodol ar gyfer gweithredu. Rhaid i ystyriaethau iechyd a diogelwch gymryd blaenoriaeth o fewn y gofynion hyn a dim ond ar ôl rhoi sylw i'r holl faterion y gall ffactorau eraill gychwyn cystadlu am gyllid blaenoriaeth.

3.3 Dadansoddiad o'r Bylchau

Er bod angen gwneud rhagor o waith i sefydlu fframwaith gweithredol ar gyfer nodi blaenoriaethau a bylchau yn y ddarpariaeth, mae'n glir eisoes bod cyllido'r gwaith cynnal sydd wedi cronni yn broblem fawr i'r Cyngor. Yn dilyn arolygon cyflwr o'r

tai mân-ddaliadau a wnaed yn 2005 nododd y Cyngor bod angen gwario dros £4M ar waith cynnal. Yn ystod y 5 mlynedd diwethaf gwariwyd £1.8M ar welliannau i ddaliadau, yn bennaf o ganlyniad i arian a gafwyd yn sgil gwerthu tai. Yn seiliedig ar yr arolygon diweddaredig, byddai'n costio £4.1M ar gostau 2010 i wneud gwaith cynnal i gadw'r asedau cyfredol, gan gynnwys yr adeiladau allanol, mewn cyflwr addas am y pum mlynedd nesaf. Nid yw hyn yn cynnwys gwelliannau i ardaloedd allanol a darparu siediau newydd, er enghraifft, pan fo daliad yn cael ei wneud yn fwy oherwydd bod tir o fferm gyfagos wedi'i ychwanegu ato.

Er bod penderfyniad y Cyngor mewn perthynas ag amgáu incwm rhentol o fudd sylweddol ar gyfer cyllido gwaith cynnal ar y stad, byddai'r rhaglen gynnal gyfredol, yn seiliedig ar lefelau incwm rhentol yn unig, yn golygu y byddai'n cymryd dros 8 mlynedd i roi sylw i'r holl faterion a nodwyd yn yr arolygon. Gan nad oedd yr arolygon ond wedi nodi gofynion am gyfnod o 5 mlynedd mae'n amlwg nad yw'r rhaglen gyfredol yn gynaliadwy heb roi sylw i werthu rhai eiddo.

3.4 **Polisi Cynnal Adeiladu**

Mae angen i'r Cyngor ddatblygu amrediad o bolisiau cynnal adeiladu ar gyfer gwahanol gategoriâu o adeiladau ac asedau.

Mewn perthynas â'r stad mân-ddaliadau, amcanion allweddol y polisi arfaethedig yw:

- Sefydlu strategaeth gynnal effeithiol ar gyfer y stad er mwyn sicrhau defnydd effeithlon ac effeithiol o gyllid cynnal.
- Datblygu proses ffurfiol o gytuno ar wariant mewn perthynas â chynnal adeiladau/
- Sicrhau bod adeiladau yn cael eu cynnal yn ddigonol a'u bod yn addas i'r pwrpas.
- Sicrhau bod asedau yn cael eu cynnal yn unol â chydymffurfiaeth reoleiddiol, statudol a deddfwriaethol.
- Sicrhau cwrdd â gofynion Iechyd a Diogelwch.
- Sicrhau bod yr holl wybodaeth ynghylch monitro, cynnal, cyflwr, addasrwydd/digonolrwydd a pherfformiad adeiladau ar gael i hyrwyddo'r broses gwneud penderfyniadau.
- Sicrhau bod adeiladau yn cael eu cynnal a'u datblygu mewn modd cynaliadwy.

4 Gwerthusiad o'r Opsiynau

4.1 Opsiynau Strategol

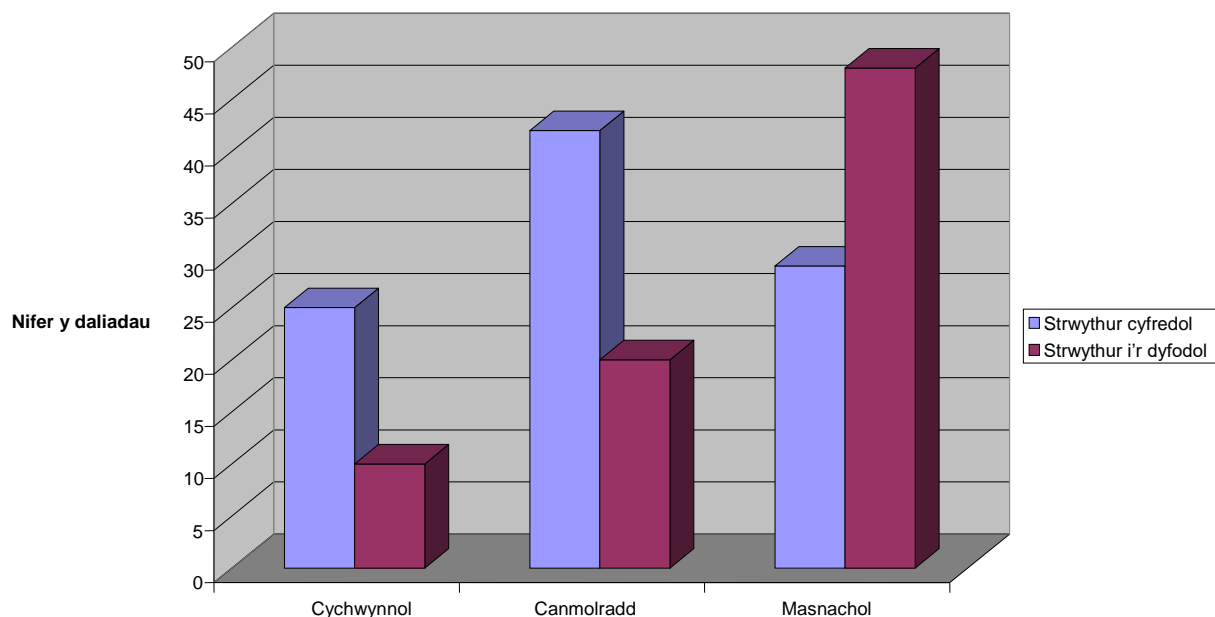
O ran rheoli asedau eiddo, y weledigaeth yw portffolio eiddo o'r maint gorau a chyda cydbwysedd priodol o ran ffermydd o wahanol faint, sy'n cynnwys asedau sy'n addas i'r pwrpas ac sydd mewn cyflwr diogel a boddhaol fel eu bod yn darparu amgylchedd diogel ar gyfer y bobl sydd yn eu defnyddio a hynny er mwyn darparu incwm cynaliadwy ar gyfer y stad. Mae'r Cynllun hwn yn gam cychwynnol tuag at y weledigaeth hon ond dim ond yn y tymor hir y byddir yn medru cwrdd â'r targed.

I gwrdd â'r amcan o annog tenantiaid i symud ymlaen i unedau masnachol mwy dros gyfnod o amser mae angen strwythuro'r stad fel bod arni nifer briodol o ffermydd o wahanol faint. Mae'r Cyngor yn ystyried ei bod yn bwysig bod tenantiaid yn symud ymlaen o uned gychwynnol, trwodd i uned ganolradd ac wedyn i uned fasnachol dros gyfnod o amser i sicrhau bod y stad yn gweithredu mewn modd a fydd yn cwrdd â'r nodau a bennwyd ar ei chyfer. I bwrpas cynnydd o'r fath, mae'r Cyngor wedi adolygu unedau cychwyn, sef unedau o hyd at 40 erw, unedau canol o rhwng 40– 80 erw, ac unedau masnachol sy'n mesur dros 80 erw.

Cynhaliwyd arolwg o'r eiddo sy'n debygol o ddod yn wag yn y 5-10 mlynedd nesaf a'r rheini y gellir ystyried gwerthu'r tai sydd arnynt, gan gyfuno tir i strwythuro'r stad yn well ar gyfer anghenion yn y dyfodol. Mae'r arolwg hefyd wedi nodi nifer o ddaliadau strategol allweddol y mae'r Cyngor yn ystyried y dylid eu cadw oherwydd eu potensial datblygu amgen ar gyfer y dyfodol.

Er mwyn darparu digon o unedau o faint priodol i sicrhau'r cynnydd hwn, ystyrir bod angen newid strwythur y stad fel sydd wedi'i nodi yn y tabl isod.

Strwythur Ffermydd Ynys Môn

Mae angen gwerthu nifer o unedau cychwyn, a chyfuno tiroedd gyda daliadau cyfagos i greu mwy o unedau masnachol er mwyn cwrdd â'r strwythur a ddeisyfir ar gyfer y stad yn y dyfodol.

4.2 Rhaglen waith bum mlynedd ar gyfer y mân-ddaliadau

Mae'n amlwg o'r wybodaeth yn rhan 3 bod angen rhoi sylw ar frys i 20% o'r tai ar y stad a byddai cost y gwaith trwsio hwnnw yn £1.4M. Rhaid rhoi'r blaenoriaeth gyntaf i'r adeiladau hyn o ran y cyllid sydd ar gael i wneud gwaith gwella a thrwsio. Gyda'r lefel gyfredol o gyllid y disgwylir ei gael o renti a gwerthu eiddo, bydd y rhan hon o'r rhaglen ynddi ei hun yn cymryd dwy flynedd i'w chwblhau. Y flaenoriaeth nesaf fyddai'r eiddo mewn cyflwr gwael ac, yn seiliedig ar y lefelau gwariant cyfredol, mae'n debygol y bydd y rhaglen i gwblhau'r eiddo hyn yn cymryd dwy flynedd arall. Felly nod y rhaglen o waith trwsio fydd sicrhau bod yr holl eiddo ar y stad mewn cyflwr boddhaol neu dda yn y 5 mlynedd nesaf.

Yn ogystal â'r gwaith y mae angen ei wneud i wella cyflwr yr adeiladau, rhaid hefyd rhoi sylw i raglen o waith archwilio rheolaidd ar offer a chyfarpar sefydlog, gosod larymau tân, darparu adeiladau fferm addas a digonol mewn perthynas â maint yr uned a gwaith allanol fel tanciau septig a phydewau cribol.

APPENDIX A - Welsh County Farms: Way Forward Initiative
Summary of Councils' Current Policies & Management Practices

Version: September 2014

Council	Size acres	Management Plan	Last Update	Current Policy	Possibility of Change	Staff Complement and Management Arrangements
Blaenau Gwent	487	None.	11.4.13 and 28.5.14	The council's small estate is no longer held or managed for statutory smallholdings purposes. Its land is currently let on a variety of short term arrangements, mainly for horse grazing purposes as land is poor quality. To dispose of land to generate cap receipts Trespass & vandalism renders farming in this locality unattractive.	Likely that residue of estate will be disposed of over time.	None dedicated to the mgt of this resource. Managed in house by Estates Dept.
Bridgend	140	None.	Not known	Estate comprises 13 small short term lettings only. No longer managed for statutory smallholdings purposes.	Likely that residue of estate will be disposed of over time.	None dedicated to the mgt of this resource. Managed in house by general practice valuer.
Caerphilly	244	None.	Not known	One no 100 acre holding let on AHA. Remainder comprises 100 acre Open Farm managed for educational purposes, plus handful of grazing licences held for conservation purposes.	Links with corporate plan to retain but under scrutiny & encouraging green initiatives.	None dedicated to the mgt of this resource. Managed in house by general practice valuer.
Carmarthenshire	3,475	Formal plan & policy following 2006 review. Reconsidered by Scrutiny Committee 2010	2006. Updated report prepared in 2013, but not formally considered.	To retain and continue current mgt practices, but keep under review development/disposal opportunities as they arise. Future of each holding & opportunities for estate amalgamation, disposal or reletting is considered in advance of tenancy expiry. Pursuing green energy production initiatives; e.g. Solar power, & wind turbines to increase returns from estate. Estate comprises 27 equipped holdings. Currently secures a £92,000 annual operational surplus.	Future continually under pressure due to financial constraints. 2013 Review drafted, but not yet formally considered by Members.	0.5 FTE Estates officer manages estate, with rent collection via Finance & maintenance via Tech Service dept.

Council	Size acres	Management Plan	Last Update	Current Policy	Possibility of Change	Staff Complement and Management Arrangements
Ceredigion	692	Currently working to 2002 Review.	2002	Links to council's Corporate Plan and 2014 Corporate Asset Management plan. Generally supportive of continuation of current plan to let holdings on @ 10 year Farm Business Tenancies when current lifetime tenancies terminate Management approach is essentially reactive. Concerns re lack of historic investment and poor condition of buildings infrastructure. Interested in pursuing green energy initiatives, e.g. wind turbines.	Scrutiny review in 2011, but no current plans to revisit.	Currently managed in house by 0,05 FTE G.P surveyor , plus Maintenance Team support, with some specialisms outsourced, e.g. rent reviews.
Conwy	912	No, but intend to prepare one.	N/A	Only small estate, but current plan is to retain and re let holdings as they fall vacant. Propose to adopt a more proactive management approach.	No; not at present.	One no part time valuer manages, with specialisms, e.g. rent reviews, outsourced.
Denbighshire	2,461	Current 2010 plan coming to an end.	Ongoing scrutiny of future plans.	Policy of targeted rationalisation of holdings with judicious disposals, including possible sales to sitting tenants but accept this will be a long process. Desire for estate to be sustainable. Some energy initiatives being pursued by tenants. Concerned re lack of progression opportunities.	Continually under critical review, with uncertain future.	One no Land Agent who also has other duties Building Surveyor plus assistant.
Flintshire	2,267	Strategic Review.	2011	Recent policy decision to dispose of estate, but methodology to be determined. Anticipate substantial inroads over next 5 years. General policy not to retain a landlord role for its property estate generally, but will keep strategic sites with development potential until these can be realised. Decision fuelled by high cost of complying with N.V.Z Regulations.	Very recent decision to dispose of estate.	Part time land agent engaged on consultancy basis. Use property consultants for strategic work.
Gwynedd	2,905	No current Management Plan.	2011	Informal policy of estate retention as enshrined in 2110 Corporate Asset Management Plan. Operate on a break even trading account basis. Very dispersed estate with limited scope for rationalisation. Essentially reactive low input approach to management Recognise importance of estate to rural economy.	Review of Asset Mgt Plan in 2014, but not sure if it will include Estate.	@ 0.05 FTE General Practice surveyor. Possibly interested in critical friend support on call out basis.

Council	Size acres	Management Plan	Last Update	Current Policy	Possibility of Change	Staff Complement and Management Arrangements
Isle of Anglesey	6,232	Operating under 10 year management Plan.	2010	Proactive, positive management approach Also manage 1,100 acre David Hughes Endowment Estate as integral part of County Farms. Policy of significant capital investment over plan period to achieve financial self-sustainability. Positive approach to rationalisation to create more commercially viable units with matrix of holding sizes and tenancy durations to facilitate upward mobility.	Likely to continue with current 10 year management plan.	Principal Valuer responsible for management of both commercial and County Farms Estate, plus full time senior surveyor, part time consultant and student support.
Merthyr Tydfil	409	No dedicated plan for estate. Managed as part of Rural Development Plan.	No specific plan.	Land held primarily on grazing licences with some land on former coal mining sites. Pursuing community lead initiatives to promote rural development schemes. Will exploit development potential when this can best be realised. Exploring renewable energy production potential on certain areas of land Retain a 27 acre Community Farm under direct council management May explore judicious expansion of estate where appropriate to meet council objectives.	Currently refreshing Rural Development Plan, of which estate forms an integral element.	No dedicated land agency management. May be prepared to consider Service Level Agreement with lead Council to manage.
Monmouthshire	2,702	Clear policies, but no discrete Plan.	2013	Estate split into Core and Non-Core holdings. Currently looking to dispose of Non-Core units and exploit development potential where it exists, but no sitting tenant sales at discount.	Appear likely to continue to explore and implement strategy of disinvestment.	Engage agency land agent part time, but no management costs set against Estate Trading Account. Rent reviews etc. outsourced.
Neath Port Talbot	294	None.	N/A	Couple of bare land AHA lettings, plus @ 20 short term grazing licences only. Not effectively managed for statutory smallholdings purposes.	No defined plans.	Managed in house by general practice surveyor.
Newport	725	Not known.	Not known	No response to inquiries.	N/A	N/A

Council	Size acres	Management Plan	Last Update	Current Policy	Possibility of Change	Staff Complement and Management Arrangements
Pembrokeshire	4,525	Overview and Scrutiny focus.	2011	48 holdings. Proactive management & rationalisation to maximise income, reduce need for capital investment and deliver capital receipts, improve commercial viability of holdings and estate., selling smaller parcels of land with buildings creating letting opportunities of land only, encourage diversification, exploit Glastir opportunities.	Ongoing positive review approach, but progress dependent on prevailing financial pressures.	0.75 F.T.E. comprising two no part time rural surveyors, plus admin support. Limited use of external consultants with very technical matters..
Powys	10,996	Business Plan Action Plan being implemented	Scrutiny Committee Review 2009	Largest estate in Wales Essentially reactive operational management, but with well-defined working practices for most activities. Positive commitment to future of estate with political oversight exercised by cabinet member and regular meetings of County Farms Board Objective advice being given by external consultant. Ongoing programme of investment, re lettings and infrastructure improvements subject to prevailing financial pressures.	Current County Farms Board focus on developing updated Estate Management Plan.	2 no rural surveyors. Maintenance support provided by Building Services Team.
Rhondda Cynon Taff	200	No discrete plan	N/A	Three agricultural holdings, plus significant number of grazing licences	Will consider disposal of these assets when best opportunity arises or retain to exploit development potential.	No dedicated professional management of small estate.
Swansea	420	No discrete Management Plan for estate.	N/A	Estate comprises a small number of Farm Business Tenancies and short term grazing licences, but these are no longer managed for statutory smallholdings purposes.	Not stated, but likelihood of rationalisation coupled with exploitation of development potential where it exists.	No staff dedicated to management of estate.
Torfaen	210	No discrete Management Plan.	N/A	2 farm holdings, plus @ 40 short term grazing licences only. Essentially no longer managed for statutory smallholdings purposes.	Not stated, but likelihood of rationalisation coupled with exploitation of development potential where it exists.	No staff dedicated to management of estate.

Council	Size acres	Management Plan	Last Update	Current Policy	Possibility of Change	Staff Complement and Management Arrangements
Vale of Glamorgan	79	No discrete Management Plan.	N/A	Only small rump of estate remains, the majority having been previously sold off.	Not stated, but likelihood of rationalisation coupled with exploitation of development potential where it exists.	No staff dedicated to management of estate.
Wrexham	1,000	Managed in accordance with defined asset management policies.	2009	Current plan is to dispose of estate over time, with sales to sitting tenants at discount to reflect v.p. date or vacant possession or when development potential can be realised using capital receipts to invest in other priority areas. Recognise plan implementation may take up to 20 years. No recent re lettings or progression opportunities.	No current plans to change approach.	One general practice surveyor manages estate as part of overall responsibilities. Maintenance Team deal with estate maintenance.

DDIM I'W GYHOEDDI NOT FOR PUBLICATION

Trafnidiaeth Ysgolion / School Transport

Paragraff(au) 14	Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol 1972
Paragraph(s) 14	Schedule 12A Local Government Act 1972
Y PRAWF – THE TEST	
<p>Mae yna fudd y cyhoedd wrth ddatgelu oherwydd / There is a public interest in disclosure as:-</p> <p>Efallai bod gan y cyhoedd ddiddordeb mewn gwybod sut mae'r Cyngor yn rheoli contractau trafniadaeth i'r ysgol gyda bysus neu tacsï./ The public may be interested to know how the Council is regulating contracts relating to school transport either by bus or by taxi.</p>	<p>Y budd y cyhoedd with beidio datgelu yw / The public interest in not disclosing is:-</p> <p>Mae'r adroddiad yn cynnwys gwybodaeth ariannol sensitif am werth contractau a dulliau pwrcasu sy'n cael eu hystyried i fod yn gyfrinachol</p> <p>The report contains sensitive financial information about contract values and procurement options that are considered to be confidential.</p>
<p>Mae'r budd i'r cyhoedd wrth gadw'r eithriad o bwys mwy na'r budd i'r cyhoedd wrth ddatgelu'r wybodaeth</p> <p>The public interest in maintaining the exemption outweighs the public interest in disclosing the information.</p>	

This page is intentionally left blank

Document is Restricted

This page is intentionally left blank

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgrwtini</u>	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	31/1/18
Pwnc:	<u>Llyfrgelloedd yn gwneud gwahaniaeth</u> : Pumed fframwaith ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2014-2017 : Adroddiad Blynyddol 2016/2017.
Pwrpas yr Adroddiad:	<ul style="list-style-type: none"> •Adrodd ar asesiad (MALD) Adroddiad Blynyddol Llyfrgelloedd Llywodraeth Cymru o'r Gwasanaethau Llyfrgelloedd 2016/17, a'r materion sy'n codi. •Adnabod cryfderau a gwendidau perthynol y Gwasanaeth Llyfrgelloedd a Gwybodaeth fel yr adnabuwyd yn adroddiad blynyddol drafft 2016/2017.
Cadeirydd Sgrwtini:	Cllr Aled Morris Jones
Aelod(au) Portfolio:	Cllr R Meirion Jones
Pennaeth Gwasanaeth:	Delyth Wyn Molyneux
Awdur yr Adroddiad:	Rachel Rowlands : Rheolwr Gwasanaeth Llyfrgell
Rhif Ffôn:	01248 752094
E-bost:	rflxh@ynysmon.gov.uk
Aelodau lleol:	

1 – Argymhelliad/ion

- Bod y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn awgrymu bod yr Aelod Portfolio yn cymeradwyo Adroddiad Blynyddol Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru ar gyfer 2016/17
- Bod y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn nodi asesiad (MALD) Llywodraeth Cymru o Adroddiad Llyfrgelloedd Blynyddol y Gwasanaethau Llyfrgell 2016/17, a'r materion sy'n codi.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall**3 – Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgrwtini**

Er mwyn cymhorthi Aelodau wrth graffu'r pwnc:-

- 3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau [ffocws ar y cwsmer/dinesydd]

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4 - Cwestiynau Sgriwtini Allweddol

5 – Cefndir / Cyd-destun

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru Ebrill 2016 - Mawrth 2017 Adroddiad Rheolwr y Gwasanaeth Llyfrgell

1. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 1.1. Mae Llywodraeth Cymru (LIC) drwy ei hadran bolisi MALD (Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gyflwyno Adroddiad Blynyddol ar berfformiad Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru.
- 1.2. Mae'r adroddiad blynyddol yn cynnwys crynodeb o berfformiad y Gwasanaeth Llyfrgelloedd a Gwybodaeth yn ystod 2016/17 ac mae wedi ei gyflwyno i MALD ar ffurf drafft oherwydd yr amserlen asesu. Mae'r Adroddiad Blynyddol yn atodedig fel *atodiad 1*.
- 1.3. Mae'r Asesiad yn dangos bod y gwasanaeth yn perfformio'n dda ac yn cyrraedd 17 o'r 18 hawl graidd yn llawn, perfformiad tebyg i 2015-16. O'r saith dangosydd ansawdd sydd â thargedau, mae Ynys Môn wedi cyflawni 4 yn llawn, a 3 yn rhannol, perfformiad tebyg i 2015-16. Fodd bynnag, mae MALD yn mynegi pryderon mewn rhai manau. *Atodir yr asesiad fel Atodiad 2*.
- 1.4. Mae perfformiad yn debyg iawn i'r llynedd, gyda rhai gwelliannau nodedig yn y lefelau defnydd. Mae'r mater parhaus o lefelau staffio isel yn parhau i fod yn

destun pryder yn enwedig yn ystod cyfnod o gynllunio newidiadau ar gyfer y dyfodol.

2. GWYBODAETH GEFNDIROL

2.1. Cyflwynwyd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Statudol gan Lywodraeth Cynulliad Cymru (LICC/ WAG) yn Ebrill 2002 i ddynodi lefelau lleiafysmiol darpariaeth llyfrgell a bwriedir hwy i ddarparu mesuriadau perfformiad cymharol i arwain gwelliannau gwasanaeth. Mae Deddf Llyfrgelloedd ac Amgueddfeydd Cyhoeddus 1964 yn ei gwneud yn ofynnol i bob awdurdod lleol “ddarparu gwasanaeth llyfrgelloedd cyfansawdd ac effeithlon i bob un sy’n dymuno gwneud defnydd ohono”. Gan nad yw’r termau “cyfansawdd ac effeithlon” wedi eu diffinio yn y Ddeddf, cyflwynodd LICC y Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus i ddiffinio lefelau gwasanaeth a chynorthwyo’r Gweinidog perthnasol “i oruchwylio, a hybu gwella’r gwasanaeth llyfrgelloedd cyhoeddus”.

2.2. Mae’r 5ed Fframwaith Llyfrgelloedd yn gwneud gwahaniaeth: Pumed fframwaith ansoddol Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2014-17 yn arwyddocaol wahanol i’r 4ydd fframwaith ac yn gosod mwy o bwyslais ar ddeilliannau ac effeithiau a manteision eang eu hystod a gaiff y gwasanaeth ar drigolion Ynys Môn. Mae hyn yn ei gwneud hyd yn oed yn bwysicach bod anghenion cwsmeriaid yn ganolog i’r cyfan sydd gan y Llyfrgell i’w gynnig.

3. ADRRODDIAD BLYNYDDOL Y GWASANAETH LLYFRGELLOEDD 2016 - 2017 : Crynodeb o adroddiad

3.1. MEYSYDD O GRYFDER

- 3.1.1. Roedd lefelau bodlonrwydd cwsmeriaid naill ai yn uwch neu yn ymyl y canolrif ar gyfer Cymru yn ei chyfanrwydd
- 3.1.2. 96% o’i phoblogaeth yn byw o fewn cyrraedd rhwydd i fan gwasanaeth
- 3.1.3. Cafwyd ychydig o gynnydd yn nifer y mynychwyr mewn digwyddiadau a gweithgareddau a drefnwyd gan y llyfrgell, fodd bynnag, mae’r lefel fesul pen y boblogaeth yn parhau yn is na’r canolrif ar gyfer Cymru
- 3.1.4. Ynys Môn sydd â’r gyfradd defnyddio uchaf ar gyfleusterau TGCh i’r cyhoedd
- 3.1.5. Mae canran yr oriau staff sydd wedi’u treulio mewn hyfforddiant yw’r lefel uchaf yng Nghymru
- 3.1.6. Mae cyfanswm y gwariant refeniw wedi cynyddu ychydig yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, gan fod â’r pumed lefel uchaf fesul pen y boblogaeth yng Nghymru

3.2. MEYSYDD O WENDID

- 3.2.1. Mae’r nifer sy’n mynychu hyfforddiant wedi’i drefnu o flaen llaw wedi cynyddu o’i gymharu â’r llynedd, ond eto mae’n dal i fod yn un o’r isaf yng Nghymru

- 3.2.2. Gwariant ar ddeunyddiau wedi'i wario ar eitemau Cymraeg eu hiaith wedi gostwng yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, fodd bynnag, dyma'r uchaf yng Nghymru,
- 3.2.3. Nid yw Ynys Môn wedi cyflawni'r targedau ar gyfer nifer y staff cyffredinol na'r staff proffesiynol,
- 3.2.4. Roedd saith o'r deg awr o gau mewn argyfwng neu heb gynllunio gwneud hynny wedi digwydd oherwydd prinder staff mewn llyfrgell gymunedol.

4. ASESIAD MALD (Gweler : Atodiad 2)

- 4.1. Mae'r asesiad ffurfiol o berfformiad y Gwasanaeth Llyfrgelloedd a Gwybodaeth ar gyfer y flwyddyn 2016/17 yn cyfrifo bod yr Awdurdod yn cyflawni 17 o'r 18 hawl graidd yn llawn, ac yn cyflawni rhannol y 1 sy'n weddill. O'r saith dangosydd ansawdd sydd â thargedau, mae Ynys Môn wedi cyflawni 4 yn llawn, a 3 yn rhannol.
- 4.2. Nid yw'r safon berthynol i gyfanrif staff y sefydliad a staff proffesiynol fesul pen y boblogaeth wedi ei chyfarfod (DA13). Noda MALD; *Mae lefelau staff cyffredinol wedi gostwng ychydig o'i gymharu â'r llynedd, er y cafwyd ychydig o gynnydd yn nifer y staff proffesiynol gan fod un o'r swyddi gwag a adroddwyd llynedd wedi'i llenwi. Fodd bynnag, mae ffigyrau'r ddau fesul pen y boblogaeth yn is na'r targed a osodwyd, ac er eu bod ill dau yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru, mae hyn o ganlyniad i lefelau staffio yn gostwng ledled Cymru*
- 4.3. Mae cyfanswm y gwariant refeniw wedi cynyddu ychydig ac Ynys Môn sydd â'r pumed lefel uchaf fesul pen y boblogaeth yng Nghymru.
- 4.4. Ran y pedwar maes yn y fframwaith (Cwsmeriaid a chymunedau; Mynediad i bawb; Dysgu am oes; ac Arweinyddiaeth a datblygu), o'i gymharu â gweddill Cymru, mae Ynys Môn yn perfformio'n dda ym maes eang Dysgu am oes. Mae'r perfformiad mewn meysydd eraill yn fwy cymysg, gyda rhai dangosyddion da a rhai ddim cystal.
- 4.5. Mae'r asesiad yn dod i gasgliad: *Mae'r gwasanaeth wedi sicrhau gwelliannau mewn rhai meysydd, gan gynnwys cynnydd yn rhai o'r dangosyddion yn ymwneud â'r defnydd ac mae Ynys Môn yn parhau i roi blaenoriaeth i wasanaethau plant. Mae lefelau staffio isel yn parhau i fod yn destun pryder yn enwedig yn ystod cyfnod o gynllunio newidiadau ar gyfer y dyfodol. Roedd cyflwyno system rheoli llyfrgelloedd (LMS) newydd yn ystod 2016-17 wedi arwain at rai anghysonderau yn y data a thrafferth cael gafael ar ddata y mae modd ei gymharu'n uniongyrchol â blynyddoedd blaenorol, ac mae hynny wedi rhwystro'r aseswyr rhag cael darlun llawn o lefel bresennol y gwasanaeth. Byddai'n braf cael cyfnod o sefydlogrwydd i roi modd i'r gwasanaeth gryfhau a symud ymlaen.*

6 – Aseiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Ang

7 – Oblygiadau Ariannol

Ang

8 – Atodiadau

Atodiad 1: Adroddiad Blynyddol Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru Ynys Môn 2016/17

Atodiad 2: Adroddiad Asesu Blynyddol 2016-17: Ynys Môn

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

MALD : Llyfrgelloedd yn gwneud gwahaniaeth : Pumed fframwaith ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2014-2017

<http://gov.wales/topics/cultureandsport/museums-archives-libraries/libraries/public-library-standards/?skip=1&lang=cy>

Ffurflen datganiad profforma blynyddol: Blwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2017

Canllawiau

Mae'r ffurflen i'w llenwi ar 3 taflen waith, ynghyd â dogfen Word. Dylai awdurdodau nodi'r canlynol:

Mae'r ddogfen *Diffiniadau a chanllawiau ar gyfer casglu data a'i gyflwyno* yn rhoi arweiniad ar lenwi'r ffurflen.

Pan fo data wedi'i gynnwys yn y ffurflen flynyddol i CIPFA, dylid defnyddio'r un ffigur ar gyfer y ffurflen hon.

Y celloedd hynny sydd angen data yw'r unig rai y gellir eu dewis; mae'r rhannau eraill yn lled-dywyll. Gellir defnyddio'r fysell tab i symud ymlaen i'r gell nesaf sydd ar gael.

Mae MALD yn cadw'r hawl i ofyn am dystiolaeth o'r wybodaeth a roddwyd ar y ffurflen flynyddol i gynorthwyo gyda'r broses asesu.

Cyd-destun

Mae'r daflen hon yn gofyn am ychydig o fanylion disgrifiadol am yr awdurdod, ynghyd â manylion cysylltu â'r person y dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau ato/ati.

Hawliau Craidd

Mae'r daflen hon yn ymdrin â hawliau craidd y cyhoedd. Mae cwmplyen i'r awdurdodau ddewis eu lefel cydymffurfio â phob hawl (wedi'i hunanasesu), a dylid rhoi unrhyw wybodaeth bellach yn y gofod a ddarparwyd yn ôl yr angen.

Dangosyddion Ansawdd

Mae'r daflen hon yn ymwneud ag 16 o ddangosyddion ansawdd safonau llyfrgelloedd cyhoeddus. O ran rhai dangosyddion, mae'n rhaid i awdurdodau gofnodi'r data craidd y mae'r safonau meintiol yn deillio ohono; bydd y cyfrifo wedyn yn digwydd yn awtomatig.

O ran y safonau hynny sydd â thargedau meintiol, caiff atebion eu cymharu â'r targed a osodwyd, a rhoddir rhyw awgrym a yw'r safon honno wedi'i chyrraedd ai peidio. Mae gofod wedi'i adael i chi roi sylwadau; anogir awdurdodau sy'n methu â chyrraedd y targedau i ddefnyddio'r gofod hwn i nodi unrhyw amgylchiadau lliniarol, a chynlluniau ar gyfer gwella yn y dyfodol.

Dylid rhoi ffigur cymaradwy ar gyfer y flwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2016 ar gyfer pob Dangosydd Ansawdd a adroddir yn flynyddol. Mae gofod wedi'i ddarparu i awdurdodau roi sylwadau ar unrhyw ddirywiad yn eu perfformiad yn ystod y flwyddyn flaenorol.

Dylid rhoi'r ffigyrau diweddaraf sydd ar gael o ran y Dangosyddion Ansawdd hynny sydd ond eu hangen unwaith bob tair blynedd, a dylid rhoi dyddiad casglu'r data yn y gofod a roddwyd.

Cyflwyno

Ar ôl llenwi'r ffurflen, dylid ei dychwelyd drwy e-bost i MALD:

mald@cymru.gsi.gov.uk

Dyddiad olaf derbyn ffurflenni:

Dydd Gwener 23 Mehefin 2017

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch ag:

Alyson Tyler

alyson.tyler@cymru.gsi.gov.uk

0300 062 2103 (llinell uniongyrchol)

0300 062 2112 (prif rif MALD)

Data cyd-destunol**Blwyddyn yn gorffen****31 Mawrth 2017**

Awdurdod

Ynys Mon

Nifer trigolion

69,723

Canran y boblogaeth o dan 16 oed

17.2%

Canran y boblogaeth sy'n gallu darllen a siarad Cymraeg (gweler y nodia

48.3%

Nifer y manau gwasanaeth sefydlog sydd ar agor 10+ awr yr wythnos

9

Nifer y manau gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am lai na 10+ awr yr wythnos

1

Nifer y llyfrgelloedd teithiol

1 teithiol, 1 Caeth i'w tai, 1 ysgol

Llyfrgelloedd cymunedol ar agor 10+ awr yr wythnos

Nifer y llyfrgelloedd wedi'u rheoli gan y gymuned

0

Nifer y llyfrgelloedd wedi'u cefnogi gan y gymuned

0

Nifer y llyfrgelloedd wedi'u comisiynu

0

Llyfrgelloedd cymunedol ar agor am lai na 10 awr yr wythnos

Nifer y llyfrgelloedd wedi'u rheoli gan y gymuned

0

Nifer y llyfrgelloedd wedi'u cefnogi gan y gymuned

0

Nifer y llyfrgelloedd wedi'u comisiynu

0

Faint o'r llyfrgelloedd cymunedol hyn, os oes rhai o gwbl, sydd wedi'u cyr

0

Nifer y Llyfrgelloedd Cymunedol Annibynnol

0

Manylion cyswllt ar gyfer ymholiadau ynghylch y ffurflen hon

Enw

Rachel Rowlands

Rhif ffôn

01248 752094

E-bost

rflh@ynysmon.gov.uk

A yw'r Ffurflen Datganiad Blynyddol hon wedi'i chymeradwyo gan yr awdurdod cyn ei chyflwyno i MALD?

Pryd y disgwylir y caiff ei gymeradwyo?

Nac ydi

Pryd caiff y fersiwn derfynol ei chyflwyno i MALD?

Hydref 2017

Hydref 2017

Cwsmeriaid a chymunedau

- 1 Sicrhau bod staff cyfeillgar, gwybodus a chymwys wrth law i helpu.
- 2 Cynnal amrywiaeth o weithgareddau i gefnogi dysgu, mwynhad a galluogi defnyddwyr i gael y budd mwyaf o'r adnoddau sydd ar gael.
- 3 Darparu mynediad i ystod o wasanaethau ac adnoddau i gefnogi dysgu gydol oes, lles a datblygiad personol, a chyfranogiad cymunedol.

Cyflawni'n llawn	Mae Gofal Cwsmer yn parhau i fod yn flaenoriaeth i'r Gwasanaeth ac mae'r staff wedi derbyn hyfforddiant gloywi mewn gofal cwsmer a hyfforddiant mewn Safonau Iaith Gymraeg a'n cyfrifoldebau fel staff rheng flaen. Gan fod ni yn ddim bychan mae rhannu gwybodaeth yn parhau i fod yn hanfodol a gwneir ymdrech i raeadru gwybodaeth a phrofiadau trwy gydol y strwythur staffio. Mae WPLS13 wedi cael ei gyflawni sy'n adlewyrchu ein hymrwymiad i hyfforddiant a datblygiad proffesiynol parhaus, mae cydweithrediad rhwng Llyfrgelloedd Gogledd Cymru a phartneriaid eraill yn ein helpu i gyflawni'r safon hon. Nid oes gan y Gwasanaeth gyllideb hyfforddi benodol; Nodir anghenion hyfforddi yn ystod y broses arfarnu sy'n bwydo i'r gyllideb hyfforddi adrannol a chorfforaethol lle mae arian yn cael ei ddyrannu ar gyfer y flwyddyn. Darperir llawer o'n hyfforddiant yn rhad ac am ddim trwy weithio mewn partneriaeth lle mae costau staff wrth law a chostau theithio ydi'r unig gostau.
Cyflawni'n llawn	Mae Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn darparu ystod lawn o weithgareddau i gwrdd ag anghenion ein poblogaeth; sgiliau digidol, gweithgareddau oedolion a phlant a gweithgareddau datblygu darllenwyr yn cyfoethogi ac ehangu'r cynnig y gwasanaeth llyfrgell, gyda sesiynau wedi targedu wedi'u cynnal, er enghraifft, 3 grwpiau 'darllen a gwranddo' ar gyfer y rhai sy'n rhannol ddall. Bod hyn yn cael ei gyflawni gydag adnoddau cyfyngedig a lefelau staffio isel yn gredyd i'n staff. Mae gweithgareddau ar gyfer plant a phobl ifanc yn bwysig i'r gwasanaeth ac mae ein gwasanaeth llyfrgelloedd hysgolion integredig yn ychwanegu gwerth sylweddol at y cynnig. Bod hyn yn cael ei gyflawni gydag adnoddau cyfyngedig a phroblemau capasiti yn glod i'n staff.
Cyflawni'n llawn	Mae'r Cydlynnydd Dysgu Gydol Oes (aelod o'r tîm proffesiynol) yn ychwanegu gwybodaeth amhrisiadwy a phrofiad i'r ardal hon, ac mae'n gweithio mewn partneriaeth â chydweithwyr ac asiantaethau eraill. Mae Iechyd a Lles yn flaenoriaeth y gwasanaeth a gwasanaethau, gweithgareddau'r, ac adnoddau yn cysylltu â blaenoriaeth hwn. Mae gwasanaethau / ffynonellau ac adnoddau newydd yn cael eu bwydo i mewn i'n rhaglenni hyfforddi lle bo hynny'n briodol, ac yn dosbarthu i bob aelod o staff.

Mynediad i bawb

Cydymffurfio â Hawliau Craidd

Ynys Mon

4 Llyfrgelloedd ar agor i holl aelodau eu cymunedau	Cyflawni'n llawn	Mae'r broses Trawsnewid y Gwasanaeth Llyfrgell wedi gorfodi astudiaeth fanwl 'dadansoddi cymdeithasol a demograffig' sy'n canolbwyntio ar bwy sy'n defnyddio ein gwasanaethau a chyfleusterau a sut maent yn defnyddio ein gwasanaeth. Sylw hefyd wedi cael ei rhoi i ddinasyddion nad yw'n defnyddio gwasanaeth llyfrgell. Anelodd ein hymgyngoriad cyhoeddus (2015-16) i gasglu barn dinasyddion ar lefel Sir gyfan, i gasglu beth mae dinasyddion ei eisiau a'i angen gan wasanaethau llyfrgell. Rhoddodd pobl hefyd eu barn fwy cyffredinol am y rôl bydd llyfrgelloedd yn chwarae yn eu cymunedau'r a'r gwahanol fathau o wasanaethau y gellid eu darparu i gwrdd angen cymunedol. Mae'r lledaenu daearyddol presennol ein llyfrgelloedd statig yn darparu mynediad ardderchog i'r boblogaeth gyda'r llyfrgell symudol sy'n cwmpasu ardaloedd mwy gwledig. Mae'r gwasanaeth caeth i'w tai yn darparu gwasanaeth i'r rhai nad ydynt yn gallu ymweld â llyfrgell statig neu deithiol. Mae'r faniau llyfrgell hefo lifft. Mae pob adeilad yn ddeniadol ac wedi cynllunio'n dda gyda'r ardaloedd ar gyfer gwahanol grwpiau a'r plant a'r pobl ifanc.
5 Yn rhad ac am ddim i ymuno â hwy	Cyflawni'n llawn	Mae gwasanaeth llyfrgell Ynys Môn yn rhad ac am ddim i ymuno.
6 Darparu llecyn diogel, deniadol a hygyrch sydd ag oriau agor addas	Cyflawni'n llawn	Mae'r adborth a gasglwyd o'r ymgyngoriad Trawsnewid Llyfrgelloedd wedi nodi bod oriau agor yn cyrraedd anghenion lleol, nododd 15% o 'non-users' y gall amseroedd agor gwahanol yn eu hannog i ddefnyddio'r Gwasanaeth, bydd hyn yn cael ei fwydo i mewn i'r unrhyw fodel wrth symud ymlaen. Mae gan y gwasanaeth llyfrgell adeiladau sydd mewn cyflwr ffisegol ardderchog ar wahân i'r Llyfrgell Caergybi. Mae prosiect Neuadd y Farchnad ar gyfer Caergybi wedi'i drefnu i agor ddechrau'r haf 2018. Bydd yn brosiect yma yn sicrhau llyfrgell Strategol 21ain Ganrif i Gaergybi a'r ardal gyfagos. Mae ein holl adeiladau yn hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd 1995. Mae llyfrgelloedd i gyd yn darparu amgylchedd deniadol, diogel wedi dylunio a chynllunio i sicrhau hyn. Mae WPLSQI1 yn dangos bod 97% o'n ddefnyddwyr yn gweld y llyfrgell yn lle pleruser, diogel a chynhwysol. Mae Gwasanaethau Eiddo yn monitro'r amgylchedd a chymryd camau angenrheidiol os oes angen.
7 Darparu gwasanaethau, cyfleusterau ac adnoddau gwybodaeth priodol i unigolion a grwpiau sydd ag anghenion arbennig	Cyflawni'n llawn	Prynir adnoddau i bob grŵp o bobl. Darparodd 9/10 llyfrgell (pob un sy'n agored am dros 10 awr yr wythnos) o leiaf un CP mynediad cyhoeddus gyda meddalwedd testun rhagfynegol. Cymorthyddion megis llygoden pêl dracio a bysellfyrddau cynorthwyol ar gael ym mhob llyfrgell. Mae'r Gwasanaeth yn cynnig gwasanaeth i gwsmeriaid sy'n gaeth i'r tŷ ac i grwpiau arbennig eraill, er enghraifft unigolion sy'n rhannol ddall a'r rhai sydd ag anghenion arbennig. Mae ysgol anghenion arbennig y sir yn ymweld â'r llyfrgell yn rheolaidd a chynhelir gweithgareddau yn ystod y flwyddyn.
Dysgu am oes		
8 Benthycu llyfrau am ddim.	Cyflawni'n llawn	Rhoddir llyfrau, llyfrau Clywedol as thapiau iaith ar fenthyg yn ddi-dâl. Ceir mynediad am ddim i adnoddau ar-lein. Mae ceisiadau ar gyfer stoc ar gael yn rhad ac am ddim o fewn Cymru, gyda thâl priodol am geisiadau am eitemau nad ydynt ar gael yng Nghymru.

Cydymffurfio â Hawliau Craidd

Ynys Mon

<p>9 Cynnig mynediad am ddim i wybodaeth.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae'r holl wybodaeth yn rhad ac am ddim, efallai y bydd tâl bychan am lungopio ac argraffu. Mae Ynys Môn yn aelod o'r cynllun rhyngfenthycia rhanbarthol LINC Y Gogledd; Mae'r Bartneriaeth Llyfrgelloedd Gogledd Cymru yn darparu cyfleoedd cydweithredu draws sectoraidd ardderchog, roedd y Bartneriaeth TalNet yn fudd mawr i'r Gwasanaeth, a bydd Partneriaeth Llyfryddiaeth newydd Gogledd Cymru yn ymestyn y manteision. Mae gan y gwasanaeth teithiol a gwasanaeth caeth i'w tai fynediad i wybodaeth trwy ddata symudol (mobile data), mae hyn yn darparu rhwydwaith cyfyngedig, ond pwysig, i wybodaeth i'n defnyddwyr yma
<p>10 Darparu defnydd am ddim o'r Rhyngwrwd a chyfrifiaduron, gan gynnwys diwifr.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae defnyddio'r rhyngwrwd a chyfrifiaduron am ddim i holl drigolion ac ymwelwyr gyda cherdyn llyfrgell. Codir tâl bychan am breswylwyr (ymwelwyr) sy'n defnyddio ein cyfrifiaduron. Yr unig ffactor cyfyngol yw'r galw, lle mae dim ond awr yn cael ei warantu, fel arfer mae slotiau pellach ar gael yn dibynnu ar y galw. Mae WI-FI yn rhad ac am ddim i bawb ac mae ar gael ym mhob un o'n llyfrgelloedd. Mae cyfleusterau a chysiau yn cael eu hyrwyddo tu allan i'r llyfrgell ac mae defnydd TGCh / presenoldeb yn uchel
<p>11 Cynnig defnydd am ddim o adnoddau gwybodaeth ar-lein 24 awr y dydd.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae'r tudalennau gwe'r Gwasanaeth Llyfrgell a Chatalog y Llyfrgell ar gael ar-lein gyda mynediad 24/7. Mae adnoddau ar lein e.e. 'Transparent Language' ac e-lyfrau/ e-audio / e-zines ar gael yn rhad ac am ddim 24 awr y dydd. Mae mynediad i 'Access to Research' ar gael i bawb. Mae ein polisi casglu e-adnoddau yn cael ei adolygu ac fe'i diweddarir yn ystod y cyfnod adrodd hwn.
<p>12 Darparu mynediad at adnoddau o ansawdd uchel mewn amrywiaeth o fformatau, gan gynnwys rhai yn yr iaith Gymraeg, ac yn adlewyrchu ffurfiau cyhoeddi sy'n newid.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae'r gwasanaeth llyfrgell yn sicrhau bod ein hadnoddau cyllidebol yn cael ei ddefnyddio i ddarparu adnoddau o ansawdd uchel mewn amrywiaeth eang o fformatau. Mae'r holl ddeunydd Cymraeg a gyhoeddir yn cael ei brynu. Mae'r consortiwm Pwrcasu Llyfrau Cymru Gyfan yn galluogi'r gwasanaeth i gyflawni mwy o arbedion nag pe baem yn gweithredu ar ben ein hun. Mae'r bartneriaeth TalNet hefyd yn dod ac arbedion yn y maes hwn.
<p>13 Rhannu eu catalogau, er mwyn i ddefnyddwyr fedru gwneud un chwiliad drwy holl adnoddau llyfrgelloedd Cymru.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae symud i LMS Cymru Gyfan wedi cryfhau 'rhannu catalogau', ac mae gan y catalog newydd nodweddion gwell megis delweddau clawdd ac adolygiadau. Mae'r hyfforddiant staff yn y maes hwn yn ystod y cyfnod newid wedi ennyn hyrwyddo'r catalog a'i gryfderau. Mae ein hystadegau'n dangos bod defnydd y catalog yn cynyddu.
<p>Arweinyddiaeth a datblygu</p>		
<p>14 Hyrwyddo llyfrgelloedd er mwyn denu rhagor o bobl i elwa o'u gwasanaethau.</p>	Cyflawni'n rhannol	Rydym yn parhau i nodi hyn fel 'cyfarfod yn rhannol' o ganlyniad i faterion adnoddau, mae gwasanaeth heb unrhyw gyllideb farchnata, a gall capasiti staffio yn y gwasanaeth cyfyngu cyrhaeddiad. Mae'r Tîm Datblygu Cynulleidfa yn Wrecsam wedi bod yn amhrisiadwy yn y maes hwn, ac mae Ynys Môn yn teimlo'r golled y tîm hwn, oherwydd blaenoriaethau / newidiadau cyllid MALD. Fel y nodwyd yn flaenorol, mae'r Gwasanaeth yn cydnabod bod hwn yn faes o wendid, fodd bynnag, mae presenoldeb rheolaidd ar y tudalennau cyfryngau cymdeithasol yr Awdurdod yn cael effaith da a datganiadau i'r wasg yn adrodd straeon newyddion da wedi ymddangos yn rheolaidd yn ystod y flwyddyn sy'n denu pobl nad ydynt yn ddefnyddwyr. Mae gweithgareddau a digwyddiadau yn cael eu hyrwyddo y tu allan i adeiladau ni mewn lleoliadau yn y gymuned.

Cydymffurfio â Hawliau Craidd

Ynys Mon

<p>15 Ymgynghori â defnyddwyr yn rheolaidd i gasglu eu barn ar y gwasanaeth a chasglu gwybodaeth am eu hanghenion newidiol.</p>	Cyflawni'n llawn	Cynhaliodd y Gwasanaeth ymgynghoriad helaeth yn 2014-15 fel rhan o'r Broses Trawsnewid, gyda nod ateb sawl cwestiwn: Beth mae angen dinasyddion a phartneriaid Ynys Môn o'u gwasanaeth llyfrgell? Casglu barn ar restr hir o opsiynau posibl. Pa syniadau sydd gan ddinasyddion a phartneriaid ar gyfer gwella'r gwasanaeth? Mae'r ymatebion wedi hysbysu'r broses Gwasanaeth a throsglwyddo. Cynhaliwyd arolwg defnyddwyr ym mis Chwefror 2017. Mae'r canlyniadau hyn yn bwydo i mewn i'r adroddiad safonau a hefyd i'r broses drawsnewid ac ymgynghoriad Strategaeth Drafft y Gwasanaeth Llyfrgell.
<p>16 Gweithio mewn partneriaeth i agor mynediad at adnoddau holl lyfrgelloedd Cymru.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae gwasanaeth Llyfrgelloedd Ynys Môn yn cymryd pob cyfle i weithio mewn Partneriaeth, o fewn y sector llyfrgelloedd cyhoeddus, y gymuned ehangach a hefyd gyda phartneriaid y tu allan i'r sector llyfrgell. Mae'r gwasanaeth yn cyfrannu at weithgareddau ac agenda'r Partneriaeth Llyfrgelloedd Gogledd Cymru (Cyhoeddus, Academaidd, AB a Llyfrgelloedd Arbennig) ac yn cydweithio yn llawn â'r cynllun Rhanbarthol LINC y Gogledd. Bydd y prosiect LMS Cymru Gyfan yn cryfhau'r maes hwn ymhellach. Mae Mynediad i 'Access to Research' ar gael ac mae cynllun 'Mynediad Cerdded i Mewn' i Brifysgolion ei hyrwyddo i'n defnyddwyr.
<p>17 Darparu mynediad at strategaeth, polisiau, amcanion a gweledigaeth y gwasanaeth llyfrgell, mewn print ac ar-lein, mewn amrywiaeth o ieithoedd fel y bo'n briodol i'r gymuned.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae strategaeth, polisiau, nodau a gweledigaeth y Gwasanaeth Llyfrgelloedd ar gael yn llawn wedi ei argraffu, yn llwyr ddwyieithog yn Gymraeg a Saesneg. Mae strategaeth, polisiau, amcanion a gweledigaeth ar gael ar-lein. Mae polisiau stoc yn cael eu diweddarau fel rhan o broses Cydlynu Gogledd Cymru.
<p>18 Darparu proses gwyno sy'n glir, yn amserol ac yn dryloyw ar gyfer adegau pan fo rhywbeth yn mynd o'i le.</p>	Cyflawni'n llawn	Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell yn gweithredu polisi Canmol a Chwyn, proses glir, tryloyw ac amserol. yn chwarterol ar gyfer Sgriwtini. Ymdrinnir â phob mater yn uniongyrchol a rhaeadrir yr arfer dda/ y gwersi a ddysgwyd yn uniongyrchol i bob pwynt gwasanaeth.

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Cwsmeriaid a chymunedau	Ynys Mon		
DASLICC 1 Gwneud gwahaniaeth	2016-17		
Canran yr oedolion sy'n credu bod defnyddio'r llyfrgell wedi'u helpu i ddatblygu sgiliau newydd	67%		
Canran yr oedolion sydd wedi cael gwybodaeth ddefnyddiol ynghylch iechyd a lles yn y llyfrgell	51%		
Canran yr oedolion sydd yn teimlo bod y llyfrgell yn lle diogel a chroesawgar i ymweld â hi	97%		
Canran yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau	84%		
Sylw'r Awdurdod: Mae gwybodaeth lechyd a Lles yn flaenoriaeth ar gyfer y fframwaith nesaf ac mae'r Awdurdod yn gweithio i gynyddu gwelededd a defnydd ei adnoddau lechyd a Lles.			
Canran y plant 7-16 oed sy'n meddwl bod defnyddio'r llyfrgell yn eu helpu i ddysgu a chael gwybod pethau	90%		
Canran y plant 7-16 oed sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau	69%		
Sylw'r Awdurdod: Mae'r Awdurdod yn cydnabod pwysigrwydd Llyfrgelloedd ar gyfer gweithgareddau cymdeithasol a dysgu.			
DASLICC 2 Bodlonrwydd cwsmeriaid	2016-17		2015-16
Canran yr oedolion sy'n credu bod y dewis o lyfrau yn 'dda iawn' neu'n 'dda'	94%		ang
Canran yr oedolion sy'n credu bod safon y gofal cwsmeriaid yn 'dda iawn' neu'n 'dda'	99%		ang
Canran yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell yn 'dda iawn' neu'n 'dda' yn gyffredinol	97%		ang
<i>Dyddiadau'r arolwg (mis a blwyddyn)</i>	Cwefror 2017		ang
Sylw'r Awdurdod: Fel y nodir yn yr adroddiad hwn, mae gofal cwsmeriaid yn flaenoriaeth i'r Gwasanaeth ac i'r Awdurdod, mae lefel boddhad o 99% yn ailgyfeiriad rhagorol o'r flaenoriaeth hon.			
Sgôr gyffredinol allan o ddeg ar gyfartaledd a roddwyd gan ddefnyddwyr 7-16 oed i'r llyfrgell maent yn eu defnyddio	8.6		ang
Sylw'r Awdurdod:			
DASLICC 3 Cymorth ar gyfer datblygiad unigol	2016-17	% y cyfanswm	2015-16 % y cyfanswm
Nifer o fannau gwasanaeth sefydlog sydd ar agor am 10 awr a mwy sy'n darparu:			
Cymorth sylfaenol i ddefnyddio'r seilwaith TGCh a gynigir (gan gynnwys y rhwydwaith diwifr) a chymorth i gael gafael ar y rhychwant o adnoddau gwybodaeth electronig sydd ar gael.	9	100%	100%
Hyfforddiant i wella llythrennedd, rhifedd a sgiliau digidol.	6	67%	67%
Sesiynau llythrennedd gwybodaeth i ddefnyddwyr.	9	100%	100%
Cymorth i ddefnyddwyr i gael gafael ar adnoddau e-lywodraeth lleol a chenedlaethol.	9	100%	100%
Rhaglenni/gweithgareddau datblygu darllenwyr ar gyfer oedolion a phlant	9	100%	100%
Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod:			

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Mae rhaglen lawn o sesiynau sgiliau ffurfiol wedi rhedeg yn y 6 llyfrgell fwyaf. Sesiynau sgiliau anffurfiol yn digwydd ym mhob llyfrgell, fodd bynnag nad yw nifer y cyfrifiaduron yn y llyfrgelloedd llai yn addas ar gyfer sesiynau ffurfiol.

DASLICC 4 Hyfforddiant i ddefnyddwyr

Cyfanswm y nifer yn mynychu sesiynau hyfforddi defnyddwyr wedi'u trefnu ymlaen llaw gan y llyfrgell

2016-17	Fesul 1,000 o'r boblgth	2015-16
---------	-------------------------	---------

395	6	
-----	---	--

Canran y mynychwyr a ddywedodd fod mynychu wedi'u helpu i gyflawni eu hamcanion

97%		95%
-----	--	-----

Nodwch y dull a ddefnyddiwyd i gyfrifo'r ffigur hwn

Brasamcan o nifer y ffurflenni adborth a ddosbarthwyd

50		
----	--	--

Nifer y ffurflenni adborth sydd wedi'u cynnwys yn y cyfrifiad hwn

50		
----	--	--

Nifer y cwsmeriaid sydd wedi cael cymorth drwy gael hyfforddiant anffurfiol yn ystod y flwyddyn

18,465	265	
--------	-----	--

Sylw'r Awdurdod (gan gynnwys nodyn ar y dull i'w ddefnyddio i gyfrifo'r canlyniadau):

Mae hyfforddiant anffurfiol wedi cynyddu eto: mae cymorth yn amrywio ac yn ehangu, fodd bynnag, helpu gydag e-byst, ddefnyddio e-adnoddau, ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol, ddefnyddio cyfrif WiFi yn gyfran fawr o'r ffigur hwn. Dilynir gweithdrefnau samplu CIPFA gyda chyfrif ym mis Hydref am % a ddywedodd fod hyfforddiant wedi helpu i gyflawni eu nodau. Mae'r ffigurau eraill yn cyfrif llawn.

Mynediad i bawb

Ynys Môn

DASLICC 5 Lleoliad mannau gwasanaeth

2016-17	2015-16
---------	---------

Dwysedd y boblogaeth (person yr hectar)

1.0	
-----	--

% yr aelwydydd o fewn 3 milltir (neu 15 munud o amser teithio ar drafnidiaeth gyhoeddus) i fan gwasanaeth sefydlog, neu o fewn ¼ milltir i arhosfan llyfrgell deithiol

96%	100%
-----	------

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

Mae 67.4% o boblogaeth Ynys Môn yn byw o fewn 3 milltir i lyfrgell sefydlog. Mae'r ffigur hwn yn deillio o'r system GIS ac mae'n gadarn yn ystadegol. Cyfrifir y ffigur hwn gan ddefnyddio rhwydwaith pellter wrth ffyrdd. 28.29% o gartrefi o fewn .25 o stop symudol.

DASLICC 6 Defnyddio'r llyfrgell

2016-17	Fesul 1,000 o'r boblgth	2015-16 Fesul 1,000 o'r boblgth
---------	-------------------------	---------------------------------

Cyfanswm nifer yr ymweliadau i lyfrgelloedd yn ystod y flwyddyn

288,044	4,131	4,124
---------	-------	-------

Nodwch y dull a ddefnyddiwyd i gyfrifo hwn

Cyfanswm nifer yr ymweliadau allanol i wefan llyfrgelloedd yn ystod y flwyddyn

121,883	1,748	1,579
---------	-------	-------

Cyfanswm nifer y benthycwyr gweithredol yn ystod y flwyddyn

7,081	102	144
-------	-----	-----

Cyfanswm y nifer sy'n aelodau o'r llyfrgell

14,227	204	251
--------	-----	-----

Cyfanswm nifer y llyfrau a fenthycwyd (oedolion a phlant wedi'u cyfuno)

259,753	3,725	4,079
---------	-------	-------

Cyfanswm nifer y deunydd clyweledol ac electronig a fenthycwyd/lawrlwythwyd

12,722	182	129
--------	-----	-----

Sylw'r Awdurdod (gan gynnwys enwau unrhyw fannau gwasanaeth a rennir ac sy'n rhannu dulliau cyfrif, a dyddiad y glanhau diwethaf ar ddata

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Benthycwyd Egniol yw'r ffigur LMS newydd (Sirsi Dynix) o 23/8/2016. Penderfynwyd yn rhanbarthol i adrodd ar y ffigur hwn er mwyn osgoi'r perygl o ddyblygiad hefo cyfuno LMS newydd a hen. Mae'n debyg bod y gwir ffigur yn uwch ac yn nes at ffigur y llynedd, gan y bydd pobl wedi benthycy eitemau yn y 5 mis cyntaf, ond nid yn yr ail 7 mis. Cyfanswm Aelodau'r Llyfrgell hefyd yw'r Ffigur LMS newydd. Roedd data aelodaeth yn cael ei lanhau yn ystod: 8/2016. Materion Llyfrau: Roedd y ffigur a adroddwyd yn 15/16 yn anghywir oherwydd nad oedd C4 yn cael ei adrodd. Mae'r ffigur cywir yn cael ei adrodd uchod.

DASLICC 7 Presenoldeb defnyddwyr yn nigwyddiadau'r llyfrgell

	2016-17	Fesul 1,000 o'r boblgth	2015-16 Fesul 1,000 o'r boblgth
Cyfanswm y nifer yn mynychu digwyddiadau a gweithgareddau wedi'u trefnu gan y llyfrgell Sylw'r Awdurdod: Mae'r tîm llyfrgell wedi gweithio'n galed i drefnu a chynnal gweithgareddau trwy gydol y flwyddyn. Gall hyn fod yn heriol ac fe'i cyflawnir heb fawr ddim gwariant refeniw.	14,387	206	193

Dysgu am oes

DASLICC 8 Deunydd darllen cyfoes

	2016-17	Fesul 1,000 o'r boblgth	2015-16 Fesul 1,000 o'r boblgth
Cyfanswm nifer yr eitemau a dderbyniwyd	16,956	243	324
Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau (o DASLICC 14) Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Er bod cyrraedd y safon, mae'r cyfanswm eitemau derbyniwyd yn is na o 2015-16 ac mae cyfanswm gwariant hefyd i lawr. Mae newid LMS wedi effeithio perfformiad yn erbyn y safon hon, oherwydd nifer o ffactorau, er enghraifft waharddiad ar wariant am 4 mis. Mae ein llyfrgellwyr wedi gwneud yn dda i gyrraedd y lefel o wariant a wnaethant pan ystyrir hyn. Ar y cyfan, mae cost llyfrau wedi codi, rydan ni'n ceisio lliniaru yn erbyn hyn trwy fanteisio ar ddisgownts a gostyngiadau consortia. Rydym hefyd wedi newid ein patrymau prynu ychydig i brynu llai o glawr papur oherwydd teimlwyd bod polisïau'r blynyddoedd blaenorol i brynu nifer mawr o glawr papur wedi cael effaith ar ansawdd ein stoc.	£118,236		£1,784

Stoc benthycy ar ddechrau'r flwyddyn

Cyfanswm deunydd i'w fenthycy a dderbyniwyd

Cyfradd adnewyddu

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

Stoc benthycy ar ddechrau'r flwyddyn	296,058		2015-16
Cyfanswm deunydd i'w fenthycy a dderbyniwyd	16,926		
Cyfradd adnewyddu	15.4%		19%

DASLICC 9 Deunydd darllen priodol

Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau i blant

A yw'r ffigur hwn yn cynnwys gwariant ar Wasanaeth Llyfrgell i Ysgolion?

Please indicate the amount included

Canran gwariant ar ddeunyddiau i blant

Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod:

	2016-17		2015-16
Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau i blant	£31,564		
A yw'r ffigur hwn yn cynnwys gwariant ar Wasanaeth Llyfrgell i Ysgolion?	Ydi		
Please indicate the amount included	£11,582		
Canran gwariant ar ddeunyddiau i blant	27%		% 26%

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Mae'r gwasanaeth yn 'gorwario' yn yr ardal hon, sy'n adlewyrchu blaenoriaeth gwasanaeth tuag at Blant ac Oedolion Ifanc.

Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau Cymraeg	£13,576		
Canran gwariant ar ddeunyddiau Cymraeg	11.5%	%	
Gwariant am bob 1,000 y boblogaeth breswyl sy'n siarad Cymraeg	£403	£	£380
Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.			
Mae gwariant fesul 1,000 o boblogaeth sy'n siarad Cymraeg wedi cynyddu ers 2015-16			

DASLICC 10 Mynediad ar-lein

	2016-17	Fesul 10,000 o'r boblgth	2015-16 Fesul 10,000 o'r boblgth
Cyfanswm nifer y cyfrifiaduron â mynediad i'r cyhoedd sydd ar y rhwydwaith	70	10.04	10.29
Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.			

A yw pob llyfrgell sefydlog a theithiol yn darparu o leiaf un ddyfais sy'n rhoi mynediad i'r cyhoedd at y Rhyngwyd ac at gynnwys digidol ar y rhwydwaith?

A yw pob llyfrgell sefydlog a theithiol yn darparu o leiaf un ddyfais sy'n rhoi mynediad i'r cyhoedd at y Rhyngwyd ac at gynnwys digidol ar y rhwydwaith?	Nac ydi
Os yw'n berthnasol, cofnodwch nifer y safleoedd sefydlog nad oes ganddynt fynediad i'r rhwydwaith	0
Os yw'n berthnasol, cofnodwch nifer y llyfrgelloedd symudol nad oes ganddynt fynediad i'r rhwydwaith	0

Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod:

Mae'r holl lyfrgelloedd sefydlog yn darparu o leiaf un ddyfais sy'n rhoi mynediad i'r rhyngwyd a chynnwys digidol rhwydweithio i'r cyhoedd. Mae gan y Llyfrgell Symudol fynediad i'r Rhyngwyd ond nid oes ganddo ddyfais gyhoeddus. Mae'r Cynorthwydd Llyfrgell yn chwilio am wybodaeth i ddefnyddwyr os bydd angen. Mae hwn yn faes yr ydym yn gobeithio ei weld yn gwella fel rhan o'r agenda drawsnewid

A yw'r holl fannau gwasanaeth sefydlog yn darparu mynediad diwifr i'r cyhoedd er mwyn iddynt ddefnyddio eu dyfeisiau eu hunain?

A yw'r holl fannau gwasanaeth sefydlog yn darparu mynediad diwifr i'r cyhoedd er mwyn iddynt ddefnyddio eu dyfeisiau eu hunain?	Ydi
---	-----

DASLICC 11 Defnyddio TGCh

	2016-17	% a ddefnyddiwyd	2015-16 %
Nifer yr oriau sydd ar gael i'w defnyddio ar gyfleusterau TGCh sydd â mynediad i'r cyhoedd yn ystod y flwyddyn	52,600		
Nifer yr oriau a gofnodwyd o ddefnyddio cyfleusterau TGCh gan y cyhoedd yn ystod y flwyddyn	36,253	69%	59%
Nifer yr oriau ar gael i ddefnyddio rhwydweithiau diwifr gan y cyhoedd yn ystod y flwyddyn	9,875		
Nifer yr oriau a gofnodwyd o'r cyhoedd yn defnyddio rhwydweithiau diwifr yn ystod y flwyddyn	dim ar gael		ang

Sylw'r Awdurdod:

Nid yw oriau WiFi yn cael eu cofnodi ar hyn o bryd, fodd bynnag, dylai newidiadau yn y rhwydwaith TG ein galluogi i adrodd am y ffigur hwn ar gyfer y Fframwaith nesaf

DASLICC 12 Cyflenwi ceisiadau

	2016-17	%	2015-16 %
--	---------	---	-----------

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Cyfanswm nifer y ceisiadau am eitemau unigol a wnaed yn ystod y flwyddyn	3,732		
Nifer y ceisiadau yr hysbysir y defnyddiwr eu bod ar gael o fewn 7 diwrnod calendr i wneud y cais Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.	2,712	73%	73%
Oherwydd mabwysiadodd Rhanbarth Gogledd Cymru y LMS newydd ym mis Awst 2016 a'i effaith ar gyflwyno ceisiadau yn ystod ail, trydydd a chwarter olaf y flwyddyn - mae'r perfformiad a adroddir yma ar gyfer y Chwarter Cyntaf (Ebrill - Mehefin 2016) fel sampl am y flwyddyn. Roedd y chwarter hwn yn glir o unrhyw newidiadau ac sgîl-ffeithiau o'r newid pellgyrhaeddol hwn ac felly mae'n rhoi darlun llymach o ymdrechion staff y llyfrgell i ddiwallu anghenion defnyddwyr			
Nifer y ceisiadau yr hysbysir y defnyddiwr eu bod ar gael o fewn 15 diwrnod calendr i wneud y cais Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.	3,325	89%	91%
Oherwydd mabwysiadodd Rhanbarth Gogledd Cymru y LMS newydd ym mis Awst 2016 a'i effaith ar gyflwyno ceisiadau yn ystod ail, trydydd a chwarter olaf y flwyddyn - mae'r perfformiad a adroddir yma ar gyfer y Chwarter Cyntaf (Ebrill - Mehefin 2016) fel sampl am y flwyddyn. Roedd y chwarter hwn yn glir o unrhyw newidiadau ac sgîl-ffeithiau o'r newid pellgyrhaeddol hwn ac felly mae'n rhoi darlun llymach o ymdrechion staff y llyfrgell i ddiwallu anghenion defnyddwyr			
Ynys Mon			
Arweinyddiaeth a datblygu			
DASLICC 13 Lefelau staffio a chymwysterau	2016-17	Fesul 10,000 o'r boblgth	2015-16 Fesul 10,000 o'r boblgth
Cyfanswm nifer y staff (FTE)	19.5	2.80	2.90
Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod: Sylw'r Awdurdod (gan gynnwys gwybodaeth am staff sy'n cael eu rhannu): Mae'r cyfanswm hwn yn cynnwys staff a rennir yn uned lyfryddol TalNET (ar 22% o'u lefel staffio cyfanswm). Rydym eto wedi cynnwys oriau'r Cydlynnydd Dysgu Gydol Oes, llyfrgellydd proffesiynol, sy'n cael ei ariannu drwy'r Adran Addysg ac nid yw'n cael ei gyflogi o gyllideb y Gwasanaeth Llyfrgell; mae'r swydd hon yn rhan o'r Tîm Proffesiynol ac mae ganddi feysydd cyfrifoldeb penodol o fewn y gwasanaeth yn ogystal â'r rôl integredig dysgu gydol oes. Derbyniwyd y swydd hon i'w gynnwys ym mhob adroddiad blaenorol ond cafodd eu eithrio yn adroddiad y llynedd. Oherwydd natur annatod y swydd hon, teimlwn y dylid ei gynnwys yma. Mae lefelau staffio wedi lleihau ychydig yn ystod y cyfnod adrodd hwn ac mae gennym 1.5 o swyddi gwag sydd wedi'u heithrio o'r ffigurau hyn. Mae Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn is na chyfanswm y safonau lefel staffio, lle mae'n anochel y bydd yn effeithio ar y gwasanaeth. Mae'r broses drawsnewid ac ailstrwythuro wedi cymhlethu'r posibilrwydd o lenwi'r swyddi wag.			
Nifer y staff sydd â chymwysterau cydnabyddedig yn gysylltiedig â llyfrgelloedd (FTE) (gan gynnwys meysydd cytras)	4.4	0.63	0.47
Nid yw'r targed hwn wedi'i gyrraedd. Ychwanegwch unrhyw sylwadau isod:			

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Mae'r swydd Llyfrgellydd Plant a Phobl Ifanc bellach wedi'i llenwi, sydd wedi dangos cynnydd yn y perfformiad yn yr ardal hon, fodd bynnag, rydym yn dal i fod yn is na'r safon. Gall capasiti staffio proffesiynol ynghyd â'r broses drawsnewid gyfyngu ar ddatblygu gwasanaeth ar adegau. Roedd y ffigur hwn yn cynnwys y cydlynedd dysgu gydol oes a 22% o staff TalNet (gweler y sylwadau uchod)

Nifer y staff sydd â chymwysterau mewn meysydd cytras (FTE)	0.0	0.00
Nifer y swyddi sy'n gofyn am gymwysterau llyfrgellyddiaeth	4.4	4.40
Nifer y staff â chymwysterau llyfrgellyddiaeth mewn swyddi nad oes angen cymhwyster llyfrgellyddiaeth (FTE)	1.0	1.00
Sylw'r Awdurdod:		

A yw rheolwr gweithredol dynodedig y gwasanaeth llyfrgell yn meddu ar gymhwyster ffurfiol mewn llyfrgellyddiaeth, gwyddor gwybodaeth neu reoli gwybodaeth?	Ydi	Ydi
--	------------	-----

Rhowch fanylion am y cymwysterau cyfredol sydd ganddo/ganddi:

Diploma ôl-radd in Gwybodaeth ac Astudiaethau Llyfrgell (DIPLibInfSt)

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

Ymhle y mae safle'r swydd hon yn strwythur rheoli'r awdurdod lleol?

Adrodd yn uniongyrchol i'r Pennaeth Gwasanaeth fel uchod ang

Beth yw swydd y llyfrgellydd proffesiynol uchaf ei safle (os yw'n wahanol i'r uchod)?

Ymhle y mae swydd y llyfrgellydd proffesiynol uchaf ei safle yn strwythur rheoli'r awdurdod lleol (os yw'n wahanol i'r uchod)?

Cyfanswm oriau gweithio staff yn ystod y flwyddyn

33,150

Nifer oriau staff sydd wedi'u treulio mewn hyfforddiant neu ddatblygiad personol/proffesiynol

1,512

% yr amser a dreuliyd mewn hyfforddiant a datblygiad personol/proffesiynol

4.6%

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

Mae canran fawr o'r ffigwr hwn yn hyfforddiant ar gyfer y LMS newydd. Cyfleoedd hyfforddi eraill; hyfforddiant mewn Rheoli Risg, Gofal Cwsmer, Datblygiad Darllenwyr, Hyfforddiant Llywodraethu, Hyfforddiant ar-lein, Sgiliau TG a sgiliau cynhwysiant digidol.

Cyfanswm nifer y gwirfoddolwyr gweithredol yn ystod y flwyddyn

2

2015-16

8

Cyfanswm nifer oriau gweithio gwirfoddolwyr yn ystod y flwyddyn

45

2015-16

210

A yw'r achrediad Buddsoddwyr mewn Gwirfoddolwr gennych o ran y Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol/NOS?

Amherthnasol

Yn gryno, disgrifiwch yr hyfforddiant a'r cymorth a gynigir i wirfoddolwyr.

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

Mae'r oriau gwirfoddol a adroddir yma yn oriau profiad gwaith. Datblygir model gwirfoddolwyr yn dibynnu ar ganlyniad yr ymgynghoriad ar y Strategaeth Gwasanaeth Llyfrgell Ddrafft

Sylw'r Awdurdod:

DASLICC 14 Gwariant gweithredol

	2016-17	% y cyfanswm	2015-16	% y cyfanswm
Gwariant ar staff	£504,382	49%		48%
Cyfanswm gwariant ar ddeunyddiau	£118,236	11%		13%
Gwariant ar gynnal a chadw, atgyweirio ac adnewyddu offer ac adeiladau	£34,332	3%		4%
Cyfanswm costau gweithredol eraill	£377,129	36%		35%
Cyfanswm y gwariant refferniw	£1,034,079	100%		100%
Cyfanswm y gwariant refferniw am bob 1,000 o'r boblogaeth	£14,831		£14,117	
Cyfanswm gwariant cyfalaf	£1,163,802			
Cyfanswm gwariant cyfalaf am bob 1,000 o'r boblogaeth	£16,692		£1,656	

Sylw'r Awdurdod:

DASLICC 15 Cost am bob ymweliad

	2016-17	Cymhareb	2015-16
Cyfanswm y gwariant refferniw	£ 1,034,079		
Cyfanswm yr incwm a gynhyrchir	£63,285.00		£60,972.00
Cyfanswm yr incwm a gynhyrchwyd			
Cyfanswm nifer yr ymweliadau i safleoedd y llyfrgell yn ystod y flwyddyn	288,044		
Cyfanswm nifer yr ymweliadau allanol i wefannau'r llyfrgelloedd yn ystod y flwyddyn	121,883	£2.37	

Sylw'r Awdurdod:

DASLICC 16 Oriau agor

	2016-17	Fesul 1,000 o'r boblgth	2015-16 Fesul 1,000 o'r boblgth
Cyfanswm oriau agor blynyddol yr holl fannau gwasanaeth	10,462	150	150

Mae'r targed hwn wedi'i gyrraedd.

		% y cyfanswm	2015-16 % y cyfanswm
Cyfanswm oriau cau manau gwasanaeth sefydlog heb gynllunio gwneud hynny neu mewn argyfwng oherwydd diffyg yn yr adeilad neu staff ddim ar gael	10		
Cyfanswm oriau agor a gynlluniwyd ar gyfer yr holl fannau gwasanaeth sefydlog	0		0%
Cyfanswm nifer yr arosfannau llyfrgell deithiol ac achlysuron cludo i'r cartref a gollwyd o ganlyniad i ddiffyg yn y cerbyd neu staff ddim ar gael	16		
Cyfanswm arosfannau'r llyfrgell deithiol ac achlysuron cludo i'r cartref a drefnwyd	1,652	1.0%	0%

Sylw'r Awdurdod:

Dangosyddion Ansawdd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru

O'r 10 awr o gau heb ei gynllunio, roedd 3 awr oherwydd bod carped wedi'i osod ar fyr rybudd a bod yr 7 awr arall yn weddill oherwydd nad oedd gofalwr ar gael i'w agor a'i gau oherwydd gwylliau blynyddol; y llyfrgell dan sylw yn eistedd mewn ysgol gymunedol ac nid o dan ein rheolaeth uniongyrchol y gwasanaeth.

Atodiad 1a – templed astudiaeth achos a naratif ychwanegol

Mae astudiaethau achos da ar effaith yn cynnwys tystiolaeth bod y gwasanaeth llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i unigolyn (neu grŵp o unigolion). Byddai hyn fel arfer yn mynd y tu hwnt i ddisgrifio'r gwasanaethau a gynigir a'r defnydd arnynt, ac yn hytrach yn dangos y canlyniad, a gallai gynnwys tystiolaeth gan y cwsmeriaid eu hunain.

Awdurdod: Ynys Môn

1. Yr effaith y mae llyfrgell wedi'i chael ar unigolyn, neu grŵp o unigolion, yn ystod y flwyddyn. Disgrifiwch y defnydd a wnaethant o'r gwasanaeth, a'r gwahaniaeth y mae'r defnydd hwnnw wedi'i gael ar yr unigolyn neu grŵp dan sylw. Gellir cynnwys hyd at bedair astudiaeth achos (awgrymir 500 gair yr un).

a) Cynhwysiant Digidol

Mae Mr X yn ymwelydd rheolaidd â llyfrgell Caergybi, defnyddiodd y llyfrgell i fenthyg llyfrau ac roedd yn hapus i fenthyca llyfrau o'i hoff genre, os yn bosib gan ei hoff Awdur. Roedd Mr X wedi gwrthod cynnig arddangosiad o'n e-lyfrau a mynegodd negativedd tuag at unrhyw beth ddigidol.

Daeth yn sgwrs un diwrnod fod Mr X wedi clywed am gynnig arbennig, dim ond ar gael ar-lein, ar gyfer tocyn dydd i Ddilyn gyda Stena, roedd Mr X yn teimlo ei bod yn annheg iawn fod y cynnig hwn ar gael ar-lein yn unig gan nad oedd erioed wedi defnyddio cyfrifiadur o'r blaen.

Roedd staff Llyfrgell Caergybi yn falch iawn o'i logio fo ar gyfrifiadur mynediad cyhoeddus a'i arwain drwy'r broses gyfan; archebwyd y tocynnau a'u hargraffu ar gyfer y daith gan arbed swm sylweddol o arian Mr X. Mae Mr X yn gwneud teithiau aml i Ddilyn, lle mae'n berchen ar dŷ ac yn ddiolchgar iawn i'r staff am eu cymorth a'u hamynedd, rwan mae'n manteisio'n llawn ar gynigion ar-lein. Mae hefyd yn dechrau meddwl am rinweddau e-lyfrau ac e-sain.

b) Torri rhwystrau i lawr

Sefydlodd grŵp bychan o deuluoedd ar yr ynys grŵp cefnogi anffurfiol misol yn y Ganolfan Deuluoedd, Llangefni. Roedd y grŵp hwn am gynnig rhwydwaith cefnogi i'w gilydd a darparu fforwm i gymdeithasu, dysgu a rhannu profiadau a gwybodaeth. Yn anffodus, ni allodd y grŵp barhau i gyfarfod yn y ganolfan a chawsom gysylltu gan chydweithiwr yn y Gwasanaethau Teulu i weld os oedden ni'n gallu gynnig Llyfrgell Llangefni fel lleoliad arall i'r grŵp. Daeth yn amlwg bod ychydig o aelodau'r grŵp yn pryderus i fentro i'r Llyfrgell, roeddent yn ei weld yn lle bygythiol, yn bennaf oherwydd profiadau fel plant. Ymwelwyd a ni y grŵp i egluro sut mae llyfrgelloedd wedi newid dros y blynyddoedd a'r math o weithgareddau sydd gennym, e.e. sesiynau plant bach, Amser Rhannu Rhygwm, gweithgareddau sgiliau digidol a grwpiau crosio. Gydag anogaeth aelodau eraill o'r grŵp a'r croeso a dderbyniwyd gan staff y Llyfrgell, cafodd y rhwystr ei thorri, ac fel canlyniad fe enillon ni aelodau newydd sy'n ymweld â'r llyfrgell yn rheolaidd gan ddefnyddio'r gwahanol wasanaethau a gweithgareddau sydd ar gael.

2. Ysgrifennwch mewn naratif sut y mae'r gwasanaeth llyfrgell yn cyfrannu tuag at flaenoriaethau a nodau strategol ehangach Llywodraeth Cymru (awgrymir 500 - 1,000 gair).

Gwasanaeth Llyfrgelloedd Ynys Môn: Cyfrannu at tuag at flaenoriaethau ehangach Llywodraeth Cymru a nodau strategol.

Dysgu - Mae Gwasanaeth Llyfrgell Sir Fôn yn cefnogi pob math o astudiaeth anffurfiol a rhai sy'n cwblhau cymwysterau ffurfiol. Yn cefnogi dysgu trwy holl gamau bywyd o lyfrau i fabanod ac odli i sesiynau syrffiw'r arian.

Darllen a llythrennedd - Mae Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn darparu mynediad i gyfoeth o lenyddiaeth, straeon, a gwybodaeth sy'n ennyn diddordeb a brwdfrydedd. Rydym yn casglu llyfrau wedi'u targedu at blant, pobl ifanc ac oedolion sydd â lefelau llythrennedd gwael a gweithio gyda'n partneriaid i gyflwyno sesiynau mewn sgiliau sylfaenol. Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell Ysgolion Ynys Môn yn hyrwyddo darllen er mwyn pleser i'n plant oedran ysgol gynradd ac yn cefnogi athrawon gyda pheynnau chopi lluosog a chasgliadau thema i gefnogi'r cwricwlwm.

Lles cymunedol - Mae llyfrgelloedd yn ganolog i gymunedau Ynys Môn, yn darparu man cyfarfod i grwpiau lleol, darparu gwybodaeth gymunedol ac ystod eang o weithgareddau ar gyfer pob oedran.

Sgiliau ac adfywio economaidd – Mae llyfrgelloedd yn helpu i ysgogi'r economi leol drwy ddarparu cyfleoedd ar gyfer sgiliau a datblygu gweithlu, gan ddarparu gwybodaeth a chynghor busnes a thynnu trigolion i mewn i'r trefi a'r pentrefi i wneud defnydd o siopau a busnesau lleol. Mae gweithio mewn partneriaeth yn golygu bod y Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn cyfrannu at ddatblygu sgiliau yn enwedig ym maes cynhwysiant digidol a llythrennedd digidol. Mae llyfrgelloedd hefyd yn gweithredu fel canolbwynt ar gyfer gwybodaeth i dwristiaid a mynediad i'r rhyngwyd drwy ein TG a Wi-Fi.

Cynhwysiant digidol a chyfranogiad - Mae llyfrgelloedd Ynys Môn yn cefnogi preswylwyr i fynd ar-lein drwy fynediad at fand eang am ddim, yn galluogi mynediad i'r Rhyngwyd yn eu hadeiladau. Mae rhaglen lawn o gyrsiau TG yn cael eu rhedeg mewn partneriaeth â Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes. Mae gan bob llyfrgell gyfleusterau Wi-Fi.

Iechyd a Lles - Mae Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn cyfrannu at yr agenda hwn mewn sawl ffordd - o weithio gyda gweithwyr iechyd proffesiynol i ddarparu 'Llyfrau ar Bresgripsiwn', gan gynnig casgliadau arbennig wedi'u hanelu at bobl sy'n byw gyda dementia, therapiwtig a rennir grwpiau darllen a grwpiau darllen yn uchel ddarllen i bobl ddall a rhannol trigolion ddall. Rydym hefyd yn borth i wybodaeth iechyd a lles. Mae'r gwasanaeth caeth i'w tai yn enghraifft craidd y manteision darllen a gall y gwasanaeth llyfrgell yn gyffredinol yn gwneud unigolion.

Hunaniaeth ddiwylliannol - Mae gan lyfrgell Ynys Môn gasgliad hanes lleol helaeth, gan gysylltu eu lle ac iaith. Rydym hefyd yn rhoi pwyslais mawr ar ein stoc yr iaith Gymraeg ac yn rhedeg sawl grŵp darllen i ddysgwyr Cymraeg. Rydan ni'n cynnal digwyddiadau a gweithgareddau trwy gydol y flwyddyn a hyrwyddo adnoddau'r gwasanaeth llyfrgell.

Tlodi – Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn yn chwarae rhan allweddol wrth helpu rhai sydd mewn tlodi neu mewn perygl o fod mewn tlodi; hyrwyddo llythrennedd; gan ddarparu mynediad am ddim i lyfrau ac adnoddau; mynediad am ddim i TG a'r rhyngwyd, a mynediad am ddim i gyrsiau sgiliau digidol.

3. Rhowch ddatganiad byr ynghylch cyfeiriad y gwasanaeth llyfrgell yn y dyfodol a'r cynlluniau ar ei gyfer (awgrymir tua 200 gair).

Nododd y **Cynllun Corfforaethol Ynys Môn 2013-17**¹ datgan i leihau costau cyffredinol y gwasanaethau Hamdden, Diwylliant a Llyfrgelloedd i'r Cyngor gan 60% dros gyfnod y cynllun hwn. O ganlyniad i'r ymrwymadau hyn, sefydlwyd Bwrdd Rhaglen Trawsnewid ar gyfer Llyfrgelloedd, y Gwasanaeth Ieuenctid, Amgueddfeydd a Diwylliant, gyda'r nod o oruchwylio'r gwaith o gyflawni'r addewidion a wnaed yng Nghynllun Corfforaethol CSYM 2013 – 2017 i:

- Ymchwilio i opsiynau a gweithredu model diwygiedig ar gyfer y ddarpariaeth o Lyfrgelloedd

Dadansoddodd **Adolygiad o'r Gwasanaeth Llyfrgell**² bynciau fel perfformiad, defnydd, anghenion ac opsiynau o ran trawsnewid. Mae'r prif ysgogwyr newid yn ariannol ac yn dechnolegol. Cynhaliwyd ymgynghoriad gyda'r cyhoedd a rhanddeiliaid yn ystod Hydref 2015 i gasglu barnau ar yr opsiynau a nodwyd gan Adolygiad y Gwasanaeth Llyfrgell ac i wahodd unrhyw syniadau eraill. Roedd tystiolaeth y byddai'n fanteisiol i geisio cyfleoedd ar gyfer modelau 'cefnogaeth gymunedol' i gynnal y gwasanaeth, yn hytrach nag unrhyw bosibilrwydd o ddileu'r gwasanaeth.

Datblygwyd **Strategaeth ddrafft Gwasanaeth Llyfrgell 2017-18** i ymateb i'r heriau a'r anghenion Mae'r strategaeth yn amlinellu gweledigaeth ar gyfer Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn ac yn nodi fframwaith cyflenwi a chanddo'r potensial i ddiwallu anghenion y Safonau Llyfrgelloedd, ynghyd ag ymateb i anghenion ein cwsmeriaid:

Mae llyfrgelloedd Ynys Môn yn lleoedd croesawgar i ddarllen, dysgu a darganfod – y tywysydd y gellir ymddiried ynddo yng nghalon ein cymunedau.

Yng ngolau'r uchod, mae'r Strategaeth ddrafft hon yn argymhell symud i batrwm o ddarpariaeth yn seiliedig ar:

Llyfrgelloedd Ardal: Llyfrgell lawn amser, wedi'i staffio'n llawn, sydd ar agor am tua 40 awr yr wythnos, a gefnogir gan dîm proffesiynol ar lefel y Sir gyfan..

Llyfrgelloedd a Gefnogir gan y Gymuned dan arweiniad y Cyngor: Tua 20 awr o ran oriau agor gyda staff craidd a ddarperir gan yr Awdurdod, cefnogir y staff rheng flaen (ar lefel cangen) gan dîm proffesiynol ar lefel y Sir gyfan.

Llyfrgelloedd a Gefnogir gan y Gymuned dan arweiniad y Cyngor: Tua 10-12 awr o ran oriau agor gyda staff craidd a ddarperir gan yr Awdurdod, cefnogir y staff rheng flaen (ar lefel cangen) gan dîm proffesiynol ar lefel Sir gyfan.

¹ <http://www.ynysmon.gov.uk/Journals/2014/04/02/f/n/i/cynllun-corfforaethol-2013---2017.pdf> tud.13

² <http://www.ynysmon.gov.uk/Journals/v/f/d/Adolygiad-Gwasanaeth-Llyfrgelloedd-a-Gwybodaeth-2014-15-13-11.pdf>

Fodd bynnag, o ran y drydedd haen hon, os na cheir cefnogaeth gan y cymunedau neu bartion eraill, mae posibilrwydd y bydd y llyfrgell yn cau. Yn yr achos hwn, bydd angen ffactorau lliniaru, er enghraifft, 'pwynt cyswllt' o fewn y gymuned neu gynyddu presenoldeb y Llyfrgell Symudol.

Gwasanaethau Symudol: Ochr yn ochr â'r uchod, cynhelir adolygiad llawn o lwybrau'r gwasanaethau i rai sy'n gaeth i'w tai a'r Llyfrgell Symudol, ynghyd â'r manau y byddant yn galw ynddynt. Rhagwelir newidiadau i'r maes gwasanaeth hwn wrth fynd ymlaen, er mwyn mynd i'r afael â phatrymau defnydd newidiol. Fodd bynnag, dengys gwybodaeth o ran cydraddoldeb ac angen bod ein gwasanaethau symudol yn rhan bwysig o'r ddarpariaeth ar gyfer ein Sir wledig. Mae'n bosibl y gweithredir modelau amgen, er enghraifft, partneru gyda'r trydydd sector i gyflenwi elfennau o'r Gwasanaeth i rai sy'n Gaeth i'w Tai.

Mae'r Gwasanaeth Llyfrgell bellach yn cynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar Strategaeth Ddrafft y Gwasanaeth Llyfrgell, ynghyd â hwyluso trafodaethau â phartion a chanddynt ddiddordeb. Bydd y cam hwn yn y broses yn fodd o gasglu adborth ar ein hargymhellion cyn penderfyniad terfynol gan y Pwyllgor Gwaith yn Hydref 2017

Amserlen

- Ymgynghoriad ar Strategaeth Ddrafft y Gwasanaeth Llyfrgell gyda rhanddeiliaid a defnyddwyr yn dilyn yr etholiad lleol ym mis Mai. Cynhelir yr ymgynghoriad rhwng Mehefin ac Awst 2017.
- Yng ngolau canfyddiadau'r ymgynghoriad cyhoeddus, adrodd ar Strategaeth Ddrafft y Gwasanaeth Llyfrgell i'r Pwyllgor Gwaith erbyn Tachwedd 2017.
- Y Pwyllgor Gwaith i wneud penderfyniad terfynol ar gyfeiriad strategol Gwasanaeth Llyfrgell Ynys Môn i'w gytuno erbyn Tachwedd 2017, yn dilyn rhoi sylw dyledus i'r ymgynghoriad cyhoeddus a deddfwriaeth gydraddoldeb.

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2014-17

Cyngor Sir Ynys Môn

Adroddiad Asesu Blynyddol 2016-17

Lluniwyd yr adroddiad hwn ar sail yr wybodaeth a ddarparwyd yn y ffurflen flynyddol, yr astudiaethau achos a'r adroddiad naratif a gyflwynwyd gan Ynys Môn i Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd Llywodraeth Cymru.

1) Crynodeb gweithredol

Mae Ynys Môn wedi cyflawni 17 o'r 18 hawl graidd yn llawn a bodloni 1 yn rhannol.

O'r 7 dangosydd ansawdd sydd â tharged, mae Ynys Môn wedi cyflawni 4 yn llawn a 3 yn rhannol.

Mae'r gwasanaeth wedi sicrhau gwelliannau mewn rhai meysydd, gan gynnwys cynnydd yn rhai o'r dangosyddion yn ymwneud â'r defnydd ac mae Ynys Môn yn parhau i roi blaenoriaeth i wasanaethau plant. Mae lefelau staffio isel yn parhau i fod yn destun pryder yn enwedig yn ystod cyfnod o gynllunio newidiadau ar gyfer y dyfodol. Roedd cyflwyno system rheoli llyfrgelloedd (LMS) newydd yn ystod 2016-17 wedi arwain at rai anghysonderau yn y data a thrafferth cael gafael ar ddata y mae modd ei gymharu'n uniongyrchol â blynyddoedd blaenorol, ac mae hynny wedi rhwystro'r aseswyr rhag cael darlun llawn o lefel bresennol y gwasanaeth. Byddai'n braf cael cyfnod o sefydlogrwydd i roi modd i'r gwasanaeth gryfhau a symud ymlaen.

- Cynhaliodd Ynys Môn arolwg defnyddwyr ym mis Chwefror 2017 gan gael canlyniadau cymysg, eto roedd 97% o ymatebwyr o'r farn fod y llyfrgell yn gyffredinol yn dda neu'n dda iawn. Y nifer sy'n mynychu sesiynau hyfforddi wedi'u trefnu o flaen llaw yw un o'r isaf yng Nghymru.
- Mae nifer yr ymweliadau corfforol fesul pen y boblogaeth ar lefel debyg i'r llynedd ac mae'n parhau yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru yn ei chyfanrwydd. Mae nifer y rhith-ymweliadau wedi cynyddu 10% ac felly'n golygu mai'r lefel fesul pen y boblogaeth yw'r ail uchaf yng Nghymru.
- Mae'r gwariant ar ddeunyddiau a derbyniadau ill dau wedi gostwng yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, er bod ffigyrau'r ddau fesul pen y boblogaeth yn parhau yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru. Nodir bod y gwasanaeth plant ar hyn o bryd yn gorwario yn gyfrannol o'i gymharu â'r boblogaeth, gan adlewyrchu blaenoriaethau'r gwasanaeth a'r awdurdod, ac felly nid yw'r targed hwn wedi'i gyflawni. Ynys Môn ar hyn o bryd sy'n gwario'r gyfran uchaf ar ddeunyddiau ar eitemau Cymraeg eu hiaith gan adlewyrchu gofynion ei boblogaeth.
- Mae lefelau staff cyffredinol wedi gostwng ychydig o'i gymharu â'r llynedd, er y cafwyd ychydig o gynnydd yn nifer y staff proffesiynol gan fod un o'r swyddi gwag a adroddwyd llynedd wedi'i llenwi. Fodd bynnag, mae ffigyrau'r ddau fesul pen y boblogaeth yn is na'r targed a osodwyd, ac er eu bod ill dau yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru, mae hyn o ganlyniad i lefelau staffio yn gostwng ledled Cymru.

- Mae cyfanswm y gwariant refeniw wedi cynyddu ychydig ac Ynys Môn sydd â'r pumed lefel uchaf fesul pen y boblogaeth yng Nghymru.

O ran y pedwar maes yn y fframwaith (*Cwsmeriaid a chymunedau; Mynediad i bawb; Dysgu am oes; ac Arweinyddiaeth a datblygu*) o'i gymharu â gweddill Cymru, mae Ynys Môn yn perfformio'n dda ym maes eang *Dysgu am oes*. Mae'r perfformiad mewn meysydd eraill yn fwy cymysg, gyda rhai dangosyddion da a rhai ddim cystal.

Mae cyflwyno system rheoli llyfrgell newydd wedi cymhlethu cymharu â blynyddoedd blaenorol, er yr ymddengys fod y perfformiad fwy neu lai yr un fath â'r llynedd. Mae problem barhaus lefelau staffio isel yn parhau, ac er bod lefelau ariannu ar y cyfan wedi'u cadw, mae'r cyfrannau ar offer a chostau gweithredol eraill wedi cynyddu o'i gymharu â blwyddyn gyntaf y fframwaith. Mae pryder yn parhau ynghylch lefelau stoc a gwariant.

2) Perfformiad yn erbyn y safonau

Mae'r fframwaith safonau yn cynnwys hawliau craidd, dangosyddion ansawdd sydd â thargedau, dangosyddion ansawdd sydd â meincnodau a mesurau effaith. Mae Adran 2 yn crynhoi cyflawniadau yn erbyn yr hawliau craidd, y dangosyddion ansawdd sydd â thargedau, y dangosyddion ansawdd sy'n dangos perfformiad yn erbyn awdurdodau eraill, a'r mesurau effaith. Ceir asesiad naratif o berfformiad yr awdurdod yn Adran 3.

a) Hawliau craidd

Mae Ynys Môn wedi bodloni 17 o'r 18 hawl graidd yn llawn a bodloni 1 yn rhannol. Nid yw hwn wedi newid ers y flwyddyn flaenorol, oherwydd, ym maes *Arweinyddiaeth a datblygu*, mae cyllido yn parhau i fod yn broblem mewn perthynas â hyrwyddo'r gwasanaeth.

b) Dangosyddion ansawdd sydd â thargedau

Mae 16 o ddangosyddion ansawdd (DA) yn y fframwaith. O'r 7 sydd â thargedau, mae Ynys Môn yn cyflawni 4 yn llawn a 3 yn rhannol:

Dangosydd Ansawdd	Cyflawni?	
DA 3 Datblygiad unigol:		Cyflawni'n rhannol
a) Cymorth TGCh	✓	
b) Hyfforddiant sgiliau	✗	
c) Llythrennedd gwybodaeth	✓	
d) Cymorth e-lywodraeth	✓	
e) Datblygu darllenwyr	✓	
DA 5 Lleoliad manau gwasanaeth	✓	Cyflawni'n llawn
DA 8 Deunydd darllen cyfoes:		Cyflawni'n llawn
a) Derbyniadau fesul pen y boblogaeth	✓	
<u>neu</u> wariant ar ddeunyddiau fesul pen	✗	
b) Cyfradd adnewyddu	✓	
DA 9 Deunydd darllen priodol:		Cyflawni'n rhannol
a) % y gyllideb deunyddiau ar blant	✗	
b) % y gyllideb deunyddiau wedi'i wario ar y Gymraeg	✓	
<u>neu</u> wariant ar y Gymraeg fesul pen	✗	

Dangosydd Ansawdd		Cyflawni?
DA 10 Mynediad ar-lein:		Cyflawni'n llawn
a) Pob man gwasanaeth		*
Cyfrifiaduron fesul pen y boblogaeth		✓
b) Darpariaeth Wi-Fi		✓
DA 13 Lefelau staffio a chymwysterau:		Cyflawni'n rhannol
a) Staff fesul pen y boblogaeth		✗
b) Staff proffesiynol fesul pen y boblogaeth		✗
c) Cymhwyster/hyfforddiant pennaeth y gwasanaeth		✓
d) Canran DPP		✓
DA 16 Oriau agor fesul pen y boblogaeth		✓
		Cyflawni'n llawn

* Ni chaiff awdurdodau eu cosbi ar y dangosydd hwn os yw'r holl fannau gwasanaeth sefydlog yn cynnig mynediad i'r rhyngwyd, er nad yw eu gwasanaethau teithiol yn gwneud hynny.

Dyma'r un sefyllfa â'r llynedd.

c) Mesur effaith

Mae'r fframwaith yn cynnwys tri dangosydd sy'n ceisio casglu tystiolaeth o'r effaith y mae defnyddio'r gwasanaeth llyfrgell yn ei gael ar fywydau pobl. Drwy'r dangosyddion hyn a rhai eraill, mae'n bosibl gweld sut y mae'r gwasanaeth llyfrgell yn cyfrannu tuag at agendâu addysgol, cymdeithasol, economaidd ac iechyd a lles, yn lleol a chenedlaethol. Nid oes targedau i'r dangosyddion hyn. Nid oedd pob awdurdod wedi casglu data ar gyfer y dangosyddion effaith, ac mae'r safleoedd felly wedi'u cynnwys yn ôl nifer yr ymatebwyr a nodir, ac 1 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr uchaf.

Cynhaliodd Ynys Môn arolwg defnyddwyr i oedolion a phlant ym mis Chwefror 2017.

Dangosydd perfformiad		Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf
DA 1 Gwneud gwahaniaeth					
b) % y plant sy'n meddwl bod y llyfrgell yn eu helpu i ddysgu a chael gwybod pethau:	90%	15/19	68%	93%	100%
e) % yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau:	84%	13/19	36%	86%	97%
% y plant sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau:	69%	14/17	58%	82%	98%
DA 4 b) % mynychwyr sesiynau hyfforddi a ddywedodd fod yr hyfforddiant wedi'u helpu i gyflawni eu hamcanion:	97%	8/19	80%	97%	100%

Cyflwynodd Ynys Môn ddwy astudiaeth achos effaith:

- Ymwelydd rheolaidd nad oedd erioed wedi defnyddio cyfrifiadur o'r blaen ac a gafodd gymorth i archebu tocynnau teithio ar-lein, gan arbed arian iddo, ac a ddaeth wedyn yn gefnogwr brwd i'r gwasanaethau digidol.
- Man cyfarfod wedi'i roi yn y llyfrgell i grŵp cymorth dyslecsig, gan ddileu rhwystrau canfyddedig a chynyddu cymryd rhan yng ngwasanaethau ehangach y llyfrgell.

d) Dangosyddion perfformiad a meincnodau ansawdd

Nid oes targedau i'r dangosyddion sy'n weddill, ond maent yn fodd i gymharu perfformiad

rhwng awdurdodau. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi sefyllfa Ynys Môn ar gyfer 2016-17. Mae safle'r awdurdod wedi'i roi allan o 22, sef 1 yw'r uchaf a 22 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr isaf, oni nodir yn wahanol. Mae dangosyddion sydd â llai na 22 awdurdod wedi cyflenwi data ar eu cyfer yn ddangosyddion lle nad oedd yr elfennau data perthnasol ar gael i rai awdurdodau. Mae ffigyrau a roddwyd ar gyfer dwy flynedd gyntaf y fframwaith o ran DA 4 i DA 16 wedi'u hailadrodd er hwylustod cymharu. Noder bod y dangosyddion 'fesul pen' wedi'u cyfrifo fesul 1,000 y boblogaeth.

Dangosydd perfformiad	Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf	2015/16	Safle	2014/15	Safle	
DA 1 Gwneud gwahaniaeth									
a) sgiliau newydd	67%	11/19	23%	71%	93%				
c) iechyd a lles	51%	12/20	26%	56%	94%				
d) lle diogel a chroesawgar	97%	12/19	93%	98%	100%				
DA 2 Bodlonrwydd cwsmeriaid									
a) dewis 'da iawn' neu 'da' o lyfrau	94%	3/20	74%	90%	98%				
b) gofal cwsmeriaid 'da iawn' neu 'da'	99%	3/20	90%	99%	100%				
c) 'da iawn' neu 'da' yn gyffredinol;	97%	10/20	92%	97%	100%				
d) sgôr plant allan o ddeg	8.6	19/19	8.6	9.1	10.0				
DA 4 Hyfforddiant i ddefnyddwyr									
a) mynychwyr fesul pen	6	21	3	34	248	5	22	11	18
c) hyfforddiant anffurfiol fesul pen y boblogaeth	265	7/20	1	156	712	219	8/19	174	9/21
DA 6 Defnyddio'r llyfrgell									
a) ymweliadau fesul pen y boblogaeth	4,131	11	2,453	4,033	6,751	4,124	10	4,166	12
b) rhith-ymweliadau fesul pen y boblogaeth	1,748	2/21	341	922	2,299	1,579	2	1,555	3
c) benthycwyr gweithredol fesul pen y boblogaeth	102	20	77	153	235	114	18	155	12
DA 7 mynychwyr mewn digwyddiadau fesul pen y boblogaeth	206	13	62	214	496	193	13	202	11
DA 11 Defnyddio TGCh - % yr amser ar gael i'w defnyddio gan y cyhoedd									
a) offer	69%	1/21	16%	32%	69%	59%	2	51%	3
DA 12 Cyflenwi ceisiadau									
a) % ar gael o fewn 7 diwrnod	73%*	9/21	48%	70%	82%	73%	10	65%	21
b) % ar gael o fewn 15 diwrnod	89%*	6/21	65%	85%	96%	91%	4	84%	12
DA 13 Lefelau staffio a chymwysterau									
(v) a) cyfanswm gwirfoddolwyr	2	19	0	24	209	8	18	13	12
b) cyfanswm oriau gwirfoddolwyr	45	19	0	798	5,156	210	17	236	15
DA 14 Gwariant gweithredol									
a) cyfanswm gwariant fesul pen	£14,831	5/21	£6,745	£11,979	£16,968	£14,117	7/21	£14,160	11
b) % ar staff	49%	19/21	46%	58%	75%	48%	18/21	51%	16

Dangosydd perfformiad	Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf	2015/16	Safle	2014/15	Safle	
% ar adnoddau gwybodaeth	11%	16/21	4%	13%	25%	13%	10 / 21	12%	15
% ar offer ac adeiladau	3%	13/21	0%	4%	20%	4%	10 / 21	9%	6
% ar gostau gweithredol eraill;	36%	2 /21	9%	22%	37%	35%	2 / 21	28%	8
c) gwariant cyfalaf fesul pen	£16,692	1 /21	£0	£341	£16,692	£1,656	4 / 21	£2,126	1
DA 15 Cost net am bob ymweliad	£2.37	10/20	£1.50	£2.33	£3.30	£2.32	12 / 21	#	
DA 16 Oriau agor (<i>gweler y nodyn</i>)									
(ii) a) % oriau cau manau gwasanaeth sefydlog heb gynllunio gwneud hynny	0.00%	1	0.00%	0.00%	0.48%	0.16%	22	0.04%	14
b) % arosfannau llyfrgell deithiol / danfon i'r cartref a fethwyd	0.97%	7 /19	0.00%	0.13%	8.33%	0.00%	1 / 19	0%	1 / 19

Nodyn: Mae'r safleoedd yma wedi'u troi o chwith, sef mai 1 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr isaf (perfformio orau).

** Drwy gytundeb â MALD, mae'r ffigyrau yn seiliedig ar dri mis cyntaf y flwyddyn yn unig oherwydd rhoi system rheoli llyfrgell newydd ar waith yng nghanol y flwyddyn.*

Ni chyflwynwyd data incwm ar gyfer 2014-15 er mwyn cyfrifo'r ffigwr hwn.

Dim ond tri awdurdod a gyflwynodd ddata ynghylch y defnydd ar Wi-Fi yn ystod 2016-17 ac felly nid yw wedi'i gynnwys yn y tabl uchod.

3) Dadansoddi perfformiad

Mae'r hawliau craidd a'r dangosyddion ansawdd wedi cael eu rhannu yn bedwar maes allweddol. Mae adran hon yr adroddiad yn amlinellu perfformiad yn erbyn y dangosyddion ansawdd yn y pedwar maes hynny, ac yn cymharu'r canlyniadau â rhai dwy flynedd gyntaf y fframwaith.

a) Cwsmeriaid a chymunedau

Cynhaliodd Ynys Môn arolwg defnyddwyr i oedolion a phlant ym mis Chwefror 2017 gan gael canlyniadau cymysg, gyda dim ond 51% o'r oedolion yn dod o hyd i wybodaeth ddefnyddiol ynghylch iechyd a lles yn y llyfrgell ac o ganlyniad mae'r awdurdod wedi nodi y bydd iechyd a lles yn flaenoriaeth yn y fframwaith nesaf. Mewn cyferbyniad â hyn, roedd lefelau bodlonrwydd cwsmeriaid naill ai yn uwch neu yn ymyl y canolrif ar gyfer Cymru yn ei chyfanrwydd, gyda 97% o ymatebwyr yn dweud bod y llyfrgell yn dda iawn neu'n dda. Mae'r nifer sy'n mynychu hyfforddiant wedi'i drefnu o flaen llaw wedi cynyddu o'i gymharu â'r llynedd, ond eto mae'n dal i fod yn un o'r isaf yng Nghymru. Mae hyfforddiant anffurfiol yn gwneud yn well, a gyda chynnydd yn 2016-17 mae'r lefel fesul pen y boblogaeth yn parhau yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru.

b) Mynediad i bawb

Mae Ynys Môn yn adrodd bod 96% o'i phoblogaeth yn byw o fewn cyrraedd rhwydd i fan gwasanaeth, o'i gymharu â 100% y llynedd. Fodd bynnag, nodir bod ffigwr eleni wedi'i gyfrifo yn defnyddio'r rhwydwaith ffyrdd yn hytrach na'r radiws fel y gwnaed y llynedd. Mae ymweliadau i adeiladau llyfrgell ar lefel debyg i'r llynedd ac yn parhau yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru yn ei chyfanrwydd, gyda nifer y rhith-ymweliadau wedi cynyddu 10% ac felly'r lefel fesul pen y boblogaeth yw'r ail uchaf yng Nghymru.

Mae nifer aelodau'r llyfrgell a benthycwyr gweithredol wedi gostwng yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, er y nodir bod glanhau wedi bod ar y data aelodaeth data cyn gosod y system rheoli llyfrgell newydd ac mae ffigur y benthycwyr gweithredol ond yn cyfeirio at 7 mis y flwyddyn. Mae nifer y benthyciadau llyfrau wedi codi 22% yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, ond nodir bod ffigur 2015-16 yn anghywir ac wedi gadael chwarter olaf y flwyddyn allan. Cafwyd ychydig o gynnydd yn nifer y mynychwyr mewn digwyddiadau a gweithgareddau a drefnwyd gan y llyfrgell, fodd bynnag, mae'r lefel fesul pen y boblogaeth yn parhau yn is na'r canolrif ar gyfer Cymru.

c) Dysgu am oes

Cafwyd gostyngiad yn y gwariant ar ddeunyddiau a derbyniadau ill dau o'i gymharu â'r llynedd, er bod Ynys Môn yn dal i gyrraedd y targed ar gyfer derbyniadau, ac mae ffigur y ddau fesul pen y boblogaeth yn parhau yn uwch na'r canolrifau ar gyfer Cymru. Nodwyd hefyd bod embargo 4 mis ar wariant yn sgil cyflwyno'r system rheoli llyfrgell newydd. Ni chyflawnwyd y targed ar gyfer cyfran y gwariant ar ddeunyddiau wedi'i wario ar eitemau i blant oherwydd i'r gwasanaeth fynd dros gyfran y boblogaeth sy'n cyfrif am y rhai dan 16 oed o dros ddau bwynt canran. Fodd bynnag, nodir bod y gorwariant cyfrannol hwn yn adlewyrchu blaenoriaeth y gwasanaeth tuag at blant. Roedd cyfran y gwariant ar ddeunyddiau wedi'i wario ar eitemau Cymraeg eu hiaith wedi gostwng yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, fodd bynnag, dyma'r uchaf yng Nghymru, sy'n cyd-fynd â'r ffaith mai hi sydd ag ail gyfran uchaf o'r boblogaeth sy'n gallu siarad a darllen Cymraeg.

Mae'r holl fannau gwasanaeth sefydlog yn darparu cyfrifiaduron i'r cyhoedd ac Ynys Môn sydd â'r gyfradd defnyddio uchaf ar gyfleusterau TGCh i'r cyhoedd o ganlyniad i gynnydd o ddeg pwynt canran yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Ymddengys fod nifer y ceisiadau wedi gostwng yn sylweddol, fodd bynnag, nodir bod hynny oherwydd mabwysiadu system rheoli llyfrgell newydd ac roedd data ond ar gael ar gyfer y chwarter cyntaf; felly nid yw'n bosibl cymharu â'r flwyddyn flaenorol.

d) Arweinyddiaeth a datblygu

Nid yw Ynys Môn wedi cyflawni'r targedau ar gyfer nifer y staff cyffredinol na'r staff proffesiynol, ac mae'n nodi bod y broses ad-drefnu bresennol wedi cymhlethu'r posibilrwydd o lenwi swyddi gwag. Mae hyn yn anochel wedi cael sgil-ffaith ar y gwasanaeth, er y cafwyd cynnydd yn nifer y staff proffesiynol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf oherwydd penodi Llyfrgellydd Plant a Phobl Ifanc. Mae lefelau'r staff cyffredinol a staff proffesiynol fesul pen y boblogaeth yn uwch na'r canolrif ar gyfer Cymru yn ei chyfanrwydd. Mae canran yr oriau staff sydd wedi'u treulio mewn hyfforddiant wedi treblu yn ystod y flwyddyn ddiwethaf a dyma bellach yw'r lefel uchaf yng Nghymru, fodd bynnag, nodir bod cyfran fawr o hyn yn hyfforddiant ar y system rheoli llyfrgell newydd.

Mae cyfanswm y gwariant refeniw wedi cynyddu ychydig yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, gan fod â'r pumed lefel uchaf fesul pen y boblogaeth yng Nghymru a'r ail gyfran uchaf ar wariant gweithredol arall. Y gost gros gyfartalog am bob ymweliad yn 2016-17 oedd £2.52, o'i gymharu â £2.48 y llynedd.

Roedd yr oriau agor wedi cyrraedd y safon ac roedd saith o'r deg awr o gau mewn argyfwng neu heb gynllunio gwneud hynny wedi digwydd oherwydd prinder staff mewn llyfrgell gymunedol.

4) Cyd-destun strategol

Cyflwynodd Ynys Môn ddatganiad clir ynghylch cyfraniad y gwasanaeth llyfrgell tuag at amcanion a blaenoriaethau ehangach y llywodraeth, ym meysydd dysgu, darllen a llythrennedd, lles cymunedol, sgiliau ac adfywio economaidd, cynhwysiant digidol a chyfranogiad, iechyd a lles, hunaniaeth ddiwylliannol a thlodi.

5) Cyfeiriad i'r dyfodol

Yn sgil adolygiad ac ymgynghoriad ym mis Hydref 2015, datblygwyd strategaeth gwasanaeth llyfrgell ddrafft, sy'n argymhell symud i ddarpariaeth sy'n seiliedig ar lyfrgelloedd ardal wedi'u staffio'n llawn a dwy haen o lyfrgelloedd cefnogaeth gymunedol dan arweiniad yr awdurdod, ynghyd â gwasanaeth teithiol a chaeth i'r cartref. Mae'r ymgynghori ar y drafft hwn yn cael ei gynnal rhwng mis Mehefin a Medi 2017, a gwneir penderfyniad terfynol ym mis Tachwedd.

6) Casgliad

Mae'r gwasanaeth wedi sicrhau gwelliannau mewn rhai meysydd, gan gynnwys cynnydd yn rhai o'r dangosyddion yn ymwneud â'r defnydd ac mae Ynys Môn yn parhau i roi blaenoriaeth i wasanaethau plant. Mae lefelau staffio isel yn parhau i fod yn destun pryder yn enwedig yn ystod cyfnod o gynllunio newidiadau ar gyfer y dyfodol. Roedd cyflwyno system rheoli llyfrgelloedd (LMS) newydd yn ystod 2016-17 wedi arwain at rai anghysonderau yn y data a thrafferth cael gafael ar ddata y mae modd ei gymharu'n uniongyrchol â blynyddoedd blaenorol, ac mae hynny wedi rhwystro'r aseswyr rhag cael darlun llawn o lefel bresennol y gwasanaeth. Byddai'n braf cael cyfnod o sefydlogrwydd i roi modd i'r gwasanaeth gryfhau a symud ymlaen.

This page is intentionally left blank